מיספר 2464 כ"ו חשון תשמ"ה 21.11.1984 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

פרשת הנוסע הסמוי

„העולם הזה" חושף מיסמך שנכתב על־ידי איש הצוות

מייד אחרי הזוועה

אייל פארן

„אמא לא יודעת שאני גומר
את הממרחית כבר בדרך לבית הספר."

ממרחית
ממרח בטעם שוקולד
CHOCOLATE FLAVOURED SPREAD
elite

ממרחית
ממרח בטעם שוקולד
עלית

הממרחית הכי הכי של עלית

מכתבים

כל יום ראשון בירושלים

חוקרת־נוער ועובדת סוציאלית זוע־קת לזכויות־הילד.

אחרי עבודה של ארבע שנים כחוקרת־נוער, ו־14 שנים של עבודה סוציאלית בשכונות, אני נאבקת לשינוי המצב הארוש והמתנכר לגבי זכויות־הילד. כיום לא נותרה לי דרך אחרת, מתוך חרדה ואחריות כלפי ילדי ישראל, אלא לשבת שביתת־שבת בכל יום ראשון ליד מישרד ראש־הממשלה בירושלים, במגמה לגרום למימוש זכויות־הילד בישראל. **מרים הנדלמן**, בת־ים

● ● ●

זה וגם זה

לקורא יש עניין מיוחד במדורים מסויימים מאוד של העולם הזה.

מזה שנים רבות (אני מנוי על העיתון מאז 1960) הפסקתי לקרוא את כל העיתון. לא משום שאין לי זמן, או משום שדברים מסויימים אינם מוצאים חן בעיניי, אלא פשוט משום שקיבלתי את הרעיון שהעיתון נכתב עבור קוראים רבים ושונים, ושלא כל עמוד חשוב לי במידה שווה.

ובכן: אני קורא את הכדון ואת יומן אישי, וזה מוצא חן בעיניי במיוחד. וגם את לפני 25 שנה אני קורא בעניין. עבור בני־דורי זה מדור חשוב, מעניין ומאוד נוסטלגי.

מיכאל נתן, המבורג, גרמניה

● ● ●

שמאלו תחת ראשי

קורא מבקש להציג את השקפת־עולמו, המאחדת שני קצוות.

אני קומוניסט בהשקפותיי ובדעותיי, ועם זאת אני מאמין באלוהי ישראל ובתורתו... בשבע וחצי שנים של חזרה בתשובה (מתוך 26 וחצי שנותיי עלי חלד) גיבשתי עמדה פוליטית כנ"ל ואיני רואה בה סתירה... וליודעי קבלה וח"ן (חוכמת הנסתר) הריני להסביר, שהשמאל הפוליטי הוא יסוד הגאולה והרמז, ככתוב: „שמאלו תחת ראשי."

יונן שמש, נתניה

● ● ●

טופס 1024

דניאלה שמי טעתה. אין צורך להחזיר מגבות לצה"ל.

דניאלה שמי מצאה מגבת צבאית בבית בן־גוריון בתל־אביב (העולם הזה 24.10) והציעה להתחיל בהחזרת הציוד הצבאי לצה"ל על־ידי החזרת המגבת הנ"ל.

ברצוני להעיר את תשומת־ליבה של הכתבת הנכבדה לעובדה, כי המגבות הצבאיות מפורטות בטופס 1024, טופס החזרת הציוד הצבאי. כציוד מתבלה, שאינו מוחזר לצה"ל ביום־השיחרור (מן השירות). על כן נמצאות מגבות אלה ברבים מבתי ישראל ולצה"ל אין עניין בהחזרתן.

יהושע הרמולין, הרצליה

● ● ●

אין מזל לישראל

עוד קורא שאיננו מתפעל מנבואות האסטרולוגים.

השעה כשרה לערוך חשבון עם איצטגנינים וחוזי־עתידות על־ידי השוואת נבואותיהם עם ההתרחשויות.

בתחזית אסטרולוגית ליום הבחירות לכנסת ה־11 ניבאה מרים בנימיני (העולם הזה 18.7) כי יום־הבחירות יהיה אלים; כי לא נראה ששימעון פרס יהיה ראש־הממשלה וכי המיפלגות הדתיות ימצאו את עצמן באופוזיציה.

העובדות הן שהיו אלה הבחירות השקטות ביותר שנערכו אי־פעם; פרס מכהן כראש־הממשלה כבר חודשיים והמפר"ל, ש"ס ומצ"ד (הדתיות) כפנים.

אומנם, היו בתחזית גם כמה צדדים נכונים, כמו, למשל, שהליכוד יאבד מכוחו, אך לשם כך היה דרוש רק קצת קומון־סנס, מבלי שהיה צריך להטריד את גרמי־השמיים.

כבר אמרו חז"ל: „אין מזל לישראל!" וכוונתם היתה שגם אם יש תוקף לאסטרולוגיה, אין היא חלה על העם היהודי.

אלי ענתבי, פתח־תיקווה

● ● ●

קשה להאמין

השגות על צורת התבטאותה של לילי אבידן (העולם הזה 24.10) **כלפי בעלה לשעבר.**

קשה לי להאמין שאשה, המתיימרת להיות אינטלקטואלית, מקללת ומגדפת בשפת־רחוב.

(המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידמי:

המיסמך המרשיע

אייל מארן (28), איש צוות „מזרן" שחשף את הפרשה, מציג לראשונה מיכתב שבתב להוריו מיידי אחרי הזוועה: „רב־החובל היכה את הנוסע, הרביץ בראשו בברזל וקרע את אוזנו... שני בריונים שוטטו בסביבה..."

10

כך חסולק חרות מהממשלה

שימעון פרס יפטר את דויד לוי, יצחק שמיר יתרגז ויפרוש ויצחק מודעי ישאר בסנים ויקים מיפלגה אחת עם תל"ם ויחד — זו הקנוניה המתגבשת בין הפקידים ב־לישבתו של ראש הממשלה.

7

טלוויזיה מטורפת

מישהו אמר השבוע: אי־שידור **מבט הנדן**, מנתח את טירוף המערכות ברשות־השידור.

9

כתבת השער האחורי:

האסון של מישפחת לפיד

טומי לפיד נאלץ לנטוש את תפקידו האהוב. אחר כך חלה ואושפז — והשבוע נפלה עליו ועל אשתו, שולמית, המהלומה הכב־דה מכל: בתם הבכירה. מיכל, נהרגה במכוניתה.

42

בית־ספר למין

מורים אינם מחוסנים מחיידק האהבה, הגורם להם לעיתים להתאהב בתלמידים או בתלמי־דות. אבל במיקרה של המורה אריה ניב לא האהבה היתה הגורם העיקרי ביחסיו עם התלמידות, אלא המין והסמים.

24

לקראת פילוג

הידיעה הראשונה על כך פורסמה ב„העולם הזה". היה זה סקוּפ עולמי: אש"ף עומד לקיים את מושב המועצה הלאומית שלו בעמאן. כעת זו כבר עובדה. האירגון נקט ביוזמה היסטורית, משתחרר מן השיעבוד לחאפט' אל־אסד, על אמו וחמתו של שר־התבטחון תחדש, יצחק רבין.

8

פחות חמאה, יותר מרגרינה

בני גאון, מנכ"ל רשת סופרמרקטים ואחיו של הזמר יהורם, מספר כיצד נערך השיווק לתקופת ההקפאה. כיצד הוא מנסה להתחרות במחירי שוק־הכרמל ומה הפסיק הישראלי לאכול.

39

בעיטה חוזרת

הכדורגלנים גיורא שפיגל, עופר נהרי, ארז רצהבי ואורן פטרבורג הולכים בעיקבות אבותיהם (אליעזר, יצחק, זכריה ושלום). האם גם יצליחו להחזיר את קבוצת הפועל פתח־תיקווה לימי הגדולה שלה על המיגרש?

44

מות הפרקליט

כשנודע כי **עמירם קליין** לוקה בגידול ממאיר, פשטה מייד השמועה כי מת. „אלה השמצות של מתחריי!" רתח מזעם הפרקליט שהיה אשף אשרות־העבודה ליורדים בלוס־אנג'לס. את השמועות הוא הצליח לה־ביס, אך לא את המחלה.

19

מיכללות הפשע

„המוסדות הסגורים לנערים הם אוני־ברסיטה לעבריינים." מאשימה אם לנער בן 15 וחצי, שהידרדר לפשע, וייזמת הקמת אירגון של הורים שיפקח על הנעשה במקומות אלה.

35

מעילים לוהטים

מי אמר שמעיל הוא רק אביזר המגן מפני הקור? בחורף זה המעיל הוא להיט. פריט אופנתי ש־אי־אפשר כלל בלעדיו.

32

רחל המרחלת מדווחת:

היהלומן יחזקאל גולדמן קנה לבנו השבוע בית ב־500 אלף דולר באמריקה * „אותי לא ישכחו, כמו שלא שוכחים את היטלר!" אמרה מנדי רייס־דייוויס * הצייר שמעון אבישר מבלה לבדו במועדון. מה קרה לאשתו, ליזה? * מי האשה היפה ביותר בכנסת האחת־עשרה?

48

אירים מדליקה נהגים

כל נהג הנקלע למוסך מכיר אותה, מבלי לדעת את שמה: תמונת־העירום של **אירים גרניט** (18), דוגמנית־צילום מתחילה, מעטרת את קירות המוסכים, בכרזת־פירסומת למצתי־רכב.

28

המדורים הקבועים:

מיכתבים	3	**אתה והשקל** – כדאי זהב	22
זה היה „העולם הזה" שהיה –		**שידור** – התנצלות חשבוע	23
השבוע לפני 25 שנה	4	**זה וגם זה** – אבוקדו דניאלה וכינים	25
קרא יקר – פרשת לוינסון	5	**לילות ישראל** – טלי רובינשטיין,	
בלונים – ישראל קיסר	5	רונית יודקביץ ודודו טופז	26
תשקיף	6	**הדוי**	29
במדינה	7	**קולנוע** – גוסטבסטרס	30
הנדון – מירקע שחור	9	**חלון ראווה** – אופנת חורף	32
עלי הסנה	14	**תשבץ**	34
יומן אישי – אורי גלר		**הוריסקופ**, מזל קשת – תחזית שנתית	37
והפיצויים הלבנוניים	15	**מיכתבים לרותי** – טלי קאופמן	38
אנשים – זיידאן עטשי והאופי היהודי	16	**ספורט** – מוטלה שפיגלר,	
מה הם אומרים – מזל קיסר,		מיקי ברקוביץ והרצל קביליו	46
איזי דורון, אמנון אלפר,		**תמרורים**	47
אמנון מטלון, ע' הילל וגדי אורון	20	**רחל מרחלת על כל העולם**	48

לפני 25 שנה

בגליון "העולם הזה" שהופיע השבוע, לפני 25 שנה, דווח בכתבה "ידו של מי כיוצר השתמשו בכספים שנועדו להנצחת השואה לקניית דירת־שדד ב־ירושלמית לשגריר לשעבר, שמונה במנהל "יד ושם" ● תחת הכותרת "אני הלבשתי את גדליה סיסה" בתבת "העולם הזה" על הנעשה מאחורי הקלעים בתעשיית־אופנה תל־אביבית. שבה דיגמנו דוגמניות איטלקיות מיבאות ● ובכתבה "לשלם — ולא לצלם — ולהיעלם" סיפר על מסע־היבריות של תזמרי המגבית היהודית המאוחדת מארצות־הברית עם המציאות של ישראל 1959 ● בשער הגליון: דן בן־אמוץ, אשר סיקם מודעה, ספק־רצינית ספק־מתלוצצת, לטובת מפא"י. בכתירות לכנסת ה־רביעית. המודעה, בחיקוי למודעת פיברית "אפקט". שהיו מאור באוסנה בשנת 1959, אמרה: "ניסיתי הכל, אבל רק א' (את־הזיהוי של מפא"י בבחירות לכנסת) גורם לי סיפוק אמיתי."

"העולם הזה" 1156
תאריך: 18.11.59

זכיה בפיס איננה מבטיחה מקום בכנסת ★ כדורגלנים חובבים מרין אינם נבחרת בראזיל

עדות

גלוסקא נתן, גלוסקא לקח

"ארבע פעמים השתתפה התאחדות־התימנים בבחירות לכנסת, ובפעמיים האחרונות לא הצלחנו להעביר אפילו ציר אחד," אמר השבוע תימני זועם מתל־אביב, שרגז על הכישלון. לפי כל הסימנים עלולה התאחדות־התימנים לא להצליח גם בפעם הבאה, אם תחליט להשתתף בבחירות. כי מנהיגי העדה מסוכסכים האחד עם השני. מאיימים לפרק את ההתאחדות, המונה 12 אלף חברים.

כל הפרשה החלה חודשים לפני הבחירות, כשההתאחדות, בראשותו של זכריה גלוסקא (64), התעוררה לחיים. גלוסקא אסף את חברי הוועד הפועל, דרש לעמוד בראש הרשימה. הסיבה: הוא ימנן את מסע־הבחירות.

כסף גם לרופא. אבל גלוסקא לא הצליח להשיג את הכספים. הוא נכנס לחובות, לא היה יכול לנהל תעמולה. העסקן הקשיש של התימנים, העונב תמיד עניבת־פרפר, לא השתלט על העניינים. משה מקייטין (40), המועמד השני ברשימה, דרש ממנו להתפטר.

גלוסקא הסכים. התנאי: מקייטין ישלם 5,250 לירות (בערך 3,000 דולר בשנת 1959) לכמה בעלי־חוב של גלוסקא, ביניהם הרופא הפרטי של גלוסקא ורוקחו. מקייטין נמוך־הקומה והמשמין הסכים, חתם על הסכם בכתב וגלוסקא שלח לישוב־ראש וועדת־הבחירות מיכתב־התפטרות. הנימוק: סיבות בריאות.

הפרס הגדול בפיס. מקייטין, שהיה עד לפני שבועיים סגן ראש־עיריית רחובות, התחיל למכן את מסע־הבחירות של רשימת עדתו, בחלקו מתוך 30 אלף הלירות שהרוויח שבוע קודם לכן בהגרלת מיפעל־הפיס, קיווה לכסות את הוצאותיו בזמן עבודתו בכנסת.

עד שבאה ההפתעה. שבוע לפני הבחירות הופיעה בביתו של מקייטין מישלחת שהציעה לו להתפטר, מכיוון שאין לו סיכויים להצליח. מקייטין סירב.

וזה עור לא היה הכל. ימים אחדים לפני הבחירות פירסם גלוסקא כרוז, שבו הודיע לבני העדה כי רשימת מקייטין אינה רשימה של התאחדות התימנים. סיכוייו של מקייטין ירדו לאפס.

כיפה אדומה, כיפה לבנה

דליה לביא לא היתה היחידה ש־

הופעת־הבכורה שלה בעולם הקולנוע היתה בסרט הישראלי חולות לוהטים. גם שושן ממן (למעלה), צעירה בת 22 מצפת, יוצאת להקת הנח"ל ושחקנית תיאטרון ילדים (בו הופיעה כשילגיה וככיפה אדומה), כיכבה בסרט. היא עשתה זאת תמורת 20 לירות (באותם ימים, קצת יותר מ־11 דולר) אבל ככיפה לבנה – בתפקיד של אחות רחמנית.

ספורט

שריקות־בוז

דיברו על נבחרת בראזיל, על הנבחרת האולימפית של בראזיל, על נבחרת החובבים של בראזיל ועל סתם נבחרת של כדורגלנים בראזיליים. כי רוב שההתאחדות לכדורגל בחרה לה מודעותיה על המישחק נגד נבחרת ישראל בתואר המרשים ביותר, וכך קרה, שלפני המודעות ברחובות וההדרעות ברדיו, שיחקה ישראל, בשבוע שעבר, נגד הנבחרת של בראזיל.

לוא זה היה כך, אפילו בערך, היה הנצחון שהשיגה נבחרת ישראל, בשיעור 0:1, בבחינת הישג עצום. אולם מאחר שהקבוצה שנגדה התמודדה הנבחרת היתה בסך הכל אוסף של שחקנים חובבים מכמה קבוצות בריו דה־ז'ניירו, הרי שהתוצאה עוררה הירהורים נוגים מאוד.

לפני ההתמודדות הקרובה עם פולין וזו שלאחריה, עם יוון, היתה זו הופעה מבישה של נבחרת ישראל. היתה זאת הפעם הראשונה שהנבחרת זכתה לשריקות־בוז מאורגנות מפיות אלפי צופים.

קולנוע

חיוך 57 השיניים

איש לא חלק על מארגני מיצעד סירטוני־הפירסום, כי סירטון־הפירסום התקדם מאוד בשנה האחרונה.

אולם לא מובן כלל מדוע נמסרו הפרס הראשון והשני בעד שני סרטונים למטה מבינוניים, וספה ושיעור באולפן, האחד מראה שורה של שחקנים בחופשה רוכבים על וספות לרוחב רחוב ארלוזורוב בתל־אביב, כששחקנית מתחילה מחייכת ב־57 שיניים קדמיות, והשני מראה שחקנית אינפנטילי היכן להחזיק את כספי תלמידיה (בבנק, כמובן).

על הא ועל דא

חיפה! חיפה!

קוראי "העולם הזה" 1959 היו פעילים מאוד והירבו להשתתף במדור הקל של ה־עיתון, "העולם הבא". הנה תרר־מתו של הקורא החיפאי, אורי שיקה:

חיפאי פטריוט הביא את חברו מחו"ל לראות את הכר־מלית.

"מה דעתך על המטרו ש־לנו?" שאל בגאווה.

"זה מטרו, זה?" לעג החבר, "זה סנטימטרו!"

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

נדהמתי מהשפה העשירה של לילי אבידן. היא אינה יכולה לזיין למדינתנו את השכל. גדולים ממנה לא הצליחו. ולפחות בדבר אחד אני מסכימה עם בעלה לשעבר (דויד אבידן): "רוב מהומה על לא מאומה!"

אתי הלר, ירושלים

● ● ●

יהודים תמורת ציור

גיטה שרובר מוכנה לתת לרוסים ציור יקר־ערך תמורת מתן היתר ליהודי ברית־המועצות לצאת (העולם הזה 14.11). **כיצד נראה הציור הזה?**

שרובר ויציר
לראות עסקת־חבילה

יש להניח כי הרופין הזה ידע לצייר. אם הפורטרט של מספר סיפורי־הילדים הרוסי, שאותו הנציח בציור, מאפשר לגברת שרובר להציע עיסקת־חבילה כזאת לרוסים: יהודים תמורת ציור. אבל עד שהעיסקה תתבצע, או, מה שיותר צפוי, הציור יוצג במוסיאון ישראל, אולי אפשר לראות אותו?

יעקב יחאי, ירושלים

● *בבקשה. הקורא יוחאי ראה גלופה.*

● ● ●

שיגעון של פסוק

עוד קורא תמים־דעים עם ה־קורא אלעזר, שהתריע (העולם הזה 14.11) **על תפלותו של פסוקו־של־יום בטלוויזיה.**

חזק ואמץ לאברהם אלעזר, שהיה לפה, אני בטוח, למה שרבים־רבים חושבים, אין תפל, משעמם ונטול־עניין מפסוקו־של־יום בטלוויזיה.

ובאמת, אם חסרים להם שם, בירושלים, פסוקים־של־ממש, הרי גם אני מוכן להציע פסוק אחד או שניים:

● שלושה חייהם אינם חיים – המצפה לשולחן אחרים, ומי שאשתו מושלת עליו ומי שייסורין מושלין בגופו (מסכת ביצה).

● צא ולמד מן החילזון: שכל זמן שהוא גדל נרתיקו גדל עימו (מידרש רבה).

חנן חלוידנקו, חיפה

● ● ●

אין עשן בלי אפר

הקורא אש מאילת, המעשן שתי חפיסות סיגריות ליום (העולם הזה 14.11), **מבקש שיקפידו על הגיית שמו.**

מה פתאום הכתרתם את מיכתבי נגד השדולה להפסקת־העישון בכותרת אין אש בלי עשן. אתם רציתם להתחכם ולעשות משחק מלים על שמי. אבל זה לא זה, נכון, אני מודה שאין (אליהו) אש בלי עשן, אבל שמי הוא אש (חורז עם קש) ולא אש (שחורז עם יש).

להבא, אבקש שתקפידו, שמי המדוייק הוא אליהו אש. ולמען האמת, יש בשמי רמז על חיבתי לסיגריות. כי סופה של כל סיגריה הוא, כידוע, אפר, וזה, בריוק, פירוש שמי באנגלית ובגרמנית. **אליהו אש**, אילת

● ● ●

בת 20 שואלת

לצעירה החיפאית, אחר שרותה הצבאי, יש בעיות.

אי־אפשר לחשוב על מדינת ישראל בלי שייקשר שמה בצבא. במקום ש־המחשבה תהיה נתונה לפיתרונות־שלום, שוקדים אצלנו כל הזמן על פיתוח תחביבנו הלאומי — המילחמה.

אלה שלא יכולים לחיות בלי מילחמה, שיקנו מישחקי־טלוויזיה ויפוצצו בהם כל היום אוניות ומטוסים. על־ידי לחיצה על כפתור — ולא על־ידי שליחת אנשים צעירים לשדה־הקרב ללא סיבה.

ווילפגנג פון־גתה כתב פעם, ש־הסכנה הגדולה ביותר היא כשהבורות יוצאת לפעולה ואני חייה במדינה, שבה הבורות היוצאת לקרב היא פופולארית.

אינני יודעת איך אוכלים את זה. אינני יודעת כיצד לחיות פה. כשאני אדם בן 20, שחושב שהוא חי בעולם נאור. מדוע האנשים הצעירים פה צריכים להתלבט בבעיות מסוג זה, כשהנוער של העולם עוסק בדברים אחרים לגמרי? **אילנה בנש**, חיפה

● ● ●

שאלה מאמסטרדם

מדוע מחפשים ישראלים הולנדיות כמטפלות לילדיהם בארץ.

כישראלי החי בחו"ל (שליח) הפליא אותי לראות בעיתון מודעות־לוח שבהן

Huishoudelijk personeel gevraagd

Ben je geint. om als aû-pair of moedershulp in Israël te gaan werken? Bel dan v.a. 4-11. Tel. 020-731752.

Gevr. au-pair (20-25 jr.), voor direct in Zwitsers-Hollands gezin, ± 6 mnd., omg. Zurich. Informatie 023-286201.

GEVRAAGD AU-PAIR voor 1 jr in Israel. D. Assia, 26 Hamaapilimstr. 47, 240 Ramat Hasharon; tel. 09-9723475923

המודעה ההולנדית
לחפש שמרטף

מחפשים ישראלים עובדים בחו"ל. האם חסר כוח־אדם בארץ? האם במצב הכלכלי הקשה משתלם יותר לעבוד עם אנשים מחו"ל, גם כשיהיו מובטלים בארץ? למי הפיתרונות?

לורן אהרינסון, אמסטרדם הולנד

● *ראה גלופה של קטע עיתון הולנדי, שבו מבוקשת מטפלת־שמרטפית למישפחה בארץ.*

העולם הזה
בלי משוא פנים

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך ביתוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר ענת פרגוסטי וציפי מנשה ♦ עורך דסוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכריני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הפצה: "גד" בע"מ

לויא יק.

מה שקרה בימים האחרונים סביב "פרשת לוינסון" היה תרגיל מבריק ביחס־ציבור. לא היה בו שום ממש.

על הציבור נחתה ידיעה מרעישה: חקירה בלתי־תלויה גילתה שיעקב לוינסון המנוח היה חף מכל פשע. שמו טוהר סופית.

ידידיו ובני־משפחתו ערכו חגיגה תיקשורתית, האשימו את יריבי לוינסון ואת "שופכי דמו". התמונה ש־הוצגה: אחרי שלוינסון נפל קורבן ל־משמיציו ונאלץ להתאבד, הוכח שהיה נקי מכל רבב. גם אישי־הזוועות מן

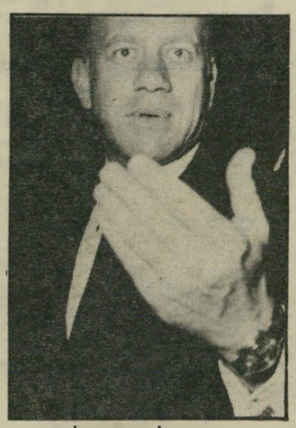

יעקב לוינסון ז"ל
שום דבר לא השתנה

האוניה מורן השתמש בשמו והישווה את עצמו אליו.

למרבה הצער, אין שום קשר בין תמונה זו ובין המציאות.

העובדות לא הופרכו

מכיוון ש"העולם הזה" הוא שגילה את כל העובדות של פרשת לוינסון, חיכיתי בסקרנות־מה למיסמך שהובטח עליו בתרועות כה רמות.

אבל המיסמך לא בא. ביקשתי מחב־רת אמפל להמציא לי את הדוח, על 400 עמודיו, כדי שאוכל לבדוק את פרטיו. הדוח לא הומצא לי, ועד כמה שידוע לי גם לא לשום אדם בלתי־תלוי אחר.

תחת זאת הומצאו לי כמה דפי־נייר — חמישה במיספר — שלא היו אלא "הודעה לעיתונות" מטעם חברת אמפל. תוכנה? קרוב לאפס.

קורם כל לגבי טיב "החקירה" עצ־מה. מסתבר שלא נערכה שום חקירה על־ידי גוף בלתי־תלוי, אלא על־ידי מנהלי חברת אמפל עצמה — אותה החברה שלוינסון עמד בראשה ופעל בשמה. אומנם נאמר שהחוקרים היו "מנהלים בלתי־תלויים", אך ברור של־נגד עיניהם עמדו בהכרח האינטרסים של חברת אמפל. מעולם לא האמנתי בחקירות מן הסוג של "גוף חוקר את עצמו".

אך גם חקירה זו — מה היא העלתה?

בסך הכל נגעה החקירה בשתי נקודות שוליות, שלא היתה להם קשר לגילויים העיקריים של העולם הזה. נאמר כי אמפל עצמה לא הרוויחה מן התנודות במניותיה, ולא עסקה ב־תרגילים אחרים הנוגדים את החוק האמריקאי. גם לא היתה התחרות ישירה בין חברת לוינסון ואמפל. יפה. אז מה?

הדוח אינו נוגע לגילויים המדהימים של העולם הזה. כגון: העברת חלק גדול מן השליטה בחברת סונול לידיים של לוינסון, גביית קומיסיון סודי על עיסקת־האוטובוסים של אגד והפקדת הכסף בבנק בשווייץ, וכו'.

הדוח אינו מסביר איך זה ניתן ללוינסון להקים אימפריה כלכלית פרטית באמריקה, בעודו משמש שם כשליט הכל־יכול של אמפל. הוא גם לא מסביר איך נגרמו התנודות החדות במניות אמפל. ומי הרוויח מכך?

העולם הזה לא טען מעולם כי תנודות אלה נגרמו כדי להעשיר את אמפל. להיפך: רמזנו שמישהו גרם לתנודות אלה כדי לאפשר לעצמו ולידידיו להתעשר מן המיסחר במניות אלה — לקנות אותן בזול ולמכור אותן ביוקר.

וכן הלאה וכן הלאה. העולם הזה פירסם סידרה ארוכה על פרשה זו. הסידרה הכילה מאות רבות של עובדות גרולות וקטנות. הדוח של המנהלים "הבלתי־תלויים" של אמפל, כפי שהוא מתואר בדפי "ההודעה לעיתונות", אינו מפריך אף עובדה אחת מכל אלה.

היכן דוח זיגל?

בקיצור: רוב מהומה על שום מאומה. לא קרה שום דבר. שום תגליות חדשות לא היו. המצב נשאר בדיוק כפי שהיה, כאשר יעקב לוינסון שם קץ לפרשה על־ידי התאבדותו, מבלי להס־ביר את הפרשות שהוא הסתבך בהן.

יש רק סיכוי אחד לשנות מצב זה: סיום מהיר של חקירת המישטרה ופירסום מסקנות ברורות. זהו תפקידם של בנימין זיגל ואנשיו.

אחד המעורבים הסתלק לאחרונה בחיפזון רב מן הארץ.

אן שלום

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

ישראל קיסר נואם

תשקיף

סיכסוך בין פרס לאדרי

צפוי סיכסוך ממושך בין שימעון פרס לרפי אדרי, יו"ר סיעת המערך בכנסת, על רקע מינויו של משה שחל כמקשר בין הממשלה לבין הקואליציה. אדרי אוכזב שלא שובץ בממשלה, למרות שקיבל הבטחה מפורשת מפרס. הוא רואה במינוי של שחל פגיעה קשה בסמכותו.
לפי עצת ידידיו בסיעה אין אדרי מאיים בהתפטרות, אך לדעת מקורבי פרס הוא עלול לרכז סביבו את כל הממורמרים הרבים בסיעת המערך, בהם ח"כ אהרון הראל וח"כ אורה נמיר.

„פאשיסטים החוצה!"

עובדת ארכיון הכנסת סירבה לשרת את עוזריו של ח"כ מאיר בהנא, ואף קראה לעברם „פאשיסטים החוצה!"
חרף חששותיה, לא ננקטו נגדה כל אמצעים.

לימוד עברית בלבנון

קצין צה"ל צמוד למינרב, אשתו הצעירה של אנטואן לחד, מסקר צבא־דרום־לבנון. הקצין מלמד את הגברת עברית. לחד עצמו דובר רק ערבית וצרפתית.

הלבנונים מדליפים

קציני צה"ל, המשתתפים במישלחת ישראל לשיחות נאקורה, אינם מסתירים להדליף לעיתונאים את תוכן השיחות.
הלבנונים סיתחו שיטה מתקדמת. בש־העיתונאים הלבנונים נבנסים לאולם, מרימים הקצינים את ניירותיהם, כך שה־עיתונאים יוכלו לקרוא ישירות מן המקור. העיתונאים הלבנונים אינם מתביישים, וחלקם קוראים ישר לתוך רשמקולים. מתוך חדר הדיונים הם יוצאים אל הטלפון ומדווחים ישירות לבירות.
עיתונאים ישראליים, דוברי ערבית, מקשיבים לדיווחים אלה, ומסתמכים עלי־הם בדיווחיהם לישראל.

קרפין על נייר רשמי

מיכאל קרפין, עורך „מבט", כתב לעיריית ירושלים מיכתב סרטי על נייר רישמי של רשות־השידור.
קרפין, שרצה להעביר את בתו לבית־ספר אחר בעיר, התקשר עם מנהל מחלקת־החינוך בעירייה. המנהל ביקש ממנו לכתוב מיכתב, כנהוג. קרפין כתב את המיכתב, שהועבר לפקיד המטפל בנושא. הפקיד ענה לו תשובה, ובסיומה העיר כי לא היה צורך להשתמש בנייר רישמי של רשות־השידור.

חריש רוצה להיות שגריר

ח"כ מיכה חריש מבקש לעצמו מישרת־שגריר. הוא מוכן להתפטר לצורך זה מן הכנסת.

חריש מבקש להתמנות כשגריר באחת ממדינות מערב־אירופה, כדי לנצל את הקשרים ההדרוקים שיצר עם ראשי האינטרנציונאל הסוציאליסטי, בתוקף תפקידו כיו"ר המחלקה לקישרי־חוץ של מיפלגת־העבודה.

דאגה בדרום לבנון

קציני צה"ל בדרום־לבנון מביעים לאחרונה דאגה מהעובדה שמיטעני־הצד מונחים בזמן האחרון קרוב יותר ויותר לגבול ישראל.
מיטען הצד שהתגלה ופורק ביום הראשון השבוע הונח קילומטר וחצי מן הגבול הישראלי, בצומת מרכזית שבה נעים מדי יום כלי־רכב רבים של צה"ל.

עיסקה לוי־אולמרט

אנשי דויד לוי בחרות הציעו לח"כ אהוד אולמרט מלע"מ עיסקה מפתה: אם אולמרט יצליח לשכנע את ח"כ אליעזר שוסטק להתפטר מהכנסת, ייכנס במקומו יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות ואיש לוי יעקב שמאי.
ח"כ מיכה רייסר ואנשי לוי אחדים הודיעו לאולמרט, שבמיקרה כזה הם יתמכו במועמדותו לתפקיד מנן שר־הביטחון.

הצהרונים מצטמצמים

הצהרון מעריב יסגור, החל מסוף שבוע זה, את המקומון החיפאי שלו. גם ידיעות אחרונות עומד לערוך צימצומים דראסטיים במיספר עמודיו, בעיקבות הירידה התלולה במודעות.

התחנה הגרעינית ל„חברת החשמל"

אם אכן יתאפשר לישראל להקים תחנת־כוח גרעינית, היא תוקם כנראה על־ידי „חברת־החשמל".
למרות שמשה שחל, שר־האנרגיה, רמז השבוע כי יהיו לכך תנאים, אין היום גוף אחר היכול להתמודד עם אתגר טכנולוגי וניצועי בקנה־מידה כזה. למרות החששות מהגברת כוחה של חברת־החשמל, ספק אם יוכל המשק לשאת בהקמתה של מערכת כפולה, שתקביל למחלקות הקיימות בחברת־החשמל, ושאגרה במשך השנים את הידע הדרוש לפרוייקט, שעלותו עשויה להגיע לשני מיליארד דולאר.

גאז מדמיע לפיליפינים

מישלוח גדול של גאז מדמיע יצא השבוע מנמל אילת לפיליפינים.
ח"כ מפ"ם, יאיר צבן, קיבל על־כך דיווח מהנמל ועומד להעלות את העניין בכנסת, מכיוון שהגאז מיועד לדיכוי ההפגנות של התנועה הדמוקרטית נגד מישטר־העריצות של פרדיננד מארכוס.

מישלוחי נשק לניקראגווה

ח"כ מפ"ם חייקה גרוסמן תעלה בשבוע הבא הצעת־חוק, שנועדה להסדיק את מישלוחי־הנשק לניקראגווה. בכך היא ממלאת הבטחה לנשיא ניקראגווה, דניאל אורטגה, שאותו פגשה בחודש שעבר בארצו.
מפ"ם זירזה את צעדיה בעניין זה, נוכח כוונת הרשימה המתקדמת לשלום להעלות הצעת אי־אמון בנושא הזה.

מבקש מישרד ציר

לאיש מחלקת קישרי־החוץ של מיפלגת העבודה, ישראל גת, יש שאיפה בתחום מישרד־החוץ.
גת, שעסק בשנים האחרונות בתיאום מדיני עם ראשי המיפלגות הסוציאל־דמוקרטיות באירופה, מעוניין במישרת ציר מדיני בצרפת. הוא מצביע על הידידות ההדוקה בינו ובין מזכיר המיפלגה הסוציאליסטית השלטת בצרפת, ליונל ג'וספן.

יעקובי נגד מודעי

גד יעקובי, שר הכלכלה והתיבנון, עומד כרגע בראש האופוזיציה לציר פרס־מודעי בקבינט הכלכלי.
יעקובי מתנגד בכל תוקף לתוכניות האבטלה של שר־האוצר, וסבור שניתן להגיע לאותן התוצאות באמצעות קיצוץ מאסיבי בהוצאות הביטחון ומכירת דירות ממשלתיות לדייריהן.

כבוד מלכים למזכ"ל

עוזי ברעם, מזכיר מיפלגת־העבודה, הנמצא בביקור רישמי בוועידת המיפלגה הקומוניסטית ברומניה, זוכה שם לכבוד־מלכים. הסיבה נעוצה בכך שבכל מדינה קומוניסטית עומד מזכיר־המיפלגה מעל לראש־הממשלה ומעל לנשיא.
ברעם לקח שדר משימעון פרס לניקולאי צ'אושסקו.

הקברניט גילעד למסע הסברה

הקברניט המרשעה של חברת „תר־שיש", אבנר גילעד, גיבור פרשת הנוסע הסמוי, מתחיל השבוע במסע הסברה בבתי־הספר של התנועה הקיבוצית המאוחדת. גילעד יתחיל את הרצאותיו בבית־ספר בחיפה, בו לומדים ילדי קיבוצו, קיבוץ נחשולים.
התק"מ אינו מתערב בהסעותיו אלה.
הורים תל־אביביים מתארגנים לפנות לוועד ההורים המרכזי בדרישה שיאסור על הסעותיו בבתי־ספר הכלליים, אם יסה לעשות זאת. „לא נרשה שילדינו ישמשו כחברי־מושבעים," אמר הורה אחד בתחילת השבוע, „הפרשה צריכה להתברר בבית־המישפט!"

עוזר קולק עזב את המיפלגה

אורנן יקותיאלי, שהתמנה השבוע למישרת מנהל לישכת ראש־עיריית ירושלים, טדי קולק, עוזב רק לפני חודש את מיפלגת־העבודה, שאליה משתייך קולק.
יקותיאלי עבד בכנסת העשירית כעוזרו של ח"כ יוסי שריד, והצטרף בעיקבותיו באורח רישמי לסיעת ר"ץ.

נציג מצרי בכנסת

השדולה־לשלום בכנסת תיפגש בשבוע הבא עם מיופה־הכוח המצרי, מוחמד בסיוני, במישכן הכנסת.
היה זה ביקורו הראשון של נציג מצרי בכנסת מזה זמן רב.

אפלבאום רוצה תפקיד

בועז אפלבאום, ראש לישכת ראש־הממשלה, לוטש עיניו לתפקיד יו"ר „המכון הישראלי לקולנוע", שאותו ממלא ביום חיים דובשני, מנהל „הבנק לספנות".
אפלבאום היה עוזרו של בר־לב, כשזה היה שר התעשיה והמיסחר. כשעזב בר־לב את המישרד מינה את אפלבאום על הקרן לעידוד הסרט הישראלי, אבל התפקיד נלקח ממנו אחרי שבוע, כשהליכוד עלה לשילטון.
אפלבאום מתכנן לאחד את הקרן לעידוד הסרט עם המכון הישראלי לקולנוע ולעמוד בראשם. תוכניותיו מעוררות זעם בקרב אנשי־קולנוע רבים בארץ.

חברה ליעוץ תיקשורת

צבי רימון, מי שהיה יועץ תיקשורת של שר־התיירות, אברהם שריר, ושל עזר וייצמן, מקים בימים אלה חברה חדשה לייעוץ־תיקשורת, שעיקר פעילותה תהיה ייעוץ לחברות כלכליות, למיפעלים, לענף התיירות ולגורמים פיננסיים. החברה נעזרת במומחי־שיווק, בכלכלנים ובפירסומאים.

במדינה

העם

קבורת חמור

כל בית־אב בישראל שילם 15 דולר עבור פרוייקט מטורף

האזרח הישראלי משלם יותר מיסים מאשר כל אזרח אחר בעולם. הוא אלוף המשלמים. אך אין הוא „משלם־מיסים".

המושג „משלם־מיסים" הוא חלק מן המורשה האנגלו־סכסית. פירושו אזרח חופשי, המשלם את מיסיו לממשלה הנבחרת, והמקפיד על כך שהממשלה תשתמש בכספו בצורה אחראית ו־מוסכמת, בלי ביזבוז ובלי קלות־דעת.

בישראל חסר מוסר כזה. זה הוכח השבוע שוב, כאשר נקברה תוכנית „תעלת הימים" קבורת חמור.

גן־עדן של שוטים. תעלת־הימים נולדה ברוב פאר ורעש בשיא ימי שילטונה של ממשלת מנחם בגין, כאשר ישראל דמתה לגן־עדן של שר־טים.

היו בפרוייקט כל המעלות, שמשכו את ראשי השילטון של אז:

● הוא היה מלהיב וגרנדיוזי, ואפשר היה לנאום עליו נאומים בומ־בסטיים.

● זה היה רעיון ציוני, כי בנימין זאב הרצל עצמו כתב על כך באחד מספריו.

● זה היה רעיון פשוט, שהיה מובן גם לפוליטיקאים שאינם מבינים דבר. (פני ים־המלח נמוכים מפני הים־התי־כון, ועל כן אפשר להעביר את המים ולייצר חשמל).

● זה משך את כל אבירי ארץ־ישראל השלמה, מפני שהתעלה היתה צריכה להתחיל ברצועת־עזה ולהצריך את סיפוחה.

צרות בשני הקצוות. זה הס־פיק. אישׁ־התחזיה יובל נאמן, קנאי פוליטי חסר־שיקול באיצטלה של מדען רגול, רחף את הפרוייקט בכל כוחו. בתפקידו כשר־המדע. מנחם בגין התלהב ונאם. יצחק מודעי, אז שר־האנרגיה, ראה בזה מכשיר להאדרת כוחו. יהודים עשירים ותמימים הובאו מכל העולם. הוצגה להם הצגה ילדותית והם נתנו כסף. לבונדס. הכסף הושקע, כמובן, בעניינים אחרים.

אך אנשי־מדע רציניים ידעו מן הרגע הראשון שהפרוייקט כולו הוא שטותי. במיקרה הטוב ביותר יכול היה לייצר 8% מתיצרוכת החשמל של ישראל — עובדה מכרעת שהועלמה מעיני הציבור. יצור זה היה כרוך בהשקעה מפליגה, שלא יכלה לקבל תמיכה בינלאומית בגלל התיסבוכת הפוליטית בשני הקצוות של התעלה: היא פגעה בירדן בצד המיזרחי ובמ־עמד רצועת־עזה בצד המערבי.

מאז התחלפה הממשלה. יובל נאמן הורחק מן השילטון. שר־האנרגיה הת־חלף. ליצחק מודעי יש צרות אחרות, ועכשיו הוא רוצה לחסוך כסף.

כך, בשקט־בשקט, מתה תעלת־הי־מים. על קיברה אפשר להקים מצבה: כאן קבורים 15 מיליון דולר. כל בית־אב בישראל שילם עבורו 15 דולר.

אך איש ממיליוני משלמי־המיסים בישראל לא זעק.

ביטחון

לשקר למען המולדת

הטיפשות יצרה מצב־ביש והשקר בא לחפות עליו. אך איש לא האמין

אם אכן תפקידו של דיפלומט הוא לשקר למען ארצו, אורי לובראני הוא דיפלומט מושלם.

לובראני, המכהן כנציג העליון של

(המשך בעמוד 8)

בילעדי

במישרד ראש־הממשלה

הוכנה תוכנית סודית — לביצוע ברגע המתאים

כך תפוצץ ממשלת האחדות

דרכילות אודות היחסים ה־מעוררים בין אנשי שימעון פרס בלישכת ראש־הממשלה ובין המנכ"ל. אברשה טמיר, לא הרשימו במיוחד את המקורבים לצלחת.

טמיר הוא, כמובן, איש של עזר וייצמן, ומינויו כמנכ"ל נכפה על פרס בתוקף הסכם קואליציוני מסובך עם תנועת יחד.

טמיר הוא איש די נפוח, ניחן בביט־חון עצמי ובהערכה עצמית שרק מעטים שותפים לה (בלישכת פרס התברחו שטמיר הוא נשיא מועדון המעריצים של עצמו, וגם החבר היחיד בו...), ובקריית־בן־גוריון יש המזהים אותו עדיין עם אריאל שרון.

„אני זוכר אותו מלווה את שרון כצל, בתחילת מילחמת־הלבנון, נושא עבורו את המפות שבעזרתן רומה מנחם בגין," אמר להעולם הזה עובד קבוע בלישכת ראש־הממשלה. קשה מאוד להתרגל לראות אותו כאיש של וייצמן, „המלכלך" על שרון יומם ולילה.

גם פרס עצמו נוהג בו בחשדנות. „האיש הזה איננו מודל של מהימנות."

טמיר עצמו צוטט: „יוסי בייליך, מד־כיר הממשלה, ובועז אפלבוים, ראש לישכת ראש־הממשלה. אינם אלא יל־דים. מגוחך לדרוש ממני להתמודד איתם ברצינות. אחרי התפקידים ש־מילאתי בשירות המדינה."

הכתבים המדיניים הסתערו על הת־בטאויות כאלה כמוצאי שלל רב. זה היה הסדק הרציני הראשון שהצליחו למצוא בעבודת הלישכה. אחרי שנים של עבודה בלתי־רצינית. הגיעו לקר־יית בן־גוריון פרס ואנשיו, הרגילים לשעות־עבודה ארוכות, לקדחתנות של עשיה. זאת היא התקדמות אפילו בהשוואה ליצחק שמיר, שידע לעבור. שלא לדבר על ימי הבטלה רבי־התהילה של מנחם בגין.

המשקיפים שהתמקדו ביחסי טמיר ונערי־פרס, התרכזו, מט־בע הדברים, בצד הרכילותי של הנושא. ולכן גם לא הבחינו שלשני הצדדים יש לפחות מכנה משותף אחד ברור: טמיר וחבריו, ממש כמו אנשי פרס ממיפלגת־העבודה בלישכה, סבורים ששיתוף הליכוד ב־ממשלה הוא אסון.

לדעתם נהנה הליכוד משני ה־עולמות. שריו מחזיקים בעמדות־כוח ממשלתיות, ויכולים להעניק לחבריהם טובות־הנאה. מצד שני אינם יושבים במוקד־ההכרעות הכלכלי־חברתי, ו־ממשיכים למתוח ביקורת קשה על הממשלה. רק השר יצחק מודעי, ה־חולש על אוצר־המדינה, יוצא מכלל זה, ונהנה מיחסים טובים בעיקר עם השר וייצמן.

בתחילת השבוע נודע ל־ה־עולם הזה" שאברשה טמיר שיתף את „נערי פרס" בתוכנית סודית לסירוק ממשלת־האח־דות, ולהקמת ממשלה חליפית עם סלג־מדעי במיפלגה הליב־רלית.

התוכנית ערוכה בסיגנון צבאי מובהק. בכל מטב"ל יש תוכניות־מילחמה בכל גיזרה, להפעלה במיקרה הצורך. טמיר עיצב בקאריירה שלו תוכניות רבות מסוג זה. עתה עסק מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה בהכנת תוכנית מפורטת לסיצוץ ממ־שלת האחדות, ברגע „שהדרג הפוליטי יתן אור ירוק."

יעדיה של התוכנית מוגד־רים באורח חד־משמעי: „להי־ביא להדחת שרי־חרות והי־תומכים בהם מהממשלה, בצי־רה שתבטיח תמיכה ציבורית מירבית לצעד הזה, ולא תוביל לנפילת פרס ולבחירות חד־שות."

לדעתם של מעצבי התוכנית, ה־מפתח החשוב ביותר, המצוי בידי פרס, הוא זכותו המעוגנת בחוק לפטר שרים, מבלי להביא להתפטרות הממשלה (בהתאם לתיקון בחוק, שיזם אמנון רובינשטיין בכנסת ה־10).

לפי ההסכם הקואליציוני הקיים, חייב פרס להתייעץ בשמיר, אם ברצונו לפטר שר השייך לגוש הליכוד. לפי ההצעה יחליט פרס, בשיתוף עם וייצמן ובעיתוי הנראה לשניים, להביא לפיטו־ריו של שר מחרות („או מקורב לח־רות"), בעיקבות התבטאות של שר כזה נגד מדיניות הממשלה. התבטאויות כאלה אינן חסרות, כידוע, וגידעון פת לבדו סיפק לפחות חמש סיבות לפי־טורים. אילו היה העיתוי נוח לראש־הממשלה.

שמיר מנוע מלקבל יוזמה כזאת של פרס. אם ראש־הממשלה ירצה, למשל, לפטר את דויד לוי או את משה קצב, יתכן שהדבר יראה כמוצדק לשמיר ולאנשיו, אבל אין להם כל אפשרות להעביר החלטה כזאת בתנועת־החרות. כניעה פומבית לפרס תגמור את ה־קאריירה של שמיר בחרות. ההנחה היא, לכן, ששמיר יסרב.

פרס לא יראה בכך סוף פסוק. לפי התוכנית הוא יכנס מסיבת־עיתונאים, ויודיע שהוא ישתמש בזכותו לפיטורי־השר הממרה, „המחבל בתוכניות־החי־רום של הממשלה, ומסית את הציבור נגדן."

להערכת אנשי מישרד ראש־הממ־שלה, המבוססת על מגעי וייצמן־מודעי, יסכימו אנשי שר־האוצר במיפ־לגה הליברלית לצעד כזה, וילכו עד לפילוג בליברלים.

אם תתפלג המיפלגה ה־ליברלית, יקים מודעי מיפלגה משותפת עם וייצמן ויגאל הורביץ.

למיפלגה החדשה יש כבר אידי־אולוגיה מן המוכן: שמרנות כלכלית וצערי „הידוק החגורה". היא תישאר, כמובן, בקואליציה עם המערך, ותח־תור, יחד עימו, „להבראה הכלכלית של המדינה."

לדעת טמיר ו„נערי פרס", תזוכה קואליציה כזאת בתמיכה בציבור, ה־מכיר במצב הכלכלי החמור של ה־מדינה.

בלישכה יש גם מתנגדים לתוכנית.

מנכ"ל טמיר
כמו תוכנית מטכ"ל

יועץ ביילין וראש־הממשלה
שיגאה והסכמה

הרואים בהדלפתה דרך למניעת יישו־מה. לדעת המתנגדים יסייע צעד כזה של פרס־וייצמן ליצירת מרד בדעת־הקהל, ובעיקר בקרב השכירים.

המתנגדים הם במיעוט. רוב ה־אנשים הסובבים את פרס משוכנעים בצורך ליצור תנאים להצלחת המדי־ניות הכלכלית של הממשלה. „אם פרס „יכשל הפעם — זה הסוף שלו" הם אומרים.

חיים ברעם ■

„יצאנו מזה!"

בעוד שישראל עסוקה בענייניה, מתרחש באש"ף מאורע היסטור:

האירגון משתחרר מן השיעבוד לאסד, הנחמץ על־ידי יצחק רבין

לקראת פילוג

הידיעה הראשונה על כך פורסמה בהעולם הזה. זה היה סקופ עולמי: אש"ף עומד לקיים את המועצה הלאומית שלו בעמאן (העולם הזה 16.10.84).

יודעי־דבר סירבו להאמין. הם ידעו כי להחלטה כזאת יש משמעות היסטורית, כי פירושה פילוג.

ידיעת העולם הזה התבססה על התוצאות של כינוס סודי, שהתכנס בתוניס. ראשי התנועה הפלסטינית נועדו, סקרו את המצב והגיעו למסקנה נחרצת: לא נותרה כל ברירה. אויבי התנועה הפלסטינית העצמאית — סוריה ולוב — חסמו כל אפשרות של כינוס המועצה הלאומית באלג'יר או במקום ניטראלי דומה.

הברירה שנותרה: להיכנע לסוריה ולוב, ולהפוך את התנועה הפלסטינית לגלגל חמישי בעגלת הסירוב הערבי, או לעשות צעד נועז, שיבטיח את העצמאות הפלסטינית תוך הסתבכות בפילוג.

הם החליטו על הדרך השניה, וקבעו את מועד כינוס המועצה בעמאן.

הם ידעו היטב שזהו פילוג.

● כמו זאב ז'בוטינסקי

היתה זאת החלטה מכאיבה לראשי אש"ף. אך היא היתה כל־תי־נמנעת.

אין במעט תנועה לאומית בהיס־טוריה שלא עברה תהליך כזה של פילוג. זהו תהליך טיבעי: בראשית ה־תנועה מאוחדים הכוחות ושולטת בהם הנימה המיליטנטית. כאשר מגיעה ה־תנועה לעמדת־כוח המאפשרת לה להשיג הישגים מדיניים, חל פילוג בין הכוחות האחראיים, המוכנים לפשרה ולהגשמת המטרה הריאליסטית, ובין חויות בקרב העולם הערבי, המבטאות את האינטרסים השונים והסותרים של מדינות־ערב, נערכות גם בתוך אש"ף.

כך נופלים האינטרסים של העם הפלסטיני קורבן למישחק־כוח־הבוח האנוכיים של המישטרים הערביים.

אירגון פת"ח, בראשות יאסר ערפת, קם לפני 30 שנה כדי לשים קץ לשיעבוד זה, ולשחרר את העם הפלסטיני מן האפוטרופסות של המישטרים הערביים. במשך שנים הוא ניזוק ב־הצלחה רבה בין המישטרים השונים. אך בשנים האחרונות היה עליו לעמוד מול הלחץ הברוטאלי של דמשק, ש־ביקשה להטיל בכל מחיר את מרותה על האירגון, תוך סילוק ערפאת ואנ־שיו.

מאז 1976 פועל חאפז' אל־אסד, הדיקטטור הסורי, בשיתוף־פעולה ה־דוק עם ממשלות ישראל, כדי להשיג מטרה זו. הפלישה הסורית ללבנון, שתי הפלישות הישראליות ללבנון, ההתקפה הסורית על טריפולי בעזרת חיל־הים הישראלי — כל אלה היו חלק ממערכה זו.

אך הלחץ הסורי העיקרי היה בתוך אש"ף עצמו. במשך הזמן הצליחו סוריה ולוב להקים וממן שורה של אירגונים „פלסטיניים", שלא היו אלא סוכנויות שלהן: אירגון אל־צעיקה, אירגונו של אחמד ג'בריל, האירגון של אבו־ניידאל (שלא היה בתוך אש"ף), האירגון הפר־רש של אבו־מוסה, ורסיסים שונים אח־רים.

נוסף על כך שיעבדה סוריה גם את האירגונים אשר מקום־מושבם הוא בד־משק. „החזית העממית" של ג'ורג' חבש ו„החזית הדמוקרטית" של נאיף חוואתמה, אינן סוכנויות סוריות, אך מנהיגיהן חיים עם מישפחותיהם בדמ־שק, ולוחמיהן ממוקמים בסוריה וב־איזור־הכיבוש שלה בלבנון. הם מהווים בני־ערובה של סוריה, ואין להם כל אפשרות להמרות את פיה.

התוצאה: שיתוק סוליטי כמעט טוטאלי של אש"ף. „עצ־מאות ההחלטה הפלסטינית", הנכס היקר ביותר של אש"ף, אבדה לגמרי. כל צעד פלסטיני עצמאי לעבר השלום נתקל בווטו סורי וסובל.

● נבואתו של סרטאווי

בזה כמה שנים נשמעו במחנה הפלסטיני קולות, שתבעו מראשי אש"ף לחולל מצידם את הפילוג, כדי שמתנגדים לכל פשרה ודורשים „הכל או לא כלום".

תהליך זה עבר על התנועה הציונית בשנות ה־30, כאשר פילג זאב ז'בו־טינסקי את ההסתדרות הציונית והקים את „ההסתדרות הציונית החדשה". זה היה אירגון־נפל, שלא השיג מעולם השפעה מדינית, אך הוא מילא תפקיד מסויים כאירגון־הגג הפוליטי של אצ"ל.

זה מכבר היה ברור כי גם אש"ף צריך לעבור תהליך כזה, אם הוא רוצה למלא את תפקידו כנציג העם הפלס־טיני, בניגוד להסתדרות הציונית, ש־היתה פחות או יותר עצמאית, ושכל הניגודים בה היו פנימיים בלבד. בוח־שים בקלחת הפלסטינית סוכנים של ממשלות ערביות שונות. כל ההתנצ־יפתחו ביוזמת־שלום, אשר תשכנע את ההמונים הפלסטיניים שאכן כראי להם לעלות על דרך־השלום, כך שכל אוי־בי־השלום ישותקו.

תיקווה זו התבדתה. האמריקאים והישראלים כאחד הקימו מול אש"ף קיר ברזל של חוסר־נכונות לפשרה. הם עודדו — בכוונה — את היסודות הקיצוניים ביותר במחנה הפלסטיני, וריפו את ידי המתונים.

הסיבה: ממשלות ישראל חששו שאש"ף מתון יעלה על סדר־היום הלאומי והבינלאומי את הברירה של החזרת הגדה והרצועה תמורת שלום.

כך עבר הזמן, אש"ף לא יכול היה לנקוט יוזמה ברורה, והסתפק באי־תות־שלום שלא עוררו תגובה.

עכשיו החליטה צמרת אש"ף לשים קץ למצב זה.

● מה יעשה רגן?

מדוע דווקא עכשיו, בנובמבר 1984?

התאריך אומר הרבה: ימים מעטים אחרי הבחירות לנשי־אות ארצות־הברית.

רבים מאמינים כי הולכת ומתגבשת מציאות בינלאומית, שתאפשר לאש"ף לקדם את עניין המדינה הפלסטינית. הנסיבות החדשות:

● **מדינאים אמריקאיים רמזו לערפאת כי ממשלה ישראלית, בראשות שימעון פרס, תשוכ־נע, בסופו של דבר, להסכים לפיתרון שיוצע על־ידי האמרי־קאים: הקמת מדינה פלסטינית שתהיה חלק מקונפדרציה עם ירדן.**

● בעולם הערבי מתגבש גוש־כוח חדש, המורכב ממצריים, ירדן, עיראק, ואולי גם סעודיה, המוכן לפתור את הבעיה הפלסטינית בשותפות עם אש"ף, בהנהגת ערפאת. גם גוש זה דוגל בהקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, שתהיה קשורה עם ירדן.

אך כדי לנצל מצב זה ולהשתלב ביוזמה מדינית גדולה חדשה, צריך אש"ף לקבל החלטות גוריליות. לשם כך צריכה המועצה הלאומית הפלס־טינית — הפרלמנט של העם הפלס־טיני — לקבל החלטות, המעניקות למנהיגיו יפוי־כוח ברור וחד־משמעי לעלות על דרך זו, הסותרת את האמ־נה הפלסטינית. כל הכוחות — ה־אמריקאים והערבים — הודיעו שנמאס להם לטפל בעניין הפלסטיני, כאשר לפלסטינים עצמם אין קו ברור, רישמי וחד־משמעי.

כדי לשנות את האמנה, במישרין או בעקיפין, דרוש רוב של שני־שלישים במועצה הלאומית. כך אומרת האמנה עצמה. לכן הפך כינוס המוע־צה לעניין גורלי. משום־כך עשו סוריה ולוב את הכל כדי למנוע את כינוסה.

ההחלטה של ראשי אש"ף לכנס את המועצה, ויהי־מה, היתה הברזת־מילחמה על סו־ריה.

כינוסה בעמאן דווקא — המקום היחידי שבו זה ניתן — החמירה את משמעות הצעד הזה. כי במיקרה זה קובע המקום גם את הכיוון.

עצם קביעת־המקום היא הכרזה על תוכנית מדינית.

נגד החלטה זו מגוייסים עתה כל הכוחות, הרוצים להכשיל את פיתרון־השלום.

● קומוניסטים נגד ערפאת

בראש המחנה הזה עומדת, כמובן, סוריה של חפז' אל־אסד.

(המשך בעמוד 14)

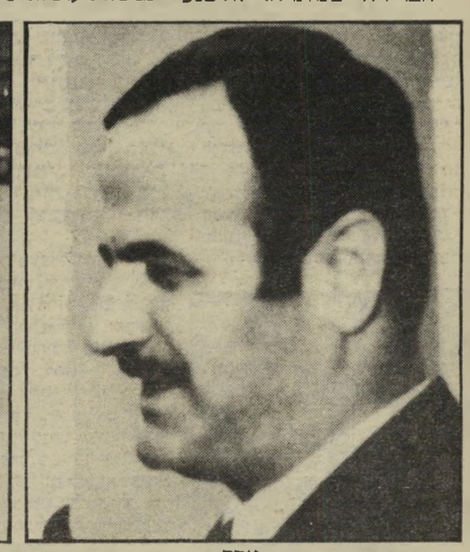

אסד

ערפאת

גשם בבירה־זית. אש ברמאללה משמרות בגשרים

במדינה

(המשך מעמוד 7)

ממשלת־ישראל בלבנון, הסתכל הישר אל תוך מצלמת הטלוויזיה הישראלית ושיקר לעם־ישראל.

טען לובראני: אין כל קשר בין השיחות בנאקורה ובין שיחרור הפעי־לים השיעיים. הם ישוחררו כאשר מסתיים חמירתם.

פרובוקציה מטופשת. עצם ההודעה הזאת היתה מגוחכת. מניין ידע לובראני מראש שהחקירה־תגלה כי אותם פעילים שיעיים אינם אשמים בפיגועים, ועל כן אין צורך להביאם לדין?

אך לובראני ידע את אשר ידעו מאזיניו: שהשיעים ישוחררו מפני שאין כל ברירה. וכך אכן קרה.

פרשת מעצרם של ארבעת ראשי אירגון אל־אמל בדרום־לבנון, בדיוק בשעה שהחלו השיחות בין נציגי ישראל ולבנון במחנה נאקורה, היתה מעשה־איוולת מאין כמוה (העולם הזה 14.11.84). היא הוכיחה שמיל־חמת־הלבנון שיבשה את השכל הישר של אנשים רבים בראש מערכת־הביטחון. הם שקועים בבוץ הלבנוני, וכל תנועה משקיעה אותם יותר.

היה ברור כי שיחות אלה לא יתנ־הלו, אם השיעים יתנגדו לכך. ברור גם שאין כל ערך להסדר בדרום־לבנון, אם לא יצאו בו השיעים. אירגון אל־אמל עומד בראש העדה השיעית. מעצר מנהיגיו בצידון היה פרובוקציה מטופשת.

הצעה בלי רגליים. ואכן, אחרי שמנהיגי השיעים, גביה ברי, גרם להפ־סקת השיחות, לא היתה ברירה אלא לשחרר את העצורים.

הדבר נעשה בצורה שהוסיפה חטא על פשע. מישרד־הביטחון העמיד פנים כאילו הוא משחרר את העצירים מרצון, בלי קשר לשיחות. אך למעשה שוחררו תחילה שלושה, כדי לאפשר את חידוש השיחות, ולאחר מכן את הרביעי, כתשלום עבור החידוש.

התירוצים הישראליים עוררו צחוק בקרב יודעי־דבר. שיקריותם היתה שקופה מדי.

אך הפרשה לא הזיקה רק ליוקרה של ישראל. המשוחררים הגיעו לביי־רות וסיפרו שם על התעללות בהם, הכאתם בקתות־רובים בעת המעצר והשפלתם בפומבי. הדבר בוודאי לא הוסיף אהבה לישראל בלב השיעים.

הם סיפרו גם שאורי לובראני עצמו, יחד עם המושל הישראלי בדרום־לבנון, שלמה איליה, מי שהיה מושל הגדה, הציעו להם עסק: שיחרורם תמורת הפסקת הפיגועים. הם דחו עיסקה זו, ביודעם היטב שישראל תצטרך לשחררם ממילא. השבוע נמשכו הפיגועים בכל רחבי דרום־לבנון.

ברירה אכזרית. כאשר התחד־שו השיחות בנאקורה, התסתבר שהכל נשאר כפי שהיה: ישראל עמדה על קיום „צבא־דרום־לבנון", והלב־נונים דחו רעיון זה מכל וכל. הלבנונים הציעו פריסה של כוחות צבא־לבנון הרשמי עד לגבול הישראלי — בצורה שהיא מעבר ליכולתם, ואשר תחשוף את מאות אלפי הפליטים הפלסטינים במחנות לסכנה של טבח נוסח צברה ושאתילא.

הלבנונים גם הציגו דרישה לתש־לום פיצויים (ראה יומן אישי).

בסופו של דבר, אחרי חודשים ארו־כים, יתברר שלפני ישראל יש רק ברירה אחת: למסור את כל השטח לכוחות יוניפי"ל, תוך חיסול צבא־דרום־לבנון, או הישארות ישראל בל־בנון והמשך ההרג במשך הרבה שנים.

כל זה היה ברור ליודעי־דבר גם השבוע — אך אין עתה בצמרת ישר־אל מי שמסוגל לקבל החלטות מסוג זה.

הנדון:

הטלוויזיה הישראלית היא הדוגמה המושלמת לטירוף־המערכות

מירקע שחור

מ אות אלפי צופים ישבו מול מקלטי־הטלוויזיה וציפו למ־הדורת החדשות. להפתעתם הופיעה על המירקע הודעה לאקונית, שקבעה כי מהדורת מבט לא תשודר.

מה קרה? זה נודע רק למחרת היום.

פלוני, עורך מבט, התנגד לשיבוצו של אלמוני, נתב־התמונה. פלוני אמר שאלמוני מוכשר, ומקלקל את העבודה. חבריו של אלמוני אמרו שפלוני אינו מוסמך. אלמוני נשאר במקומו, ופלוני ביטל את המהדורה.

שני האישים הדגולים האלה מעניינים את הציבור הרחב כקליפת־השום. העורך, מיכאל קרפין, לא הרשים את הציבור כגאון הדור. ואילו הנתב נושא בתפקיד שעצם מהותו הוא בגדר מיסתורין בעיני הצופים.

אך שניים אלה התייחסו אל הטלוויזיה כאל רכושם הפרטי.

הם קיבלו על עצמם לשבש שרות ציבורי חשוב, ולהשפיע במישרין על מהלך־חיים של מאות אלפי אזרחים.

זהו מיקרה מעניין, מפני שהוא מספק דוגמה מושלמת לתופעה הקרויה „טירוף מערכות".

■ ■ ■

ה טלוויזיה הישראלית היא מערכת מטורפת כמעט מכל הבחינות.

אפשר היה להזמין ארצה סוציולוגים, פסיכולוגים ומומחים למינהל מכל העולם, כדי שילמדו תופעה יחידה־במינה זו. תמורת תשלום מתאים, שיעזור לכסות את הפסדי הטלוויזיה, אפשר היה לתת למומחים אלה לבחון מקרוב כיצד פועל גוף ציבורי משוגע.

מישהו אמר פעם: „ישראל היא המדינה היחידה בעולם שיש בה טלוויזיה מן המאה ה־19." זוהי קביעה מעניינת, אך אין בה כדי למצות את התופעה.

אחר אמר, השבוע: „אי־שידור מהדורת־מבט אינו תופעה לא נורמאלית. להיפך: התופעה הלא נורמלית היא שידור המהדורות בשאר ימות השנה. שידור המהדורה בכל יום הוא בגדר נס."

והיטיב לבטא את המצב מומחה שלישי, שאמר: „לפני שבאים לדון בהקמת ערוץ שני, כדאי לדון בהקמת ערוץ ראשון."

על דבר אחד אין ויכוח בין המומחים: הטלוויזיה היא גוף מטורף.

■ ■ ■

כ לי־תיקשורת בעולם הוא גוף ביצועי. מבחינה זו אין הבדל בין עיתון מודפס, מדובר או מצולם.

כל גוף ביצועי זקוק למנהל.

מבחינה זו אין הבדל בין מפקד של יחידה צבאית, מנהל של בית־חולים או עורך של עיתון. הוא האיש המקבל, בסופו של דבר, את ההחלטות. הוא מוסר את ההוראות לאנשי־הביצוע שהוא אחראי להם, והוא נתון לפיקוח של הגוף הציבורי העומד מעליו.

זהו אלף־בית של ניהול. לא הומצאה עדיין שיטה יעילה אחרת.

במצב של טירוף־המערכות, משתבש סדר זה. הגוף המפקח אינו מפקח, המנהל אינו מנהל ואנשי־ביצוע אינם מבצעים.

איש הישר בעיניו יעשה. וככל שהדבר עקום יותר, כן הוא נראה ישר יותר בעיני בעליו.

■ ■ ■

ד נה, למשל, התופעה התימהונית הקרויה „הוועד המנהל".

עצם השם הוא ביטוי לשיבוש. כאשר נחקק החוק החל על הקמת הטלוויזיה (ואני הייתי אז חלק מן המחוקק) לא רצה המחוקק שהוועד הזה ינהל.

המחוקק רצה שרשות־השידור תהיה מוסד ממלכתי בלתי־תלוי. לכן הועמד בראשה מוסד ציבורי רחב („המליאה"), שנועד לפקח על עבודת הרשות ולהנחות אותה בעניינים עקרוניים.

מכיוון שהמליאה גדולה מאוד, ואינה מסוגלת לפקח על הרשות באופן רצוף, הוקמה בה ועדה קטנה, שתמלא תפקיד זה על בסיס יומיומי. השם הנאה לה היה „הוועד המפקח". אך משום־מה הוענק לו השם „הוועד המנהל".

החוק קבע גם שיהיה לרשות מנהל שהוא המפקח הישיר של כל עובדי הרשות.

לכאורה, זהו מיבנה הגיוני. אם נשווה את זה למערכת־הביטחון: המליאה דומה לכנסת, הוועד־המנהל דומה לוועדת־החוץ־והביטחון, מנכ"ל הרשות דומה לשר־הביטחון, ומתחתיו צריך להיות מנהל־הטלוויזיה, הדומה לרמטכ"ל (וכמוהו מנהל הרדיו, וכו').

פשוט? בוודאי, אילו זה היה גוף נורמלי. אך בגוף מטורף, זה ההיפך מפשוט.

■ ■ ■

ה התחיל בתופעה ששמה אהרון פאפו.

פאפו הוא איש הימין הקיצוני, ובעיני רבים נחשב כמוקיון. אך פאפו גילה תגלית גדולה: שחבר הוועד־המנהל יכול להגיע לכותרות מדי יום, אם ישמיץ הצ־הרות משוגעות דיין.

עד אז נחשבו מוסדות רשות־השידור כמחסן־גרוטאות של עסקנים. המוכשרים במיפלגה הגיעו לממשלה. עסקנים סוג ב' נבחרו לכנסת. אנשי סוג ג' נשלחו להסתדרות. סוג ד' מוקם ברשויות המקומיות. סוג ה' שוגר לסוכנות היהודית. סוג ו' או ז' מצא תנחומים במינוי למוסדות של רשות־השידור.

פאפו שינה את זה. הוא הוביל שרוף־פירסומת נמרץ (או חסר־בושה), התופס מקום בוועד־המנהל של רשות־השידור, יכול להתחרות עם כל חברי־כנסת במירוץ על כותרות בעיתונים.

לכן, כשהסתיימה תקופת־הכהונה של פאפו וחבריו, מיהרו כל רודפי־הפירסומת אל הוועד־המנהל של רשות־השידור. המאוש־רים שזכו בכך הפכו את תפקיד הוועד על ראשו.

■ ■ ■

ל זבותו של פאפו ניתן לומר שהוא הסתפק בכותרת היומית שלו, ולא התערב בניהול הרשות עצמה. תאוות־הפירסומת היתה תאוותו היחידה.

לא כן יורשיו. התיאבון שלהם גדול יותר. לצד תאוות־הפירסומת שוכנת בליבם גם תאוות־השיל־

מועמד חיים יבין: פנים חדשות?

טון, ואצל כמה מהם גם תאוות־הבצע. הם רוצים לשלוט.

אבל בדרך לשילטון יש מיכשול: מנכ"ל הרשות, הסבור, משום־מה, שתפקידו הוא לנהל.

התוצאה: המנכ"ל מקדיש חלק ניכר מזמנו למילחמות בוועד־המנהל. המתערב בכל החלטותיו, הטובות והרעות כאחת, ומחליט את ההפך.

התוצאה השניה: בין המנכ"ל והוועד המנהל פער־רה תהום של שינאה הדדית.

■ ■ ■

ז הו חלק אחד של הטירוף — זה שמעל למנכ"ל. החלק השני קיים מתחתיו, בקרב ציבור העובדים.

(ברשות־השידור, המונח „עובדים" הוא מונח טכני בלבד. ב־מיקרים רבים הוא נאמר בלשון סגי נהור. יש ברשות מאות רבות של לא־עובדים, שיעיקבותיהם נעלמו, ואפשר לחלק את מקבלי־השכר בין ציבור־העובדים וציבור־האובדים.)

בקרב כל אלה שורת אנדרלמוסיה, המתאימה לבית־חולים לחולי־נפש המנוהל בידי דייריו. זוהי תסבוכת משוגעת של ועדים וועדי־יועדים, כשכל קבוצה פועלת נגד כל האחרות, וכל תריסר עובדים מקים לעצמו ועד התובע לעצמו את הזכות לנהל את העניינים.

שרשרת־הניהול ברשות־השידור דומה למבוך במיתולוגיה היוונית. הוראה היוצאת מידי המנהל עוברת בדרכים עקלקלות בין ועדים ומוסדות שונים ומשונים, ובמיקרה הטוב היא חוזרת אל השולח בצירוף ההודעה: ההוראה נדחית.

לעיתים קרובות היא נשארת תקועה באחד מסלי־הניירות בדרך.

■ ■ ■

מ חמירה את הטירוף הזה תופעה המיוחדת לגוף זה.

אפשר לקרוא לה: אגרי־מאניה דוהרת.

יש ברשות הרבה עובדים מסורים ומוכשרים, המבקשים והמסוגלים לעשות בה עבודה טובה, ברמה בינלאומית, וה„אוכלים את הלב" למראה המתרחש.

אבל יש ברשות גם כמה וכמה „עיתונאים" ששום ערך נורמלי לא היה מטיל עליהם את התפקיד של סגן־כתב־זמני בקריית־מלאכי.

העמד איש כזה לפני המצלמה ותן לו לשדר למיליון אזרחים — והרי לך גאון חדש, מגאלומאן חשוק־מרפא.

הטלוויזיה משופעת באנשים כאלה. כל אחד מהם הוא אלוהים בעיני עצמו. המחליט באופן ריבוני מה צריכים מיליוני הצופים לראות, ומה לא; מהן חדשות, ומה לא; מיהו הגורו התורני ומי לא.

כך דומה הרשות כיום לקיסרות של ימי־הביניים: כל דוכס, רוזן, אביר או תת־אביר הוא ריבון בשטח שלו, לוחם בשכניו ומצפצף על הפיאודל שמעליו. הקיסר הוא רמות סימלית. השולט בכושי בחצר שלו.

במצב כזה יכול הקיסר — כלומר המזכ"ל — להיות חכם או טיפש, ימני או שמאלי, טוב־לב או רשע, מוכשר או לאייוצלח. אין זה משנה דבר. כי כושר־השלטה שלו שואף לאפס, והחלטותיו אינן מחייבות איש.

■ ■ ■

כ ל המצב המטורף הזה הגיע לשיאו — ולביטויו החד ביותר — במערכה הנוכחית לבחירת מנהל הטלוויזיה.

במערכת תקינה היתה הבעיה פשוטה. המנכ"ל היה בוחר במועמד הנראה לו כמתאים ביותר, והוא היה נושא באחריות המיניסטריאלית למעשיו. המליאה היתה מאשרת את בחירת המנכ"ל, אלא במיקרים של חריגה קיצונית.

לא יעלה על הדעת שהממשלה, למשל, תבחר ברמטכ"ל שאינו מקובל על שר־הביטחון, הממונה עליו.

במציאות, שר־הביטחון בוחר ברמטכ"ל, והממשלה מאשרת את הבחירה כמעט באופן אוטומטי. שהרי אם אי־אפשר לסמוך על כושר־הבחירה של השר — מוטב לסלק את השר.

בוודאי אין ליצור במתכוון מצב שבו שר־הביטחון והרמטכ"ל ישנאו זה את זה ויעשו את הכל כדי לחבל זה במעשיו של זה, כשהרמטכ"ל פונה במישרין אל הממשלה מעל לראש השר, ושר־הביטחון מפעיל בעצמו את מפקדי האוגדות והחטיבות.

אך זהו המצב המסתמן עכשיו. הוועד־המנהל רי־צה למנות מנהל־טלוויזיה שאינו מקובל על המנכ"ל, והמנכ"ל מציע מועמד שמנוי וגמור עם הוועד־המנהל לכבור אותו במיכרז.

■ ■ ■

ה מועמד הטוב ביותר הוא, לדעתי, אלכס גילעדי, שיש לו כישרון נדיר לאירגון וליחסי־אנוש.

אבל גילעדי כבר הרים ידיים, כשראה מה מתרחש במערכת המטורפת. הוא יישאר סגן־הנשיא של רשת אן־בי־סי. למה לו להמיר את משכורתו הנוכחית, 120 אלף דולר לשנה, במשכורת ישראלית של 7,200 דולר לשנה, ולהכניס את ראשו למיטה חולה?

אם יש אדם בישראל שהוא „מר טלוויזיה", הרי זה חיים יבין. הוא אישיות טלוויזיונית טיבעית, בכל רמ־ח אבריו.

הסידרה הנבחרים שהפיק אחרי הבחירות של 1981 היתה הסידרה האקטואלית הטובה ביותר שהופקה אי־פעם על־ידי הטלוויזיה הישראלית.

אם ייבחר יבין, יש סיכוי שהסמכות הטיבעית שלו כאיש־מיקצוע מס' 1, שכל אנשי־הטלוויזיה מכירים בה ומכבדים אותה, תעזור לריסוי המצב.

אבל הליכוד חושר ביבין, ורואה בו משום־מה „שמאלן" (מה זה?), ואילו שימעון פרס נעלב מהצגת דמותו בסידרה הנבחרים. (וכי מי אוהב את האמת).

דן שילון נופל מיבין בעיתונאי, אך ניחן בכישרון־אירגון מעולה. גם הוא מועמד סביר.

יש עוד מועמד: טוביה סער, האיש הנושא כיום בתואר של מנהל־הטלוויזיה. יש לו מעלה אחת, שלא תסולא־בפז במציאות הישראלית: הוא נכשל כישלון טוטאלי, גמור, מוחלט וסופי. הוא יצר פלא פיסי: חלל ריק בתפקידו.

לכן נראה שהוועד־המנהל מבקש להאריך את כהונתו.

מטורף? חכה עד לפרק הבא בסידרה זו!

■ ■ ■

א זרח תמים יכול לעורר כאן שאלה רלוונטית: והיכן ממשלת־ישראל?

רשות־השידור היא, להלכה, גוף ממלכתי עצמאי. למעשה זהו סניף של קארטל־המיפלגות. בניגוד גמור לכוונת החוק, שחילק את המקומות במוסדות הרשות בין נציגי אירגונים ציבוריים ותרבותיים, עשו המיפלגות זה מכבר קנוניה, והן מחלקות את השלל ביניהן — כמו כל סוגי־השלל במדינה.

שר־החינוך הוא „ממונה על ביצוע חוק רשות־השידור". הממשלה חולשת למעשה ברשות.

לכן יכול היה האדם התמים לומר: שהממשלה תתערב ותעשה סדר!

אבל כמה נאיבי יכול אדם להיות?

הממשלה אינה מסוגלת להחליט בעניין זה, כשם שאינה מסוגלת להחליט בשום עניין אחר.

כי רשות־השידור אינה אלא מיכרז־קוסמוס — דגם מוקטן של המתרחש בממשלה ובמדינה כולה.

בילעדי

ועדת־החקירה קבעה: רב־חובל אבנר גילעד עשה מעשה הסותר את המוסר הישראלי. העניין הועבר לחקירת המישטרה. אך א"ל פארן, האיש שחשף את הפרשה, ושדיווח עליה לראשונה בוליכוזב המתפרסם כאן, נשבע:

„אהיה כחרב על צוארם!"

אייל **פארן** (28), לבוש בחולצה כחולה בעלת שרוך ארוס, שיערו קצוץ, מיכנסי־קורדרוי חומים ותרמיל־גב כתום, ישב וכסס את ציפורניו. אייל, חבר קיבוץ יפתח שבצפון, מדריך גרעין של הנוער העובד, היה באוניה מורן כשהנוסע הסמוי נזרק למים, לפני שנתיים וחצי. אייל היה הראשון שפתח את הפרשה האומללה לעיתונות, אחרי שיגאל סרנה, כתב חדשות, הגיע אליו עם השמועות.

ימים ספורים אחרי המיקרה, כש־הגיעה האוניה לדרום־אפריקה, כתב אייל מיכתב להוריו שבקיבוץ יפתח, ופירט בו את השתלשלות העניינים. המיכתב נושא את התאריך 18.3.82, ונשלח מעיר־הנמל דרבן.

זר לשונו:

שלום בית,

נכון, אני לא בסדר. לא כתבתי. אבל הפעם אתקן את עצמי. רציתי לספר לכם על ההפלגה. סיפור עצוב של ערב־פורים תשמ"ב.

יצאנו ממומבסה בלילה, 12 שעות הפלגה לטנזניה, דאר־א־סאלם. בארח־חת־הבוקר מספר הקפטן, אבנר גילעד מקיבוץ נחשולים: „טנזניה זוהי ארץ קומוניסטית, משמע סובייטים, מישט־רה חשאית, אטור לרדת מהאוניה (אין יחסים דיפלומטיים) ויש לשמור ב־12 זוגות עיניים שלא יעלה איזה טיפוס שחרחר שמעוניין לברוח מהזעם וה־דיכוי שבמדינתו."

אני קיבוצניק תמים, מקבל את דבריו בתמיהה. מי השחור המטורף ש־מעוניין להגיע לדרום־אפריקה הגיז־ענית?

אבל מייר מתבררת הבעיה.

גומרים לאכול ויוצאים לעבודה. יצור שחרחר בעל שיער מקורזל ועי־ניים בוהקות יוצא מהארובה.

מתח באוניה, והקפטן נסער כולו. כולם מסתובבים סביבו לראות נוסע סמוי. מתברר שהוא לא התכוון להגיע לטנזניה, אלא לדרום־אפריקה.

כמובן ששאלתי מה הבעיה והרי הסבר מקוצר:

(א) אדם זר ללא ניירות באוניה.

(ב) אף מדינה לא תסכים לקבלו באופן חוקי.

(ג) כל פעם שמגיעים לנמל, חייבים להצהיר עליו, המישטרה המקומית לוקחת אותו לכלא ומחזירה לאוניה בצאתה, עם חשבון־הוצאות מנופח מאוד.

(ד) על־מנת להיפטר ממנו, צריך לקבל את הסכמת מדינתו ולהטיסו על חשבון האוניה. סיפור שמסתכם, כמובן, בכסף גדול.

בקיצור, הוברר לבחור שעריף שיי־עלם בטנזניה, אחרת הוא יוסגר לשיל־טונות. כמובן שהוא לא הבין את כל הסיפור.

דאר־א־סאלם. טנזניה.

עומדים יום על עוגן מחוץ לנמל, למחרת נכנסים.

נמל קטן ומלא באוניות רוסיות. פיילוט אנגלי שמכוון את שתי הגו־רות הזקנות בשריקות (בדרך כלל מכשיר־קשר). אחרי שזורקים עוגן בתוך הנמל, הפיילוט יושב לאכול ולשתות קפה. מגישים לו עוגיות, והוא מספר שכבר ארבעה חודשים הוא לא ראה דבר כזה.

נותנים לו חבילה שלמה לילדים שלו.

המכס עולה. שיבעה מוכסים שחו־רים. אחרי בדיקת מלאי האוניה, באה דרישה מפורשת: אתם צריכים לתת לנו שיבעה בקבוקי ויסקי, שיבעה קילוגרם אבקת־כביסה ושיבעה סבוני־נים להשתתף. (להזכיר. הקפטן קיבוצ־ניק).

הסיפונאים, שלושה ימאים ותיקים ושני קיבוצניקים, יורדים. פנים אפר־רות ועיניים מושפלות. ומספרים שה־קפטן ציווה להתקין רפסודה מיספר קרשים ולהשליך אותו למים.

כמעט מרד באוניה. הקצין הראשון מתקין רפסודה. בינתיים כל הצוות נאים. אחד מהם ע ר ב י ואמרו: „תפסיק להרביץ!" ונעמדו בינו לבין הקפטן המשתולל. הקפטן מפטר אותם מהע־בודה.

ההפגנה מתפזרת לרגע, ולאחר אר־בע דקות צעקות.

הקפטן מושך את הבחור באוזן וקו־רע את מחציתה:

הכושי מרד באוניה. הקצין הראשון מתקין רפסודה. (להזכיר. הקפטן קיבוצ־ניק).

הסיפונאים, שלושה ימאים ותיקים ושני קיבוצניקים, יורדים. פנים אפר־רות ועיניים מושפלות. ומספרים שה־קפטן ציווה להתקין רפסודה מיספר קרשים ולהשליך אותו למים.

כמעט מרד באוניה. הקצין הראשון מתקין רפסודה. בינתיים כל הצוות נאים. אחד מהם ע ר ב י ואמרו: „תפסיק להרביץ!" ונעמדו בינו לבין הקפטן המשתולל. הקפטן מפטר אותם מהע־בודה.

ההפגנה מתפזרת לרגע, ולאחר אר־בע דקות צעקות.

הקפטן מושך את הבחור באוזן וקו־רע את מחציתה:

הכושי מחזיק הרפסודה בחבל (כרי־שים בימים). אנחנו עומדים המומים. אשתו של המכונאי השני, יוגוסלווית, ממלמלת ספק לעצמה, ספק אלינו: „אתם הישראלים, אתם הישראלים!" האוניה מתרחקת, והכושי מנפנף ידו לשלום.

החוק היחי קובע בפרוש חובה להציל כל נפש חיה (אפילו כלב) בים.

ערב פורים תשמ"ב.

אסור למיכתב לצאת מתחומי הקיבוץ. מחשש לפיטורים מאוניות תרשיש.

שלכם, דוריס ואייל.

עד כאן מיכתבו של אייל להוריו. אייל היה על האוניה עם דוריס. אשתו.

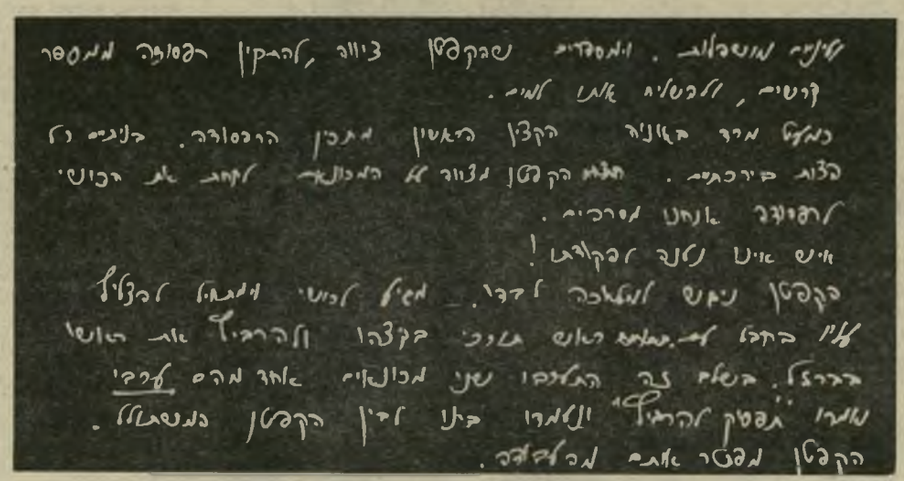

קטע ממיכתב א"ל פארן להוריו, שנכתב מיד אחרי המיקרה

רחצה ריחניים: לא פחות ולא יותר.

חצוף. אבל אין ברירה. אחרת יבדקו במפתיע, וכל חריגה מהתיכנון עולה 20 אלף דולר...

יש לפרוק 36 מכולות. עבודה של 3-4 שעות. בגמל שלא מצוייד במנופים מיוחדים. לבטלנים האלו זה לוקח יו־מיים שלמים ועוד אומרים שזה מהר.

השחרחר מקניה יורד כאשר יורדים הפועלים מהאוניה.

אחד הפועלים יוצא מהחבורה. תופס אותו ביד ולוקח אותו (קג"ב).

לאחר הלילה יוצאים מהנמל. יש פיילוט אחד, והוא חייב לישון קצת. חמישה ימים לדרבן.

מפליגים 30 דקות ועוצרים. מש־ליכים עוגן.

הקפטן מצווה על חיפוש מדוקדק באוניה.

לאחר שעתיים של המתנה וחיפו־שים (המון כסף), מפליגים.

למחרת בבוקר, ערב פורים, יוצא כושי, ימאי טנזני, עם פינקס־ימאי בתו־קף, ממחסן שרשרת־העוגן.

סערה באוניה: הקפטן משתולל ו־צועק: „לזרוק אותו לים!" המתח עולה.

אנשי הסיפון קוראים לכל הצוות לסיפון־הירכתיים. והקפטן למעלה צועק: „לזרוק אותו לים!"

הצוות מתנגד, וכמו להמחיש ההצ־גה עולים שני כרישים כחולים (טורף מסוכן ביותר, שכיח למדי במים חמים) לפני המים.

אנחנו מול חופי מוזמביק, מדינה עויינת. הקפטן מגלה ברדאר איים בקירבת החוף.

שובר קורס ונכנס למים הטריטו־ריאליים של מוזמביק (20 מייל). בינ־תיים עולים הסיפונאים לגשר ומס־בירים לקפטן שזה רצח, והם לא מתכוו־נים בארץ ולנסות להעמיד למישפט את הקפטן.

אבנר גילעד זורק הרפסודה למים והכושי, חגור בחגורת־הצלה אדומה, יורד לרפסודה. הבנות רצו והכינו סנדוויצ'ים וזרקו לו.

הכושי מחזיק הרפסודה בחבל (כרי־שים בימים). אנחנו עומדים המומים. אשתו של המכונאי השני, יוגוסלווית, ממלמלת ספק לעצמה, ספק אלינו: „אתם הישראלים, אתם הישראלים!" האוניה מתרחקת, והכושי מנפנף ידו לשלום.

החוק היחי קובע בפרוש חובה להציל כל נפש חיה (אפילו כלב) בים.

ערב פורים תשמ"ב.

אסור למיכתב לצאת מתחומי הקיבוץ. מחשש לפיטורים מאוניות תרשיש.

שלכם, דוריס ואייל.

עד כאן מיכתבו של אייל להוריו. אייל היה על האוניה עם דוריס. אשתו.

„אנחנו אשמים!"

אייל **ביקש** מהוריו שלא יפרסמו את תוכן המיכתב. הוא חשב. לתו־מו. שכשיבוא ארצה, וזאב קורנברג יפתח את התמונות, יוכלו לספר לאנשים בחברת תרשיש והם יטפלו בעניין.

„בארץ," מספר אייל, „התקשרתי עם כמה אנשים, בין השאר אישיות בצים. וסיפרתי על העניין. בכל פורום שישבתי בו. סיפרתי. במשך כל השנ־תיים וחצי. הסיפור ידוע. חברים אמרו לי שהם מכירים את הסיפור. האיש מצים שאל רק שאלה אחת: „כמה זמן עמדה האוניה? כמה כסף הפסידו?"

„האמת היא שבאופן רישמי לא על רגליו והולך לרפסודה. אנחנו עוג־נים כשני מייל מהאי.

אני הייתי המום. למחבלים לא הת־ייחסנו כך:

דוריס רצה בוכה לקבינה.

בשלב זה לקח אחד הסיפונאים את מצלמתי והתחיל לצלם. על־מנת לפר־יכתיים. הקפטן מצווה על המכונאים לקחת את הכושי לרפסודה. אנחנו מסרבים.

איש אינו נענה לפקודתו.

הקפטן ניגש למלאכה לבדו. מגיע לכושי ומתחיל להצליף עליו בחבל עם ראש תורכי בקצהו, ולהרביץ את ראשו בברזל. בשלב זה התערבו שני מכו־

א"ל: „היה יכול להיות קרב אמיתי... יכלו ליהרג אנשים!"

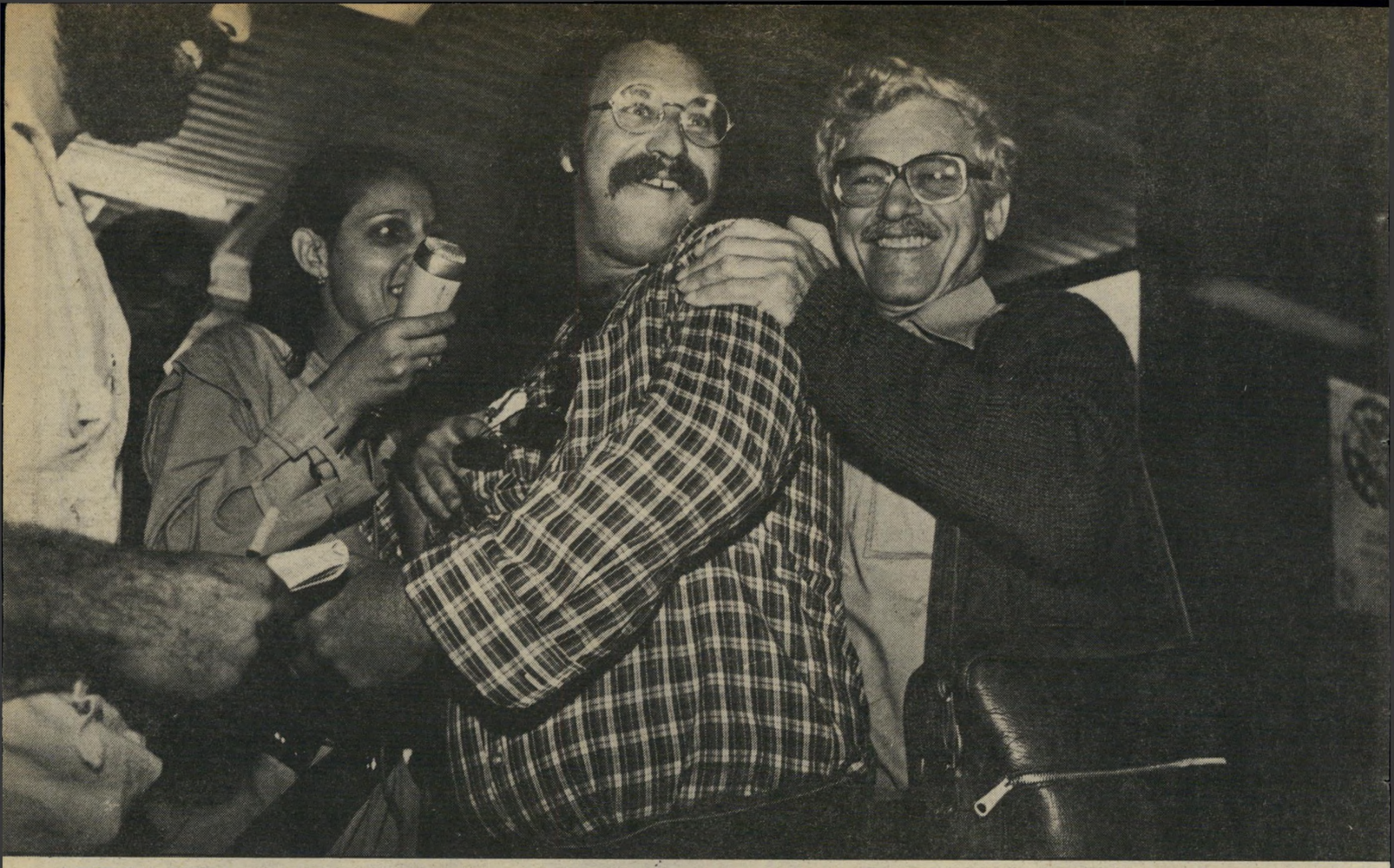

צחוק מחריד: אבנר גילעד ויוסי הרץ, בונה הרפסודה, משתעשעים בצאתם מן החקירה אחרי עדותם*

ניגשתי לאיש. היה לי קשה עם זה לבד. זאב לא היה בארץ. ניסיתי לעשות את המילחמות בדרכי שלי. זה לא הועיל.

„במשך כל התקופה לא נפגשנו עם האחרים, שהיו על הספינה. התביישנו. פחדנו אחד מהשני."

„אנחנו אשמים. אין פה חוכמות. בפירוש מגיע לי על זה. להאשים אותי זה קצת מצחיק, אבל אם אני אסחוב אחריי את אלה שאשמים באמת, אלה שידעו ולא עשו שום דבר. זה חשוב. שמי שנמצא במקומות מסויימים, שייידע שאם הוא מחפה על דברים לא־מוסריים בקנה־המידה שלי, אני אדפוק אותו. אני לא אשתוק."

אייל פנה במשך כל התקופה לכל מיני גורמים. לא באופן רישמי, אך כלום לא הועיל. זמן קצר לפני שפנה אליו יגאל סרנה, כתב חדשות, חשב אייל בעצמו שאין ברירה, ושאולי בכל זאת כדאי לגשת לעיתונות. סרנה הגיע אליו בזמן.

„כשיגאל טילפן אליי," ממשיך אייל, „ביקשתי ממנו לחכות כמה ימים. רציתי לעמוד מול הקפטן ולומר לו בעיניים שאני הולך לפרסם את זה. אמרתי לו, והוא ניסה להצדיק את עצמו. הוא לא אמר לי לא לפרסם. הוא אמר: ‚תעשה מה שאתה רוצה'.

„סיפרתי גם בתק"ם וביקשתי את תגובתם. הם אמרו שחברת תרשיש הישעתה אותו במשך השנתיים האלה, ואמרו לי: ‚אתה אדם חופשי, תפרסם. איש לא יסתום את פיך'."

„אני לא רוצה לעשות רצח־אופי. לא רוצה לשפוט אותו. אני לא רשאי לשפוט. אני לא מכיר את השיקולים המיקצועיים. אני התמרדתי, כי המוסר שלי לא הירשה לי לתת יד לדבר הזה. ואני מצטער שלא התמרדתי יותר.

„לא רציתי ללכת לאמצעי־התיקשורת ולעשות מסע־השמצות. לא רציתי שאמצעי־התיקשורת ישפטו אותו. ולא המוסמכים לכך. זה לא הוגן לקפטן. אולי אני נותן לו יותר צ'אנס ממה שהוא נתן לכושי.

„החברים חושבים שאני מכפיש את שם התנועה. זו לא כוונתי. התנועה צריכה להגיב. קשה לי עם השתיקה של התנועה."

חרב על צווארם

חברי סירסום העניין בכלי־ה־תיקשורת, הלך אייל לאסיפת־הקיבוץ וביקש גיבוי. הקיבוץ עמד מאחוריו, זה היה סיכום האסיפה.

גם קיבוץ נחשולים עמד מאחורי אבנר גילעד, ופתק גדול בחדר־האוכל שם אסר על החברים להתראיין לעיתונות. „קיבוץ זה כמו מישפחה," מנסה אייל להסביר, „אני לא יכול להאשים את נחשולים. הם בבעיה."

השבוע הופיע אייל לפני ועדת־החקירה שהקים שר־התחבורה. הוא שיחזר בוועדה שוב את כל העובדות והתחושות שלו: „זה היה מראה שייזכר שנים. אי־אפשר לקלוט את רוע־הלב והאכזריות. אולי הייתי מתייחס לזה אחרת, אלמלא היתה כל האלימות. אבל זה היה מעבר ליכולת. אני מאשים אותו באלימות הנוראה. אני לא יכולתי לסבול אותה. בזה אני ממש מאשים. אני לא ימאי, לא יודע את המרחקים, לא יודע באיזה מרחק היה החוף. ראו את החוף מהמקום ההוא, אבל אני גולש. הייתי בעבר שחיין בנבחרת ישראל. אני לא יודע אם הייתי מסוגל לשחות את הדרך הזאת או לגלוש אותה.

„רבע שעה לפני שהורידו אותו. ראיתי שני דגים גדולים עם סנפירים משולשים. אני לא יודע אם אלה כרישים, אני לא זואולוג."

האנשים שהיו יחד על האוניה מורן וצפו יחד במעשה המחריד, לא נפגשו מאז. רק עכשיו, אחרי פירסום הפרשה, הם מתחילים לדבר האחד עם השני. „אני קורא לכל הקיבוצניקים," אמר השבוע אייל, „שיבואו ויעידו בפה מלא ויספרו את כל העוברות שראו. המצפון שלהם לא נקי, כמעט כמו שלי, ואם העתיד שלהם בים, שיעשו את זה במצפון נקי, במוסריות.

„אם המסקנות של הוועדה," חוזר אייל ואומר, „ועדה שאני מעריך אותה, יהיו בניגוד למצפוני, אני אדאג להעביר לעיתונות את כל שמות האנשים שסיפרתי להם על המיקרה ולא עשו כלום. עד שזה לא יגיע לבית־מישפט ותהיה חקירה תחת שבועה, לא אשתוק. אני רוצה שהאמת תצא לאור. אני אלחם עד הסוף, שיידעו כולם שאני אהיה כמו חרב על צווארם."

מאז פירסום המיקרה צמודים זאב קורנברג ואייל פארן זה לזה. זאב מחוסר־עבודה. אייל, מדריך בתנועת הנוער־העובד, צריך לעמוד לפני חניכיו ולהסביר את עצמו ואת המיקרה.

רשאי להרוג

ד"ר שבוע הלבנו ביחד לפעולה בקן של הנוער־העובד בראשון־לציון, אייל, זאב ואני.

מיבנה בודד ליד מיגרשי־ספורט בפרברי ראשון־לציון. החדר היה פתוח, כמה ספסלי־עץ מונחים זה על גבי זה ליד אחד הקירות. סמל גדול של התנועה — מגל וחרב — בפינה, אור קשה מלמעלה.

הגענו ראשונים. לאט־לאט התחילו להגיע החניכים, בחורים ובחורות צעירים בני 17, חלקם בחולצה כחולה בעלת שרוך אדום, אצל רובם רק הצווארון הכחול מציץ מעל לסוודר ציבעוני. חלקם הגיעו לפעולה במכונית של ההורים. אייל מארגן גרעין שיילך לנח"ל, ויהיה בקיבוץ יפתח.

הוא מחבק את הבנות המגיעות, מחייך אל הבנים. קצת נבוך. קצת מסמיק.

החבר'ה מסדרים את הספסלים ה־כחולים בפינת החדר, והפעולה מתחילה.

איל מציג את זאב, שהיה איתו על האוניה ושצילם את התמונות, ואותי, ושואל את החניכים אם לא איכפת להם שאצלם ואכתוב. לא איכפת להם.

אייל פותח: „ביום השישי, כשפורסמו הכתבות, נכנסתי ללחץ מכל הסיפור."

החבר'ה לא מרוכזים. ואייל מפסיק אותם ברצינות: „את כל הבדיחות לשמור להזדמנות אחרת. היום זה סיפור אחר!

„התלבטתי אם להופיע באמצעי־התיקשורת." הוא ממשיך. „לא חשבתי שיש לבצע התנצחות אישית דרך אמצעי־התיקשורת, ושאני אהיה גיבור

מאת ענת סרגוסטי

יובל: „האם היית מקריב את חייך כדי להציל חייל אחר?"

* מראיינת: כרמלה מנשה

„אהיה כחרב על צווארם!"

(המשך מעמוד 11)

הפרשה, כשהגיבור הוא הקפטן והמיק־רה עצמו. הטרידה אותי פרשת לורינסון, ולא רציתי לגרום לרצח־אופי."

הנאום של אייל היה קצר, ובסיומו הוא מבקש מן החניכים לשאול אותו או את זאב כל שאלה הקשורה לעניין שעולה על דעתם.

החניכים שואלים את זאב מה היה תפקידו.

„קודם שיהיה ברור," אומר זאב ברצינות, „למה באתי לכאן. הדיעות שלי ושל אייל שונות. חוץ מאשר בתחום המצפוני. אני מודה עם המא־בק שלו. אייל הוא חבר שלי. הדיעות שלנו שונות, אבל הוא חבר שלי, שנמדד ברגע של אמת.

„לפני שנתיים וחצי ידענו שלא נשתוק, אבל שנינו אוכלים אותה. אייל חשב שאמצעי־התיקשורת צריכים ל־היכנס לפרשה רק אחרי שהרשויות המוסמכות יידעו מזה ויפעלו בזה. החלטנו שכל אחד יפעל בדרכים שלו, אבל היו קירות אטומים."

רני, בחור גבוה נאה־מראה, לבוש בסוודר ובמיכנסיים חומים, שואל: סמתם באמצעי־התיקשורת, מפני שלא הצלחתם בדרך אחרת?"

אייל: „האמת היא שניסינו, אבל התמונות היו אצל זאב, שהיה רוב הזמן בהפלגות. המיקרה הובא לידיעת אנ־שים בעמדה מאוד־בכירה. אני לא יכול למסור שמות."

עופר מקשה: „עקרונית, אם אתה ניגש לתחנת־משטרה ומספר שנעשה פשע, זה תופס גם לגבי אוניה?"

זאב: „לא ידעתי עד היום שהחוק תופס גם על אוניה ישראלית. היינו תמימים בדיוק כמוכם, אולי רק קצת יותר זקנים. היה לנו כאב. היתה גם בושה. אני, אישית, גם אם בית־משפט ייזכה אותי, יש בית־משפט שלעולם לא ייזכה אותי, וזה אני עצמי. תמיד תהיה לי הרגשה שיכולתי."

יובל, בחור גבוה ורזה: „הרגש לא היה על מניעת הפשע, אלא התמודדות אחרי־כן. אין פה עניין מוסרי. למה זה לא נעשה בשעת המיקרה?"

אייל: „אי־אפשר היה לבצע דבר. אתם לא יכולים להבין את זה!"

יובל: „אם אתה פועל לפי מוסר, זה פועל גם באוניה!"

אייל: „השאלה שלך נורא קשה. מסובך לי להסביר. הסברתי קודם ש־קפטן זה אלוהים. דמיין בנפשך אוניה בלב־ים, ומריבה של הצוות. תאר לך מה היה יכול לקרות. היה יכול להיות קרב אמיתי. יכלו להיהרג אנשים. לקצינים על אוניה יש נשק."

דבריו מעוררים סערה בחדר, והוא ממשיך: „להתאבד על קידוש־השם נשמע מאור מטורף. באיזשהו מקום, חיי יקרים לי, ובמיקרה של מרד, כשאני מגן על כושי ונוסע לדרום־אפריקה, המיקרה מאוד בעייתי."

חניך אחר מתערב: „לדעתי, הוא עשה את המעשה הנכון, בחברה שלנו, שהיא מוסרית־תועלתית. הוא צודק בטוח, ועם־ישראל יעמור איתו. אני חושב שהייתי מתנהג כמוהו."

אייל: „לא טענתי שהמניעים שלי על האוניה היו מוסריים. על האוניה פעלתי כמו שיכולתי. כל אחד הלך עד הגבול שהוא יכול היה להגיע. יש גבול הגיוני. שבו אישיאיש חשב על עצמו. חשבתי לעצמי שההקרבה שלי יקרה מדי אם עושים מרד כדי להציל את הכושי. אני לא מדבר על מוסר טהור, ואני לא חושב שאני טהור."

שאול: „אתה מצלם פשע, בעצם. מצלם את עצמך. בזמן שזה נעשה, כדי להביא את זה למישפט."

רני: „אתה עושה את זה, כי אתה בטוח שתצא זכאי?"

אייל: „לא. אני לא יכול להאשים רק את האחרים — מה אני? אני טלית שכולה תכלת? הלוואי!" שאול: „הבחו־רות זכאיות, כי לא היה להן כוח פיסי להתנגד? זה רק מראה שכל מי שהיה באוניה, ועמד לפני דילמה, הוא באיז־שהו מקום לא־בסדר."

רני: „אי־אפשר היה לעשות מרד ולא לנסוע לדרום־אפריקה?"

זאב: „אי־אפשר. מי היה מנווט את הספינה? אני? צריך לדווח לחברה כל 24 שעות, ואם לא מדווחים, שולחים אוניות־מילחמה."

עדית: „אני בפירוש מצדיקה את מה שעשיתם. בפעם הראשונה הגבתי בצורה קיצונית, ועכשיו אני מצדיקה."

אייל: „לא היתה לנו בשום שלב כוונה לצייר את המוסר והמצפון המושלם. המוסר שלי זה עד חיי. לא חושב שהייתי צריך לסכן את חיי לצורך המוסר."

יובל: „אילו היה חייל בשדה־מוקשים, היית מציל אותו?"

אייל: „בוודאי, כי יש לי האמצעים. אני קצין, הייתי לוקח אמצעים מתאי־מים כדי להגיע אליו ולהוציא אותו."

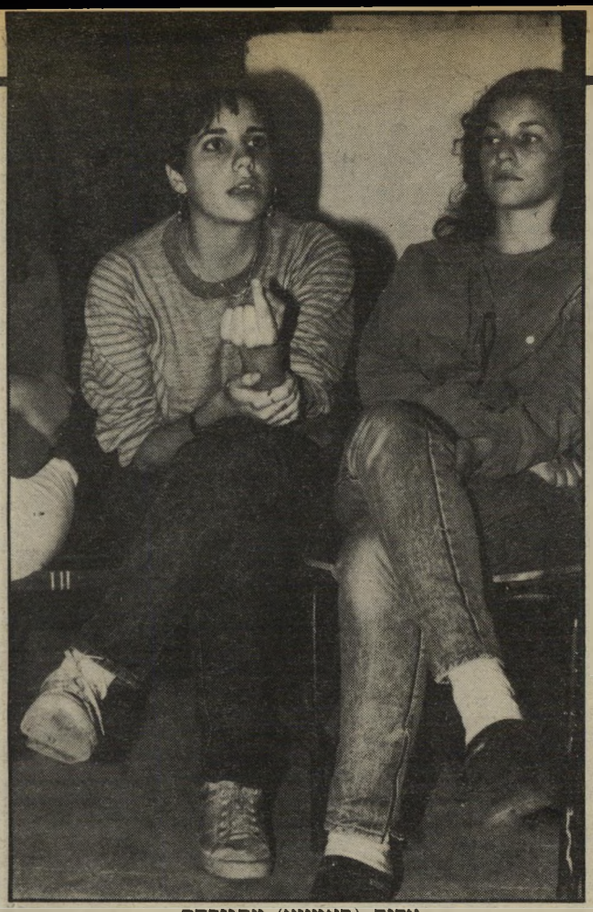

עדית (באמצע) מתיובחת
„יש מוסר ויש הגיון"

הנגר זאב קורנברג ואייל פארן בפעולת הנוער העובד
„הוא חבר שלי, שנמדד ברגע של אמת"

הנוסע הסמוי על הרפסודה
„לזרוק אותו ליס!"

„אנחנו לא יודעים: מה המיסגרת שבה פעלתם?"

אייל: „הסיפור הוא כזה שלזאב אין היום עבודה, וכל ימאי בעל מישפחה פוחד על עבודתו. לי אין בעיה עם זה. מקסימום יקחו לי את האוטו. למרות שיש לי גיבוי מלא מהקיבוץ. אבל כל ימאי פוחד לעורר."

קידוש השם?

עדית, בחורה קצוצת־שיער, עי־ניים שחורות בורקות, נמרצת: „מה היה החלק של האנשים שהתנגדו, ולמה אי־אפשר היה לעשות דבר?"

אייל: „קפטן על אוניה זה יותר מאלוהים. אם פוגעים בו, או עוצרים אותו, הוא רשאי על־פי החוק להרוג. קשה להאמין שהוא היה פוגע בנו. אבל מי שלא היה על הים קשה לו לתפוס. יש לו סמכויות לחיים ולמוות. הוא אחראי לגורל האוניה. אילו היינו עו־שים מרד ממש, היינו מסתכסכים עם שילטונות־החוק בדרום־אפריקה והיינו נכנסים לכלא שם. הוא יכול היה להזמין אוניית־מילחמה שתבוא ותציל אותו."

זאב: „הקפטן לא היה לבד. היה איתו עוד אדם, והיתה ישיבה של כל הקצי־נים, ושם הוחלט להוריד אותו למים. גם במכות עצמם השתתף עוד קצין. כל פיקוד־האוניה תמך במעשה הזה. האנ־שים שהתנגדו לא היו הרוב, בעצם."

עופר, בחור מתולתל: „אתם פירי־

הרווחת מצפון!

יובל: „היית מקריב את חייך כדי להציל חייל אחר?"

אייל: „בקרב סולטן־יעקוב היו קט־עים של סיכון אישי ופעלתי כמכונה. פעלתי כדי לא להגיע למצב של פגיעה נפשית, כמו עכשיו. במילחמה סיכנתי את עצמי, כדי להגיע למצב של הימלטות מהקרב בשביל החיילים שלי, כי אני אחראי לחייהם. זה מצב שונה. אני לא חשבתי שעליי לסכן את חיי, כדי להציל את הכושי."

רני: „אילו היה יהודי ישראלי ב־מקום הכושי?"

אייל: „אני משער שבאותה סיטו־אציה הייתי מגיב אותו הדבר. יובל, אתה חושב שזאב ואני הרווחנו מהעניין הזה?"

יובל: „בהנחה־שאין לך מצפון, הר־ווחת את המצפון שלך."

שאול: „אני חושב שהייתי מתנגד באותה הצורה. אילו היה שותק, המצפון שלו היה נדפק."

רני: „מה היה קורה אילו היה מס־שיך איתכם על האוניה?"

זאב: „חברת־הספנות היתה מפסידה כסף."

יובל: „יש לך נכונות לקבל עונש?"

אייל: „זה לא יהיה צודק אבל אני חושב שכן. אין לי ברירה, אם ימצאו אותי אשם."

יובל: „אתה חושב שמגיע לך עו־נש?"

אייל: „אתה דורש מאיתנו דברים שאתה לא היית עומד בהם. כל דבר שאתה דורש מעצמך. אתה רשאי לדרוש ממישהו אחר."

בסוף הפעולה שאל אייל את החני־כים, אם הם חושבים שהוא צריך להפסיק להדריך אותם. כולם עמדו מאחוריו. גם יובל, שהזדעק כל־כך על הנושא המוסרי. **ענת סרגוסטי** ■

כסף בנק

מאות דולרים בכל חודש

במשך שנתיים!

אדמון

דירת יד שניה של קלרין -
הרווח הנקי שלך.

יש לך כסף פנוי ?
קלרין מציעה לך את אפיק ההשקעה הבטוח, המוגן והכדאי ביותר. רכוש מקלרין דירת יד שניה, ואנו נשכיר אותה עבורך במשך 2 שנים. הדירה - שלך. הכסף - שלך.
אנו מתחייבים לדמי שכירות שנתיים של 12% מערך הדירה. לדוגמא: דירה שתרכוש תמורת $45,000 בלבד, תושכר עבורך ב-$5,400 לשנה ($450 בחודש!).
שים לב ליתרונות שמציעה לך קלרין בתוכנית זו:

1. כספך בטוח מכל רע. הרחק מאימת הגזרות הכלכליות, ובטוח יותר מאשר בפת"ם או בכל תוכנית אחרת המוצעת לך בבנקים.
2. הכנסה קבועה מובטחת לך בשיעור של 1% ממחיר הדירה בכל חודש במשך 2 שנים.
3. הדירה רשומה על שמך בטאבו - ואתה מקבל אותה היום.
4. אינך משלם דמי תיווך.
5. אפשרות לקבלת משכנתאות.

הדירות מוצעות ב:

ת"א	קיראון
חולון	אור יהודה
בת ים	אשדוד-
ראשון לציון	חיפה
רחובות	כרמיאל
נתניה	חדרה
כפר סבא	גדרה
גבעתיים	אילת
לוד	

דמי שכירות של 12% לשנה

מדובר בדירות 2, 3, 4 חדרים השייכות ללקוחות חדשים של קלרין, אשר רכשו קוטג' או דירה ומשלמים את חלק הארי ממחירה על-ידי קיזוז ערך דירתם הנוכחית ממחיר הדירה החדשה.
אין השקעה בטוחה וריווחית יותר. אל תחכה! ייתכן שבעת קריאת מודעה זו כבר נמכרו חלק מהדירות! פנה אלינו עוד היום:

ת"א: רח' הירקון 305, טל. 03-458606, 445812
פואבלו אספניול: זלמן שזר 1 חוף ראשל"צ.
בת ים: שד' רוטשילד 22, טל. 03-589178
נתניה: רח' סמולנסקי 10
חדרה: רח' הלל יפה 21, טל. 062-39443, 30317
אשדוד: רח' רוגוזין 4, טל. 055-31008.
רחובות: רח' רמז 61 (מול הביטוח הלאומי), טל. 08-456468

משרדי קלרין פתוחים בימים:
א', ב', ד', ה' בשעות 9.00-13.00 ; 16.00-19.00
בימים ג', ו' בשעות 9.00-13.00

דירות קלרין בע"מ
CLARIN

פני דפנה

תיסכול!

התבטאותו של שר־האוצר, **יצחק מודעי**, „לא לנער הזה (עיסקת־החבילה) פיללנו..." היא לשון המעטה בהשוואה להתבטאויות הבלתי־פופולריות במיסדרונות הכנסת בנושא זה.

סגן־השר לשעבר, **חיים קאופמן**, וסגן־שר בהווה (שמו שמור ב־מערכת) רטנו ארוכות על „החבילה": קאופמן הראה לי נייר ענקי, שעליו היו מודפסים הקודים המפורסמים, והסב את תשומת־ליבי לשני טורים ארוכים, שעסקו בסוגים שונים של נייר־שימוש... זו היתה הזווית ה־קלילה היחידה שמצא בעיסקה.

התת־בהווה, לעומתו, עמד במיס־דרון הכנסת, בניגוד להוראות ה־ברורות של היו"ר, **שלמה הילל**, וקיטר. זאת בשעה שמודעי נאם ב־עניין זה במליאה. אגב, נאומו של מודעי גרם לנוכחות־שיא של חברי־הבית במיזנון.

גם **יגאל כהן** (לעם), מרכז סיעת הליכוד בוועדת־הכספים, לא יכול היה להירגע: „אסור להקפיא את מחיריהם של המוצרים המסובסדים: מדוע שנסבסד גם את בעלי־היכולת הצורכים אותם? מדובר על סכומי־עתק, שיכולנו לחסוך!"

שאלתי את כל אחד מהשלישיה מדוע אינו קם ומכריז פומבית את אשר אמר לי. קאופמן חייך בעגמומיות, והניד בראשו. יגאל כהן המשיך לאכול ולקצוף לסירוגין. ואילו סגן־השר הטיל ספק רב באפקטיביות של הנסיון ללכת נגד הזרם.

בסמוך אלינו עמד חבר־הכנסת **מיכה חריש**, שהיווה המחשה קלאסית לטיעונו: הנה — **אריאל שרון** עדיין בניו־יורק; נסיונו של חריש להחזירו ארצה סוכל על־ידי ראש־הממשלה, **שימעון פרס**, ועוד התפרש על־ידי גורמים בממשלה כאקט הנובע מתיסכול אישי על שלא נבחר למזכ"ל מיפלגת־העבודה. זהו מנגנון־ההגנה הפנימי של יצור־הכלאיים הקרוי ממשלה: כל מי שה־עזו למתוח ביקורת או לצפצף נגד אחד מהמלכיה (**גידעון פת, פסח גרופר, גד יעקובי, עזר וייצמן, מיכה חריש** ועוד רבים וטובים) קיבלו מייד תווית של „מתוסכל".

4 חודשים מהיום

הרחק־הרחק מהזרקורים מתבשל לו, באיטיות, תהליך מורכב וממושך, שאמור לשנות את המפה הפוליטית הנוכחית. מכיוון שאינני יכולה לשתף אתכם במתבשל, תרשו לי לזרוק לכם קצה־קצהו של חוט.

ובכן, קצה־החוט הוא ש"ס. הש"סניקים ממורמרים מהשותפות הקצרה עם הליכוד. **יצחק שמיר** הבטיח להם את הראשות של ועדות שניתנו בכלל למיפלגת־העבודה, ויש פרשת המחלוקת עם המפד"ל בעניין מישרדי הפנים והדתות. אין חדש בכך ששמיר אינו מקיים את הבטחותיו. להיפך, זה הפך אחד מאיפיניו. הש"סניקים אומנם חדשים בפוליטיקה, אבל הם למדו מהר. אופן הלימוד הותיר בהם מישקעים של תיסכול וזעם.

כיום — ש"ס ברוך החוצה מהקואליציה. היציאה מתעכבת עקב מחלתו של אחד החכמים (חכמי־התורה), שצריך לתת את בירכתו לצעד הצפוי. מאידך, מקבל הצעד את בירכתם של גורמים שונים במיפלגת־העבודה וגורמים באופוזיציה. השר־למיבצעים־מיוחדים, למשל, **עזר וייצמן**, הוזמן השבוע לתוכנית הטלוויזיה מוקד. השר סירב, ולא מחוסר־זמן או צניעות־פתע. הוא מעדיף כיום לשתוק בנוגע לכוונותיו ומהלכיו. גם יושב־ראש סיעת־העבודה, **רפי אדרי**, לא הוריד פרופיל לחינם. אדרי שייך לדור ההמשך של מיפלגת־העבודה. אחרים מדור זה (אדרי, **עוזי ברעם**, **מיכה חריש**) היו מועמדים לתיקים בממשלה — ולא זכו בגלל גודלה הפנטסטי של הקואליציה. פירוק ממשלת־האחדות והקמת ממשלה צרה בראשות העבודה, ודאי יקרב אותם לתיקים בממשלה.

גם המפסיד הלאומי, **אהרון אבו־חצירא**, אינו מבזבז את זמנו על קינות והספדים. את רוב זמנו, אומנם. הוא מבלה בפריס, אולם גם הימים הספורים שבהם הוא שוהה בארץ מספיקים לו לשמירה על קשר פורה עם הגורמים שהזכרתי, ואחרים.

בזה מסתיים חלקי, ומגיע תורכם לפענח את החידה.

- **יציאת ש"ס מהממשלה מתעכבת עקב מחלתו של רב אחד ממועצת החכמים!**
- **וייצמן סירב להתארח ב„מוקד". מדוע הוא שומר על שתיקה בנוגע למעשיו ולכוונותיו!**
- **„אל תפריע! תן לח"כים לדבר!" דרשה אלוני מדתי בוועדת החוקה והסתבר לה שזה ח"כ.**
- **כיצד הפך הרב שפירא את חניון הרכב של הכנסת בירושלים למינחת של מטוסים?**
- **מה מונע ממיכאל איתן להגיע לכותרות?**
- **בעת נאומו של שר־האוצר במליאת הכנסת, היתה נוכחות שיא של חברי־הבית במיזנון!**

כלינך רומים!

הופעתה של ש"ס על המפה ה־פוליטית הגדילה את מיספרם של לובשי הקאפוטות והמיגבעות ה־שחורות בכנסת (ח"כים, עסקנים, עוזרים) עד כדי בילבול.

ביום השני שעבר, במהלך ויכוח סוער בוועדת חוקה־חוק־ומישפט, קטע לפתע אחד מלובשי השחורים את אחד הדוברים. ראוי לציין שב־ישיבותיה של ועדת־החוקה מופיעים גם יועצים ועוזרים שונים. חברת־הכנסת שולמית אלוני (ר"ץ) קפצה לעבר המפריע: „אתה, אל תפריע: קודם תן לחברי־הכנסת לדבר!"

המפריע לא היה אלא נציג ש"ס בוועדת־החוקה, חבר־הכנסת... או, אז כאן קיימת בעיה: אף לא אחד מחברי הוועדה או הכנסת בכלל, שאיתם דיברתי לא ידעו לומר לי את שמו של הח"כ.

בירורי, בירורו, ובסוף התברר שזה בנו של **הרב־הראשי־הראשון־לציון לשעבר ח"כ יעקב יוסף.**

ח"כ יוסף
בוועדה

„כל־כך לא נעים לי..." התנצלה אלוני במיסדרון הכנסת.

„הוא מופיע בפעם הראשונה ב־וועדה? ואולי פתח את פיו לראשונה?" שאלתי גם את קולס וגם את אלוני, וקיבלתי ממש את אותה התשובה: „לא: הם (חכ"י ש"ס) פשוט כל־כך דומים אחד לשני... איך אפשר להב־דיל?"

טיסה נעימה!

בעידן הגזירות והקיצוצים החמו־רים, פסעתי לעבר מכוניתי ברחבה הצמודה למישכן הכנסת. טיילתי בין מכוניות הוולוו, שרינן נחרץ בשבוע שעבר, ולפתע — נעצרתי והבטתי סביבי בתדהמה: האם אני משוטטת בחניון רכב או במינחת־מטוסים?

ליד מכוניתי הבריק לו מטוס כסוף. בחזיתו הבהיקו (באנגלית) האותיות ל־י־נ־ק־ו־ל־ן. הווילונות, סמל־הסטאטוס הישראלי, החזירו אותי לקרקע המציאות: מדובר בסך־הכל בגלגלי של אחד מנבחרינו, הרב **אברהם שפירא**. גלגלים, שה־רכילות האחרונה בכנסת גורסת ש־שוויים מאה ששים (160) אלף דולר.

נראה שאחרי הכל מצבנו הכלכלי לא גרוע עד כדי כך, כדי לשלול טיסות מנקרות־עיניים מעין אלה. מי אם לא שפירא, יושב־ראש הוועדה המייעצת לבנק־ישראל ויושב־ראש ועדת־הכספים של הכנסת, צריך לדעת את המצב ולנהוג (או לטוס) בהתאם?

מיקי בנירנברג

אין זה סוד שדווקא הח"כים המתחככים במיזנונות הכנסת והילטון (לא עודי) בעיתונאים, נחשבים, מ־שום־מה, כפעילים וכמובחרים שבין 120 המובחרים.

הפראדוכס הוא שדווקא אלה ה־נוברים בספריית הכנסת, ושוקדים הרחק מהזרקורים, מגיעים פחות לתודעת הציבור הרחב, ונחשבים כפסיביים שבין חברי־הבית.

באחד מלילות השבוע שעבר, בשעה מאוחרת למדי, נתקלתי ב־„פסיבי" כזה, חבר־הכנסת הטרי מט־עם חרות, **מיכאל** („מיקי") **איתן**. בשעה זו כבר לא הסתובבו נציגי התקשורת במיזנון, ואיתן מצא שי־מוש בפונקציה שולית לגמרי של המיזנון — אספקת מזון.

תמהתי באוזני הח"כ החדש מדוע נעדר זמן כה רב מעיניי. איתן, עמוס בספרים כבדים, הסביר לי שהוא כלוא בספריות שונות, והוא עובד כרגע על כמה נושאים ש„מאוד חשובים לי." כשהתרעתי באוזניו על הפראדוכס שהזכרתי קודם לכן, ענה לי איתן בשיא הרצינות שהוא מודע לכך, „אבל אני מקווה שתהיה גם תהודה לתוצאות העבודה הרבה שאני משקיע כעת, הרחק מזרקורי התק־שורת."

„נאיבי..." חשבתי לעצמי, ונזכרתי שדווקא בעבר הקרוב, בעת הבחירות הפנימיות במרכז־חרות, לא בחל איתן באמצעי־פירסום וגימיקים כדי להי־בחר לכנסת ה־11. כל אימת שהת־קרבתי לאולם־הקונגרסים (שם נער־כו הבחירות לפנל ולשבעיות) הוצפ־תי באנשים וכתובים שביישרו לי נחר־צות: „מיקי איתן — לכנסת!" בתום הקרב הבלתי־נשכח בין **אריאל שרון** ל**יצחק שמיר** על הבכורה בחרות, הגדיל איתן לעשות, בהוציאו עיתון חד־פעמי ושמו: חדשות חרות. העמוד הראשון ביישר על ניצחונו של שמיר, כמה שניות אחרי שגבר ב־דוחק רב על שרון (איתן נמנה על מחנהו של **רוני מילוא**, איש־שלומו של שמיר), ואילו שאר העמודים מכרו את המועמד איתן מכל הזוויות האפשריות: חברים מספרים על מיקי, כתבים (שאיש לא שמע על־יהם) מספרים על מיקי, מיקי מספר על מיקי... שיגעון! והוא אכן הגיע לכנסת.

בשבוע שעבר, בעת ישיבתה של ועדת־הכנסת, קצרנו כולנו את פירות עבודתו היסודית: אחד מול אחד העמיד איתן, בהקבלה מדהימה, את חוקי־נירנברג הנאציים מול עקרונות תנועתו של **מאיר כהנא**. המצל־מות תיקתקו, חיתוך־דיבורו האנגלו־סקסי של איתן המשיך להדהד.

ח"כ איתן
בסיפריה

לקראת פילוג

(המשך מעמוד 8)

זוהי מילחמה ממש, וכל האמצעים יהיו בה כשרים.

כאשר הכריזו האחים המוסלמים על מרד נגד אסד בעיר הסורית אל־חמה, השמידו תותחי אסד רובעים שלמים של העיר והרגו כ־50 אלף סורים, איש ואשה. אין ספק שגם הפעם יפעיל אסד את כל כוחו כדי לרמוס את יריביו.

כל הכוחות המשועבדים לסוריה נכנסו עתה לפעולה. אחד הכוחות האלה הוא המיפלגה הקומוניסטית הפלסטינית.

מיפלגה קטנה זו, שאין לה ייצוג במוסדות אש"ף, התבצרה בשנים האח־רונות בגדה המערבית, ונסבלה על־ידי שילטונות ישראל. בימים האחרונים פיתחה המיפלגה פעילות קדחתנית, יחד עם סוכני סוריה בגדה כדי להקים את הגדה המערבית נגד ערפאת.

בין השאר אירגנו הקומוניסטים „עצומה", בחתימת 400 נכבדים מן הגדה, שהתנגדו לכינוס המועצה. בין החותמים היו ראשי־הערים המודחים. אך רוב החותמים לא הבינו את מש־מעות המעשה. כאשר עמדו על כך הם חזרו בהם פומבית. בין החוזרים: כרים חלף, ראש־העיר המודח של רמאללה.

לא חזרו בהם: בסאם אל־שכעה, ראש־העיר המודח של שכם, המקורב לסורים, ואיבראהים אל־טוויל, ראש־העיר המודח של אל־בירה, הכפוף להשפעה קומוניסטית.

לעומת זאת דיבר השבוע ראש־העיר המגורש של חלחול, מוחמד מילחם, בטלפון עם אורי אבנרי וביקש ממנו להסביר לכוחות־השלום הישר־אליים את חשיבות כינוסה של המועצה הלאומית, כצעד חיוני לקראת השלום.

התמיכה המאסיבית של תושבי הגדה והרצועה בער־פאת היא גורם חשוב במאבק הסנימי.

בשבת נקבעה אסיפת־עם גדולה במיכללת בירזית. כדי למנוע אותה, הקים צה"ל מחסומים בכל הדרכים, ומנע את הגישה לכל, גם לעיתונאים ישראליים. אך אלפים רבים מצעירי הגדה עברו בגשם השוטף בשדה הפתוח והגיעו אל המקום. הם הביעו תמיכה מוחצת בערפאת ובכינוס המועצה, למרות הנסיונות של מיעוט קטן של אנשי־סירוב וקומוניסטים להפריע להם.

הצעד הבא: ברמאללה הוצ־תה מבוניתה של רמונדה אלי־טוויל, העיתונאית רבת־הטמ־פרמנט, הידועה בתומכת נלי הבת בקו־השלום של ערפאת.

יתכן מאוד שזהו אות לבאות.

● נצים, יונים ודגים

דעלת חיילי צה"ל כדי למנוע את כינוס בירזית לא היתה מיק־רה. כי לצד ממשלת־סוריה מתייצבת במערכה זו ממשלת־ישראל, בהנהגת יצחק רבין, האוייב המושבע ביותר של העצמאות הפלסטינית.

היה זה ראש־הממשלה רבין שהס־כים ב־1976 לכניסת הסורים ללבנון, כדי שישברו את אש"ף. היה זה רבין ששלח את חיל־הים הישראלי להטיל אז מצור על צור, שהיה בידי אש"ף, בשעה שהצבא הסורי עלה על צור ממיזרח. ממשלת־הליכוד חזרה על תרגיל זה בסוף 1983, כאשר הסתערו הסורים על כוחות אש"ף בטריפולי בצפון־לבנון.

אחד המפתחות במערכה זו נתון בידי ממשלת־ישראל. הוא מורכב מ־183 חברי המועצה הלאומית, הגרים ב־גדה וברצועה.

נציגים אלה תומכים ברוב מוחץ בערפאת ובקו־השלום. אילו יכלו לבוא לעמאן, היה מובטח רוב עצום להחל־טות אשר יעלו את אש"ף סופית על דרך השלום.

אולם מנוי וגמור עם רבין וחבריו למנוע דווקא זאת. כי החלטה כזאת של אש"ף פירושה התחלת יחסים בינלאו־מית גדולה, שבה תידרש ישראל לוותר על הגדה והרצועה תמורת שלום ריש־

(המשך בעמוד 50)

טלפאתיה? פתי יאמין!

האם אני מאמין בטלפאתיה?

מה זאת אומרת, מאמין? אני חי איתה!

כלומר, אני חי עם רחל. ולרחל יש מינהג מגונה: היא גונבת לי את המחשבות מן הראש עוד לפני שאני מספיק לבטא אותן. זה יוצר מצב־ביש, מפני שרחל טוענת שהיא משרתת לי את הרעיונות, והם שלה בעוד שאני יודע שאלה הן המחשבות שלי, והיא הגונבת.

פעם, כשהיתה סטודנטית, נלקחה לבדיקה בטלפאתיה בתנאי מעבדה. פלוני ישב בחדר אחד והתבונן בכרטיסי תמונות והנבחן ישב בחדר אחר וניסה לשלוף מ־תוך חפיסה מקבילה את התמונה המתאימה. לפי חוק ההסתברות, יש ממוצע מסויים. רחל ניחשה פי כמה מונים יותר. היא מכשפה בעלת תעודות.

גלר

לכן רציתי להפגיש אותה עם אורי גלר. מה יוצא כשנפגשים שני טלפאתים?

במשך השנים כתבנו הרבה על גלר בעיתון זה, מאז ימיו ה־ראשונים. אך מעולם לא הזדמן לי לפגשו פנים אל פנים. הופ־תעתי לראות גבר הנראה צעיר מ־38 שנותיו, רזה מאוד, גבוה למדי (176, אני מנחש), לבוש בחולצת־טי לבנה, בלי שום אביזי־רים, בלי שעון־יד. הוא בא לבדו.

שוחחנו על הא ועל דא, גילינו שהוא נולד ברחוב בצלאל יפה בתל־אביב, שבו למדתי בשעתו בבית־הספר לבנים. באמצע הדב־רים ביקש כפית.

הוספנו לשוחח, ובינתיים שיפשף גלר קלות את הכפית. אחרי כמה שניות החלה ידית הכפית מתכופפת כלפי מעלה. אורי הניח אותה מידו, והיא המשיכה להתכופף. עד שהידית הגיעה לזווית של 90 מעלות. מעניין.

אורי ביקש ממני לצייר משהו. הוא עצם את עיניו, ואני קיפלתי את הנייר כך שלא יוכל לראות. ציירתי מין אוניה, בעלת תורן אחד ושלוש ארובות. כיסיתי את הנייר. אורי נטל לידו עט. היסס, ביקש ממני לצייר ברמיוני את הציור שלי עוד פעם. לבסוף צייר משהו, התייאש, צייר עוד משהו. לבסוף משך בכתפיו ואמר: „לא יוצא לי. ציירתי משהו, אבל אני לא יודע מה זה."

היה זה העתק מדוייק למדי של האוניה שלי, אבל הארובות הפכו לחלונות.

ביקשתי שיעשה תרגיל עם רחל. הוא ביקש ממנה לחשוב על עיר־בירה כלשהי. רחל חשבה וחשבה, ולבסוף אמרה שהחליטה טואליים, אנשי השמאל הישן והחדש, בזים לאמונה כזאת. טל־פאתיה? חה־חה־חה!

אז אני לא מאמין בטלפאתיה. אני גם לא מאמין בחשמל. מה פיתאום שאאמין במשהו שאני לא יכול לראות ולהבין? אין דבר כזה!

אני גם לא מאמין שאדם יכול לשבת בלונדון ולדבר, ואני

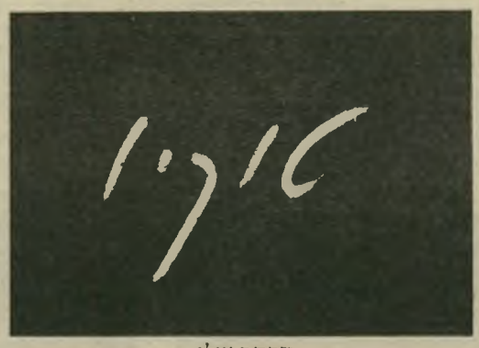

הפתק שלי

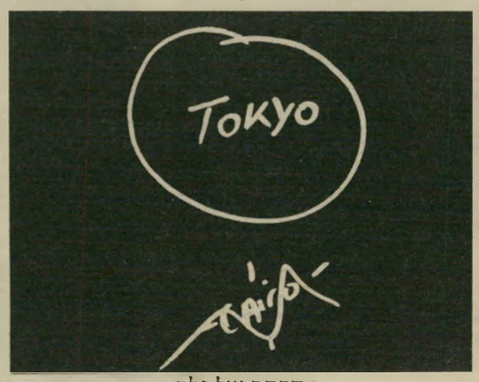

הפתק של גלר

אשב במכונית שלי בתל־אביב ואשמע. בלי חוט ובלי כלום. הרי זה אבסורד. מגוחך.

פתי יאמין לכל דבר.

חטא על פשע

מעשהו של רב־החובל אבנר גילעד היה מתועב למדי. אך נדמה לי שהסבריו בימים האחרונים מתועבים עוד יותר.

למעשה עצמו אפשר, אולי, למצוא ברוחק נסיבות מקילות. יתכן שהקפטן איבד את עשתונותיו, שלקה בהתקף של חוסר־שפיות מוסרית, שנכנס למאבק של יוקרה עם הצוות ורצה להו־כיח משהו. כל זה אינו מצדיק, אבל אולי מסביר.

אך דבריו עכשיו, שנתיים וחצי אחרי המאורע, אחרי שהיה לו זמן לחשוב ולהתחרט, הם מחרידים. הוא מוסיף חטא על פשע.

או שאבנר גילעד הוא שקרן מופלג, או שהוא בעל מחשבה מעורערת. או שהוא טיפש. או שהוא חושב שאנחנו כולנו טיפ־שים.

איזה מין תירוצים הוא השמיע באוזינו!

תירוץ א': הוא היה מוכרח להוריד את הכושי. מפני שהוא היה בדרך לדרום־אפריקה. והרי בדרום־אפריקה אין אוהבים כושים. ואילו גילו שם נוסע סמוי כושי. היו מורידים אותו ועושים צרות לו ולקפטן.

איזה גיבוב של שטויות! מאות אוניות פוקדות את דרום־אפריקה. כשעל סיפונן אנשי־צוות שחורים. לכל היותר היה הקפטן צריך לרשום את הנוסע, זמנית, כחבר־צוות.

תירוץ ב': הכושי הסכים להורדתו. רק ברגע האחרון התחרט. האומנם? התצלומים של הנגר, זאב קורנברג, מראים בבירור את רב־החובל כשהוא מכה את הכושי בחבל, ולאחר מכן כשהוא גורר אותו למעקה בעזרת איש־צוות שני.

תירוץ ג': הוא לא יכול היה להתקרב אל חוף מוזמביק, מפני שסירת־משטרה של מוזמביק היתה עלולה לגלות אותו.

אפשר לחשוב שיש למוזמביק צי־מילחמה מפואר. אך אם הקפטן פחד כל־כך, איך זה נכנס בכלל למים הטריטוריאליים של אותה מדינה, שהוא מתאר אותה כניהינום קומוניסטי? ואם הוא חשב שאסור לו להתקרב לחוף, מדוע התעקש להוריד את הכושי ברפסודה מול חוף זה?

תירוץ ד': אילו היה בדרך לישראל, היה מביא את הנוסע הסמוי ארצה. אבל הוא הפליג דרומה...

נו, באמת! מי הפריע לו לרשום את הכושי כאיש־צוות, ולהביא אותו ארצה? מה גם שהכושי היה ימאי מיקצועי בעל־תעודות, דיבר אנגלית, מצא חן בעיני אנשי־הצוות ועבד בהריצות עד שהקפטן גילה את נוכחותו באוניה.

תירוץ ה': מדינות החוף האפריקאי — טנזניה, מוזמביק ועוד — שונאות את ישראל, ויש להיזהר מפניהן.

האומנם? אם כן, איך זה הוזמן לביקור ולסיור בראר־אל־סלאם. כפי שסיפר בעצמו?

וכן הלאה וכן הלאה. כל תירוץ נוסף סיבך את בעליו עוד יותר.

דוגמה קלאסית של אדם המרשיע את עצמו בכל מילה היוצאת מפיו.

מנה, מנה תקל ופרסין

ואם הקפטן מוסיף חטא על פשע, הרי התנועה הקיבוצית מוסיפה פשע על חטא.

כל מנגנון ביורוקראטי מגן על עצמו. כל מנגנון נוטה להגן על אנשיו, מתוך רפלקס מותנה של הגנה עצמית.

בית־חולים נוטה להעלים את שגיאות רופאיו, שגרמו למותו של חולה. צבא נוטה להסתיר פשע־מילחמה, שבוצע על־ידי אחד מחייליו. ממשלה מנסה להעלים את מחדליה.

אך התנועה הקיבוצית — כך למדנו מעורינו — אינה מנגנון ביורוקראטי. הקיבוץ הוא יצירה אנושית מפוארת, מיוחדת־במינה, המושתתת בולה על אשיות המוסר הצרוף. הקיבוץ דורש מעצמו ומחבריו רמה מיוחדת, ועליה מתחנכים בניו ובנותיו מיום לידתם.

והנה, במיבחן כל־כך פשוט וחד־משמעי, מתנהגת התנועה הקיבוצית בדיוק כמו חברת־מניות אמריקאית או קולחוז גרוזיני.

היא מעלימה. היא מטשטשת. היא מגינה על הפשע.

שום זעקה מצפונית לא פרצה מלב הקיבוץ. שום ביטוי של זעזוע לא בא מקיבוץ נחשולים. שום דבר. רק קומוניקאטים שנכתבו בידי דוברים מיקצועיים.

התנועה הקיבוצית כולה התכווצה כמו קיפוד הנתון בסכנה, כשהוא מוגן מכל עבר בדוקרנים. ליתר דיוק: היא הסתגרה כמו גטו יהודי, שהקוזקים עולים עליו.

זוהי תגובה של גוף מוכה, הרואה בכל ביקורת על אחד מאנשיו סכנה לעצם קיום התנועה. גוף שאיבד את ביטחונו העצמי ואת חוסנו המוסרי, והערוך אך ורק להגנה נואשת מפני העולם.

הקיבוץ כולו הועמד לפתע, בלי הכנה מוקדמת, במיבחן מוסרי עליון. הוא נכשל בו.

מנה, מנה תקל ופרסין.

מי ישלם?

ממשלת־לבנון דורשת מישראל פיצויים בסך 10 מיליארד דולר עבור הנזקים שנגרמו על־ידי הפלישה של אריאל שרון.

לפי החוק הבינלאומי, אין זו דרישה מופרכת. ממשלת־ישראל החליטה לפלוש לארץ שכנה, שלא היה לנו דיב עימה. יתר על כן, היא עשתה זאת בעיצומה של שביתת־נשק יעילה שהושגה בין ישראל ואש"ף, ושהבטיחה שקט מוחלט לאורך הגבול הצפוני במשך 11 החודשים שקדמו לפלישה. המטרה העיקרית של יוזמי הפלישה היתה לכונן „סדר חדש" בלבנון, ולכפות על ארץ אומללה זו דיקטטורה של כנופיית אנשי־חרב וסוחרי־חשיש, הקרויים „פלאנגות".

השאלה היא: מניין לקחת את הכסף?

אני כבר מודיע: לא ממני. אינני רואה כל צורך לשלם פיצויים עבור פלישה שהתנגדתי לה, בפה מלא, למן הרגע הראשון. אבל יש, ברוך־השם, מקורות כספיים אחרים. הנה הרשימה שלי:

נכסיהם הפרטיים של יוזמי־הפלישה — החווה של אריאל שרון, המשק של רפאל איתן וכו' — יופקעו על־ידי המדינה, ותמורתם תועבר לקרן־הפיצויים. אם יזכה אריאל שרון בפיצויים מהשבעון טיים, יועברו גם אלה לקרן.

כל חברי־הממשלה וחברי־הכנסת, שהצביעו בעד המילחמה, ישלמו לקרן סכום השווה למשכורתם במשך שישה חודשים. חברי־הכנסת שהצביעו נגד המילחמה ישוחררו מחובה זו. חברי־הכנסת שנמנעו — מפ"ם, ר"ץ וחצי־שינוי — ישלמו סכום השווה לשלושה חודשי־משכורת.

ייבדקו רשימות האזרחים שחתמו על עצומות פומביות לתמיכה באריאל שרון ובמילחמה שלו. על כל אלה יוטל היטל חד־פעמי בסכום השווה להכנסותיהם במשך שישה חודשים.

שישלמו, לכל הרוחות.

הציור שלי

הציור של גלר

החלטתי לנסות גם את כוחי. לא היה לי עט. הלכתי לחדר הסמוך, לקחתי עט ובאותה הזדמנות רשמתי בפינקס שלי: „טוקיו".

„באיזו עיר בחרת?" שאל גלר את רחל.

„מוסקווה," היא השיבה.

גלר נאנח. „לא הצלחתי," אמר.

„גם אני לא." הודיתי. „אני רשמתי טוקיו."

גלר קפץ ממקומו כנשוך־נחש. הוא שלף את הנייר שלו, ושם היה רשום: „טוקיו". אלא שאני רשמתי את השם בעברית, והוא בלועזית.

„כנראה שיבשת את הקשר," אמר גלר. „תפסתי את המחשבה שלך, ולא של רחל."

אחרי שהלך, תיחקרתי את רחל. הסתבר שהיא חשבה תחילה על טוקיו, אך לא היתה בטוחה אם זוהי עיר־בירה. ולכן עברה למוסקווה.

אני יודע — אסור להאמין בטלפאתיה. כל החברים האינטלק־

אורי אבנרי

יומן איש

אנשים

חוק־כהנא וחוק־כנוביץ, למה פנה הנשיא למנהל הטל־ויזיה ומדוע מתרחקים בכנסת מהעוזר הפרלמנטרי

■ מי שחשב כי שורת אידיליה בין **שימעון פרס** ל**יצחק רבין**, היה צריך לשבת ליד שר־הביטחון בישיבת ליש־כת מיפלגת העבודה השבוע. רבין רטן לאורך כל סקירתו של ראש־הממשלה. כשפרס ריכז על המיועדים לפיטורים בשירות־המדינה ונקב במיספר 1884, פלט רבין בקול רם: „האיש הזה פשוט אינו מסוגל לומר מילת אמת."

■ בישיבת מליאת הכנסת בנושא הכלכלי הציע ח"כ **ז'אק אמיר** (מערך) להפסיק את הדיונים. עד שיבוא לפחות שר אחד. מתוך 25 השרים, לשבת בשולחן הממשלה. ח"כ **יצחק זיגר** אמר: „אולי נכהר מבינינו שר." נענה ח"כ **חיים רמון** (מערך): „זה בוודאי יביא אותם לכאן ברצה."

■ ח"כ שינוי **זיידאן עטשי** הדהים השבוע את משתתפי פגי־שת שדולת־השלום של הכנסת. ברבריו בפגישה. הדגיש עטשי את „הצורך לשמור על אופיה היהודי של מדינת־ישראל."

■ בדיון על הצעות אי־האמון בממשלה, שהתקיים השבוע ב־כנסת, אמר ח"כ **מרדכי ויר־שובסקי** (שינוי): „קיצוץ המכ־שלה במכוניות הוולוו והמעבר למכוניות פיז 505 – זו באמת הקרבה גדולה. אחר־כך הם ישתמשו רק בווישר אחד של המכונית, כדי לחסוך אנרגיה, ובסוף לא יאזינו לסטריאו, אלא רק למונו."

■ השבוע התקיימה בכנסת פגישה של חוג היונים עם השר **עזר וייצמן**. ח"כ המערך **שבח וייס** איחר לישיבה. באותו הזמן קרא וייצמן בקול מאמר של **הרצל רוזנבלום** והתפלמס איתו. כשנכנס וייס, שאל אותו למה איחר. וייס ענה לו: „היו לי סיבות, אבל אני מרגיש שאתה קורא את הרצל ולא את וייצמן."

■ בישיבת ועדת־הכנסת, שרנה בחוק נגד הגיזענות, הועלתה הצעה לצמצם את חוק החסינות לגבי **מאיר כהנא**. שבח וייס העיר על כך. שזו התעסקות ב־חוק פרסונלי. הוא הזכיר לחברים כי היה פעם חוק נגד זיהום אוויר, שנקרא על שמו של הד"ר **שימעון** („זיגפריד") **כנוביץ**, ח"כ הכנסת הרביעית. חוק שאינו מופעל. „עכשיו," אמר וייס, „יהיה חוק־כהנוביץ ויהיה חוק־כהנא. שניהם נגד זיהום. אני חושש ששניהם לא ימלאו את תפקידם." השם כנוביץ אצל יהודי אירופה פירושו — בנו של כהן (או כהנא).

■ הומר **שלמה ארצי** תרם השבוע הופעה מיוחדת למען איסוף כספים למרכז רפואי חדש לילדות. שייבנה ליד בית־חולים השרון ויקרא על שמה של **ניר־דה מאיר**. בתחילת ההופעה שאירגן ד"ר **אריה דקל**, רופא בכיר במחלקת הנשים של השרון, גילה ארצי כי הרמיקול אינו תקין והוא מזמזם. אך כיוון שהמופע היה בהתנדבות, לא יכול היה ארצי להפסיק את הופעתו ונאלץ לשיר, למרות הזימזומים.

התאספו אז, כמו הפעם, האורחים למסיבה בביתו של דני קרמן. רטוש נפטר באותו הלילה.

■ **סינחם גולדשטיין**, ח"כ הליברלים, נוהג לשחות בכל בו־קר. השבוע שחה כהרגלו בברי־כת מלון הילטון בירושלים, שבו רבים מן האורחים שבאו לפתיחת התערוכה החדשה של **יפל ברגנר**, ביחד עם האמן **דני קרמן**, חששו לגורלם. לתערוכה הקודמת של ברגנר, שנערכה לפני שנה, גם היא בגלריה אסף השייכת להינדה, בתו של ברגנר, בא גם המשורר **יונתן רטוש**. אחרי הפתיחה שוהים חה"כים, בשעה 6 בבוקר. קבוצת תיירים אמריקאיים שצ־פו בו עמדו ומחאו לו כפיים. גולדשטיין היה בטוח שהם זיהו אותו, וכשיצא מהמים ושאל מדוע מחאו כף, אמרו לו: „אתה ספורטאי אמיתי." גולדשטיין הסביר להם שהוא עוסק הרבה בספורט. אחר־כך ביקשו ממנו באו לברוך אותו ושהם עויינים לו. כשביקש מנשים לעלות לבימה, עלתה ביניהן גם קוסמת מיקצועית אחת, גלר גילה אותה וביקש ממנה לרדת. בסיום המו־פע עלה **חיני שבנאי**, קוסם, אל מאחורי הקלעים של הבימה. ונתן לגלר שי מדליה מוזהבת.

■ חברי הועד־המנהל של רשות־השידור וחברי הנהלת הר־שות הוזמנו לישיבת ועדת־החינוך של הכנסת, שדנה בעני־יני הרשות. **מיכה ינון**, יו"ר הועד־המנהל, הירצה על נוהל הבחירה של מוסדות הרשות, שיטת הבחירה ושיקוף עמדות המיפלגות בין החברים, והדגיש שחברי הועד־המנהל, בניגוד ל־חברי־הכנסת, יכולים להיבחר רק לשתי קדנציות. העיר ח"כ **פיני חכ גולדשטיין**: „אתה רוצה שיהיה חוק שגם ח"כים לא יוכלו להיבחר ליותר משתי קדנציות?" ענה לו ד"ר **ישראל** („רוליק") **סלע**, חבר־הועד המנהל: „לא: הכוונה היא שגם בוועד המנהל יוכלו להיבחר ליותר משתי קדנציות."

■ באותה ישיבה סיפר ינון, שלגופים שילטוניים שונים יש לעיתים טענות לרשות־השידור או בקשות אליה. כדוגמה, סיפר ינון, כי דובר של הנשיא פנה אליו כדי שהטלוויזיה תסקר את הדיונים במלאת תשע שנים להכרזת האו"ם על הציונות כ־תנועה גיזענית. ואמר שלמרות זאת הטלוויזיה לא סיקרה את הכינוס. **מיכה שר**, מנהל הטלוויזיה, אמר לו: „אליך פנה הדובר. אליי פנה הנשיא בעצמו — ובכל זאת הטלוויזיה לא סיקרה."

■ בוויכוח בין חברי־הוועד המנהל של רשות־השידור על מועמדים למישרת מנהל הטל־ויזיה, הישווה **דויד אדמון**, חבר הוועד, את שלושת המוע־התיירים את חתימתו, אך הוא אמר שהוא עלול להתקרר.

■ במופע של **אורי גלר**, בהיכל־התרבות בתל־אביב, מילאו קוסמים את שתי השורות הראשונות של האולם. גלר תת־רגש, מכיוון שידע שהקוסמים

יוסף זריצקי האמן שתערוכה כוללת של יצירתו נפתחה השבוע במוסיאון תל־אביב. ערך זריצקי בתחילת דרכו כאמן, הוא ראה בפעם הראשונה מזה שנים רבות, והתפעל ביחד עם הנשיא. סוניה, אשתו של זריצקי, היתה צמודה אליו במשך כל הערב. כשהיה זריצקי צריך לעלות לבימה, לברך את הקהל הרב, עזרו לו נכדיו. הוא בירך והתיישב על הבימה. אחריו עלה לברך שלמה („צ'יץ") להט, ראש עיריית תל־אביב. כל משפחתו של זריצקי, כולל נכדים, ניינים וחמישים, נכחו בפתיחת התערוכה הכוללת.

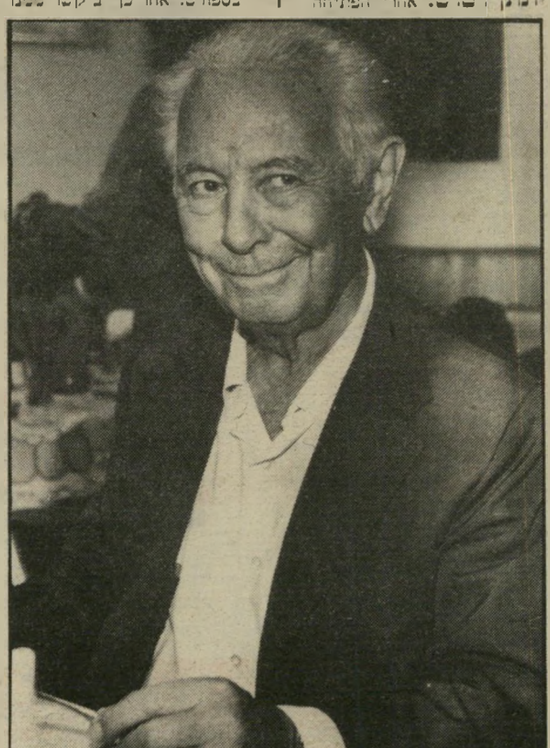

משה כרמל שר־התחבורה לשעבר, נראה בתמונה לבוש במיקטורן ובחולצה פתוחה, ללא עניבה. כרמל היה קשור בזמנו לשערוריה בגלל תילבושת דומה. בימיו הראשונים של מלון הילטון בתל־אביב חוייבו האורחים שביקשו לסעוד את ליבם לבוא למיסעדה רק בתלבושת פורמלית – מיקטורן ועניבה. כרמל בא אז ללא עניבה, ולא הורשה להכנס.

מדים, **חיים יבין, דן שילון, וטוביה סער**, לשלושת הקו־פים שאחר אינו רואה, השני אינו שומע והשלישי אינו מדבר. „לכולם יש יתרונות וחסרונות," אמר אדמון, „אילו היו למועמד אחד התכונות הטובות של כל השלושה, היינו במצב טוב."

■ כשהתפרסמה בעיתונות ידיעה על עובד חברת־החשמל שאירגן אורגיות־מיניות בתש־לום, פנו רבים לדובר החברה, **אברי רביב**, וביקשו לדעת אם הוא יודע במי המדובר. „מיהו האיש אינני יודע," השיב הדובר המודאג, „אבל מה שברור לי, שמחר תופיע בעיתונים הכותרת: ‚מין חינם — הטבה נוספת שיש לעובדי חברת־חשמל'."

■ **ברוך מרזל**, עוזרו ה־פרלמנטרי של **מאיר כהנא**, חושב שמתרחקים ממנו במיס־דרונות הכנסת בגלל דיעותיו הפוליטיות. האמת היא שדיעו־תיו דווקא מושכות רבים בכנסת, אלא שהוא מדיף ריח זיעה חריף.

כולבו, וכתב עיתי"ם **מאיר שושני**, החותם בקול חיפה תחת שם־העט **קובי אליהו**.

■ השופט העליון בדימוס **חיים כהן** יצא לסיור באירופה, אך חש ברע ואושפז בשוויץ. למטלפנים מישראל, ששאלו לשלומו, ענה כהן לקונית: „חזרתי לנוכחות."

■ ליושב־ראש ועדת־הכס־פים של הכנסת **אברהם שפי־רא** יש סוף־סוף כיסא חדש. מינהלת הבנק לפיתוח התע־שיה, שבאולמה המרווח בתל־אביב מקיימת ועדת הכספים את ישיבותיה, מצאה לו כיסא עץ גדול, תחת השניים המודרניים, שהיו עשויים מתכת, שהתעוותו בשל מישקלו של היו"ר.

■ הדוגמנית הוותיקה **קא־רין דונסקי** מתכוננת היטב למיתון הקרב. האופנה החדשה שהיא מציעה למי שלא תוכל לרכוש את המלתחה שלה בחנויות־יוקרה, היא על טהרת הבגדים הישנים של הבעל. החל

דויד שוייצר מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, נראה בתמונה כשהוא סועד את ליבו. שוייצר עשה בשבועות האחרונים דיאטה חריפה, הוריד 14 קילוגרם ממישקלו. כשניגש שוייצר למיזנון המאכלים, בחר לעצמו אוכל, הרכיב את המישקפיים על עיניו והביט היטב היטב במזון. כשהתיישב ליד השולחן, לאכול, הרים את המישקפיים על מיצחו והתרכז בצלחת.

חיים אשל סגן נשיא חברת ברוט־פברגה העולמי, חגג השבוע את הולדת נכדתו החדשה, בת שלישית לאיתן עמית. כתב הספורט של הצהרון ידיעות אחרונות, אשל, הנראה בתמונה עם שירלי (מימין) ורועי, שני נכדיו האחרים, היה בעבר מזכיר אגודת מכב"י תל־אביב בימיה הטובים. הוא היה האיש שהנהיג את נבחרת הכדורגל של ישראל לתורכיה, כשקבוצת פנרבחצ'ה התורכית רצתה לקנות את השחקן שייע גלזר. קבלת הפנים היתה, לכן, כמו כינוס של בכירי עיתונאי הספורט בישראל.

רוזנבלום בכבודה ובעצמה, אך היתה זו הקוקסינל **שלי**, שאף כתבה ספר על הניתוח המוצלח שעברה. היא דומה מאוד לרר־זנבלום, שלא השתתפה כלל במסיבה.

■ בפי השר **עזר וייצמן** היה השבוע סיפור נחמד: בתקופת שירותו בצה"ל, כראש אג"ם, נהג סגנו, **הרצל שפיר**, לפנות אליו במילים „שלום וייצמן," ואילו עזר עצמו נענה לאתגר הציוני והשיב במילים „שלום הרצל."

■ וייצמן עורר גם כמה חיו־כים, כשפנה אל צבא מזכירותיו בתואר „כוחותיי היפות".

פסוקי השבוע

● **שר־העבודה משה קצב**, במליאת הכנסת: „ח"כ צ'ארלי ביטון — שגינו היינו בעבר טעוני־טיפוח ולימדו אות־נו שטעוני־טיפוח מאופיינים על־ידי חוסר סובלנות."

● **ח"כ שלמה שימעון (ש"ס)**, בנאום הבכורה שלו ב־כנסת: „אני מציע עיסקת־חבילה חדשה לפיתרון בעיות המשק — לחזור בתשובה שלמה, והכל יבוא על מקומו בשלום: איש תחת גפנו ותחת תאנתו."

● **שר־המסחר־והתע־שיה אריאל שרון**, בניו־יורק: „ראש־הממשלה צובע בצבעים קודרים את המצב הכלכלי ביש־ראל. המצב לא כל־כך נורא. פרס מנסה להשחיר את מה שאנחנו, הליכוד, עשינו."

● **השר בלי תיק יגאל הורביץ**: „את האינפלציה המ־טורפת צריך לעצור עם גיליר־טינה, לא בסכין פלסטיק, ומי שזה לא מוצא חן בעיניו, שיבכה לתוך מגבת יירד למיקלט עד שהמדינה תבריא."

● **הנ"ל**: „הליכוד, שליכלך את הסדינים, צריך לשתוק עכ־שיו ולתת צ'אנס לכבס אותם, ואני מתאפק לא להשתמש בהג־דרות חריפות יותר."

● **הד"ר ישראל („רו־ליק") סלג**, מנהל לישכת העי־תונות הממשלתית וחבר הוועד־המנהל של רשות־השידור, ב־רומזו לסעודה אחרונה של ישוע: „ברשות־השידור לא יודעים את ההבדל בין תוכנית הבראה לבין סעודת הבראה."

● **רפיק חלבי, סגן עורך „מבט" בטלוויזיה**: „מי בכלל מתחשב בוועד־המנהל?"

● **הסופרת יהודית הנ־דל**: „מילים, בניגוד לתפוחי־אדמה חמים, נבלעות מהר ונע־כלות לאט."

● **שר הבלבלה גד יעקו־בי**, בצטטו את הצייר איצ'ה ממ־בוש: „אל תבזבז את הייאוש. אנחנו עוד נצטרך אותו!"

■ לפני שנה, ערב הופעתו של היומון חדשות, הופסקה מסיבת־עיתונאים בעכו עם קצין מישטרה בכיר, משום שנכח בה כתב העיתון בצפון **אורי שרון**. אבל מאז השתפרו היחסים בין הכתב ועמיתיו, חברי אגודת־העיתונאים, שהחרימו אותו. שרון מקפיד לשבת יום־יום באולם בית־המישפט המחוזי בחיפה, שבו נערך מישפט רוצחי הנער **דני בין**. את מהלך הדיונים הוא רושם בקפדנות, ונעזרים בו כתבים צפוניים אחרים, שלא נמצאים באותה השעה באולם.

■ ובעניין לעניין באותו עניין. אגודת־העיתונאים מק־פידה, שבעלי התפקידים אצלה לא יעברו בעיתונים שאינם מכירים באגודה. והנה, על תפ־קיד מזכיר ועד האגודה החיפאית מתחרים כתב הארץ, **ירח טל**, שהוא רכז כתבים במקומון מהבלייזר המרופט שלו, חולצת החתונה הלבנה שלו, עניבה מאותה תקופה ובעיקר, אם יש לו חלוק גברי ישן ממשי. לדבריה, חלוק זה אופנתי מאוד בפאריס, ומחירו שם הוא בערך 700 דולר.

■ דונסקי יודעת שגברים נמנעים מלחזר אחרי דוגמניות, ויש לה הסבר מקורי לכך. זה משום שלדעתה הדוגמניות יוצ־רות רושם של אנדרטה.

■ האם זוהי **סנינה רוזנ־בלום?** שאלו את עצמם המוזמנים למסיבה שנערכה אח־רי בכורת ההצגה סיפור אהבה בשלושה פרקים, מחזה על הומוסקסואלים שמועלה בבית ליסין. באולם נכחה רוזנבלום. אחרי־כן עלו המוזמנים למרתף העליון ושם, באמצע המסיבה, כבה האור ועל הבימה הופיעה בלונדית ושרה את השיר להיות אשה. לא מעטים חשבו שזוהי

אילנה אביטל במרכז, זמרת ואשתו הנוכחית של שלמה צח, בעבר זמר וכיום אמרגן. צח היה נשוי בעבר לזמרת אילנית (מימין) ואף הופיע איתה במשך כמה שנים בצמד אילן ואילנית. השתיים, אילנה ואילנית, יופיעו יחד בפסטיבל – פסטיבל שירי הילדים – וזו הפעם הראשונה שאילנה אביטל תבצע שיר־ילדים. בחברתן בתמונה – עמית, בנם של אילנה ושלמה צח.

7 ימים מתחת ל- 0!

גאפע נותנת לך הזדמנות פז לרכוש רהיטים מוזלים השבוע.
מחירי מבצע מיוחדים מתחת למחירי ההקפאה. לדוגמא:

מבחר ענק של מערכות ישיבה, מזנונים, חדרי שינה וחדרי נוער כשכל שלבי הייצור (נגריה, מרפדיה) והמכירה נעשים במקום אחד, והתוצאה: רהיטים מושלמים במחיר נוח.

מבצע מיוחד!

מכירה של רהיטים מהתצוגה במחירים מיוחדים בשיטת ש ל ם ו ק ח !

ג.א.פ.ע. רהיטים בע"מ

פתוח בשבתות מ־10 בבוקר עד 9 בערב

בימי חול: רצוף מ־8 בבוקר עד 7 בערב

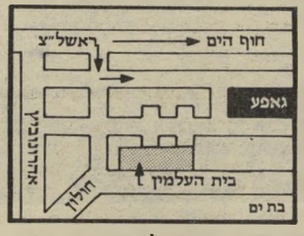

ג.א.פ.ע ראשל"צ
אזור התעשיה החדש
מאחורי בית העלמין בחולון

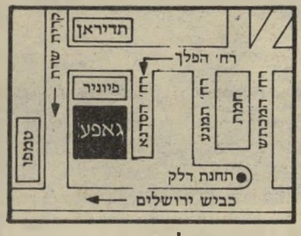

ג.א.פ.ע חולון
(לשעבר ורונה) רח' הסדנה 6
אזור התעשיה חולון.

הכנסת
ניצים למען השלום

אנשי־השלום הוחרמו, הניצים הוזמנו — כך התכנסה השדולה לשלום

הפגישה הראשונה של השדולה הפרלמנטרית של היונים היתה הצלחה אירגונית ותיקשורתית מרשימה למדי: יותר מ־20 ח"כים באולם־הישיבות של סיעת המערך, סיקור עיתונאי מלא, נוכחות מלאה של נציגי כלי־התיק־שורת האלקטרוניים כמו יעקב אחי־מאיר מהטלוויזיה והכתב הפרלמנטרי החדש של הרדיו, עודד בן־עמי.

ראש השדולה, ח"כ אהרון הראל (54), רפ"יסט־לשעבר שעבר מיפנה רעיוני ופוליטי בשנים האחרונות, ניהל את הפגישה בטאקט ובתבונה. רק אחרי שהתפזרו הברקים והרעמים המילוליים שנורו בתיפזורת רעשנית על־ידי אורח הכבוד, השר עזר וייצמן, החלו כמה מהמשתתפים להזכיר את העובדה המוזרה, שלא דובר ברצינות על שלום.

יתכן שהחטא הקדמון נעוץ בעצם הרכב המוזמנים. ח"כ מתי פלד מהר־שימה המתקדמת לשלום, שהיה באותה שעה במישכן הכנסת, ושהביע במפו־רש את רצונו לקחת חלק באירועי־השדולה. פשוט הוחרם ולא הוזמן. הסביר הראל: ההחלטה על צירופו של פלד „עדיין לא התקבלה". הראל עצמו הצהיר, שהוא בעד קבלתו של פלד, אך העלה ספקות. שמא בואו של פלד לפגישות כאלה ירתיע אנשים אחרים, ואז תסוכל מגמת „ההרחבה" של השדולה לשלום. ואומנם, כשהתכנסו שוחרי־השלום שהוזמנו לפגישה היה הכל ברור כשמש.

אללה ירחמו. באולם הישיבות ישבו „שלומניקים" ידועי־שם כמו ח"כ בנימין בן־אליעזר, המכונה פואד. מט־פח הפלאנגות בלבנון, ששלט במשך

וייצמן
כמו גנרל אנגלי בדימוס

שנים רבות ביד רמה בגדה המערבית הכבושה, ח"כ אמנון ליץ, ממיסדי התנועה למען ארץ־ישראל השלמה ונץ אנטי־ערבי עד עצם היום הזה. גם ח"כ שלמה עמר ועדנה סולודר, הניצים הקיצוניים. היו בחדר לצידו של ח"כ אהרון נחמיאס, חברו הטוב ביותר של קלגס ערביי־הגליל, ישראל קניג.

עיון קל ברשימת החברים הקבועים בשדולה העלה, שמכלל 16 ח"כי מיפלגת־העבודה שהצטרפו אליה, רק שלושה לא הצביעו ביוני 1982 בעד מילחמת־הלבנון: דויד ליבאי, חיים רמון ועבד־אל־והאב דראושה, שפשוט לא היו אז חברי כנסת.

נאומו של עזר וייצמן היה מוזר. וייצמן התנהג כמו גנרל אנגלי בדימוס, קצת תימהוני, שנקלע למסיבת אני־טלקטואלים בקיימברידג'. הפציפי־טית של שנות ה־30. הוא לא מיקד את דבריו בנושא מסויים. אלא סקר את „האני מאמין" שלו בסיגנון קצת־חבר'מני, קצת־ילדותי, שחשף את העולם הזה 2464

העובדה המצערת שהחן הווייצמני נעשה בשנים האחרונות מהוה־מישהו.

השר המכובד ניסה לשכנע את שומעיו המופתעים שהמושג „שלום" אינו מסמל דווקא רכרוכיות או „מיסכנות". מכאן היתה דרך קצרה מאוד לתיאוריה. שדווקא אנשי־הצבא הם השלומניקים האמיתיים. כדי להדגים את דבריו הוא הצביע על מושל־הגדה פואד. שלבש לכבוד האירוע ארשת פנים של שלום־עכשיוניק א־מיתי.

וייצמן נראה די מנותק מקהל השומעים. גלש עד מהרה לנאום ציוני ברמה ובסיגנון של טקס בוגרי כיתות ח'.

בפיו היו מישפטים כמו „דודי הר־גול חיים וייצמן". „הציונות, בתחילת דרכה, היתה ריפוי־בעיסוק." „אפשר להוציא את היהודים מהגלות. אך קשה להוציא את הגלות מהיהודים." „מרבית חיי המבוגרים עסקתי בלחימה." „אסור להפסיק באמצע ההסתערות" ואפילו „דידי אנואר אל־סאדאת. אללה ירחמו."

כל ההברקות האלה היו בשירות המסר הכללי. ששלום הוא דבר יפה, ושיש להילחם עליו „בלהט". המיסגרת הכללית, באורח רעיוני. היתה השקפתו של וייצמן. שאת השלום אפשר להשיג רק אם השכל הישר הצברי יגבר על העקמומיות הגלותית. המסכלת את השלום.

קצת קשה למכור ביום סיפור כזה. כשהכנסת מוצפת בצברים עסיסים כמו אריאל שרון, אריק נחמקין, רפאל איתן ואפילו יובל נאמן.

פנים קרניות מאישר. בכל נאומו הארוך לא הזכיר וייצמן את הפ־

(המשך בעמוד 24)

הוא טען שמתחריו מניצים שמועה שהוא מת, וכעבור חודשיים אכן נפטר

עמירם לא יסדר עוד גרין קארד

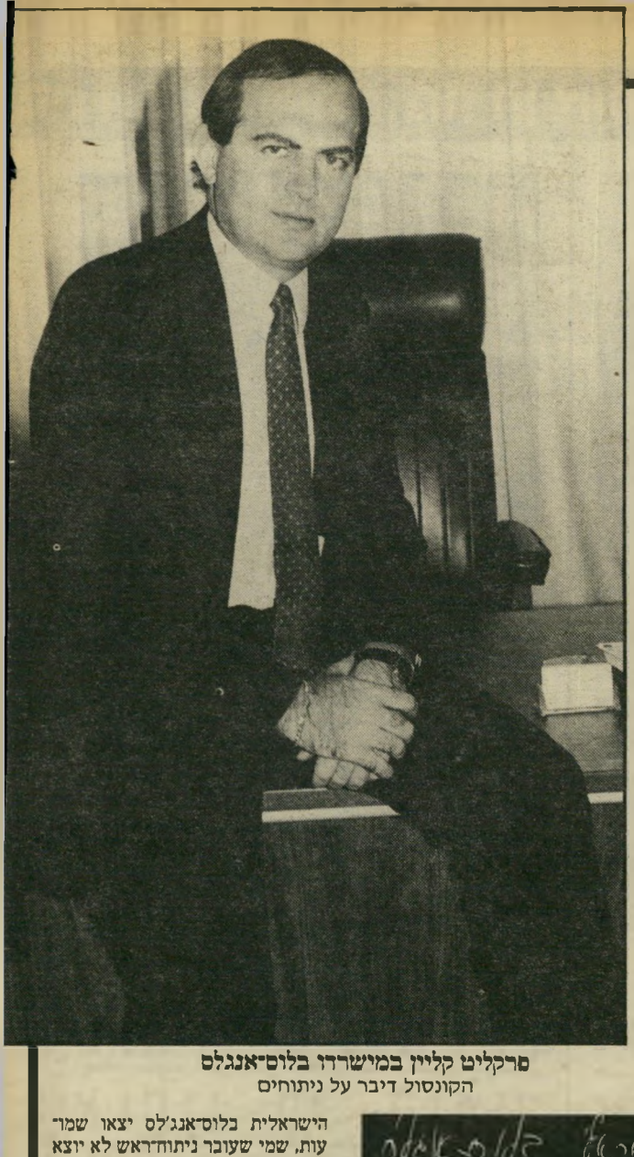

סרקליט קליין במישרדו בלוס־אנג'לס
הקונסול דיבר על ניתוחים

„עמירם חי וגר ב־ל"א," הכריז העולם הזה לפני ארבעה חודשים (העולם הזה 30.5.84). הכתבה סיפרה על עמירם קליין, מלך „הכרטיסים הירוקים" של היורדים בלוס־אנג'לס, שלקה בגידול במוח, נותח, הבריא, וטען כי מתחריו הפיצו עליו שמועה שמת.

הכתבה נכתבה בעקבות מיכתב שכתב עמירם אל כתבת העולם הזה. שהכירה אותו היטב. במיכתב ביקש לפרסם שהוא חי ולא מת, ולהזים את מסכת־השמועות העקשנית אשר — לטענתו — תחת לעזור לו להחלים קירבה אותו אלי קבר.

עם לקוחותיו נמנו שחקני־קולנוע כמו דונאלד סאתרלנד הקנדי, שהיה זקוק לאשרת־עבודה, וג'ואן קולינס האנגליה, כוכבת סידרת הענק דיינס־טי. הזמרת האנגליה לולו ולהקות־רוק מפורסמות, שהיו זקוקות לאשרת־עבודה בארצות־הברית.

גם אנשי חברת קנון נעזרו בשירותיו. הוא היה עורך־הדין של מנחם גולן, יורם גלובוס, דני דימבורט, של בימאי הקולנוע בועז דוידזון וצלם הקולנוע ארם גרינברג. לכולם סידר עמירם את הגרין קארד.

בין לקוחותיו היו גם אנשי המאפיה הישראלית בלוס־אנג'לס, בהם אלי קומנצ'רו, שהתפרסם בפרשת הרצח הנורא במלון בואוונצ'ר.

עמירם עבד כמעט 20 שעות ביממה. הוא היה רווק מבוקש בקהילת היורדים, הופיע בחברתן של מיטב התיכיות הפנויות. היו לו מכונית מרצדס קונברטבל מפוארת, דירת רווקים בווסטווד ומכונית אספנים מדגם מוסטאנג. הוא נהג לארח זמרים ושחקנים מפורסמים שבאו מהארץ, במיטב מיסעדות־היוקרה של הוליווד.

עמירם היה בן 33, והעולם כולו היה פתוח לפניו. לפני שלוש שנים הכיר במעלית של בניין־המישרדים שלו צעירה, שעבדה בו כמוכירה של רופא. בין השניים התפתח רומן, ולפני שנ־תיים נישאו.

עמירם בנה את בית־החלומות שלו בווסטווד.

ואז, יום אחד, כמעט נגמר הכל. עמירם התבשר כי אשתו מצפה ל־תינוק. הוא היה מאושר, אך מיחושים קשים בראשו הטרידו את מנוחתו. הוא הלך לבדיקות, והרופאים גילו אצלו גידול ממאיר בראש.

על השתלשלות העניינים כתב אז לכתבת העולם הזה:

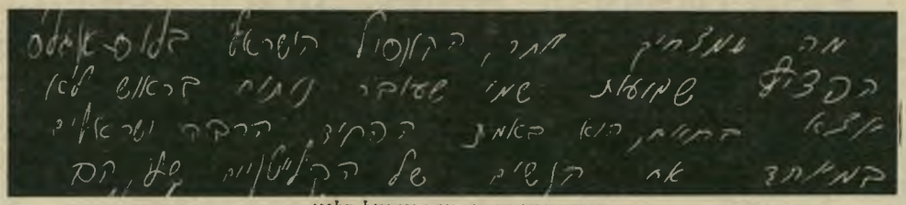

קטע ממיכתבו האחרון של קליין
„הם רוצים לראות אותי מת!"

הכתבה פורסמה, וזכתה בהדים רבים בקרב קהילת־היורדים בלוס־אנג'לס ובניו־יורק.

אך זמן קצר אחרי שפורסמה ה־כתבה, עצם עמירם קליין את עיניו לנצח.

גידול בראש

קליין הגיע לארצות־הברית עם הוריו, כשהיה ילד בן 10. הוא גדל והתחנך ליד ניו־יורק, אך לא שכח את העברית שלו. לימים השתלם במישפטים ובעריכת־דין, עבר להתגורר בלוס־אנג'לס ועשה חיל בעסקיו. הוא פתח מישרד מפואר בבוורלי־הילס, ולאט־לאט קנה לו שם כעורך־דין המצליח להשיג גרין קארד כמעט לכל הפונה אליו, בתנאי שיש לו המזומנים הדרושים.

עם לקוחותיו נמנו ישראלים רבים, מהגרים איראנים, איטלקים, צרפתים ואחרים. הוא העסיק במישרדו עורכי־דין זוטרים, שריכזו עם המהגרים בשפת אמם, והצליח ליצור קשרים מצויינים במישרדי־ההגירה האמרי־קאיים.

„באפריל השנה חליתי. רופאי גילו כי אני סובל מגידול בצד הימני של ראשי. עברתי ניתוח, וכעת אני מחלים, והכל מסתדר לאט־לאט."

אך בימי ההחלמה היה עמירם מוטרד בגלל השמועות העקשניות שסבבו בקהילה הישראלית. הן טענו שהוא נפטר כתוצאה מהגידול.

כתב עמירם: „השמועות שהציפו את הציבור היו מדהימות. את ה־שמועות הפיצו עורכי־דין אחרים, ששמחו להיפטר ממתחרה רציני ש־כמוני. מייד כששמעו שעברתי ניתוח־ראש, הם הפיצו שמועה שנפטרתי, וניסו לקחת את הקליינטים שלי ולנצל את מצבי כדי לעשות על הקליינטים שלי כסף."

השמועות האלה כאבו לעמירם מאוד. כדי להפסיק אותן, ביקש מכת־בת העולם הזה לפרסם את מיכתבו ולהודיע לעולם שהוא חי. עמירם קליין כתב במיכתבו כי פיל בלייזר, הבעלים של תחנת־הטלוויזיה איזראל טודיי, שעמירם מימן אותה בעזרת תשדירי־פירסום למישרדו הודיע שהוא נפטר. כתב עמירם: „מה שמצחיק יותר הוא, שמהקונסוליה הישראלית בלוס־אנג'לס יצאו שמו־עות, שמי שעובר ניתוח־ראש לא יוצא מזה חי."

השמועות מירדו את חייו. בתיקווה שזרם השמועות ייפסק, התחיל לצאת עם רעייתו לינדה, שהיתה בחודשי־ההריון האחרונים. מי שפגש בו ב־מסיבות האלה נדהם. עמירם, שהיה תמיד גבר מלא מאוד, הוריד ממישקלו בצורה דראסטית. ראשו היה קרח, והוא נראה כשלד־עצמות.

בבר־מיצווה של בנה של ישראלית. הנשואה למיליונר אמריקאי, שבה נר־אה קליין זמן קצר לפני מותו, הוא הלך בקושי. אשתו תמכה בו, והוא ישב במשך רוב הזמן.

כשפגש בספר סמי ולצר, שהגיע ללוס־אנג'לס לביקור, אמר לו: „כל השמוקים בעיר. במיוחד עורכי־הדין הישראליים. מנסים לדקור אותי בגב, ואני מראה להם שאני חי וקיים."

אך מאבקו הנואש של עמירם קליין בשמועות לא הגיע אף לקרסוליו של מאבקו במוות. הוא סירב למות. הוא היה צעיר מצליח. היתה לו אשה שאהב, תינוק שזה עתה נולד. הוא הגשים את החלום האמריקאי והפך מיליונר. לפני כחודשיים, שבועות אחדים אחרי לידת בנו יונתן, לא יכול היה עוד להילחם בגורל, ועצם את עיניו לנצח.

אשתו מזה שנתיים, ובנו התינוק שלא הספיק להכירו, הם היורשים של הבית המפואר בווסטווד, המכוניות ומישרד־עורכי־הדין המצליח.

עמירם כבר לא יסדר גרין־קארד לשום מהגר. כעת הוא ודאי מסדר לעצמו גרין־קארד לגן־העדן.

שרית ישי ■

מזל קיסר:

„הלב הרחמן שלנו דופק אותנו כל הזמן!"

עיסקת החבילה נחתמה. רשימות המחירים פורסמו וחולקו לציבור. לא ראיתי אף אשה אחת בסופרמרקט שמסתובבת עם הרשימה ובודקת מחירים. שאלתי את מזל קיסר, אשת מזכיר ההסתדרות, אם היא עושה זאת.

אגיד לך את האמת, אני במיטה עם שפעת כבר 10 ימים. כינתיים בתי עושה עבורי את הקניות, ולא ראיתי שהיא יוצאת עם רשימת המחירים. את יודעת איך זה, הצעירים.

● ובשבוע הבא, כשתבריאי ותצאי לקניות, תקחי את הרשימה ותשווי מחירים?

אי־אפשר להסתובב עם ארבעה דפים בסופרמרקט, וכל רגע לחפש מחיר של דבר מסויים בין 400 השורות. מצד שני, הרי אני לא קונה כל יום הכל. יש איזה 20 פריטים שקונים יום־יום: חלב, לחם, לבנה, גבינה וכו'. את המחירים אפשר ללמוד בעל־פה. המחיר יישאר אותו הדבר שלושה חודשים, ולא כמו קודם, שכל יומיים היה מחיר חדש ואף אחד לא ידע כמה עולה מה.

● יש לך איזה מקום שאת קונה בו באופן קבוע?

כן, כמובן.

● אם תגלי סיתאום שהאיש, שאת קונה אצלו כבר שנים, העלה מחיר של מיצרך מסויים, תתלונני עליו?

הלשנות זה דבר זר לי מאוד, ולא נוח לי עם זה. אבל אם הוא יעלה מחירים באופן משמעותי, אסור לסלוח ולוותר, כי ככה כל העיסקה תלך — ואנחנו נלך יחד איתה.

בכלל, הלב הרחמן שלנו רופק אותנו כל הזמן, וצריך להפסיק עם זה.

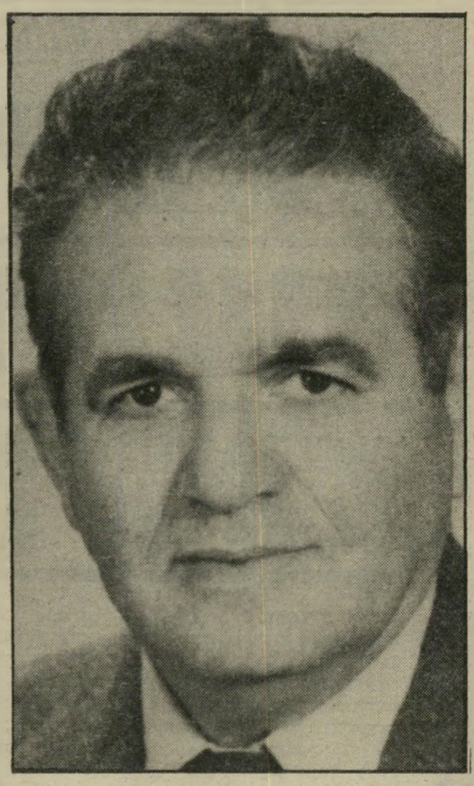

איזי דורון:

„איטליה מעולם לא זכתה בתודה הראויה!"

בחודש הבא יוגש לנשיא איטליה אלבום־תודה מיוחד במינו. האלבום יכיל אלף שמות של יהודים יוצאי יוגוסלוויה, החיים היום במקומות רבים בעולם, והמודים לעם האיטלקי על הצלתם, בימי מילחמת־העולם השניה, במלאת 40 שנה לסיומה.

שני מארגני מיבצע־התודה לעם האיטלקי הם ד"ר ברנרדו גרוסר ואיזי דורון, שניהם מירושלים. שאלתי את איזי דורון מדוע הם חיכו עם התודה 40 שנה.

אנחנו מודים לאיטלקים כל בוקר כבר 40 שנה. את האלבום החלטנו להוציא כבר לפני שנים אחדות, אבל זה לא היה מיבצע קל.

בזמן המילחמה הצילו האיטלקים 7,000 יהודים יוגוסלוויים, שאחרי המילחמה התפזרו בעולם, וחלקם הגדול נפטר במשך הזמן. שלחנו מיכתבים לכולם וקיבלנו תשובות מ־1,000 איש.

● איך ניצלתם?

כאן החלק המעניין. זה שהעם האיטלקי הוא עם נפלא, ושאנשים פרטיים סיכנו את חייהם למעננו — זה ידוע, ועשו את זה אנשים טובים בכל רחבי אירופה. אבל מה שלא כל־כך ידוע זה שהמישטר של מוסוליני סיפק דירות ל־7,000 פליטים יהודים מיוגוסלוויה ותמך בהם כספית. זה היה הדבר הלא רגיל.

המישטר הפאשיסטי של איטליה, וכמובן העם האיטלקי, לא הכיר את המושג אנטי־שמיות.

ודבר נוסף. כאשר פלשו הגרמנים לאיטליה בספטמבר 1943, סיפקו לנו השילטונות, לכל 7,000 האנשים, תעודות־זהות מזוייפות, ואיתן המשכנו להסתובב בתוך איטליה הכבושה.

תמיד מדברים על ההולנדים שעזרו ועל הדנים שעזרו, אבל איטליה מעולם לא זכתה להכרת התודה כפי שהיא ראויה לה.

● מדוע, לדעתך?

כי קשה להגיר מילה טובה על מדינה פאשיסטית. אגב, רק בשלוש ארצות פאשיסטיות, איטליה, ספרד ובולגריה, לא הוסגר אף יהודי, עד שהגרמנים תפסו אותם בעצמם. כשמדברים על איטליה, מייד חושבים על מוסוליני. לא כולם זוכרים מאין הגיע הנשק ומאין הגיעה עליה ב'.

● אני מבינה שבהבאת הספר הזה לנשיא איטליה אתם רוצים לפרוע את החוב.

אחרי שנגיש את הספר, נרגיש כי פרענו חלקיק אחוז מהחוב, שלעולם לא נוכל להחזיר במלואו לעם הנפלא הזה.

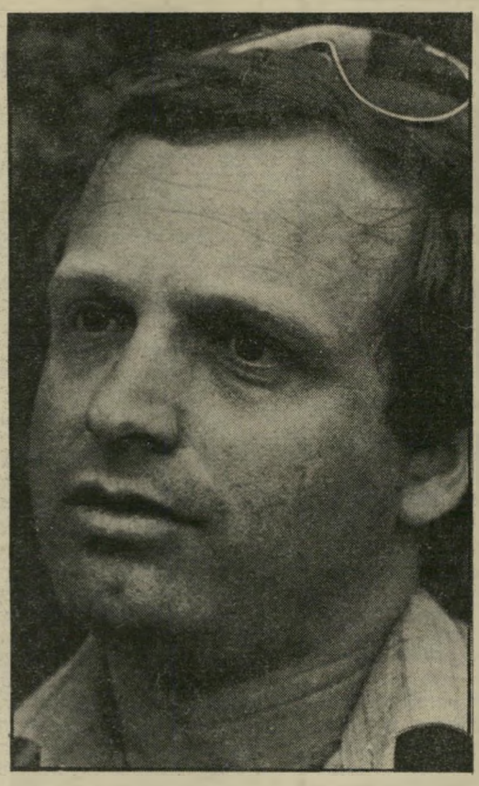

אמנון אלפר:

„אסף חפץ ישלם את הקנס כמו טאטלה!"

אני, באופן אישי, הייתי לכל אורך הדרך מהצד של אסף חפץ. אבל כאשר קראתי ב־„הארץ" כי יש התרמה של אזרחים כדי לשלם את הקנס של 50 אלף שקל, זה לא מצא חן בעיניי. שאלתי את ידידו של אסף חפץ ומי שהיה מראשי הוועד למענו, אמנון אלפר, אם מצבו של חפץ כל־כך קשה שהוא לא יכול לשלם את הקנס בעצמו.

חס וחלילה, זה פשוט לא נכון מה שקראת בהארץ. היתה קרן בשם כתף לאסף חפץ. שפעלה עד פסק־הדין. הכסף נאסף עבור עצומות, עלונים וכיוצא בזה. ברגע שניתן גזר־הדין, הודענו רישמית שכל הכסף שנשאר בקרן יחולק בין אירגון נשות־השוטרים ובין הקרן של אייבי נתן למען ילדי אתיופיה.

● ומה עם הקנס?

מה זאת אומרת? הקנס ירד ממשכורתו של אסף. הוא מכבד את פסק־הדין ומכבד את גזר־הדין, והוא ישלם את הקנס מכספו הפרטי עד הגרוש האחרון, כמו טאטלה.

● זה מה שהוא אמר לך?

זה בדיוק מה שהוא אמר לי.

● כלומר, אין עוד איפוק בכסים לטובת חמין?

כמובן שלא.

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

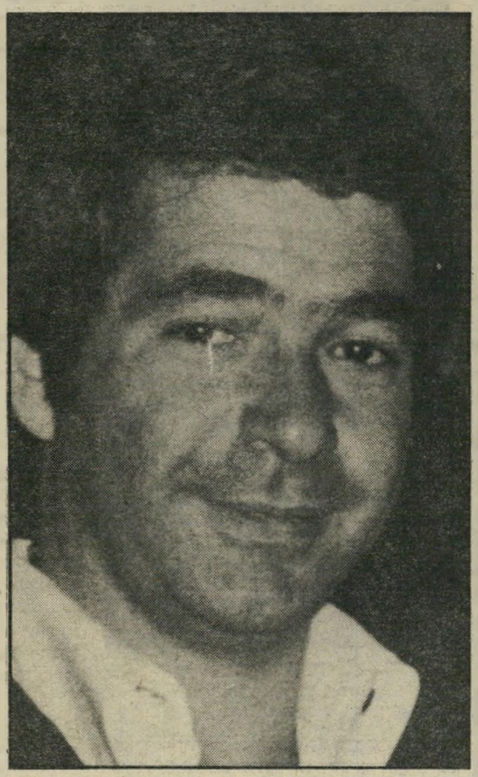

אמנון מטלון:
„יש ראשון המוזלים — נסיון שלא הצליח!"

סרט שהכניס בארצות־הברית 200 מיליון דולר בפחות מארבעה חודשים לא זקוק בדיוק לפירסומת שלי. אלא שהסרט „מכסחי השדים" הגיע ארצה בצירוף הוראה מפורשת מחברת „קולומביה", שאסור להציג אותו לפני קהל של פחות מ־200 איש.

שאלתי את מפיץ־הסרטים אמנון מטלון, איזו מין הו־ראה מצחיקה זאת.

עשו איזה מחקר בארצות־הברית וגילו, שהאפקט של סרט מסוג זה וההנאה ממנו הם הרבה יותר גדולים כשיש קהל גדול. באולמות הקולנוע יש בדרך כלל יותר מ־200 איש, ולכן הכוונה היתה דווקא להקרנות פרטיות ולהקרנות לפני עיתונאים ומבקרי־קולנוע, שלפעמים מציגים להם סרט באופן מיוחד. בגלל ההוראה המפורשת הזאת, צריך למלא את האולם כדי להציג את הסרט לפני חמישה עיתונאים.

● מהנסיון שלך, סרט שהוא להיט גדול בארצות־הברית יהיה בהכרח להיט גם פה?

לא בהכרח.

● מה היו הלהיטים הגדולים ביותר בארץ של סרטים אמריקאים?

את קרמר נגד קרמר ראו מיליון איש. את טוטסי 700 אלף איש. אבל שני אלה הם באמת יוצאים מהכלל. בקנה־מידה ישראלי, 250 אלף צופים זו הצלחה גדולה מאוד.

● ובעניין אחר: על מי אני צריכה לצעוק בקשר לביטול ימי הראשון המוזלים בבתי־הקולנוע?

לא צריך לצעוק. זה היה נסיון להביא לבתי־הקולנוע קהל נוסף, והנסיון לא הצליח.

● כלומר?

ענף הקולנוע הפסיד מזה הרבה כסף. מי שרצה ללכת לסרט, חיכה ליום ראשון, ואם הוא לא השיג כרטיסים ליום ראשון הוא ויתר על הסרט. נוצר מצב שבימי ראשון היה פיצוץ, ובשאר ימי השבוע הלכו בודדים לקולנוע.

● איך ביטלתם את זה בזמן ההקפאה?

מאחר שזה היה מיבצע, אנחנו מסודרים בעניין ההקפאה. עכשיו יש לנו רעיון לתת הנחה יותר צנועה, אבל במשך כל השבוע. אולי זה יצליח יותר.

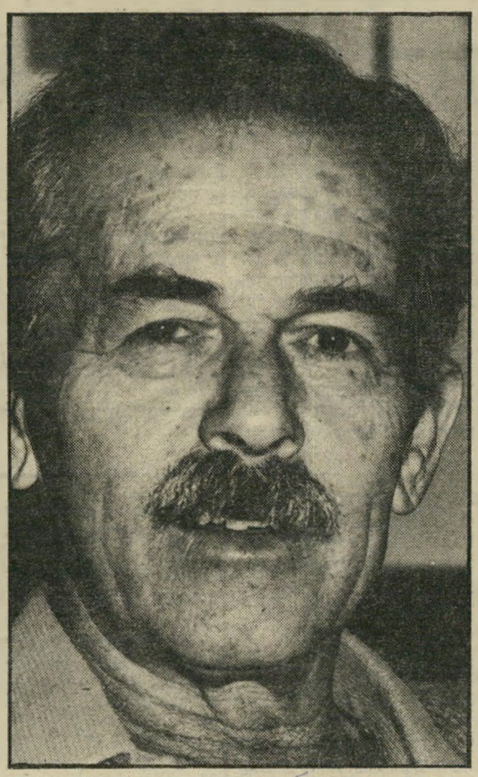

ע' הילל:
„בדרך לשילטונות אני לוקח ‚אנטי־עלבון'!"

ב־27 בנובמבר יוציא השרות הבולאי סידרת בולים על נושא סיפורת־הילדים הישראלית. מי שהחליט על כך בחר בנחום גוטמן, בשמואל כץ, באלונה פרנקל, בלאה גולדברג ובע' הלל, כנציגיה של סיפורת־הילדים. קראתי על כך בעיתון, טילפנתי לע' הלל, כדי לברך אותו על הכבוד והופתעתי מאוד לשמוע שגם הוא יודע על העניין מהעיתון.

● לא סנו אליך, לא ביקשו את רשותך, לא שאלו לדעתך?

לא. אף אחד לא פנה אליי. יכול להיות שהם חושבים שאני ז"ל כבר הרבה שנים.

● לא נעלבת?

אני רגיל לחלם־לנד שלנו. אני מפיר את המרינה הזאת ואת העם הזה כבר מזמן, ושום דבר כבר לא יכול להפליא אותי. כשאני הולך לפגוש את השילטונות והשררה, אני לוקח כדור „אנטי־עלבון", ואז אני יכול להתייחס אליהם בסלחנות מחורייכת.

● ואחרי שנורע לך העניין, לא סנית למישרד־הדואר וביקשת הבהרות?

שר־הדואר הוא אדם שאני מאוד מעריך. אז למה לי להכניס אותו ללחץ?

● לפחות ראית בהדפסה את הבול המוקדש לך?

איך יכולתי לראות? אשתי הבטיחה לקנות לי אחד כשהוא יתחיל להימכר בסניפי־הדואר.

גדי אורון:
„לראשונה בארץ מופע תותחי קרני־ליי־זר!"

או־טו־טו חנוכה. הילדים שלי ראו סופגניות בחנות ונזכרו שצריך לקנות כרטיסים לפסטיבל שירי־ילדים. כמה פסטיבלים כאלה יהיו השנה, כמה יעלה לנו התענוג, ומה יהיה השנה, שכבר לא ראינו ב־10 שנות פסטיבלי הילדים?

בשנה שעברה דיברתי עם אבשלום רובין מהפסטיבל. עכשיו פניתי אל גדי אורון מה„פסטיגל", ושאלתי אותו כמה פסטיבלים יהיו השנה.

עשינו חישובים כלכליים ואיחדנו השנה את הפסטיגל והשירוביזיון. כך שנשארו רק שניים. הפסטיבל שלהם וה־פסטיגל שלנו.

● למה התאחדתם, הרי ה„פסטיגל" היה בחיפה וה„שירוביזיון" בתל־אביב — על איזו עיר ויתרתם?

לא ויתרנו על שום עיר. פשוט, האמנים יעבדו הרבה יותר קשה ויסעו יותר ברחבי הארץ. החלטנו שכמה שהמופע יעלה לנו פחות, נוכל למכור כרטיסים יותר בזול. כשיש צוות־הפקה אחד, צוות־אמנים אחד וצוות־שרותים אחד — זה מוריד את העלות.

● בוא נדבר על הגועל־נפש. כמה יעלה כרטיס אחד?

מחיר הכרטיס לוועדי עובדים, שהם 90% מקוני הכרטיסים, יהיה 2000־3000 שקל. מחיר של כרטיס בקופה יהיה 4,400 שקל.

● מה המחיר אצל הקונקורנטים?

לא בדקתי את זה עדיין. אבל ברור לי שהמחיר שלהם יהיה גבוה יותר. העלויות שלנו ושלהם די דומות ועלויות אלה צריכות להתחלק במיספר המושבים באולם־ההופעה. באולם שלהם, היכל התרבות, יש 2,600 מקומות ואצלנו, בהיכל הספורט, יש 9000 מושבים.

● כל השנים אתם רבים ביניכם. מי מרוויח מהמריבות האלה?

הקהל, כמובן. כדי להצליח, כל אחד מאיתנו מכניס לעסק באמת את כל מה שהוא יכול. ואולי קצת למעלה מזה.

● מה תתנו לי השנה, תמורת הכסף שלי, שלא ראיתי בשנה שעברה?

טוב ששאלת. השנה, בנוסף לאמנים שישירו את שירי התחרות, יהיה מופע אמנותי בלתי־רגיל של אילנית, בצירוף פעלולים שעדיין לא נראו בארץ.

● כמו?

כמו מטולים — כי אני לא אוהב את המילה תותחים — של קרני־ליזר, כמו שהיו בטקס הסיום של האולימפיאדה, שבשבילם הבאנו מכשיר מיוחד, שדמי שכירותו לשבוע הם 20 אלף דולר.

מאת מאיר תדמור

נוצץ ולא אוכל

דולארים אסור להחזיק. לא יותר מאלפיים, מהם 1500 בהמחאות־נוסעים וחמש מאות במזומן, נכון להיום. שקלים לא כדאי להחזיק, כי כל יום הם שווים פחות — ראה השינוי היומי בשער החליפין, כגודל השינוי, כך קטן ערכו של השקל.

מה עושים? גם הבורסה זה לא עסק. תוכניות־חיסכון, על־ריבוי מאבדות מערכן. גם הסת"ם מפגר אחרי המדד. המדד רץ, אבל כדי להצטרף למירוץ צריך לשלם דמי־כניסה גבוהים וגם דמי יציאה. הפק"מ והתס"ם מפגרים גם הם.

על כל אלה אומר לי יהודי חכם, אולי דולארים שחורים בצבע ירוק? לא, גם אלה מפגרים.

זהו, הגיע המיתון, כבר אין במה להשקיע ושיהיה כדאי, משהו יותר מהאינפלציה.

מי שיש לו קצת כסף ישקיע קצת מהקצת בשרשרות־זהב. זה חוקי, אפשר לענוד אותן, ואפילו למכור אותן בשעת צרה. זה טוב בשביל האשה וכו', זה נוצץ ולא דורש אוכל.

רק דבר אחד אל תעשו, אל תקחו אוברדראפט בבנק, זה עדיין העסק הבייקר במשק.

מיליון זה פחות ממיליארד

לפני חצי שנה ואולי יותר כתבתי במדור. ליתר דיוק, חמדתי לצון, שהנה עומד בנק־ישראל להנפיק מטבעות בעריכים שונים (כן, עריכים ולא ערכים), עשויים מפלסטיק קשיח וכל זאת, כדי להקטין את הוצאות ייצורם של מטבעות ישראל.

יש לי שתי הערות. אלף: למחרת הפירסום פנה כתב צעיר של גלי צה"ל אל דובר בנק ישראל לשאול פרטים על המטבעות הפלסטיים שאמור הבנק, לפי דיברי העולם הזה, להנפיק. תשובת הדובר אינה חשובה, חוץ, אולי, מעצם ההכחשה. בית: מתברר שבכל הלצה יש גרעין של אמת, וזה עתה קראתי בתלת־רבעון היקר והמהודר ביותר בעולם, ששמו לידרס (מנהיגים) שאכן המיטבעה המלכותית הקנדית שקלה וכך אומר מנהל המיטבעה, ג'. סי. קורקי, הטבעת מטבעות מפלסטיק עם תחושה ומישקל של מתכת.

ועכשיו אנחנו מגיעים לעניין עצמו, שלשמו ולכבודו הארכנו בהקדמה. בחודש הבא יהיו בידינו שטרות חדשים, בני 10 אלפים שקלים. עם דיוקנה של גולדה מאיר. ברקתי ומצאתי. שערכם של עשרת אלפי השקלים יהיה בערך כערכם של 100 לירות ב־1973. במילים אחרות, מה שיכולנו לקנות ערב מילחמת יום־הכיפורים במאה לירות (או עשרה שקלים, שאז עוד לא היו קיימים), נוכל לקנות בעד כמה שבועות בשטר החדש.

זהו, האינפלציה חוגגת גם בעיסקי מזומנים. ואם לא נמהר, ותיכף אסביר לאן, גם השטר החדש יאבד מערכו ויהפוך למה שבנק־ישראל מכנה מעות, למטבע. הנה, כבר בעוד חודש־חודשיים נוכל להחזיק בידי את המטבע בעל הערך הגבוה ביותר, המטבע בן 500 שקלים, שערכו ביום הנפקתו יהיה קטן מדולר, יותר מחצי דולר. אולי משהו בין השניים. וזה, כאשר רק בתחילת השנה היה השטר של 500 שקלים שווה חמישה דולארים.

עוד לא סיימנו. אנחנו עדיין באיזור המטבעות. שר־האוצר, יצחק מודעי, אומר שיש לו פטנט חדש להכות את האינפלציה בזול ומהר. אבל לא כל־כך אלגנטי. ההצעה אומרת שצריך להדפיס שטרות של שקלים, כמו אלה שיש לנו היום, בהבדל אחד, שמיספר האפסים בכל שטר יקטן בשניים. כך למשל 100 שקל ישנים יהפכו בהדפסה החדשה לשקל אחד. ואלף שקלים יהפכו לעשרה שקלים, וחמשת אלפים שקלים יהפכו לחמישים שקלים.

אני מקווה שהבנתם את הפרינציפ. במעבר מהשקל הישן לשקל החדש, למען הקיצור, שק"ד, יאבדו החסכונות והפת"ם למינהו מדד אחד, זה שאיננו ידוע. כמו למשל בתוכניות החיסכון, עד לאחרונה.

תוכנית זו תאפשר לאוצר, למשל ללוות מדי חודש מבנק־ישראל רק כמה עשרות או אולי מאות מיליוני שק"דים לעומת עשרות מיליארדי השקלים היום. במבט ראשון מיליון זה תמיד הרבה פחות ממיליארד.

ולסיום, צריך לחזור ולומר שצריך להתפלל חזק ולבקש רחמי שמים, שהעבודה שעושה שר־האוצר לא תהיה עבודה זרה, ושהשקל או השק"ד ימשיך להיות הילך חוקי של מדינת ישראל. שאם לא כן יבוא הדולר. ואז באמת יהיה קשה. נצטרך להרוויח דולארים, במקום שקלים שצריך להפוך אותם לדולארים.

משהו פה לא בסדר

קיסר וידיד
אין הקפאה על מיסים

הגיע אליי מישהו בריצה ושאל: יש הקפאה או אין הקפאה? יש, בטח יש. אז למה, הוא שאל, העלו את מיסי קופת־חולים בחמישים אחוז. בטח קראת את זה בעיתון, אמרתי לו, אז תשאל אותם. לא, הוא אומר, בעיתון אין תשובה. נו, אמרתי, אז מה אתה רוצה ממני, תפנה לגיזבר של ההס־תדרות, או לישראל קיסר, שחתם על הסכם ההקפאה.

לא, הוא אומר, אתה תסביר לי, איך בהסתדרות יודעים מראש שהאינפלציה בנובמבר תהיה גבוהה ב־50% מאשר באוקטובר.

יודעים? אני שואל, מאין אתה יודע שהם יודעים. או, עכשיו אתה מדבר לעניין, הוא אומר. הנה תסתכל.

הסתכלתי. ומה ראיתי. פשוט. „הודעת־זיכוי עבור לישכת־המס לחודש אוקטובר 84', סה"כ לתשלום 10,988 שקלים". לנובמבר התשלום גדל לסה"כ 15,740 שקלים. תעשו את החשבון ותקבלו גידול מפתיע. בהכנסות של ההסתדרות לנובמבר, של 43%, שהם למרבית צערנו פי שתיים מהאינפלציה החזויה לחודש זה.

כדי להיות בטוח, שאלתי אם יש עוד מי שמוכן להציג את „הודעת־הזיכוי" שלו. מתברר שיש. והפעם אחד שהולך לאט ומשתכר מעט. הנה החשבון שלו. באוקטובר שילם 5,850 שקלים אבל בנובמבר הסכום יהיה כבר 7,800 שקלים, שוב עליה מטאורית של 33%. עדיין פעם וחצי מעליית המדד הצפויה בנובמבר. אבל הרבה יותר למי שמשתכר פחות ממאה אלף שקל לחודש.

ובכן הוא, זה שבא בריצה, שואל, איך זה?

תשמע, אני אומר לו, משהו פה לא בסדר. אבל, אני אומר לו. קראתי בעיתון שקיסר אמר, שההקפאה לא חלה על מיסי ההסתדרות. למה? שאלו אותו. זה מס, ומיסים לא הקפיאו. הנה, הוא אומר, גם את מס־הכנסה לא הקפיאו. נשמע יפה.

אבל, אני אומר לזה שבא בריצה, משהו לא מסתדר לי פה. מס גובים ממני יותר, אם אני משתכר יתר. לפעמים הרבה יותר. אבל למה בחודש שקיסר הסכים שלא יפצו אותי, למעשה, על היוקר, אני צריך לשלם מס כפול מעליית המדד שממילא עבורו אני לא מקבל פיצוי?

איך לעשות גלים בבית

פנו אליי, מה עם הכובעו המפורסם. נכנעתי. הנה אני מביא לכם מטובו של הכובעו המפורסם האמאכר־שליימר. המציע מנפלאותיו לקראת החורף הקר של ניו־יורק.

מיטריה לשלושה: שלושה היכולים להסתופף תחת מטריה אחת ולא להירטב. הנה הפרטים: הקוטר 1.25 מטרים. העומק 33 סנטימטר. המיטריה עשויה מבד־ניילון, בעלת שמונה צלעות כפולות, עשויות פילדת אל־חלד. הידית עשויה מעץ מיוחד, המיובא מאיטליה בסיגנון הנסיך מווילס (כך כתוב), מעניקה אחיזה נוחה ובטוחה בעת השימוש בה ובעת היותה במצב מקופל ומשמשת כמקל־הליכה אלגנטי. המחיר 30 דולר, כעשרה דולר לאיש מבין המסתופפים תחתיה.

שעון־יד מדבר: יחיד מסוגו ואין בלתו. אתה לוחץ על הכפתור והוא מדבר. כן, רבותיי, הוא מדבר לעניין ואומר את השעה (באנגלית, כמובן). לדוגמה: עכשיו שתיים חמישים וארבע אחרי הצהריים. בקול נקי וברור, נשי, מסונתז סיפרתית. במקור פותח עבור עיוורים.

זהו שעון קווארץ עם מיקרופרוססור ורמקול זעיר. אפשר לתכנת אותו להכריז כל שעה או חצי שעה. וכמובן, יש לו מנגנון־אזעקה לנרדמים ולאלה שלא רוצים לקום מסיבות שונות. גוף השעון עשוי פלסטיק קשיח. הוא מונע על־ידי שתי סוללות תחמוצת־הכסף, שוקל רק 35 גראם ועולה 60 דולר.

ועוד משהו לעשירים ולכאלה שמתיימרים להיות. חסר לכם משהו בחדר האמבטיה? בוודאי. השיגעון החדש למי שלא יכול להרשות לו בריכת שחיה פרטית.

ג'אקוזי — עושה גלים פרטי לאמבט המישפחתי: המיתקן הנ"ל מונע על־ידי מנוע בן כוח סוס אחד בלבד. מחוץ לאמבט, כמובן. כוחו גדול כדי לערבל 200 גלון של מים בדקה. משהו כמו 800 ליטר. העירבול נעשה באמצעות אוויר. רחוס העובר דרך צינור, מהמכונה אל האמבטיה, ועושה שם שמח.

אין צורך באינסטלציה. חבר לברז וזהו. אל תשכח את החשמל. וכל התענוג הזה עולה, למי שקונה, 365 דולר, כולל מישלוח. ביטוח. אבל רק בארצות־הברית. סעיף המכס בארץ לא ברור.

מאחורי הגב

מדור זה אינו עוסק בביקורת על ספרים. יש יוצאים מן הכלל. ספרים המטפלים בבנקים ומעלליהם. ספר כזה הוא ספרו של יעקב מאור, שראה אור, לאחרונה. השם הרשמי ארוך ומזכיר משום מה את שאלתו המפורסמת של פלאטו־שרון (הח"כ לשעבר): מה הבנקים עושים מאחורי גבך. כותרת־המשנה באה להבהיר את הדברים, וזו לשונה: מה משתלם לך לדעת על הבנקים והם מעוניינים להסתיר מפניך.

עכשיו אני חייב לומר משהו לטובת הספר עצמו, שאותו קיבלתי מהמחבר עם הקדשה אישית. דווקא הופתעתי לטובה — מהעצות, לא מהסיגנון — אבל זה עניין של טעם. הספר עוסק במה שאתה צריך לדעת כדי שהבנקים לא יסדרו אותך. ויש שם מידע בנושא זה.

תרשו לי הערת־ביניים. אני סבור שטוב היתה עושה המפקחת על הבנקים, גליה מאור, אילו היתה מתפנה מטירדות היום בפיקוח על הבנקים והיתה מוציאה לאור פרקים נבחרים מהספר, כדי לסייע לציבור הלקוחות, של הבנקים כמובן, שהיא אמורה לפקח עליהם, כדי שלא רק הבנקים ייהנו מפרי העמלה אלא שגם אנחנו נהנה מהעמלות שהבנקים גובים מאיתנו, לצורך ושלא לצורך.

שקל רב־חכליתי

הצעה של הפיכת שטר בן 5000 שקלים לשטר בן 50 שקלים, עם כל האבזרים: מימין דיוקנו של זאב ז'בוטינסקי ומשמאל — של דויד בן־גוריון (למען שלום הקואליציה). למעלה, הדיאגרמה בפינה הימנית העליונה, מתארת את מאזן־התשלומים ומדוע הוא לא מתאזן. משמאל למטה, היבוא לעומת היצוא ומדוע הם לא מתאזנים. השטר מודפס בערבית, בשביל הפועלים מהשטחים, ובאנגלית, בשביל התיירים.

צל"ג

בובה בחלון־ראווה

● לעורך השבוע – יומן אירועים. **מיכה לימור**, שקיבל על עצמו לראיין את רב־החובל של פרשת הנוסע הסמוי. לימור ישב וחייך חיוך מתוק בשעה שהקפטן השמיע שורה מדהימה של שקרים שקופים ותירוצים שרופים (ראה יומן אישי וכתבה). תחת לבדוק את התשובות ולחקור את הקפטן חקירת שתי־וערב, כפי שהיה עושה כל עיתונאי ממוצע, ישב לימור כבובה של חלון־ראווה והתייחס אל התשובות המגוחכות כאל אמת מהר־סיני. כך ניתן לאיש זה להשמיע את גירסתו המגוחכת באוזני מיליון ישראלים. בלי חקירה ותשובה — דוגמה מאלפת של עיתונות גרועה. הגובלת בחוצפה.

מאחורי המירקע

שם חדש בכותרות

הנושא של מנהל־הטלוויזיה אינו יורד מהפרק (ראה הנדון). השבוע, כשחזרו חברי הוועד־

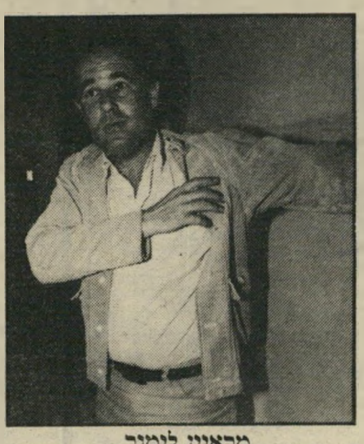

מראיין לימור
כמעט חוצפה

המנהל מן הסיור בלבנון (ראה להלן) ונחתו בשדה דוב התכנסו כולם בפינה קטנה באולם־הנוסעים ודנו בנושא. חברי־הוועד לא גיבשו עמדה לגבי איש מוסכם, והוחלט שתהיה פתיחות לשמוע את כל המועמדים. סוכם גם כי אנשי הליכוד שבוועד, **דויד אדמון, נתן ברון** ו**שאול עמור**, ייפגשו עם **דן שילון**, מועמד המערך, וישמעו אותו.

אדמון: „אני לא חושב ששילון הוא מועמד של המערך. אני חושב שרווקא מפני שעבד איתם בבחירות, הוא יהיה זהיר שיבעתיים."

חיים יבין, מצידו, ממשיך לעשות יחסי־ציבור למען בחירתו למישרת המנהל. במוצאי־השבת הוא זימן לביתו את **מיכה ינון**, יו"ר הוועד המנהל, את **אורי פורת**, מנכ"ל הרשות ואת שאול עמור, איש־הליכוד בוועד. יבין אמר למקורביו שאם יצליח לשכנע את עמור, שהוא איש חרות, שאר אנשי הליכוד יהיו בעדו.

שרים משתי המיפלגות הגדולות הביעו השבוע את תמיכתם במועמדותו של יבין.

חברי־הליכוד בוועד פוחדים מינוני של יבין או שילון. מחשש שאנשים אלה, שאינם ימניים בדיעותיהם, לא יתנו לחברי־הוועד דריסת־רגל בטלוויזיה.

אבל החשוב מכל הוא שם חדש שנכנס למי־

מיעמד צמח
אפשרות

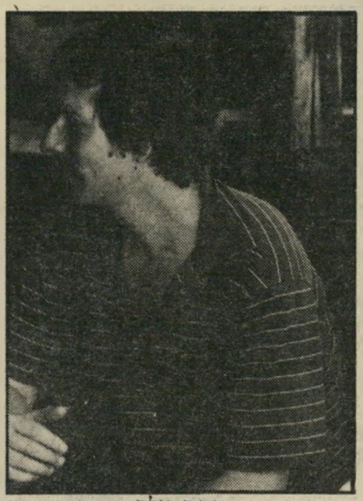

כתב טלר
לנסיון

רוץ — **יוסי צמח**, בימאי הטלוויזיה, ש„הרים" בעבר כמה מיבצעים גדולים ומסובכים בקנה־מידה בינלאומי, כמו תחרות האירוויזיון שהתקיימה בארץ.

שניים מחברי הוועד־המנהל, אנשי־הליכוד, חושבים שאם לא **טוביה סער**, שנחשב כמועמד שלהם — כדאי להם לתמוך במועמדותו של צמח.

רוב חברי־הוועד רוצים להגיע להסכמה ביניהם, לפני שייפתח המיכרז באופן רשמי.

אין התנצלויות בכולבוטק

אחרי ארבעה חודשים של השבתה מאונס, חוזר הכתב **עופר טלר** לעבודתו בטלוויזיה.

טלר הושעה מעבודתו אחרי ש„שידר בכתבה גדולה ביומן השבוע על מעצרה של אשת־החברה **מלכה רוזנשטיין**, עובדה שהוא לא בדק אותה ושלא היתה נכונה. עורך היומן נאלץ להתנצל עוד באותו הערב, וטלר הושעה.

אורי פורת, מנכ"ל־הרשות, הורה ככר לפני חודשיים להחזיר את טלר לעבודתו, אך **מיכאל קרפין**, עורך מבט, ו**יאיר שטרן**, מנהל מחל־קת־החדשות, סירבו, בטענה שאינם מוכנים לקחת אחריות לטלר. לבסוף נמצא פיתרון. **רפי גינת**, מפיק, עורך ומגיש כולבוטק, הסכים לקבל את טלר לתקופת־נסיון של שישה חוד־שים. כולבוטק לא התנצל מעולם, ובהנהלה בטוחים שלא תתנצל גם בעתיד.

בתוככי הרשות

מפטרים, מפטרים

הנהלת רשות־השידור ביקשה השבוע ממנה־

קרפין: ההתנצלות השבועית

השבוע נאלץ **מיכאל קרפין**, עורך מבט, להתנצל שוב מעל גבי המירקע. הדברים התגלגלו כך:

בטלוויזיה יש כתב לענייני תחבורה, ושמו **רמי וייץ**. וייץ מסקר תחום זה רק מזה כמה חודשים, וכבר גרם לסערות אחדות.

כשדיווח וייץ על חברת מעוף הגישו מנהליה תלונה חריפה ל**אורי פורת**, מנכ"ל הרשות, וטענו שהכתבה של וייץ אינה מדוייקת, ושהיא מוטטה את החברה טרם זמנה.

ימים אחדים אחרי־כן סיקר וייץ את הפגנת עובדי מעוף מול הכנסת. העובדים הטיחו אז במיקרופון דברים חריפים נגד מישרד־התחבורה. וייץ הבטיח שייתן למישרד־התחבורה את זכות־התגובה, אך לא עמד בהבטחתו, והנהלת המישרד התלוננה באוזני מנכ"ל־הרשות.

השבוע התעלה וייץ על עצמו וגרם להתנצלות מפורשת, במבט לחדשות. הוא דיווח על הפגנת איגוד נהגי ישראל, שנערכה ביום הראשון בשבוע שעבר נגד הקטל בדרכים. וייץ טען כי האיגוד מפגין נגד **חיים קורפו**, שר־התחבורה, מפני שלא נענה לפניותיו להיפגש עימו. למחרת השידור, ביום השני, התקשר קורפו עם הנהלת רשות־השידור וטען כי איש לא ביקש ממנו פגישה, ולכן לא נפגש.

בבדיקת ההנהלה אמר קרפין, שהטענה של קורפו אינה נכונה. הוא התעקש וטען שהוא בדק את העניין עם הכתב שלו, והוא עומד מאחורי הידיעה כמות שהיא.

ביום השלישי הגיע להנהלת־הרשות מיכתב מעורך־דין **ראובן** („רובי") **ריבלין**, המייצג את שר־התחבורה, ובו נכתב שאם לא ישודרו תיקון לידיעה והתנצלות, יפנה קורפו לערכאות ויתבע את רשות־השידור לפי חוק לשון הרע.

אנשים בהנהלת־הרשות ערכו בדיקה יסודית, והתברר שהידיעה הסתמכה על דבריו של יו"ר איגוד נהגי ישראל, שטען כי יש בידיו העתק מיכתב לשר קורפו, מלפני חודש וחצי, ובו ביקש להיפגש איתו.

מנהל הטלוויזיה, **טוביה סער**, ביקש לראות את העתק המיכתב. האיגוד שלח את ההעתק במונית מיוחדת לירושלים, וכשפתח סער את המעטפה התברר לו, לתדהמתו, כי המיכתב נשלח **לשימעון פרס**, ראש־הממשלה, עם העתק לשר־התחבורה. תוכן המיכתב היה בקשת האיגוד להקים ועדת־שרים לענייני תאונות־דרכים, ולא פגישה עם השר קורפו.

ביום הרביעי שודרה במבט התנצלות ברורה לפני השר קורפו ומישרד־התחבורה.

ביום החמישי לא היתה שום התנצלות, כי לא שודר מבט לחדשות.

לי־החטיבות להגיש רשימות של מועמדים לפי־טורין. בימים אלה מגבשים מנהלי־החטיבות את הרשימות. מדובר ב־150 מפוטרים. בגלל מצבה הקשה של הרשות.

אורי פורת, מנכ"ל־הרשות, הורה כבר לקצץ במיספר השעות הנוספות של העובדים. כך שכל עובד לא יעבוד יותר מ־100 שעות נוספות בחודש.

מסע דילוגים של הוועד המנהל

ביום החמישי השבוע יצאו כל חברי הוועד־המנהל (חוץ מ**עמירם ניר**, הנמצא בשירות מילואים) לסיור מודרך בלבנון. את הסיור הדריך תא"ל **יעקב אבן**, דובר צה"ל. ככבודו ובעצמו. הוא נתן לחברי־הוועד סקירה מקיפה והסברים מפורטים על הנעשה בלבנון.

את חברי־הוועד עניינה בעיקר השאלה, אם מה שרואים בטלוויזיה הוא באמת מה שקורה בשטח בלבנון, ומה חושבים החיילים על אופן הסיקור והדיווחים מהשטח.

חלק מחברי־הוועד אומרים שהחיילים מרוצים מן הדיווחים וטוענים שהם תואמים את המציאות הקשה בלבנון, ושכל החיילים, ללא יוצא־מן־הכלל, אמרו שוב ושוב שהם נמצאים שם מפני שזה תפקידם, אבל שהם רוצים הביתה.

חברי־ועד אחרים טענו שהחיילים אמרו שלא תמיד מראה הטלוויזיה בריוק את מה שקורה, והתלוננו כי הכתבים מדווחים מנקודת־המבט שלהם, ולא של החיילים.

במהלך הסיור מצאו חברי־הוועד הזדמנות, וקיימו שיחה על צורת־ההתבטאות של **רפיק חלבי**, יו"ר ועד־עובדי־עיתונות־והפקה בטל־וויזיה, שאמר השבוע כי איש אינו מתחשב בוועד־המנהל. חברי־הוועד רמזו שהם מחכים לחלבי בפינה, ושכדאי שייזהר בהתבטאויותיו.

דויד אדמון, חבר הוועד־המנהל, אמר: „זה מוכיח כמה מסוכן לתת בידי איש, שאינו מאוזן, כלי שצריך להיות מאוזן."

מאחורי המיקרופון

לצה"ל אבל לא לגלי צה"ל

תחנת הרדיו הצבאית, גלי צה"ל, נתונה גם היא בקיצוצים וצימצומים. מיספר רב של עובדים אזרחיים, שלקחו לפני שנה חופשה ללא־ת־שלום, לא יוכלו, כנראה, לחזור לעבודתם כתחנה. מדובר בעיקר בעיתונאים ועורכי־תוכניות, שיצאו לפני שנה לשוק הפרטי.

בגלל המצב הכלכלי החמור מבקשים עובדים אלה לחזור לעבודתם בתחנה, אך אי־אפשר יהיה לקבלם בחזרה בגלל הצימצומים. שנת חופשה־ללא־תשלום מחייבת את הצבא לקבל אותם בחזרה לצבא, כאזרחים עובדי־צה"ל. אבל אין כל חובה להחזיר דווקא לעבודה בתחנת־הרדיו הצבאית.

יפות ולא מטומטמות

דינסקי | שטיר | רוזנבלום | גלזר

נשות קאריירה או יפהפיות?

אסתר דר, מן הטלוויזיה הישראלית, מכינה כתבה גדולה למבט שני על נשים יפות. לתוכנית נבחרו, בין שאר הנשים, הדוגמנית **קארין דונסקי**, אשת־העסקים **ישראלה שטיר** ו**סנינה רוזנבלום** רבת־הפעלים.

כששאלו את שטיר מה נושא התוכנית, ענתה שהיא עוסקת בנשות־קאריירה.

כשנשאלה רוזנבלום מה נושא התוכנית, ענתה שהיא עוסקת בכתורות יפות ולא־מטומטמות.

כשנודע לישראלה שטיר שגם פנינה רוזנבלום משתתפת יחד איתה באותה תוכנית, אמרה שהיא אשת־עסקים רצינית, וזה אינו לכבודה להופיע באותה התוכנית עם פנינה רוזנבלום. היא פרשה מן התוכנית.

במקומה נבחרה **רותי גלזר**, אופנאית ואשת יחסי־ציבור ירושלמית, שהתפרסמה מכיוון שנהגה לגלח את ראשה ולהלך קירחת.

רק אם היא פנויה

פתק גדול משך השבוע את עיניהם של עובדי מחלקת־החדשות בטלוויזיה.

בפתק, שהיה תלוי על לוח־ההודעות במחלקה, סיפר גבר קשיש (81) כי ראה ביום השני האחרון את מהדורת מבט. שבו הופיעה קריינית יפה, שמצאה חן בעיניו. הוא כתב שהוא התאהב בה, ואם היא לבד (פנויה), הוא מוכן להזריש לה את כל רכושו, ומדובר על בתים ומיגדשים.

הקריינית שמצאה חן בעיני הזקן היא **ענת שרף**, אך לצערו היא נשואה בטוב.

מורים ותלמידות

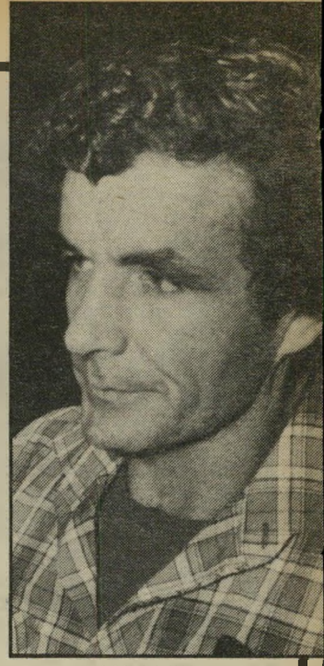

נאשם ניר
אינוס ועוד

לפני 20 שנה סערה המדינה כאשר התברר כי מורה בתיכון ברחובות, התאהבה באחד מתלמידיה. השניים עברו להתגורר יחד והעיר היתה כמרקחה.

אותו מיקרה קרה בצרפת, חמש שנים יותר מאוחר. צרפת הוקיעה את המורה מבחינה מוסרית. העמידה אותה לדין פלילי ודנה אותה למאסר. בסופו של דבר התאבדה המורה, אחרי ש־הפרידו בינה ובין אהובה.

כל מורה בבית־ספר תיכון עומד בפני סיכון מיקצועי די חמור. מדי שנה מגיע לכיתתו מחזור חדש של נערות ונערים רעננים, נלהבים ואידיאלי־טיים, המסוגלים בקלות להתאהב ב־מורה כאריזמטי. מיצער שנתי זה של יופי ונעורים עלול לחולל גם במורה הקשוח ביותר אהבה אביבית לאחת מתלמידותיו.

כאשר מדובר בבית־ספר תיכון, שבו גיל התלמידים איננו עולה על 18, נהוג להביט על אהבה כזו בחומרה מוסרית ולשלול אותה. קשה להתעלם מה־עובדה כי הנוער נתון בקלות להשפעה של מדריך או מורה, וזה יכול בקלות לנצל את מעמדו וסמכותו ולגרום ל־תלמידים מצב של תלות בו.

אבל זה איננו מיוחד למורים. גם מדריכי ספורט, מדריכים בתנועת־נוער או מפקדים בצבא עומדים בפיתויים וסכנות באלה. לעיתים מסתיים רומן שהתחיל בצורה זו בנישואין בין המורה לתלמידה, או בין המפקד לחיילת. אך מיקרים אלה הם נודדים. בדרך כלל נגמר הדבר בשיברון לב לאחד ה־צדדים, לרוב לצד הצעיר.

רוצים גם אנגלית

„אשר לומר כי בבית־הספר שבו עבד אריה ניב היתה תחרות בין הבנות מי תשכב עם המורה לאנגלית." אמר בבית־המישפט סניגו־ג'ינס, כמו תלמידיו. בבית־המישפט לבש מעל החולצה המשובצת סוודר אדום סרוג ביד. אשתו, שישבה על הספסל הראשון באולם, נראתה כמי שסרגה לבעלה את הסוודר הזה.

כיצד התקבל ניב לעבודה כמורה בבית־ספר. למרות עברו הפלילי. שבו גם עבירה אחת בענייני סמים — זוהי שאלה שאין עליה בשלב זה תשובה. אבל ברור היה, כי מנהל בית־הספר שלקח אדם בעל עבר פלילי לעבודה עם קטינים, היה צריך להיות זהיר שיבעתיים ולעקוב אחרי התנהגותו ויחסו לתלמידים בכל רגע ורגע.

בבית־הספר הקודם שבו עבד ניב. נהג לשוחח עם תלמידיו במהלך השיעורים על סכס וסמים. התלמידים נהנו משיעורים אלה, שהיו חריגים כלל למישטרה. מכיוון שאף אחת מהבנות לא יזמה תלונה. אבל לגמרי במיקרה, בעת חקירתה של נערה שלמדה בעבר בבית־הספר והידרדרה לסמים ולזנות, היא סיפרה כי פגשה את המורה ניב. קיבלה ממנו חשיש וקיימה איתו יחסי־מין.

השוטרים שלחו את הנערה ב־ליווית שוטרת סמויה לדבר עם המורה בבית־הספר ולרובב אותו בענייני ס־מים. ניב ענה לנערה בכעס: „אין לי כאן בכלל חומר. ואמרתי לך לא לדבר על זה בבית־הספר."

מכאן המשיכו השוטרים לתיקו של המורה, וגילו שם את המיכתב שבו סיפרו תלמידי השמינית על חששם מפני בחינת הבגרות, בגלל שיחותיו מיקרים. שבהם נאשם המורה באינוסן של תלמידותיו. יתר האישומים הם על מעשים מגונים, והחמור מכולם הוא האישום של הספקת סמים לקטינים. עבירה שעונשה הוא עד 20 שנות מאסר.

לפי העדויות שציטטה התובעת, מתברר כי המורה היה נוהג לקחת את תלמידותיו לחוף פלמחים. לחדרו שב־קיבוץ גיבעת־ברנר ולפרדסים בסבי־בה. הוא היה מעשן איתן סיגריות ממולאות חשיש ואחר כך היה מלטף אותן. לדיברי התובעת ידעו הנערות, שקיימו איתו יחסים בדירתו, לתאר בפרוטרוט את חדר־השינה שלו, ואותן שקיימו איתו יחסים בפרדסים. תיארו בדייקנות את שק השינה והשמיכה שהחזיק בתא־המיטען של המכונית, מוכנים לכל הזדמנות.

המישטרה גבתה גם עדויות מנערות שלא השתתפו בחינגות הסמים והסכס של המורה, אך היו עדות להן. נערה סיפרה כי המורה הציע לה לעשן סיגרית חשיש, והיא סירבה. באחת הבחינות באנגלית קיבלה, בכל זאת, את תוצאות הבחינה מהמורה. ביחד עם תלמידות אחרות. נראה כי התשובות הופצו באופן נרחב מדי. מכיוון שכל הכיתה קיבלה ציון עשר באותה ה־בחינה. המנהל אמר שזה לא יתכן, ואז החליט המורה להוריד את הציונים לחלק מהתלמידים.

אותה תלמידה שסירבה למורה, ציונה תוקן מ־10 ל־7. היא כעסה מאוד ועמדה להתלונן על כך לפני המנהל. ולספר לו במה מעובדות־החיים על המורה לאנגלית. ניב פנה אז לכמה תלמידים שהיו מיודדים איתו, וביקש מהם להשפיע על התלמידה שלא להתלונן. הוא אמר להם, כי עלולים לפטרו ממישרתו אם הנערה תתלונן.

התלמידים שיכנעו אותה. לדיברי התביעה, מודה המורה כי גרם לביטול התלונה, אך לדבריו עמדה הנערה להעליל עליו עלילות־שווא והוא רצה למנוע זאת.

ברוב המיקרים היו הנערות, שאיתן קיים המורה יחסי־מין על פי כתב־האישום, מעל לגיל 17, ולכן אינן נחשבות בעיני החוק לקטינות. אך במיקרה אחד שבכתב־האישום, ידע המורה כי הנערה רק בת 16. הוא שאל אותה לגילה והיא סיפרה לו, ובכל זאת נתן לה סמים. וכאשר ראה כי איננה מסוגלת להתנגד, בגלל השפעת הסם. קיים איתה יחסי־מין, למרות התנגדו־תה.

באשר להספקת תשובות לשאלות של בחינות ולתיקון מיבחנים עבור תלמידים מועדפים — נאשם המורה בהפרת אימונים.

הסניגור התנגד למעצרו של ניב עד תום ההליכים. לדבריו לא היה כאן מיקרה של אונס או השפעה בלתי־הוגנת על תלמידות. במיקרים שבהן נאשם המורה באינוס לא היה כל נסיון מצד הנערה לצעוק או לברוח, היא קיימה עם המורה יחסים בהסכמה לפחות שבע פעמים בעבר, בפרדסים שונים, ולכן אין לראות במיקרה שבכתב־האישום אונס. הנערות אף המשיכו להיות עם המורה בקשר חם. חודשים אחרי האונס המיוחס לו. ולאחר שהמישטרה התקשרה אליהן וחקרה אותן טילפנו מייד למורה והודיעו לו כי המישטרה חוקרת בעניין.

„אלה בחורות בשלות, בנות 17 וחצי. ולא ילדות," הסביר הסניגור ואמר כי בחברה מתירנית כשלנו אין מקום לפסילה של יחסים בין גבר בן 45 ונערה בת 17. „בוודאי לא לשלוח אותו לכלא." סיים הסניגור.

שבע פעמים בפרדס

התובעת, שרה דותן, ביקשה מבית־המישפט לעצור את המורה עד תום ההליכים המישפטיים נגדו. בכתב־האישום שהוגש מפורטים שני בלוח הלימודים הרגיל והמשעמם. אבל כאשר התקרבו בחינות הבגרות, חששו כמה מהתלמידים כי ייכשלו בבחינה באנגלית, אם לא ילמדו מהמורה גם את חומר הבחינה. ולכן שלחו מיכתב למנהל בית־הספר, וביקשו להחליף את המורה. הם סיפרו במיכתבם את הסיבה לבקשתם, אך הדבר נקבר בתיקו של המורה.

יתכן מאוד כי העניין לא היה מגיע של המורה על סמים וסכס. מכאן היתה הדרך לגילוי הפרשה קלה מאוד.

מורים אינם מחוסנים מחיידק האהבה, הגורם להם לעיתים להתאהב בתלמידות. גם מורות מתאהבות לעיתים בתלמידים מגורלים. השונה במיקרהו של המורה אריה ניב הוא שלא האהבה היתה הגורם העיקרי ביחסים עם התלמידות, אלא המין והסמים

במדינה

(המשך מעמוד 19)

לסטינים אפילו פעם אחת, ולא התייחס כלל לבעיית לבנון. מחוץ לבשורה כוללנית של „פחות חשדנות ויותר רצון טוב," היה הנאום ריק מכל תוכן. למזלו של וייצמן ענתה הופעתו בפגישת השרולה לשלום על נוסחה תיקשורתית מעניינת: איש חשוב המו־פיע בפורום זר עבורו, אחרי ששימש כשר־ביטחון בממשלת מנחם בגין, ואף גירש מארצם ומבתיהם את ראשי־הערים מחברון ומחלחול, פאהד קאווס־מה ומוחמד מילחם. הפרצופים מסביבו זרחו לשמע כל בריחה. בקהל כזה אולי באמת קשה למצוא מקום לאיש רציני כמו פלה.

„בעזרת הפריין". הציל את המ־צב הפרופסור שימעון שמיר, שבילה שנים אחדות במצריים. שסקר את יחסי ישראל עם המדינה הערבית הגדולה ביותר. שמיר האשים בגלוי את ראש־

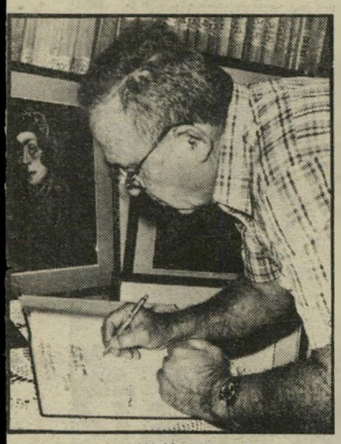

מתנדב זורע
הסגן היה לאלוף

ממשלות ישראל בחבלה בשלום. ותיאר את אכזבת האינטלקטואלים. שציפו „להקרנה מישראל מבחינה אמנותית, מדעית ותרבותית". תחת זאת קיבלו סטירת־לחי פומבית, בצורת מילחמת־הלבנון.

היה גם ריון טוב. שגרר את וייצמן להצהרה המשמעותית היחידה של הערב. הוא אמר בגלוי שממשלת־בגין ביזבזה הרבה זמן ורצון טוב. „ברצמבר 1977, באיסמאעליה, יכולנו להגיע לאותו ההסכם, שאליו הגענו בסופו של דבר בקמפ־דיוויד. בעזרת „הפריץ (הנשיא ג'ימי קארטר)."

דרכי־חיים

האיש בעל הצלב

המתנדבים הארצישראליים זכו במאות עיטורים יאחד, בגבורה מבולם

29,934 ארצישראלים (כולל 4,000 נשים) התנדבו במילחמת־העולם לצבא הבריטי. 1400 מהם סיימו את שירותם לא בחזית, אלא במחנות־שבויים (בעי־קר אנשי חיל־החפרים, יחידות־עזר הנדסיות, שננטשו ביוון בעת הנסיגה הבריטית החפוזה משם באביב 1941) ו־700 בכלל לא שבו הביתה. הם נפלו בקרב.

ההיסטוריון יואב גלבר, המביא סי־כומים סופיים אלה בכרך הרביעי והי־אחרון של סיפרו תולדות ההתנדבות. שיצא לאור החודש, מגלה גם כי 335 מתנדבים מארץ־ישראל זכו בעיטורים. שישה מהם באות השרות המצויין ואחד בצלב הצבאי (המיליטארי קרוס, שראשי תיבותיו האנגליים. אס־סי. הם כמעט חובה לאלופים קרביים בריטיים).

הזוכה בצלב הצבאי היה אחד לפטננט (סגן) מאיר זרודינסקי, שהת־פרסם יותר מאוחר כאלוף מאיר זורע, סגן הרמטכ"ל, מבקר מערכת הביטחון (ובין שני תפקידים אלה חבר־כנסת מטעם ד"ש וראש מינהל מקרקעי ישראל).

נורה למשכילים מאוד

הדבר הכי־נחמד בחייה של עיתונאית הוא התא שיש לה במערכת. כל בוקר היא מגיעה, מכניסה יד לתא ומוציאה משם הפתעות נפלאות, מצחיקות ומדהימות. לפעמים מיכתבי־השמצה, לפעמים מיכתבי־מחמאות. לפעמים ידיעות על דברים סופר־משעממים. לפעמים הזמנות למשהו נחמד. בקיצור, קופת־הפתעות אמיתית מחכה לנו כל בוקר.

בפעם האחרונה שהוצאתי את היד מתוך התא היתה בתוכה נורת חשמל קטנה ואליה מצורף פתק, שאמור היה להסביר את מעלותיה הטרומיות של הנורה הקטנה והשבירה. הנה הפתק כלשונו. אולי אתם תבינו משהו.

„מחירה של נורת אוסרם הינו 450 שקל. אם מחיר קילו־ווט הוא 32 שקל, כפול 15 ווט, החיסכון 480 שקל. זאת אומרת, קנית נורת אוסרם ב־450 שקל, חסכת 480 שקל, רווח נקי של 30 שקל. ואם ניקח את הכרוז יצרן אוסרם (מהגדולים בעולם), שנורת אוסרם חיה כ־1,300 שעות בממוצע, נמצא שהרווח הנקי הינו כ־150 שקל."

אם אתם מבינים את ההסבר ואם הוא חשוב, אנא טלפנו אליי והסבירו לי. תמיד ידעתי שה־עובדה שלא גמרתי (גם לא התחלתי) שום אוני־ברסיטה, תפריע לי יום אחד.

קצת אוכל

אני לא מאמינה שיש אפילו בן־אדם שפוי אחד שצריך לשכנע אותו בערכו התזונתי וב־טעמו המלכותי של האבוקדו. במדינה שהדולר בבנק עולה יותר מאשר הדולר בשוק השחור, גם לא צריך להסביר למה קילו קישואים עולה 500 שקל וקילו אבוקדו עולה 380.

וכל זמן שהאבוקדו זול (אם נתעלם לרגע שזה הרוטב הלבן ולתוכו מכניסים קוביות של אבוקדו אחד שלם. שופכים את הרוטב על הביצים ועליו מפזרים את הגבינה המגורדת. מכניסים לתנור חם או לגריל ל־10 דקות. מגישים חם.

מרק אבוקדו:

ארבע כוסות מרק ירקות, שני אבוקדו בשלים, כף מיץ לימון, חלמון אחד, $\frac{3}{4}$ גביע שמנת חמוצה, מלח. איך עושים?

אלברט פירות עם מיכה נוי, כשמשמאל ערימת אבוקדו

1. מחממים את המרק לרתיחה.
2. מועכים את בשר שני האבוקדו ומערבבים עם החלמון והשמנת.
3. מורידים את המרק מהאש, מוסיפים לו בהדרגה את האבוקדו, תוך כדי בחישה. מוסיפים את הלימון, המלח, ואם רוצים — פילפל. מגישים חם וגומרים לאכול הכל, כי לא טוב לחמם את המרק פעם נוספת.

אבוקדו רניאלה:

זה משהו שלפי דעתי אני המצאתי אותו, ולכן שלושת אלפים ושמונה מאות לירות), קחו כמה מתכונים נהדרים לשבת.

ביצים מוקרמות עם אבוקדו:

מה שצריך: ארבע ביצים קשות, קצת גבינה חריפה מגורדת, חצי כוס רוטב לבן (עשוי מכף מרגרינה, כף קמח וחצי כוס חלב) מלח, פפריקה ואחד אבוקדו יפה.

איך עושים?

חוצים את הביצים הקשות ומסדרים אותן בתוך כלי פיירקס משומן. בינתיים עושים את

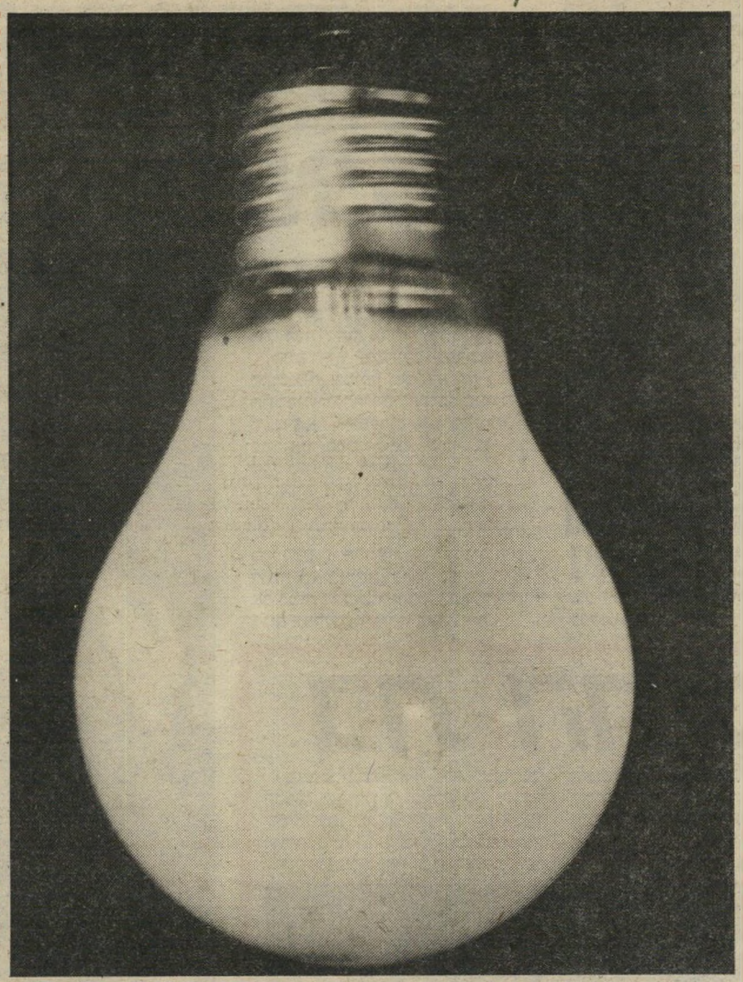

הפתעה!

חברה שלי הזמינה אותי לארוחת־צהריים במיסעדה הסינית של בית אסיה. כידוע לכם, בית אסיה זה לא בדיוק ליד הבית שלי, ואני לא נוהגת לאכול שם פעמיים בשבוע. תיכף אמרתי לחברה: לא, תודה! חשבתי שנורא יקר שם, ושיושבים שם אנשים כאלה עם בגדים יקרים תוצרת־חוץ, וזה רחוק ממרכז־העיר, ובטח לא נמצא מקום־חניה.

אבל החברה שלי תפסה יום־פיקוד ולא עזרו לי כל מחאותיי. לבשתי את השימלה היחידה שלי שלא רואים עליה שהיא נקנתה בשוק, נעלתי מגפיים על עקב גבוה (שבוע אחרי זה כאבו לי הרגליים), הסתרקתי יפה ונסענו לבית אסיה. נסיעה של 300 מטר באין כניסה ונכנסנו לחניון. אחר־כך עלינו לקומת־המיסעדות ופנינו ישר לסינית הכשרה.

המיסעדה היא על בסיס של שרות עצמי. כל המנות מסודרות על שולחן שומר־חום וכל אחד ניגש ולוקח לעצמו מה שהוא רוצה וכמה פעמים שהוא רוצה. אכלתי מרק־תירס טוב, שתי מנות שונות של ירקות, מנת בשר־בקר עם ירקות, מנת חתיכות־עוף עם תירס גמדי ומנה משגעת של איטריות דקות מעורבבות בעלי־תרד. שתינו תה סיני, שהוגש לשולחן על־ידי המלצר, ללא תוספת מחיר.

האווירה נינוחה מאוד, מוסיקת־הרקע שקטה ולא מפריעה לשהיה. כל השכנים שלי בשולחנות האחרים היו שקטים, ואף אחד מהם לא הביא איתו את הילדים שלו (מה שחשוב מאוד להנאה מושלמת מארוחה).

החשבון היה 3,900 שקל לסועד, וזאת הסיבה שאני כותבת על המקום.

קינים לכינים

זה שהפסקתי לכתוב על הכינים הגרים בתוך ראשיהם של ילדינו — זה סתם מעייפות. לא שהבעיה נגמרה, חס וחלילה. כל שבוע, פעמיים, אני מכריזה על יום־ציד, ובעזרת מכשירים שונים אני יוצאת למסע מרתק בתוך השערות של הקטנים. פעם אין ופעם יש, פעם אין ופעם יש.

אבל מה אני יכולה לחדש לכם בעניני כינים? ובכן — יש!

באחת משיחות־הטלפון עם חברתי, שגם היא בעלת שני ילדים שראשיהם משמשים קינים לכינים, נדהמנו להיווכח שמעולם לא חשבנו על העובדה שגם לאמהות יש שערות, ואולי — ישמור אלוהים — גם אנחנו נושאות על ראשינו גן־חיות קטן. מייד נערכו כמה שיחות־טלפון לעוד כמה חברות קרובות, ונקבע התאריך למסיבת־הכינים של האמהות.

ביום הקובע ובשעה הידועה נפגשנו כולנו אצל החברה שלה יש הבית המואר ביותר. היינו שמונה אמהות. אחת הביאה עוגה, השניה הביאה עוגיות מלוחות, השלישית הביאה מאפה אבוקדו, וכן הלאה. ישבנו ופיטפטנו ואכלנו והיה נהדר. בתום טקס האכילה הסתדרנו בזוגות. ארבעה כיסאות מול ארבעה כיסאות, כשעל כל כיסא יושבת גברת אחת. בשלב הראשון התכופפו אר־בע הנשים מצד שמאל והרכינו את ראשיהן לתוך חיקן של ארבע הנשים מצד ימין. החיפוש התחיל. אחרי 20 דקות הוחלף הסדר. ארבע הכפופות הזדקפו וארבע הזקופות התכופפו.

והנה המסקנה, גבירותיי הנכבדות:

הכינים, כנראה, לא סובלות שיער צבוע. כל הנשים שהיה להן שיער צבוע היו נטולות כינים לחלוטין, ואצל הטיבעיות היתה מושבה של החברה הקטנים.

בין המסקנה הזאת לבין כתיבת שורות אלה עשיתי מחקר קטן בין חברות אחרות, שכנות, מכרות ושאר אמהות בסביבה שלי — והסתבר שהמסקנה הראשונית היתה נכונה.

עכשיו תחלטנה בעצמכן אם אתן רוצות כינים או צבע חדש. אני את שלי עשיתי.

אגב, אין כל הוכחה לכך שהכינים מבחינות בין המינים. כדאי גם לברוק אצל האבות, אם הם לא צבעו בינתיים את שיערם.

צרת רבים

עוד ספר האמור לעזור להורים הוא ילדך בן השלוש, שנכתב בידי ד"ר לואיס איימס ופרנס ל' ילג, שני מומחים אמריקאיים לעניין התפתחות ילדים.

הספר נותן תשובות על האיפיונים השונים של הילד בגיל שלוש, על התפתחות מוחו, על צרכיו האינדיבידואלים, ועל היכולת שאפשר לצפות מבן שלוש.

הדבר העיקרי שבגללו אני קוראת ספרים כאלה, לפעמים, הוא כדי להיווכח שצרת רבים חצי נחמה. אם הילד שלי בלתי נסבל ואני קוראת בספר שגם שאר הילדים באותו גיל הם בלתי־נסבלים — אני את שלי הוצאתי מהספר. ברור לי שיש הורים שספר כזה פותח לפניהם עוד פתח להכרת ולהבנת הילד שלהם, ובשביל אותם הורים אני מרווחת עליו כאן.

אגב, ילדך בן השלוש הוא הראשון בסדרת שישה ספרים העומדים לראות אור, כל ספר על בעיות של גיל אחר. הספר הנוכחי נערך והותאם למציאות הישראלית, והוא כולל גם רשימת ספרים, צעצועים ומישחקים המומלצים לגיל שלוש. הוצאת כינרת. מחיר 4,900 שקל.

תודה

תודה לנעמי, ליוסי ולעוד מישהו, שאי־אפשר לקרוא את חתימתו, ששלחו לי מיכתבי הזדהות בעניין „הכוס ההפוכה", שעוורת למצוא דברים אבודים.

המיכתבים שלכם עזרו לי להיווכח שאני לא המטורפת היחידה בארץ הזאת.

גם נתתי לו את שמי. אם יש לכם השגות אחרות בעניין תפנו לבית־המישפט לתביעות קטנות. עד אז זו המצאה שלי.

חותכים אבוקדו אחד בשל, אבל לא רך מדי, לחתיכות הכי־גדולות שאפשר, את החתיכות טובלים בביצה ובפרורי לחם (כמו שניצל) ומטגנים בשמן חם. מגישים את החתיכות, ומי שרוצה מטפטף עליהן קצת לימון. פואזיה זו לא מילה.

רונית יורקביץ נוסעת לראלאס ★ טלי רובינשטיין חוגגת בכורה ★ ודודו טופז פולט ומתעשר

צ'חצ'חים מתאילנד

נילי פלד בת־23, שהיתה מועמדת לתואר מלכת היופי, רק שלא זכתה. היא שכנתו של דודו טופז – הסותם את הפה בכף היד, כאילו פוחד לפלוט עוד בדיחה. היא משכה את כל תשומת־הלב, ורבים חשבו שזאת כשאין חברה ששאל אותו שיחקה אותו

פליטת פה – זה שמה של התוכנית של הבדרן שפלט במיקרה את המילה „צ'חצ'חים", בבחירות של 1981. מאז רדף הכינוי הזה אחרי דודו טופז.

היום הוא משתמש בפליטות־פה מתוכננות, במופע שממלא את היכל התרבות מדי חודש בחודשו. טופז חגג השבוע את ההופעה ה־150 של פליטת פה. אין ספק, שהוא גורף הון רב מפליטות־הפה האלה.

הקהל צוחק ודודו מתעשר. ולכבוד כך חגג טופז השבוע במיסעדה תאי־לנדית בצפון תל־אביב. בעל המקום, בון, הכין לו הפתעה — רקדנים ורק־דניות תאילנדיים. לפני שכולם טרפו את המזון הרב שהכין בון, הופיעו הרק־דנים לצלילי מוסיקה תאילנדית.

סוי סומסי רקדנית העובדת במיסעדה תאילנדית, מופיעה לכבוד הבדרן הממלא את אולם היכל התרבות. בעל המיסעדה, בון, החליט להאכיל את טופז באוכל שהכין במו־ידיו: איטריות תוצרת־בית. בון גם התעקש להאכיל את טופז במקלות סיניים.

בת התיקשורת

באפלו אמריקאי הוא שמה של ההצגה שתירגמה וביימה טל רובינ־שטיין, בתו של שר־התיקשורת אמנון רובינשטיין („הפעם ממשלה עם שי־נוי"). לבכורה באו שרי ישראל: שר המישטרה חיים בר־לב ואשתו תמרה, שר־הכלכלה גד יעקובי ואשתו לנה, וכמובן שר־התיקשורת, האבא, הגיע לצידו היתה הרעיה ואמה של טלי, רוני, כשהיא גוררת את הרגל: היא שברה את רגלה, ולכן באה לתיאטרון בית־לסין כשרגלה נתונה בגבס.

הביקורות לא אהדו את ההצגה, אולם מקובל בישראל שהצגות הבכורה הן עדיין בוסר — וחוץ מזה, למי

לאשה שימשוני השחקנית ואשתו של השחקן זאב שימשוני נושקת לבעלה על מיצחו, אחרי הצגת הבכורה, במסיבה שנערכה במיסעדה תל־אביב

הקטנה. שימשוני מוכר לצופי סידרת הטלוויזיה אנשים במיל. בהצגה באפלו אמריקאי הוא משחק את הילד שהעולם התחתון משתמש בו. הוא גם שיחק בסרטים ישראליים רבים בתפקידי חיילים.

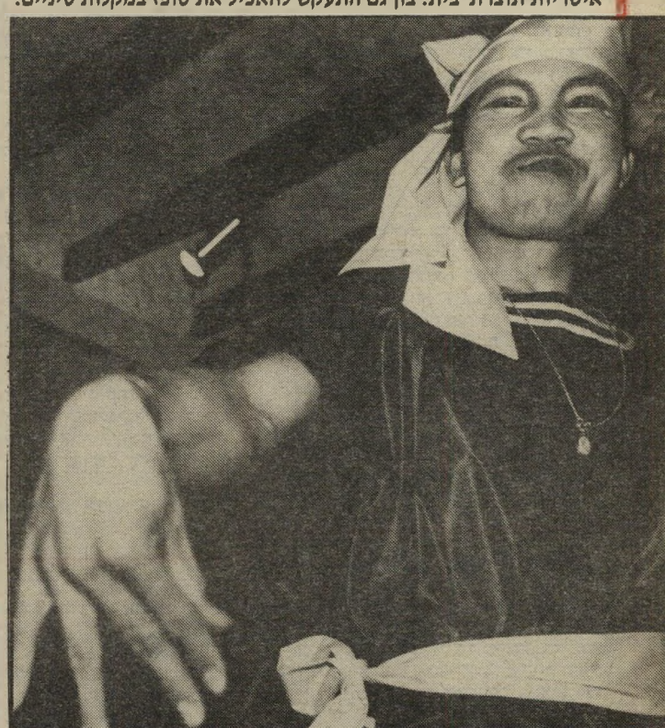

סולי שואפוט מלצר שהוא רקדן בזמנו הפנוי, הופיע עם עוד שתי נשים וגבר אחד, לצלילי מוסיקה תאילנדית, במסיבה שערך דודו טופז. הוא קשר לראשו סרט צהוב ואת הסרט עיטר בארטישוק. אחרי שגמר לרקוד, שלף את הירק ואכל אותו.

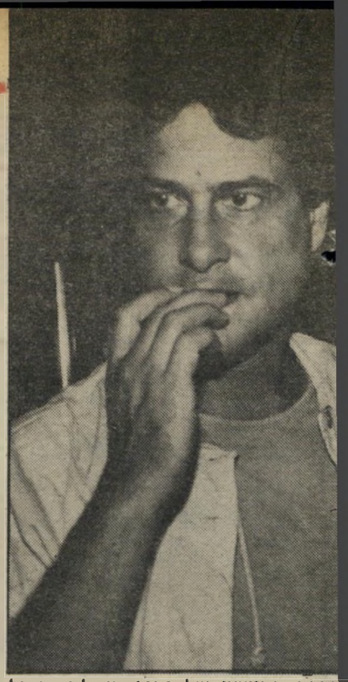

זברה החדשה של טופז מאילת. „אבל
מזמינים את השכנה," הסביר דודו למי
לי לא התרגשה מהבזקי־המצלמות. היא
הסוף כבת־לוויה של טופז לערב אחד.

מאיה וכטנהיים

סגנית ראשונה של המתמודדת היש־ראלית בתחרות הפנים המצולמות ביותר. היא כבר הספיקה להשתתף בתחרויות רבות: היא כבר סגנית נערת היופי, נסיכת היופי ומלכת הים־התיכון. במרכז: הפנים הישראליות של 1984, רונית יודקביץ, חיילת ודוגמנית. משמאל: ענת כרם, סגניתה השניה של רונית. גובהה הוא 174 סנטימטרים, היא חיילת בחיל־הים, היתה נערת ישראל בשנת 1982. את „הפנים הישראליות" שולחים השבוע לדאלאס והפנים האלו, אם יזכו, יהיו מצולמות בכל העולם, תמורת הרבה דולארים.

נפת הביקורות? העיקר שהקופות יהיו מלאות!
אחרי שנפרדה טל מההורים ומהחברים של
א, השרים, באו כל משתתפי ההצגה למסיבה
סעדה תל־אביב הקטנה. שבינתיים ויתרה
־שם אוסקר ואימצה מחדש את שמה הישן,
ל הדגש הוא על פיצות.

פני '84

הפנים שייצגו את ישראל בתחרות עולמית בדאלאס הן פניה של רונית יודקביץ, חיילת בת 19 מפתח־תיקווה. היא באה יחד עם הבנות האחרות למרכז התוויה הישראלית ביפו, שם הופיעו במשך יומיים, פעם לפני מוד־מנים ופעם לפני עיתונאים ובני־מישפחה.

לפנים הפוטוגניות ביותר לצילומי רוגמנות יש עכשיו כרטיס לדאלאס. שם תתמודד רונית עם עוד מועמדות. מכל קצוות תבל, על הזכות להופיע במודעות־פירסומת של חברות־ענק.

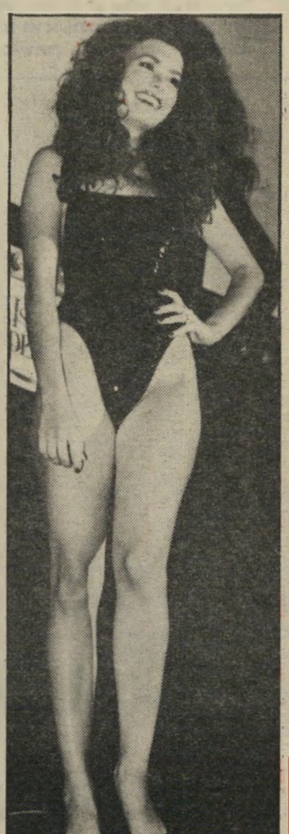

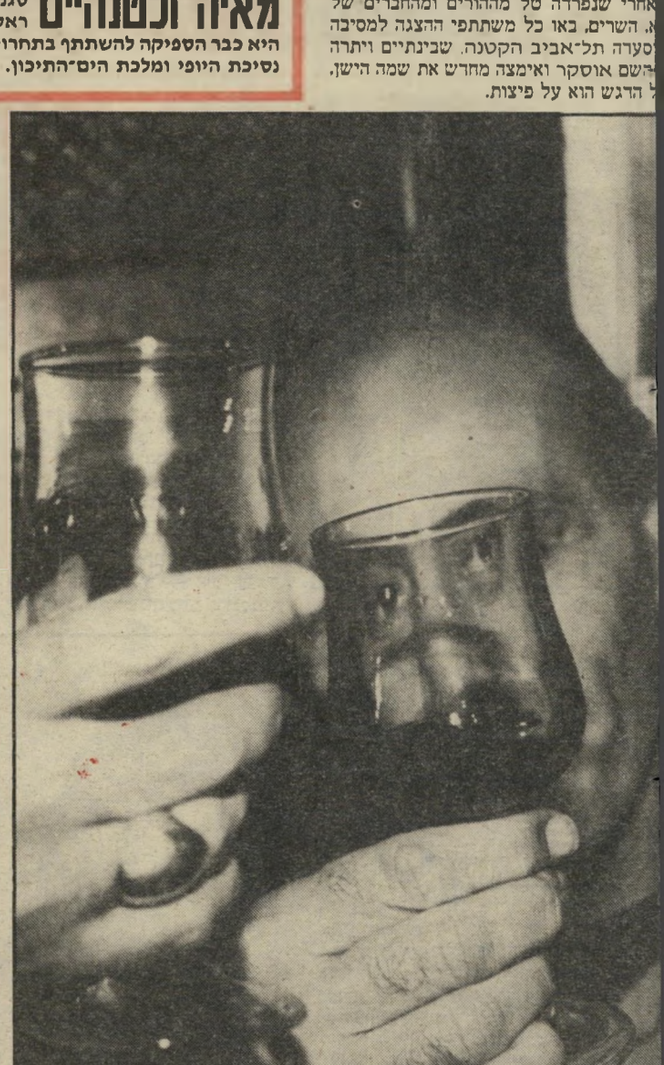

יוסף שילוח שחקן בהצגה, מרים כוס להצלחה. הכוס שמול פניו יוצרת עיוות בתצלום, כך שנא לא להיבהל: לשילוח יש במציאות זוג עיניים אחד בלבד. מימין: בימאית ומתרגמת המחזה, טל רובינשטיין, כשלצידה השחקן משה איבגי, שבהצגה הוא איש העולם התחתון.

רונית יודקביץ משמאל, בבגד־ים, היא בעלת „הפנים היש־ראליות", שנבחרה על ידי סוכנות־הדוג־מניות האמריקאית. הסוכנות התחייבה לספק לה עבודה במשך כל השנה. מימין: מלכת הים־התיכון מאיה וכטנהיים בבגד־ים מתוצרת ישראל.

ציפי מנשה

תמונת העירום של אירים גרניט מתנוססת על קירות המוסכים. היא קיבלה עבור הצילום 5000 דולר

מי מכיר את האשה על הקיר

בת טובים להורים יוצאי גרמניה, שחונכה בצורה תרבותית ושמרנית.

להופיע בשער של ירחון־אופנה גדול כמו למשל וג הצרפתי, זאת היא אחת משאיפותיה של איריס הצעירה, שכבר עשתה את צעדיה הראשונים בדוגמנות־צילום. אבל אין היא מסתפקת באופציה הזאת. בתוכנית שלה גם ללמוד משחק וגם להופיע בסרטים.

היא מחייכת בעירום מקירות המוסכים. זוהי אירים גרניט, חיפאית בעלת פני־מלאך, עיניים כחולות וגדולות, אף קטנטן, שפתיים מחוטבות ושיער בלונדי, עשוי פסים. כל כולה אומרת חושניות.

החלום של אירים הוא להיות דוגמנית־צילום. המופיעה בשער ירחון־האופנה וג. אין לה פחד ממצלמה, והיא אוהבת להכניס סקס לצילומים.

היא לא מתביישת להצטלם בעירום. אירים אוהבת ללבוש בגדים סקסיים, כמו חולצת־טריקו שחורה וחצאית צרה, שחורה, דמויית־עור. כשהיא יושבת, היא משכלת את רגליה כמו דוגמנית מנוסה, משתרלת להפגין ביטחון עצמי ומעשנת בשרשרת.

פוטוגנית פרפקט

אירים היא בת 18, גובהה 1.66 מטר. היא סיימה לא מכבר את תיכון ליאו בק בחיפה והחליטה שזה הזמן — אחרי הבגרות ולפני הגיוס לצה"ל — ללמוד דוגמנות.

לא דוגמנות־מסלול, מפני שיש לה מיגבלה של גובה. היא נמוכה מדי לכך. אבל לצילומים היא מתאימה פרפקט, כי צילום הוא חלק ממישחק, והיא אוהבת גם לשחק.

לפני זמן מה הגיעה אירים אל העיר הגדולה, תל־אביב. היא שמעה על סוכנות הדוגמניות גרבו והחליטה לגשת אליהם. היא דיברה עם שולה פוגל, מנהלת הסוכנות, שהסתכלה עליה ומאוד התלהבה ממנה. בפרט אחרי שעשתה צילומי־מיבחן והסתבר שאיריס מאוד פוטוגנית.

איריס קיבלה מגרבו רשימת צלמים והתקשרה איתם טלפונית. חלק ענו לה באי־סבלנות — אולי בצדק, יש להם כמה טלפונים ביום מדוגמניות מתחילות. או איריס פשוט נחתה עליהם.

היא עשתה סיבוב צלמים ומישרדי־פירסום והשאירה להם תמונות. התגובות היו מאוד חיוביות. אך איריס, היודעת. שיש תחרות אדירה בשוק הדוגמניות, לא מתכוונת להתווכח על מחירים. קורם תוכיח שהיא טובה, אחר־כך תדרוש.

בלי חלק עליון

אשר הגיעה איריס לסטודיו רותם, לצלמים יוסי ואודי, היתה להם מייד עבודה בשבילה, לפוסטר עבור חברת מצתי־רכב. היא הצטלמה בצילום סקסי וקיבלה 500 דולר. לא רע לצילום ראשון.

איריס, בת־טובים להורים שמרניים יוצאי־גרמניה, קיבלה חינוך טוב אך מחמיר. כמו כל ילדה ממישפחה טובה, היא למדה לפרוט על פסנתר, במשך 11 שנה.

יש לאיריס עוד שתי אחיות קטנות, בנות 15 ו־8.

הוריה, במיוחד אביה, חינכו אותה בצורה קפדנית. הם רחוקים מעולם־הזוהר ואינם מוכנים לשמוע עליו. אבל איריס עושה מה שהיא רוצה ומה שהיא מחליטה. היא לא אוהבת כאשר מפרי־עים לה בחיים. על חוף־הים, למשל, ולא חשוב באיזה חוף היא נמצאת, היא הולכת בלי חלק עליון. היא חושבת שזה יפה. אין לה מה להסתיר. יש לה חזה יפה.

להכניס סקס לצילומים אוהבת איריס גרניט. הסקס מתבטא אצלה במבט נכון ובתנוחה מתאימה. איריס, המרבה לעיין בירחוניים זרים, אינה מתפעלת מן הצורה שבה מצטלמות הדוגמניות הישראליות: הן אינן שונות מתמונה לתמונה.

הווי

ירושלים ביקש אח... רוברת מישרד־המיסחר־וה... מה המצב בנושא הקפאת מסי־הי... של קופת־חולים, לא היה יכול לקבל תשובה מהדוברת, מכיוון שהיא ב־עצמה היתה באותה השעה בקופת־חולים. כדי לברר את מצב מסיה היא.

* * *

שיח לוחמות

תל־אביב פירסם צעיר מודעת ברכה בחרוזים לחברתו שגוייסה לצה"ל, שבה הוריע ברבים כי „ילדה נהדרת, בת למישפחה מפוארת / ענת רם — לשירות העם!" ובה ביקש ממנה: 1. לא להתייאש, כשקמים בחמש! 2. לא לבכות, כשנשארים בשבתות. 3. טרמפים אסור, כי הוא, לשירותה, מ־סור.

* * *

הניחוש הנכון

נאות־גולן גילה הטרקטוריסט של הקיבוץ, כי לאחרונה נילווה אליו מדי בוקר חיוואי (עוף דורס, ששמו נלקח מן הארמית, על שם טרפו המועדף, הנחש), העוקב אחרי התלמים שאותם הוא חורש, עט על הנחשים הנחשפים בתלמים וטורף אותם.

* * *

רק בלי פטישים

באר־שבע זכה בית־בושת מ־קומי בכינוי „הנגריה", וזאת כי היצאניות בעיר מעדיפות לחכות ללקוחותיהן ברחוב הנגרים, שבמרכז העיר.

* * *

יבשו

צה"ל הורה ראש מחלקת־פרט באגף כוח־אדם על איסור שתיית וצריכת משקאות אלכוהוליים במיתקני צה"ל, בנימוק כי שתיית אלכוהול פוגעת ברמת התיפקוד ואפילו אם זאת רק פחית בירה, מכיוון, שלפי חישוביו, כמות האלכוהול המצויה בשתי פחיות בירה מקבילה לזו שבכוסית ויסקי אחת.

* * *

הרץ למרחקים ארוכים

נתניה גילתה כלה טריה, כי היא מצאה את חתנה בעת טיול באר־צות־הברית, כאשר ביקשה לברר כתו־בת מעובר־אורח, ראתה כי הוא נועל נעלי־התעמלות מתוצרת ישראל, לא חששה לפתוח עימו בשיחה, שהובילה אותה, לבסוף, לחופה.

* * *

כוח רב־לאומי

מישמר העמק החל מיפעל ה־פלסטיקה המקומי לייצר, בעזרת רובוט יפאני, מושבי־אסלה מהודרים, בעלי גימור מעולה במיוחד, לפי תקן בריטי, לשם יצוא לגרמניה וצרפת.

* * *

כל האופציות

באר־שבע פרצה המישטרה ל־דירת־מגורים, גילתה כי המקום משמש מועדון־קלפנים, שחבריו החזיקו מיליוני שקלים על שולחנות־המישחק, וכמויות ניכרות של דולא־רים — בתנור־האפיה במיטבח; של דינרים ירדניים — בתא־ההקפאה של המקרר; של מארקים גרמניים — מתחת לשטיח; ושל פרנקים צרפתיים — בתוך חלל משקוף דלת־הכניסה.

הכרזה המסעירה מתנוססת על קירות המוסכים ברחבי הארץ: יפהפיה בלונדית בעלת פני מלאך, מעורטלת בפלג גופה העליון ומחזיקה בידה מצת לרכב.

זוהי איריס גרניט החיפאית, צעירה בת 18, שסיימה לא מכבר את לימודי־התיכון והחליטה להיות דוגמנית־צילום. זה הצילום הראשון שעשתה. היא צולמה בסטודיו רותם על־ידי הצלם אודי סלמנוביץ.

לאחרונה הציעו לה לשחק בסרט הפטריוט, העוסק במחתרות בארץ בשנת 1946. המפיקים של הסרט חיפ־שו צעירה הנראית אירופית, ומצאו שאיריס מתאימה. היא יודעת שתצטרך להתערטל בסרט, אבל זה לא מפריע לה. היא גם מתכוונת, באיזה שלב בעתיד, ללמוד מישחק בלונדון.

איריס יודעת שהיא חתיכה, יפה ומושכת. אם גבר מביט בה, היא מביטה בו בחזרה, ישר בעיניים, בלי מבוכה ובלי בושה, זה הצד של הפתיחות שבה. אך, מאידך, אין לה חברות. קשה לה ליצור קשר עם נשים. עם גברים היא מסתדרת הרבה יותר טוב.

פני־בובה עיניה כחולות, אפה קטנטן, פיה חושני ושיערה נופל ברכות.

בעוד שבועות אחדים נוסעת איריס לחודשיים, אל ידיד בריסלדורף שבגר־מניה. זאת המתנה שהיא נותנת לעצמה לפני גיוסה לצבא. **אורנה גלזן** ■

המחיר הסביר איריס, שהחלה את ה־קאריירה שלה כדוגמ־נית, כשגבתה מחיר של 500 דולר עבור צילום־כרזה שלה. יודעת על התחרות בשוק הדוגמניות. איריס איננה מתווכחת על המחיר. די לה בכך ש־יהיה סביר. קודם כל היא רוצה להוכיח את עצמה.

סרטים
של חמת הפעלולים

איך הצליח צבא הפעלולנים של „גוסטבאסטרס" להפריח מיפלצות במיקדש דימיוני שעל גג גורד שחקים בניו־יורק ולהפוך כלבי אבן למיפלצות טורפות

הלהיט החם ביותר של הקולנוע האמריקאי בקיץ האחרון, גוסטבאסטרס (בעברית תרגומו

סיגורני ויבר מותקפת על־ידי טלפיו של כלב ענק בסרט „גוסטבאסטרס"
הטלפיים הן כפפות על ידי הפעלולנים

בובת הענק המנופחת מוצעדת בתפאורת הרחוב על־ידי אנשי הפעלולים
בובה בגודל אדם – מכוניות בגדלים מיניאטוריים

מכסחי השדים), היה סיפור על שלושה מדענים זרוקים, המתמחים בציד רוחות־ רפאים מכל הסוגים. כאשר אין מעריכים את כישוריהם

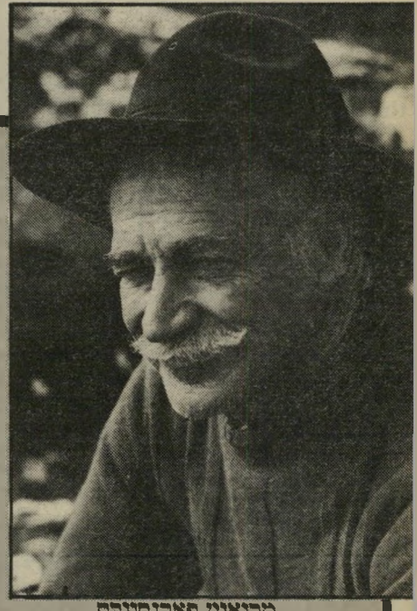

מריאין פארנסוורת
במקום הנרי פונדה

ריצ'ארד פארנסוורת המתין 40 שנה עד אשר זכה למעמד של כוכב קולנוע. הוא הופיע בסרטים מאז שנות העשרים המוקדמות שלו, אבל רק בשנת 1983, משכבר עבר את גיל 60, הוא זכה בתפקיד ראשי וגם בפרס על הופעתו בתפקיד זה. ועד כמה שזה יהיה מוזר, הדבר קרה במרחק רב מהוליווד, שבה בילה את כל חייו. פארנסוורת הופיע בתפקיד הראשי במערבון קנדי בשם השוער האפור וזכה עבור הופעה זו לפרס־המישחק של הקולנוע הקנדי.

מה עשה פארנסוורת בכל השנים קודם לכן? הוא היה כפיל, אחד מאותם פועלים שחורים הנמצאים תמיד בצל, אלה הלובשים את ביגדי השחקן הראשי בכל פעם שצריך לבצע איזה תעלול שהשחקן, או חברת־הביטוח שלו, מסרבים לאשר. בכל פעם שיש נפילה קשה מדי על קרקע יבשה מדי.

ואכן, למרות מעמדו החדש, כאשר נכנס לבר של מלון קארלטון בקאן, הוא נראה עדיין כמי שלא התרגל למעמד של כוכב. „לא התכוונתי אף פעם להיות שחקן." הוא מודה. „אבל כאשר אתה מזדקן והאדמה נעשית קשה יותר בכל נפילה.

ביל מארי, שהיה שותפו של אייקרויד בתוכנית הסאטירה המהוללת ביותר שהיתה בטלוויזיה האמריקאית בשנים האחרונות, מוצ'ש בשידור חי (משם יצאו גם כוכבים כמו ג'ון בלושי, צ'וי צ'ייס, גילדה ראדנר וכמובן אדי מארפי). מאריי משלים, ואפילו מנהיג, את השלישיה.

אולם, אם בסרטים קודמים הסתפקו בטירוף המשולב של כישרונות אלה, מצטרפת אליהם הפעם היחידה הנבחרת לאפקטים מיוחדים — הצבא המבריק והמשוכלל ביותר שיש היום בהוליווד. אלה אנשים שהצליחו להגיע היום לרמה כזאת, שאין דבר דימיוני שלא יוכלו להעלותו על בד הקולנוע, כך שייראה אמיתי. הם עובדים מחברת סרטים אחת לשניה, מסרט לסרט, ובכל הפקה הם ממציאים עור כמה תעלולים ומשתכללים מיום ליום.

האיש הניצב בראש צוות האפקטים המיוחדים בסרט הזה, ריצ'ארד אדלונד, כבר רשם לזכותו בעבר הפקות כמו הסינדרום הסיני, פולט־רגאייסט וכל רביעיית מילחמת הכוכבים. הוא רכש הרבה מאוד נסיון בחברה שהקים ג'ורג' לוקאס, ליד סאן־פראנסיסקו, לפיתוח אפקטים מיוחדים, וכאשר שב ללוס־אנג'לס הקים שותפות עם ראגלס טראמבול, אשף אחר באותו ענף ואחר החלוצים המהפכניים בו (הוא עבד עם סטאנלי קובריק על אודיסיאה בחלל).

מכוניות מיניאטוריות. לצורך גוסט־באסטרס צריך היה אדלונד להמציא עבור ההפקה אוסף שלם של אפקטים, החל מדברים פשוטים יחסית, כמו אלפי כרטיסיות המתעופפות מאליהן מתוך מגירות בסיפריה ציבורית, ועד לקומת גג שלמה של גורד־שחקים בניו־יורק, ההופכת לבית מיקדשה של רוח הרסנית בשם גוזר. שם מתנהל קרב אדיר בין הטובים לרעים: או להבדיל, יצור ענקי, מין בובה נפוחה בביגדי מלח, בגובה 40 מטר, הצועדת כמו קינג־קונג לאורך רחובות הכרך, דורסת כל דבר בדרכה ומנסה למוטט את הבניין ואת המיקדש שבראשו.

אין שום סיכוי לתאר בפרוטרוט את מעשי־הפלא של אדלונד וציוותו. לשם כך יש צורך בספר שלם, ואכן יש ספר כזה בהכנה. אבל בינתיים גם הרמזים מעוררים התפעלות. למשל, בובת־הענק צולמה במציאות על־ידי התקנת כמה בובות בגדלים מגוונים, בגובה אדם. בגדולה בהן הסתתר איש שהניע אותה. איך בכל זאת נוצר הרושם שהיא גדולה כל־כך? היא צולמה לחוד

המופלאים בחוגים האקדמיים, הם פותחים מישרד עצמאי בעיר ניו־יורק, ועד מהרה יש להם לקוחות למכביר — כי העיר כולה שורצת מיפלצות קונדסיות, ואין כמו השלושה מוכשרים ללכור אותם בקופסטות־מתכת ולדחוס אותן לתוך מיכלים משמרים.

אם זה נשמע מטורף לחלוטין, אין צורך להתפלא, מאחר שכל זה צמח מאותו מעיין שהביא לעולם סרטים משוגעים כמו צעירים, פרועים ושובבים. התסריט נכתב על־ידי השחקנים דן אייקרויד והארולד ראמיס, שהם שניים מתוך שלושת המדענים בסרט, ועל־ידי

ריצ'ארד פארנסוורת, הכפיל שהפך לכוכב בגיל 66, מגלה בראיון לעדנה פיינרו:

„הבן שלי הוא הכפיל שלי!"

צריך לחשוב על שינוי פרופיל. ב־1978 הפכתי בפעם האחרונה כירכרה דוהרת בשביל מצלמות הקולנוע, מאז התמזל מזלי וזכיתי בכמה תפקידים קטנים, שהתאימו פחות או יותר למוג שלי."

לתפקיד הראשי בהשועל האפור הגיע במיקרה. המפיקים רצו את הארי דין סטאנטון (שאותו אפשר לראות היום בפאריס טכסס) אלא שסטאנטון היה עסוק באותו הזמן, בצילומי סרט בשם אחת מן הלב של פראנסיס פורד קופולה. היה זה קופולה עצמו, שראה את פארנסוורת באחד התפקידים שלו, והמליץ עליו בפני הקנדים.

התוצאה היתה מעל לכל המשוער. כי השועל האפור היה מועמד ל־13 פירסי אוסקר קנדיים, וזכה בשיבעה מהם. כאשר פארנסוורת נוטל את פרס השחקן הזר הטוב ביותר (הוא בעל אזרחות אמריקנית ובתור שכזה הוא זר בקנדה).

השועל האפור הוא סיפור המבוסס על דמות אמיתית. ביל מיינר היה אחת מאותן דמויות אגדיות של שודדי־רכבות, מן הסוג של האחים ג'יימס. שהאריך ימים יותר מהם אבל לא חזר בתשובה אף פעם. הוא בילה שנים רבות בכלא. אבל כאשר שוחרר בשנת 1903, הוא חזר לעיסוקו הישן, למרות שהיה כבר בן 61. הסרט עוסק בפרק אחרון זה בחייו. שאותו בילה בקנדה.

„אינני משוכנע שהוא אכן היה מין רובין הוד שגונב מן העשירים ונותן לעניים. כפי שמתאר אותו הסרט." אומר פארנסוורת. „אבל אין ספק שהוא ביזבז כסף בקלות רבה. היה רחב לב, אהב לשיר שירים לילדים, והוא הצטיין במוג נוח. התסריט מבוסס על קורות־חייו ועל הפרוטו־קולים של המישפטים נגדו. ובאחד המישפטים סירבו המושבעים להכיר באשמתו, בטענה שכל מה שהוא עשה זה לשדוד רכבות פעמיים בשנה, ואילו הרכבות עצמן שודדות אותם מדי יום ביומו."

כימנים בחולים. „מה שהייתי רוצה לעשות הוא סרט על שנות חייו האחרונות של וייט ארפ. אותו גיבור אגדתי של המערב הפרוע, שהתפרסם בדרקרב באריקיי קוראל. יש לי תסריט ואני

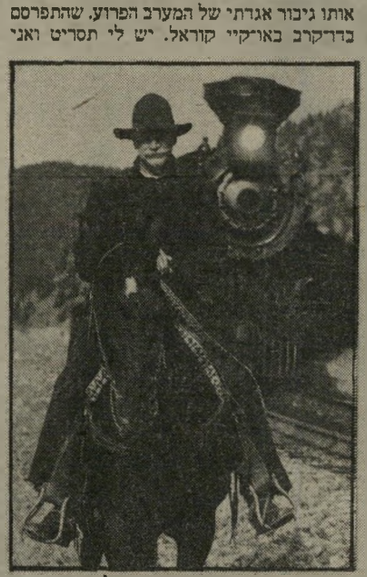

פארנסוורת בתפקיד ביל מיינר
ביזבז כסף ואהב לשיר

מקווה שאמצא את המפיק שירים את הסרט." הוא אומר.

האם אינו מתחרט היום על שלא עבר ממעמד של כפיל למעמד של שחקן קודם לכן? „לא, אילו זה קרה קודם לכן. כשהייתי בן 30 או 40, אני חושש שלא הייתי מסוגל להתמודד עם זה." חוץ מזה שלא סבל אף פעם מן התיסכול שתקף הרבה מחבריו למיקצוע, ככפיל. העבודה היתה בשפע. הוא זוכר עד היום שנפל מסוסים או התקוטט במקום כוכבים כמו הנרי פונדה, מונטגומרי קליפט או טרוי דונאהיו. „אבל הרווחתי היטב את לחמי ולא היתה לי סיבה להתלונן." אפילו כאשר כמה מן הכוכבים היו נוהגים להכריז. בראיונות לעיתונות, כי מאז שלמדו כיצד להתמודד עם הפעלולים אין הם זקוקים עוד לכפיל — לא רגז. וזאת „למרות שירעתי היטב שכאשר רואים את הגוף מוטח באדמה, אני הייתי צריך לתפוס את מקומם."

פראנסוורת החל את הקאריירה הקולנועית שלו בגיל 17, בסרט בשם מארקו פולו (עם גארי קופר בתפקיד הראשי). אז היה עדיין רק ניצב אחד מבין רבים. אבל באותה ההזדמנות, כאשר רכב בפראות בתחפושת של מונגולי, התבקש לבצע כמה נפילות באמצע הרכיבה. „ככה זה מתחיל, ועד מהרה מתגלה אם אתה מתושל למיקצוע הזה או לא. יש כאלה הנוטים להיפגע מהר. אחרים לא. צריך כושר גופני טוב, אבל צריך גם נכונות לחטוף חבטות בלי להניד עפעף, כי אני איני מביר שום תכסיס שיכרך נפילה מסוס דוהר."

הנסיון עוזר, הוא טוען, אבל שום דבר אינו יכול למנוע סימנים כחולים פה ושם. „למזלי, תמיד קמתי על רגליי אחרי כל תעלול שהת־בקשתי לבצע. לפעמים לא קמתי מהר כל־כך. אבל קמתי."

מה קורה עתה, כשהוא כוכב. מי הכפיל שלו? התשובה פשוטה בתכלית: „הבן שלי. אומנם ניסיתי לשכנע אותו שלא ייכנס למיקצוע הזה. אבל הוא טען שאם אני הצלחתי. אין שום סיבה שהוא לא יצליח. והוא לא רק הכפיל שלי. הוא למשל הכפיל של סילבסטר סטאלון בסרט כמו מישחק הדמים, והוא מצליח מאוד בעבודתו." מציין האב בגאווה.

כשהיא הולכת בין מיניאטורות של מכוניות ועצים. על צילום זה הלבישו צילום של תנועה אמיתית, המתרחשת בחלק אחר של המסך, ובין השניים חיברו בעזרת ציור של בית דומם, כדי שקצוותיהם הריקים של שני התצלומים האחרים לא ייראו לעין.

כלבי־הזנב, יצורים מיוחדים במינם שהופכים מכלבי־אבן לחיות טורפות, הוכנו על־ידי הצוות של אדלונד בכל מיני גדלים וצורות, ואפילו בחלקים בודדים. כך, למשל, כאשר מתנפל כלב כזה על סיגורני וויבר, כוכבת הסרט, די לחבר תמונה של ראש פולט להבות זעם עם תמונה של השחקנית הנתונה בין טלפיו, אם כי טלפיים אלה אינן אלא כפפות ארוכות שהולבשו על ידיהם של אנשי האפקטים, המסתתרים כך שאין המצלמה קולטת אותם.

המסובך ביותר. אשר לבניין שבו מתרחשת כל הפורענות: תושבי ניו־יורק שיינסו לזהות

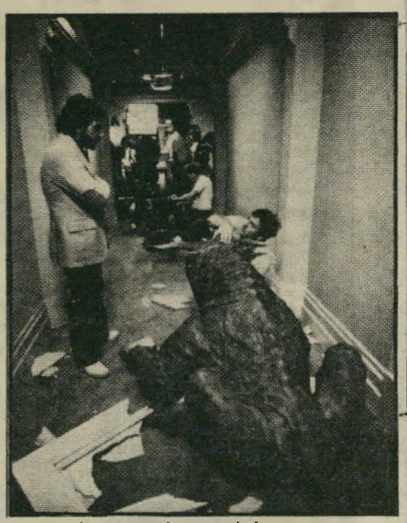

סעלולנים מול בובת כלב
כך עושים קסם בקולנוע

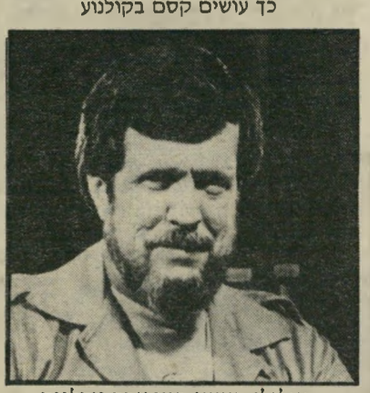

סעלולן ראשי ריצ'ארד אדלונד
המיבנה המסובך ביותר

אותו, יתקשו מאוד. הסיבה פשוטה: אין כלל בניין כזה. לצורך ההפקה השתמש הצוות בבניין ישן בן שבע קומות, אולם בכל פעם שצריך היה לתת מראה כללי של הסביבה בה נמצא הבניין, יחד עם הנוף שלידו, שולב בתוך הצילום ציור שהוסיף לבית 30 קומות, והתחבר בתחתיתו עם צילום אמיתי של השדרה הגובלת ממערב עם סנטראל פארק.

המיקדש שעל ראש הבניין — זו בכלל תפאורה שהוקמה בהוליווד, בתוך אולפן ענק. לדברי ג'ון דה־קואיר, התפאורן של הסרט, זו אחת העבודות המסובכות ביותר שעשה אי־פעם (והוא האיש שעבד על סרטים כמו קליאופטרה. יסורים ואקסטאזה, הלו דולי והמלך ואני). כל המיבנה המסובך הוקם בגובה של שלושה מטר מעל פני הקרקע, כדי לאפשר לצוות גדול של טכנאים להסתתר מתחתיו ולהפעיל את כל המכונות המסובכות, שצריכות לנוע תוך כדי הצילום. כל מה שנראה מסביב למיקדש הזה כנוף של העיר ניו־יורק אינו אלא ציור ענק, פאנורמה של 360 מעלות של ניו־יורק שהוכנה במיוחד עבור הסרט.

אין צורך לומר שחלק גדול מן האפקטים נכנסו לסרט רק אחרי שכל הצילומים הסתיימו, כאשר בתוך מעברות שילבו את כל הפרטים בסרט — אלה שהם גדולים מן החיים ואלה שצולמו מיניאטורות — לקנה־מידה אחד. הצילומים שנערכו תחילה על סרטי 65 מ"מ (בעלי רגישות גדולה יותר), במצלמות מיוחדות המגיעות למהירות גדולה פי־חמישה מן מהירות הנורמלית, הוחזרו לגודל הסטאנדרטי (35 מ"מ). כאשר הסתיים כל התהליך הזה, באו השחקנים וראו בפעם הראשונה מה בדיוק הם מעוללים בסרט.

היא הלכה בשדות

עתליה (פריז, תל־אביב, ישראל) – הסרט הזה, בראש וראשונה, הוא סיפור אהבה בין אשה בשלה לבין נער בגיל־הגיוס. אך לסיפור האהבה שותף נוסף: הקיבוץ. העימות בין החברה הסגורה שבקבוץ לבין מי שמנסה לחתור תחתה. בקורטוב של אינדיווידואליזם. הופך למרכיב דרמאתי חשוב. במישור אחר אפשר למצוא בסרט השתקפות עקיפה של מושגי־יסוד בחברה הקיבוצית. העומדים היום בפני מיבחן חוזר – מושגים כמו גבריות או עבודה עברית.

עצם העובדה שאפשר להבחין בכל המישורים הללו, ושהדיון בהם רציני לכל אורך הסרט, נזקפת כמעלה לזכותו. עם זאת, יכולת החדירה של עין המצלמה לעומק הנושאים היא לעתים קרובות שיטחית.

למשל, הקיבוץ מתואר כחברה שמרנית, דוחה חריגים, חברה מיושנת וצבועה. בקיצור, סטריאוטיפ שאינו יכול בשום פנים ואופן לעורר אהדה או אפילו הבנה. לעומתו, עתליה, האלמנה, היא התגלמות קיצונית של רוח החרות והחופש. כל רצונה לחיות את חייה לפי הבנתה.

מיכל בת־אדם, בתפקיד הראשי, מצליחה לבטא היטב את הטון־קונפורמיזם של הדמות ואת אישיותה החזקה והעקשנית. אולם הרומן שנרקם בינה לבין יפתח קצור (הוא חיוור מאוד בסרט הזה) אינו מצליח להיראות יוצא־דופן, משום שהיא אינה נראית בת דור האמהות ואילו הוא כבר עבר את עידן הגינזיסט של אסקימו לימון. וכאשר היחסים ביניהם

קצור ובת־אדם: חזקה ועקשנית

אינם מעוררים אפילו רמז של תמיהה, קשה עוד יותר להבין את התרעומת האדירה שהם יוצרים.

השחקנים הבולטים בתפקידי המישנה, גלי בן־נר (בתו של הסופר, מחבר התסריט לסרט, יצחק בן־נר) ודן רונן מציירים סקיצות חביבות ולבביות של הדור החדש בקיבוץ. אבל גם במיקרה שלהם, כמו בשאר הפרטים, היה צורך במבט קולנועי נוסף כדי להשלים את הפרטים ולהרחיב את התמונה.

רוקי עם חגורה שחורה

קאראטה קיד (סטודיו, תל־אביב, ארצות־הברית) – המירשם של רוקי לגיל ההתבגרות. הרוקחים הם הבימאי ג'ון אבילדסן, המוסיקאי ביל קונטי והצלם ג'יימס קראב. אבל הנוסחה זהה לגמרי.

נער כבן 15 (כך הוא נראה לפחות) מגיע לחוף המערבי, למרות רצונו, משום שאמו קיבלה שם עבודה. כבר בערב הראשון הוא מתאהב בבלונדית קליפורנית אופיינית וחוטף מכות מבן־זוגה לשעבר, בריון בן־טובים שהוא מומחה לקאראטה. אחרי עוד כמה תאקלים מן הסוג הזה, זוכה הנער לסיוע מידיו של מתחזק הבית, היפאני (ליתר דיוק, הוא מאוקינאווה, מולדתו של סכיני, מבית התה של ירח אוגוסט) לומד את תורת הקאראטה עם כל הפילוסופיה שמאחוריה, וכך הוא נכנס לתחרות איזורית בספורט הזה. למרות הנבזיות של יריבו העיקרי, הלא הוא גם היריב בקרב על לב הבלונדית הקטנה, הוא מראה לכל עד כמה היטיב ללמוד את אמנות הקרב המיזרחית הזאת.

יהיה זה מוגזם לומר שהסרט מרתק או עוצר־נשימה, כי הרי מן הרגע שמזהים את הנוסחה, כל צעד נוסף ברור מראש והשאלה היא רק כמה זמן יקח עד שהגיבור, הנתון במצב נחות, יגבר על אויביו העדיפים. הקהל, המצדד תמיד בחלשים,

ראלף מאקיו: החלש מנצח

לפחות בקולנוע, מזדהה לחלוטין עם ראלף מאקיו, הנער הצנום המופיע בתפקיד הראשי, וכמו במיקרה של רוקי באלבואה, הכל מריעים בניצחון הגדול, כאילו לא ידעו מראש שיבוא.

עם זאת, צריך לומר שהקהל הישראלי שומר על תום נעוריו. ביציאה מן הקולנוע, לא רק נערים קטנים, אלא גם גברים מבוגרים תירגלו את תנועות הקאראטה שראו זה עתה בסרט.

מין נטול קפאין

בולרו (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) – קשה להבין מה היתה כל המהומה שקמה סביב הסרט העקר והצימחוני הזה. הוא משעמם וריק מתוכן, ואשר לסצינות־המין שצריכות היו להיות תפארתו, אין הן חורגות מכל מה שאפשר לראות במדריך־מין למתחילים. אם זוג המתעלסים אינו מפצח גרעינים בשעת המעשה. הסיבה היא כנראה דיאטית טהורה – הגרעינים משמינים וכל מה שיש להם למכור, זו נזרתם הדקה.

הסרט מגוחך כבר מנקודת המוצא שלו: הצופה מתבקש להאמין שבו דרק היא גם בעלת תואר אקדמי וגם בתולה. שילוב בלתי־אפשרי בהתחשב בהופעה החיצונית של הגברת. בהתנהגות ובנושאים שמעניינים אותה כאן. כל מעייניה נמצאים בין רגליה. היא מתחילה את הסרט בכך שהיא מתפשטת ברוב חדווה בחיק־הטבע, ואחר־כך מתבקשת לספק את כל השיאים הדרמאתיים האחרים, על־ידי קילוף חוזר של מחלצותיה.

אילולא היתה הגברת מושלמת כל־כך במיבנה גופה, ואילו היתה מסוגלת לדלות ממעמקי־נפשה הבעות פחות בובתיות, יתכן שהיתה איזו הנאה בצפיה בסרט. אולם אחרי כמה דקות מעורר גופה המעורטל של הגברת את אותה התפעמות שניצתת כאשר מסירים את הבגדים מבובה בחלון־ראווה. והדבר הכי מוזר: קשה להבין מדוע היא צריכה לבזבז שני־שלישי של הסרט

בו דרק ואנדראה אוקיפינטי: סרט מגוחך

לפני שהיא מוצאת מישהו שמסוגל לשחרר אותה ממעמסת בתוליה.

אשר לשאר הסרט, עם המחוות שלו לרודולף ואלנטינו והסימבוליזם השדוף של פרים וסוסים כסמלים פאליים ולדיאלוגים שאינם מצליחים לבדר אפילו כפארודיה על מה שנקרא שיחה בין בני־אדם – על כל זה חבל להרחיב את הדיבור. ג'ון דרק מביים היום כפי שהוא שיחק פעם, ואכן, אין פלא שהוא זנח את המישחק – או. שמא. המישחק זנח אותו.

המעיל בא לארץ

כיווצים המדגישים את איזור הכתפיים, מדגימה שרונה במעיל־הצמר בעיצובה של יהודית גוטפריד מגוטקס. אורך המעיל מידי, השרוול רחב ואופנתי ומגוון צבעיו רבים. מעיל נעים, נוח, מחמם.

עד לעונה זו כמעט אי־אפשר היה למצוא בשוק המקומי מעילים ארוכים, בעיקר לא באיזור השפלה. מי שחיפשה בחנויות בצפת או בירושלים, יכלה למצוא כמה דגמים זקנים, לא אופנתיים, במראה מבוגר. אבל הנה עלה מעיל־הצמר לגדולה. המעיל היה לפריט אופנתי חיוני ועדכני.

מעיל גדול, ארוך ורחב, ולא רק מצמר. מעיל מכל חומר אפשרי — מבד־צמר בגוון אחיד, משובץ או מקווקו, מטוויד אנגלי, מכותנה, מפו־טר ואפילו מסריג.

המעיל יכול להיות במגוון סיגנונות — אלגנטי, מחוייט, ספורטיבי, רחב ואפילו זרוק, בסיגנון הקלושר, (הקב־צן) הצרפתי. השנה הולך הכל. כל מעיל ארוך.

המעיל המכוסתר. על מה לובשים מעיל? על מיכנסי־ג'ינס צרים

או רחבים, על חצאית מידי ארוכה או חצאית צרה וסקסית, על מיכנסי 7/8, על מיכנסי־עור. רק רצוי שתהיה התא־מה — מעיל אלגנטי על בגד אלגנטי ומעיל זרוק על בגד תואם.

מעצבת־האופנה רזיאלה גרשון עיצבה עד היום חליפות־מיכנסיים, חצאיות ומיקטורנים. השנה היא לא ויתרה על מעיל טוויד ארוך מצמר אנ־גלי, בגיזרה אופנתית ומחמיאה. הכת־

צווארון ענק במעיל של מעצבת התילבושות קטי זוזובסקי, מאופנת פיצי, עם תיפורים מודגשים בסיגנון המרופד, חולצה ומיכנס תואם, המשלימים את ההופעה האופנתית.

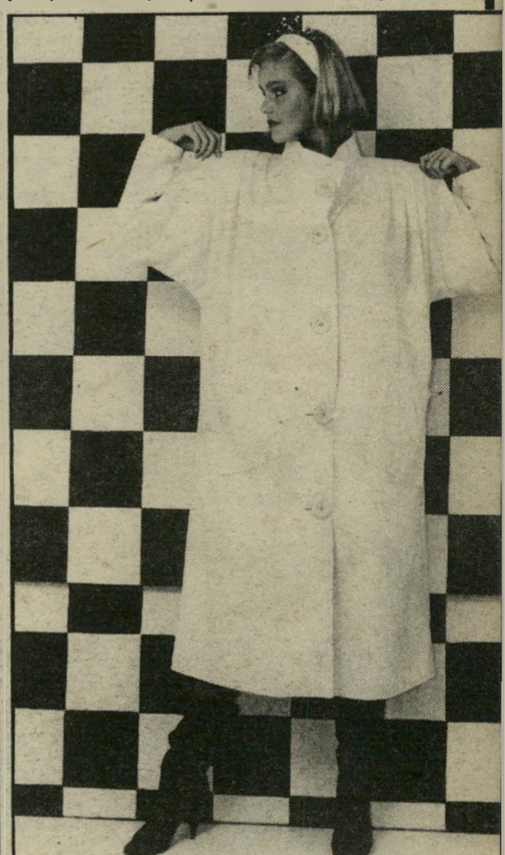

לבן מעיל־צמר בצבע שמנת, בעיצובה של רזיאלה גרשון (למעלה, מימין). הכתפיים מודגשות בכריות. למעלה משמאל: מעיל־כותנה (רונלד ששון).

טוויד צמר אנגלי קלאסי בגוון בז'. מעיל גדול, רחב ומחמיא לגיזרה. בעיצובה של רזיאלה גרשון. מת־אים עם חצאית מידי ארוכה, מיכנסי צמר, עור ואפילו כותנה.

בחוץ־לארץ

(והכוונה כאן לחוץ־לארץ שממערב לנו) האופנה היא מעילים גדולים־גדולים, ארוכים־ארוכים, כמו המעיל למעלה, מימין: צמר שחור, כפתור גדול בצד, המדגיש את הגיזרה, מתחת – חולצת־גולף או צעיף. באמצע: מעיל־צמר ארוך בגוון כחול, שליץ עמוק לאורך הגב התחתון, חגורה רחבה ומנז'ט תואם בשרוולים והאורך – מידי ארוך. משמאל: מעיל־צמר משובץ. דש־הצווארון גדול ורחב, הכפתורים בשני טורים והחגורה התואמת היא מבד ומדגישה את איזור המותניים.

ספורט אלגנטי

מציעה יהודית גוטפריד מגוטקס: חלי־פת־מיכנסיים מקווקוות, חולצת־משי או כותנה, סוודר מחמם וגם מעיל־כותנה, המונח ברישול אלגנטי, יעני.

פיים מודגשות, דש־הבגד רחב במיק־צת, הכיס, שאינו מודגש, משמש גם כקישוט, אין חגורה וגם אין בה צורך, כי המראה הכללי הוא רחב ועשיר.

לאוהבות המראה המכופתר עיצבה גרשון מעיל־צמר בצבע שמנת. השר־וולים רחבים, במראה העטלף, הכתפיים מודגשות בכריות וכיווצים, הצווארון סיני עומד, הכפתורים כפתורי־גוליבר גדולים ושני הכיסים תפורים באלכסון. המעיזות יכולות ללבוש מעיל כזה בתור שימלת־מעיל, כשמתחת גרבי־ניילון ובגד־גוף ומעל — צעיף קשור ברישול.

המראה הזרוק, יהודית גוטפריד מגוטקס עיצבה מעילים סופר־אופנתיים בסיגנון אירופי, מצמר רך, נעים וחמים. המעילים הם במיגוון־צבעים רחב — שחור, לבן, שנהב, אדום, כחול, בז', חום, אפור ועוד. המראה הכללי הוא רחב ומתאים לכל אשה, בכל גיל, בכל גיזרה.

גוטפריד נתנה את ידה גם בבד הכותנה. כותנה משובחת, בצבעים

עד כה שימש המעיל רק לחימום. עכשיו הוא הפך אופנתי וניתן לרכשו במיגוון עצום של בדים וצבעים

חלקים ואופנתיים, מעילים אלה נראים נהדר על מיכנסיים ספורטיביים, סוודר ונעליים שטוחות.

את מראה המעיל הזרוק אימצו באופנת רונלד ששון: הם עיצבו ז'קטים ארוכים ורחבים, בעלי דשים מודגשים וכיסים חיצונים גדולים. אלה הם מעילים לשעות־הבוקר, לעבודה, למישרד. במראה ספורטיבי ובלתי־מחויב.

רוחלה מביבה עיצבה ז'קטים מבדי־כותנה במיגוון צבעים. האורך הוא מידי, ומתאים, כמובן, ביותר, לבגדי המידי. בתוספת כובע או סרט לשיער, במגפיים שטוחים או נעלי־התעמלות מרגישים צעירה, כמעט נערית.

רוחלה גם עיצבה מערכות הכוללות שימלה או אוברול מסריג בגוון הבז' ומעיל תואם עם כובע קפישון. הסריג נעים למגע, מחמם ואפשר לכבסו בבית.

זרוק

ומדליק באופנת רונלד ששון. מעיל ארוך, מתקרב אל הקרסול, מבד־אריג סרוג חום. השרוול גדול ומקופל. אביזרים מומלצים: כובע, חגורה ומגפיים בגוון תואם והשימלה – שימלת־טריקו לבנה.

תשבץ

2464

מאת אביגיל ינאי

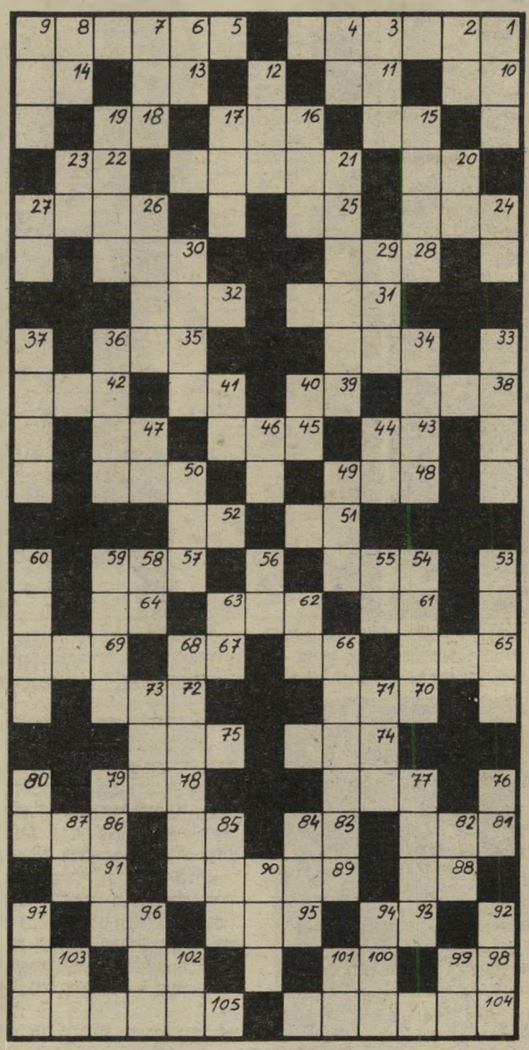

מאוזן:

1) בבת־אחת, בתנופה; 5) נכשל, חדל לשלם חובותיו; 10) אומלל; 11) בת־קול; 13) כינויו של מלך פרס; 14) ניצוץ אש; 15) גומה; 18) מזון; 20) כד חרס גדול לנוזלים; 21) רווח עסקי; 22) דורון; 24) עולם; 25) טיפה; 26) זהר, זיו, (מ); 28) השליך; 30) אציל, נכבד; 31) מדינה עתיקה; 32) הצלה; 34) יצירה של מ. ז. פיארברג; 35) תערובת, בלילה; 38) קיסם; 39) סוג מנעול; 41) בוסתן; 42) משרתו של אותלו; 43) רצוי, אדיב (ח); 45) היוצא מרחם; 47) לועג; 48) קיטור; 50) שליש איפה; 51) שקט; 52) עץ יער; 57) בהמת בית שוכנת ביצות; 61) במקומנו הוא מטבע זר; 62) התמיד בלימודיו או בעבודתו; 64) נהר בדרום אפריקה; 65) רבב; 66) פחד; 67) אם הפנינה; 69) שמו של אליל הגורל של עוברי האלילים הקדמונים (ישעיהו ס"ה י"א); 70) שיר לכת; 72) עובד אלילים; 74) דפנות הפעמון; 75) בננה; 77) שאף אויר בפה פעור; 78) זחלים של חרקים; 81) נכנס בכח לרשות לא לו; 83) קיים; 85) לא כאן; 86) מובן; 88) התנשאות של אדמה; 89) „נשמה גדולה" הודית; 91) מספיק; 93) הסכמה; 95) עכב, עצר; 96) צעיר עזים; 89) אמצע בהשאלה; 100) נצח; 102) נוזל; 103) כלי מוסיקלי; 104) תוצאות, תולדות של עיון בדבר־מה; 105) בכעס, בחרון.

* * *

מאונך:

1) בשביל, לצורך; 2) שפל־רוח; 3) הזארד; 4) איבר בגוף; 6) אריג יקרת־ר; 7) לחות; 8) תספורת לצאן; 9) תבואה שנזרעה באחור; 12) מהרו; 15) שם „מסוכן" בהודו; 16) שבט בישראל אשר שמנה לחמו; 17) נחלש מצער; 19) ממלכה בגבול שבט מנשה, ממזרח לים כנרת; 20) אבינו; 21) מוזר בהליכותיו; 23) אלוהים; 24) שן חותכת; 26) העמוד השמאלי בבית המקדש (מ); 27) אחרית; 29) דכדוך, שפלות; 30) קרדינל; 33) מחוסר; 34) בלוטת הלימפה; 36) עיר מצרית עתיקה; 37) קוסם; 40) משאלה; 41) מזל; 44) חיק; 46) טחוב; 47) הגיע; 49) עייף, תם הכח; 52) בהשאלה — הנקי, המנופה והמובחר ביותר; 53) רופא עיניים נודע וצצירת ירשלמיים (ש"מ); 54) חזן מוסלמי; 56) תואר לנכבד מוסלמי; 58) אנקול; 59) „לא... ישראל"; 60) קצה, צד (ישעיהו מ"א ט'); 62) שב; 63) שד; 66) טבעות ברזל; 68) שינוי צורה; 71) כחושה; 73) מגלגולי הארבה; 76) איננו אשם; 77) הסכם בין הצדדים שויתור בצדו; 79) בטול חד צדדי של הסכם; 80) נכרי; 82) טון מוסיקלי; 84) אבן מן החושן; 85) כינוי לשל פרשיות בתורה, הכוללות את עיקרי אמונת היחוד; 87) חזר; 90) חומר נפץ (ר"ת); 92) קרקן שלום; 94) קבוץ בדרום יהודה; 96) פשר, הוראה; 97) הליכה בצעדים קלים; 99) קול גברי עמוק; 101) שניים; 102) גאוותן; 103)לשכה.

במדינה

דרכי אדם בגודל טבעי

ביצד מושבים קהל בעזרת הקוקטייל הנבון

לפני היות הטלוויזיה, היה עם ישראל מבלה את לילות־השבת ב־ערבי־ראיונות. אחר־כך התמכרו הכל למסך הקטן, וערבי־הראיונות גוועו. בשנים האחרונות חל מהפך, והישראלי מוכן להינתק מן המסך הקטן כדי לראות בגודל טיבעי את מי שמופיעים בו.

אחד שהבין את העניין הוא המראיין החולני איתן דנציג. שמונה שנים הוא מבלה שבת אחרי שבת בהנחיית ערבי־ראיונות, ואם מישהו חשב שהעניין עבר מן העולם, לדנציג יש תשובה מוחצת: „לערבי הראיונות יש עתיד!"

ההתחלה שלו היתה די מיקרית. דנציג (40), אב לשלושה, הוא הממונה על המפקחים במערכת החינוך הטכנו־לוגי, בעל תואר ראשון בחינוך, תואר שני במינהל חינוכי (עבודת המאסטר: נוער־השוליים) ועוד מעט גם יקבל את התואר השלישי, תואר הדוקטור.

בעת שהיה מורה בבית־הספר אורט דנציג פותח כל ערב בקטע בחרוזים („הרצל ליפשיץ, האסטרולוג — יספר כיצד עם הכוכבים הוא יוצר דיאלוג!"). הוא מבקש מהקהל שיהיה מעורב, ישאל שאלות וידרוש תשובות. „אם הקהל אינו לוקח חלק פעיל במופע, העסק אינו מתפקד."

דנציג מכין שיעורי־בית היטב. הוא נפגש עם המרואיינים לפני המופע, בביתם, כשהם נינוחים ונעולים בנעלי־בית. כל ראיון מסתיים בשאלה אישית: מיצחק רבין ביקש לדעת על הליכות הטניס שלו, מאבא אבן על מינהגי השחיה שלו.

הסכים הקטנים. המראיין ה־מוצלח, לדעת דנציג, צריך להיות תערובת של שחקן, עיתונאי, בימאי, איש יחסי־ציבור, בעל כושר אילתור ויכולת תיכנון.

דנציג מתכנן, מקליט ומתעד את ערבי־הראיונות שלו. רוב המרואיינים אף מונצחים בצילום משותף. יומן עב־כרס מעיד על שלל המרואיינים, ממשה דיין עד יעקב מרידור.

בשנה האחרונה החל דנציג לנער את ערימות־הגיירות שהצטברו אצלו. הוא גילה מחדש סיפורים מרתקים, פכים קטנים ורכילויות עדינות על מרבית מרואייניו. דנציג, ששמו הוזכר

מראיין דנציג (ביד מורמת) ומרואיין:
קצת שחקן, קצת עיתונאי

ביפו, הוזמנו להופיע לפני התלמידים החוקר הפרטי מרדכי רחמים (מי שהיה שומר־ראשה של גולדה מאיר), סאלח מועלם, מעצורי רמשק, ומאמן ה־כדורגל נחום סטלמך. „כמורה, איר־גנתי את הערב," נזכר דנציג, „הזמנתי אותם לבימה, שאלתי אותם שאלות, וכך התחלתי את הקאריירה."

הברס של יבין. ממש באותו הזמן חיפשו מנהלי הקאנטרי־קלאב בחולון מישהו שיירכז את פעולות התרבות. הם פנו אל דנציג. הוא התחיל לארגן ואחר־כך לראיין.

מאחוריו מאות הופעות ופי כמה מרואיינים. „בהופעה הראשונה שלי באו 300 איש, לשניה — 800. מאולם סגור העבירו אותי לדשא, ומשם היתה הדרך קצרה להופעות במקומות אחרים — בתי־מלון, אולמות, צוותאות, מתנ"סים וקאנטרי קלאבים."

מהו סוד ההצלחה של דנציג? „ה־קונצפציה שלי היתה שדווקא ה־טלוויזיה תוציא את הצופים אל ה־אולמות. הם יראו לראות מקרוב את הכרס של חיים יבין או את מישקפיו של יעקב אחימאיר. הם יראו לשאול את שימעון פרס אחרי הופעה שלו במוקד למה הוא התכוון בריוק."

ובאמת, שימעון פרס התראיין אצלו לפני הבחירות פעמיים, לפני קהל שיא של חמשת אלפים איש בכל הופעה.

הדיאלוג של ליפשיץ. „הסוד שלי הוא בחירת המרואיינים," קובע דנציג גבה־הקומה: „יש ליצור קוק־טייל, במינון נכון, שיענה על הציפיות של המכנה המשותף הרחב ביותר." הנוסחה היא קצת פוליטיקה, מעט מישטרה ופלילים, משהו אטרקטיבי־אקטואלי, אתנחתות מוסיקאליות או הופעות של דוגמניות והעיקר, כוכבי־תיקשורת, שהציבור צמא לראות ולש־מוע אותם.

כאחד המועמדים להנחיית שעה טובה בטלוויזיה, החליט להוציא לאור את הסיפורים המרתקים שמאחורי־הקל־עים על ערבי הראיונות, על השיגעו־נות של המרואיינים, התרגשותם לפני עלותם לבימה ובעיקר — על התנה־גותם כשהם לא בתפקיד.

זיכרונות

16 צעירים וצעירה אחת

ביצד הינדסו את שמות הטבניון ומה היה בראשם של הסטודנטים

כאשר נפתח המוסד סוף־סוף, באיחור של 24 שנים, היתה לו בעיה. איש לא ציפה כי בין הלומדים תהיה גם לומדת אחת, ולכן הותקן במוסד רק חדר־שירותים לגברים. באין ברירה התקינו מנהלי המוסד חדר־שירותים נוסף, לגברות.

המוסד הזה הוא הטכניון בחיפה (בשמו המלא: המכון הטכנולוגי לישראל), שבימים אלה מלאו לו 60 שנה. במשך השנים היו לו בעיות יותר קשות מאשר חדרי־שירותים נפרדים. כאשר עסקני־ציבור יהודים בגרמניה הציעו, ב־1901, את הקמתו, הם נתנו לו את השם התכניקום העברי – בית חרושת ללימוד. כמה שנים אחר־כך ביקש נחום סוקולוב, אז יו"ר ההס־תדרות הציונית ובלשן עברי בזכות עצמו, לקרוא למוסד בשם עברי שנראה לו מקורי מאוד: הטכניה החיפאית. (המשך בעמוד 36)

* *אלוף־הטניס שלמה גליקשטיין.*

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

הצלחה מובטחת

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה ל:
• ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
• אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
• מכון ליופי וסלון תסרוקות חדישים ל:־
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות ובשעות
תעודות למסיימים והכנה לבחינות
הסמכה ממשרד העבודה
30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית!

השתלמויות באירופה

דיאנה

3 שנים ברציפות בענף בתי ספר לספרות ונשים

1984

ת"א, דיזנגוף 190 (יחפת 4) 226066, 229388

תן טרמפ לחייל

נערים — היזהרו מפני

מוסדות סגורים!

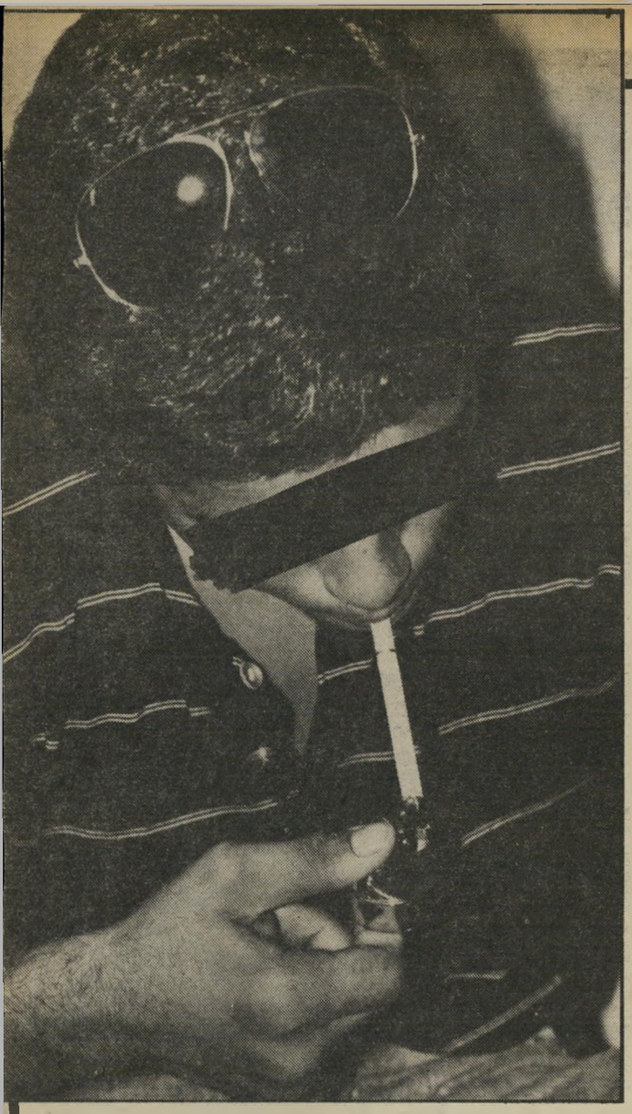

"רחננתי לפני השופטת, בי־קשתי ממנה שתיתן לבני צ'אנס, כי זו היתה העבירה הראשונה שלו והוא רק בן 15 וחצי. אמרתי לה שאני מוכנה לעשות הכל רק שלא ישלחו אותו למוסד סגור, אבל היא לא שמעה לי. היא אמרה שלדעתה צריך לטלטל ולנער אותו עכשיו אחרת יגמור את חייו בבית־סוהר. היא פסקה לו שנה במוסד סגור," מספרת חני (שם בדוי, כדי לא לפגוע בקטין שהורשע).

"בני, ששון (שם בדוי) נשפט על עבירה של שוד מזויין. אני יודעת שזה נשמע נורא, אבל במציאות זה היה קצת יותר ממישחק ילדים. ששון, שהיה אז כבן 15, היה בסנוקר עם ילדים גדולים יותר. אחד מהם ניגש אליו ושאל אותו אם הוא מוכן לבוא אתו לזוג שגר ממול ויש להם חנות. הוא אמר ששון יחכה בחוץ וישמור, ושניים אחרים יפרצו לבית ויגנבו. לילדים האחרים היו אקדחי צעצוע.

"ששון אפילו לא הספיק לחשוב על העניין, כאשר מצא את עצמו לפני הבית בו גר הזוג.

"הוא נתפס חודשיים אחרי המיקרה, כשנעצר אחד משני הנערים האחרים, והוא הלשין על ששון."

זו היתה תחילת דרכו של ששון לעולם המוסדות הסגורים.

חני, אמו של ששון, היא אשה בעלת אופי נחוש ורצון עז. חייה לא היו קלים. ששון הוא ילדה השלישי. אחרי שתי בנות. בעלה היה אלכוהוליסט וחולה בסכיזופרניה. שנים היה מכה אותה ואת הילדים.

כאשר היה ששון בן 4, התגרשה חני מבעלה. היא המשיכה לגדל את ילדיה בכוחות עצמה, אחרי שפטרה את בעלה מחובת־המזונות.

"רציתי לתת לילדים את כל החום, האהבה והפינוק, כדי לחפות על הכי־עור שראו בחייהם," היא מספרת. היא הצליחה מאוד עם שתי הבנות, שגדלו ולמדו והן מביאות לאמן אושר ונחת. את הצרות עשה לה ששון.

"הוא היה ילד יפה ומקסים. תמיד ידע לקנות את ליבן של המורות והמחנכות," מספרת האם. "אבל הוא היה ילד שובב והפריע בכיתה. היו מוציאים אותו הרבה מהכיתה. והמורים אמרו לו, שכאשר הוא מרגיש בלחץ, שייצא מהכיתה חופשי. וששון יצא מהכיתה חופשי, ורק לעיתים רחוקות חזר."

כבר בכיתה ב' היה ששון משוטט ברחובות ובורח מבית־הספר כדי לשחק עם הסוס של מוכר־האבטיחים ועם הכלבים של השכונה.

"הייתי תולה כביסה ורואה פיתאום את ששון מטייל ברחוב עם הכלבים," מספרת חני. כבר מכיתה ג' היו לששון יועץ חינוכי ופסיכולוגית.

אמו של "ששון"
"ביקשתי מהשוטרים שיכו אותו כמו אבא..."

דווקא אותו תפסו

אולם למרות גירושיה, לא היה לחני שקט. כל זמן שבעלה גר באותה העיר. הוא היה מופיע בבית בשעות הבוקר המוקדמות, פורץ את הדלת ומעיר את בני־הבית. לפעמים היה מכה את חני מכות חזקות לעיני הילדים.

כאשר היה ששון בן 8, הוחלט כי כדי להציל את המישפחה מפגיעות האב תעבור חני לגור בעיר אחרת, והילדים יעברו למישפחה אומנת. הבת הבכירה, המחוננת, עברה ללמוד ב־מוסד, ואילו ששון ואחותו השניה עברו לגור ביחד בבית מישפחה אומנת. חני היתה מבקרת אותם בכל יום, וכל סוף שבוע בילתה בחברתם. אבל היא לא שקטה עד שבתום שנה, כאשר בעלה עזב את הארץ, חזרה לדירתה הישנה והחזירה אליה את כל ילדיה.

ששון בן ה־9 היה עדיין ילד בעייתי מאוד בבית־הספר. הוא לא רצה ללמוד, הפריע בשיעורים והיה מתחמק מבית־הספר. "אחרי שנה שהיה במישפחה אומנת, לא רציתי בשום אופן שהוא יעזוב שוב את הבית ויעבור לבית־ספר מיוחד, כפי שייעצו לי בבית־הספר," מספרת חני.

היא נאבקה במשך שנה שלמה, אך ראתה כי איננה מצליחה. ששון לא חזר ללמוד, והיא נכנעה לבסוף ושלחה אותו לבית־הספר קריית־יערים, בית־ספר לילדים קשיי־חינוך, ליד ירושלים. "אמרו לי שאני אגואיסטית שאני שומרת אותו בבית, וזה שיכנע אותי," אומרת חני.

"ליד בית־הספר קריית־יערים יש בית־חרושת לממתקים. כל הילדים היו גונבים שם ממתקים, אפילו הבנות, אבל לששון לא היה מזל, דווקא אותו תפסו והעיפו אותו מבית־הספר," אומרת אמו.

שוב חיפשה חני מוסד עבור בנה, שהיה כבר בן 13, ולא מצאה בקלות. בבית הוא היה ילד טוב ומנומס, וגם בחוץ מעולם לא היה אלים, אבל היו לו בעיות התנהגות. וכך הגיע ששון לבסוף לבית־ספר לספרות נשים. הוא דווקא אהב את המיקצוע, אך בבית־הספר היו מזכירים לו מדי פעם כי נזרק כבר מבתי־ספר אחרים והוא סבל מכך. עד שלבסוף עזב את בית־הספר המיקצועי.

חני התייעצה בעובדת הסוציאלית. שטיפלה במישפחה, וזו הציעה לשלוח את הילד לארצות־הברית, לאביו. האב עבר שם ניתוח סרטן וחי עם אשה שתמכה בו. ששון שמח לנסוע. הוא נרשם לבית־ספר תיכון באמריקה, אבל לא רציתי לתת לו גיבוי, אז אמרתי לו שזה מגיע לו על שהוא מסתובב בלילות."

בוקר אחד, כאשר ירדה חני מהמרגות בדרכה לעבודה, הגיעו לדירה השכנים ואמרו לה שמישהו פרץ לחנות ושדד אותה. "ידעתי שזה ששון. הוא לא חזר הביתה כל הלילה. הייתי בטוחה שהוא נתפס. אחר־כך הוא סיפר לי שהוא ברח מהמשטרה ונסע לתל־אביב, שם הוא ישן אצל חברים. הוא אמר לי שהוא רוצה לחזור הביתה, אבל אני לא הסכמתי. אמרתי לו שיסע לאבא שלו בארצות־הברית, שם הוא יוכל להתחיל חיים חדשים. הוא לא רצה לנסוע, אבל לא היה לו ברירה. הוא לא יכול היה להישאר בארץ, כי אחרת היה נשלח לכלא."

ששון נסע לאביו, ושם הוא התחיל לעבוד בחנות של אחיו החורג. "הוא עבד שם קשה, ואבא שלו אמר לי שהוא עובד יפה. אבל אחרי שנה הוא התחיל לצאת עם חבורה של ילדים שחורים, ואחרי שנה וחצי הוא נתפס בגניבת מכונית. אבא שלו לא רצה לקחת אותו אליו הביתה, ואמר לי שהוא יכול לחזור לארצות־הברית. אבל אני לא רציתי שיחזור לבד, כי הוא היה ילד קטן בן 15, עם מנטליות אחרת. עם המון בגדים יפים, עם ווקמן ואטארי. הוא גם למד שם אנגלית נהדר. אבל הוא ילד סגור נורא. קשה להוציא מפיו מילה."

חני שוב חיפשה עבורו עבודה או בית־ספר, אך הזמן עבר, וביניתיים המשיכה חני לעבוד קשה והיתה חוזרת הביתה רק בשעה 7, וכמעט שלא ידעה מה עושה בנה בימים הארוכים.

היא חשה בשינוי כאשר החל מאחר לחזור בערבים. לעיתים היתה לוקחת טכסי ספיישל ונוסעת לחפש אותו על שפת־הים ובמועדוני הסנוקר. בזמנים כאלה היתה חני מחבקת את בנה ובוכה על צווארו ואומרת: "רק שלא תסתבך עם המישטרה, אני לא אחזיק מעמד במיקרה כזה, זה יהרוג אותי!" וששון היה עונה כי לא יסתבך.

פקולטות לעבריינות

יום אחד עצרו אותו על שוטטות, והוא חזר הביתה חבול. "השוטרים היכו אותו במעצר מכות חזקות, ונשארו לו סימנים על הפנים. שני אנשי מישטרה. בירם היה צו־חיפוש, והם אמרו שהם עוצרים את ששון. "בכוונה לא הלכתי איתם. כשהוא לא שמע, הזהרתי את השוטר לא להרביץ לו חזק, תכו אותו כמו אבא, אבל אל תגזימו! אמרתי להם. ושמעתי את ששון קורא לי מהרחוב, אמא, אמא! הוא לא רצה להיכנס לניידת, אבל אני שמעתי ולא יצאתי אפילו למירפסת, כדי שיידע וילמד לקח."

רק אחר כך נודע לחני כי בנה מסוכך בעבירה חמורה של שוד מזויין. קצין המישטרה הציע ששששון יגלה מי היו שותפיו ויספר על מעשיהם. ואז ישתחרר אותו. "אבל אני לא הסכמתי! לא גידלתי את הילד שלי שיהיה מלשין, שיידע שהוא יכול להלשין על חברים ולצאת מכל העניין!" בגלל חומרת העבירה, נידון ששון לפני בית־המישפט המחוזי בבאר־שבע, ולמרות תחינותיה של האם, שלחה אותו השופטת לשנה במוסד סגור.

"את החודש וחצי שהיה במעצר בילה ששון במוסד נווה־חורש. שם היה בהסתכלות ופגש את כל עברייני־הנוער שבמדינה. המדריכים שם מכים את הנערים, מקללים אותם וקוראים להם בני־זונה," אומרת חני. אך עיקר תלונותיה הן נגד החשיפה של נערים צעירים לאוכלוסיה ענקית של נוער עברייני. "זה היה המעצר הראשון שלו, הוא עוד לא היה מעורה בעולם הפשע. אבל אחרי שהיה שם חודש וחצי, זה כאילו עבר כמה פקולטות לעבריינות," אומרת האם.

אחרי פסק־הדין, נשלח ששון למוסד מיצפה ים, בהרצליה. "זה מיבנה ישן ששימש עוד בזמן המנדאט כמישטרה. הכל מתפורר ויש סדקים בקירות. המוסד ניצב על צוק ליד הים, ובחורף שורר שם קור נורא. הכל נראה ישן ועלוב.

"אבל העובדות הסוציאליות הן נהדרות. הן מתעניינות בצעירים ועוקבות אחריהם. גם כאשר עזבו כבר את המוסד. גם חלק מהמדריכים הם טובים. אבל יש גם פחות טובים," מספרת חני.

זהו סיפור מהחיים: הנער התגלגל ממוסד למוסד, עד שהגיע למוסד שהפך אותו סופית לפושע מועד. אמו יוזמת אירגון של הורים, שיפקח על הנעשה מאחורי הסורגים

לצאת מן המעגל

במוסד "מיצפה־ים" יש שלושה שלבים. כל נער חדש נכנס למחלקה הסגורה. אחרי חודש וחצי, אם הוא מתנהג יפה, הוא יכול לעבור למחלקה הפתוחה, ואחרי שלושה חודשים, אם הוכיח את עצמו, הוא עובר להוסטל. שם הנערים עובדים מחוץ למוסד בשעות היום וחוזרים בערב.

כל זמן ששששון היה במחלקה הסגורה, הוא לא הסתבך. הצרות שלו החלו דווקא במחלקה הפתוחה. "יום אחד באתי וראיתי שהבן שלי שוב במחלקה הסגורה. סיפרו לי שהוא התחצף למדריך

(המשך בעמוד 38)

דירה פרטית על שפת הכינרת
אפיק השקעה פופולרי

מומחים ממליצים על השקעה בדירות פרטיות לאבטחת ערך הכסף וכמקור נושא הכנסה אזור הצפון זוכה לעדיפות אצל משקיעים מכל הארץ

מצב המשק, חוסר הוודאות והגזירות הכלכליות, הביאו אנשים רבים לחיפוש פתרון בטוח לכסף שברשותם. הבורסה שהכזיבה ושערי המטבע הבלתי בטוחים, מפנים לאחרונה ל־ אפיק שלא היה מקובל בעבר — השקעה בדירה. ערך הדירות, כפי שנימסר על־ידי מומחים, נישמר היטב ועם השכרת הדירות מהווה ההש־ קעה מקור הכנסה טוב שאינו דורש השקעת זמן או טיפול מקצועי. זוהי השקעה, מוסיפים המומחים, המתאימה לכל מי שברשותו סכום כסף מבינוני ומעלה, מבלי כל צורך ב־ מומחיות בענף.

דירה פרטית

חברת קלרין, הבונה בטבריה את „מגדלי המלכים" על שפת הכינרת, מהווה אבן שואבת למשקיעים רבים. אלה הם שני מגדלי מגורים בני מאה דירות כל אחד, הבנויים בסיגנון מודרני במרחק של מטרים ספורים מן הכינרת. הדירות, בנות שניים ושלושה חדרים, מצויידות בכל הדרוש: חדר שינה, חדר אורחים, שטיחים מקיר אל קיר, אמבטיה, שרותים, מטבחון עם ארונות ומקרר. הרוכש דירה ב„מגדלי המלכים" זוכה גם באפשרות להנות מפעילות בידור וספורט. אל המגדלים מצורפים מועדון לילה, מסעדת רונדו ומועדון חברים. כל המערכת מתופעלת על־ידי חברת ניהול מקצועית, האחראית לאיכות החיים הגבוהה במקום.

עסק טוב

בשילוב הזה, של מיקום גיאוגרפי מרהיב (נשקף אל הכינרת), מחיר נוח (מכ־18 מ' שקל), ואפשרות להכנסה כספית, הביאה למכירה מהירה למדי של מרבית הדירות. עד כה נמכרו מאה שישים ושש דירות, מתוך מאתיים הדירות המתוכננות. עבודות הפיתוח והתשתית שנעשות בשטח, מושכות אליהן מתעניינים רבים.

ראוי לציין כי כל דירה יכולה להרכש במשותף על־ידי שניים־שלושה שותפים, דבר המקל מאוד על הרכישה. מספרים אחדים עשויים להבהיר את התמונה היטב: השכרת הדירה למשך תשעה חודשים בשנה (כאשר ביתר שלושה חודשים מבלה בה בעל הדירה) תכניס בין 2,500 ל־3,600 דולר בשנה. כך אפשר להחזיר את ההשקעה תוך שמונה עד עשר שנים.

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי החברה ברחוב הירקון 305 בתל־אביב, טלפונים: 458606, 445812־03.

(מ.)

במדינה

(המשך מעמוד 34)

מיום פתיחתו, בשנת 1934, כאשר על דעת הכל המוסד כבר היה בית־ספר גבוה, נקבע שמו כטכניון (מטכ־ נולוגיה).

מרצה על מריצה. אלה הם רק כמה טיפות מים הזוטות רבות־הענין, שהעלה השבוע ירח טל בכתבתו על יובל הטכניון בהארץ. למשל: 17 הסטודנטים הראשונים (16 צעירים וצעירה אחת) התעקשו על תוארם זה. מנהלי הטכניון, שראו במקום יותר בית־ספר טכני, ביקשו לקרוא להם תלמידים. ובעקבות זה גם אסרו על התלמידים לעשן בין כותלי המוסד.

הוראה זו לא נשמרה מהסיבה הפשוטה, ש־17 הראשונים הודו, כי אומנם לתלמידים אסור לעשן, אבל הם, הרי, סטודנטים!

הסטודנטים־החלוצים האלה גם הקפידו על רמת־הלימודים. כאשר מרצה לא עמד בקריטריוני־הטיב שלי־ הם, הם פתחו בהאטה. רק שלושה מהם הופיעו לשיעוריו. כאשר זה לא עזר, פשוט הושיבו את המרצה החלש על מריצה וסילקו אותו מן המקום.

אבל ה־17 היו, בסופו של דבר, מהנדסים לעניין: מהנדסי מחלקת־ העבודות־הציבוריות, מהנדסי־עיר, מר־ צים בטכניון ואחד אפילו היה, אחרי שנים, לחבר־כנסת (נחום לוין המנוח, איש חרות).

האמת היא כי בעיסקי ציבור הם כבר היו מעורבים אז. במרתף של בית־המלאכה קיימו הצעירים שיעורי נשק של ארגון ההגנה, ובמעמקי הבאר שבחצר הם החזיקו סליק־נשק.

כל זה לא מנע מהם גם לחשוב על פרנסתם כסטודנטים. אלה מהם שלא הצליחו, בחופשת הקיץ, למצוא עבודה כפועלי בניין בצפון, נדדו דרומה, הרחק דרומה, ועבדו בהקמת סכר על הנילוס, במצרים.

נוער
שבע רקות בעירום
בני־הטובים שילמו 3000 שקל לכרטיס כדי לצפות במופע הקוקסינל־החשפנית

הקוקסינל התל־אביבי גילה הימם השבוע את הנוער בכרך. הנוער בא בהמוניו למועדון ליקוויד. בדרום תל־ אביב, לצפות בגילה. הם צבאו על פתחי־המוערון, דחפו. שילמו 3000 שקל לכרטיס ובלבד שיזכו בחזיון של קוקסינל עירום של הבימה.

רוב הבאים היו בני־טובים, בגיל 15 ומעלה. והיו גם כמה הומו־סכסואלים.

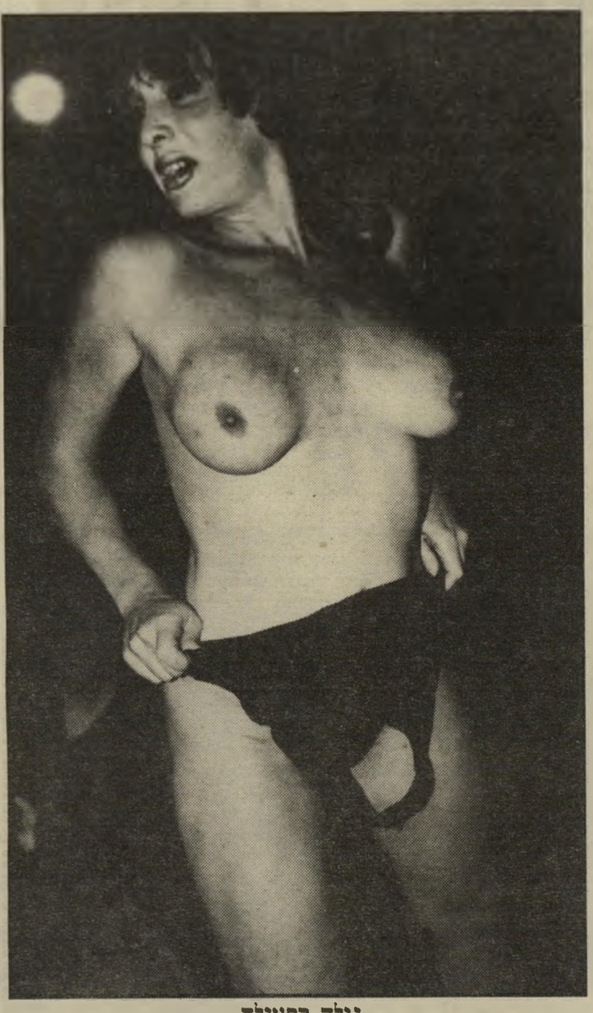

גילה בפעולה
„תורידי כברז"

רבים נשארו בחוץ, כי לא היה די מקום לכולם.

הם עמדו בחוץ, כשעל פניהם אכזי־ בה על כך שגילה מתפשטת והם לא זוכים לצפות.

גילה עלתה לבימה בבגדי־ים שחור. היא עשתה כמה סיבובים. כשהקהל הצעיר צועק „תורידי כברז" גילה הורידה חלק מבגדי־הים, חשפה את שדיה, אחר־כך הורידה את בגדי־הים כולו והתחילה לאונן. הצעירים שעמדו קרוב לבימה ניסו לגעת בה. אך היא התרחקה.

התחילו שריקות וגם מחיאות־ כפיים.

ברקע פעלו מכשירי הווידאו. שהקרינו סרטים כחולים, ואלה שלא הספיקו לראות את גילה, עמדו ליד דלפק הבר, כשכוס משקה בידם.

המופע נמשך שבע רקות. ואז אספה גילה את בגדי־הים, ירדה מהבימה, כשקהל הצעירים מריע לה.

אם הם באו על סיפוקם. גילה בוו־ ראי באה על סיפוקה. היא חשפה את אבריה הנשיים. כי רק לפני כמה שבו־ עות היא עברה את הניתוח המסובך לשינוי המין.

מרים בניהני

מזל החודש:

קשת

מה טומנת בחובה השנה הקרובה לבני המזל?

מזה כשלוש שנים חייהם של בני מזל קשת אינם שקטים ונינוחים כבעבר. הכוונה, כמובן, לנינוחות ושקט יחסיים.

כל מי שמכיר את אופיים של הקשתים יודע, שהקביעות והמיסגרות השיגרתיות לא למענם נוצרו. הקשתים הם אנשי החופש, החירות והדרור. אין דבר אכזרי יותר מלכ־פות על בן מזל קשת אורח־חיים אפור, מ־שעמם ומחייב, שבו לשעון יש תפקיד ראשי ושליטה מוגזמת על החיים. חלוקת הזמן לימים, שעות, דקות ושניות מתאימה אולי לשכניהם הגדיים. כי להם, יש לוח־זמנים פרטי, פנימי, וכאשר מאפשרים להם לחיות לפיו – הם מסתדרים מצויין.

אי־אפשר להאשימם בעצלות ובחוסר־מעש. כשקשת לוקח על עצמו משימה, הוא מוכן לעמול יומם ולילה, עד כדי שיכחה עצמית.

כשהמטרה תושג והמשימה תושלם, הוא ייזכר שלא אכל, לא שתה, לא ישן ולגמרי שכח שאולי יש מישהו שדואג לו באיזה מקום, הוא פשוט היה במקום אחר. אך התנאי הוא שייתנו לו לקשת לפעול בזמן הנוח לו.

מה שמתואר כאן קורה, כשהתנאים אידיאליים ודבר לא מפריע או משבש את החיים. כפי שכבר נאמר, שלוש השנים האחרונות הוציאו את הקשתים מכל מה שהיה מוכר ומובן מאליו. קשתים שנולדו בין ה־22 בנובמבר עד ה־5 בדצמבר הרגישו זאת יותר חזק. כוכב אוראנוס היה הגורם לשינויים הפיתאומיים שעברו עליהם. מי־דת החסד והרחמים אינן כלולות בהשפ־עותיו של כוכב זה, כך שהצורה שבה זה קרה לא היתה קלה או נעימה. לא כל שינוי היה שלילי, אבל עצם הצורך להתרגל לצורת חיים אחרת וכמעט ללא הכנה מראש, היתה בוודאי קשה.

שנת 1985 תכניס קשתים נוספים למעגל זה. מדובר על כל אלה שתאריך לידתם הוא עד ה־10 בדצמבר. כוכבים נוספים משפי־עים על מצבם של בני המזל ומדובר בעיקר על סטורן ופלוטו, שנמצאים בבית ה־12 שלהם (במזל עקרב). למעשה, הם נפגשים כעת עם טעויות שטעו בעבר ומשלמים את החשבון. אנשים הזוכרים להם מעשים או דיבורים פוגעים אורבים להם מעבר לפינה ומנסים לשים להם רגל. קשה לדעת מאין זה יבוא. או מי יהיה זה שמתכוון להקשות. לכן על הקשתים להיות יותר זהירים מתמיד.

חשוב שיהיו ערים לצרכים של הסובבים אותם. קיימת סכנה שהם יקנו להם אויבים נסתרים מבלי להתכוון לכך כלל.

וכאן אסור להתעלם מאחת התכונות הבולטות של בני מזל קשת וזו התמימות והאמונה העיוורת בבני אדם. עד שלא שוב אתם שוברים לכם את הראש מהיכן לקחת כספים כדי להחזיר תשלומים שונים.

כעת תהיו יותר מקו־בלים בחברה ובקרב המישפחה. אחים ו־אחיות יתנדבו לעזור ויורידו מעט מהנטל. שכנים יציעו גם הם עזרה, והפעם לא כדאי לסרב. נסיעות קצרות עומדות על הפרק בזמן הקרוב, יתכן שתוצע לכם עבודה שיש בה נסיעות רבות. אך זה ירענן אתכם ויפגיש אתכם עם אנשים חדשים ומעניינים.

* * *

בתקופה הקרובה תהיו עסוקים במיוחד בתיכנון ואירגון מחדש של העבודה שבה אתם עסוקים. השטח הכספי בהחלט מבטיח שיפור. טוב לעשות עיסקות עם מכרים או אפילו אנשים חדשים. ה־21 וה־22 אינם קלים. וב־27 יש נטיה להסתבך בתאונות – אל תזלזלו בכך. דווקא אתם רגי־שים כעת. נסיעות קצ־רות יביאו לתוצאות טו־בות בזמן הקרוב. וכן היכרויות חדשות. אתם יותר פתוחים ואנשים מעוניינים בקירבתכם.

* * *

בחודש שחלף הייתם שרויים במצב־רוח כבד. כעת תתחילו להרגיש בשיפור. אלה שחוגגים את ימי־ההו־לדת שלהם השבוע יר־גישו כבר בשינוי. ה־אחרים יצטרכו להמתין ליום־הולדתם. מקובל באסטרולוגיה שמיום־ההולדת האדם כאילו נולד מחדש. וכל ההז־דמנויות שוב ניתנות לו. בשטח הכספי תהיה לכם הצלחה מסחררת – אל תחששו מסיכונים. הכוכבים עומדים כעת לצידכם. ה־21 וה־22 יהיו קשים.

בזמן הקרוב תצטרכו לגייס את מלאי המרץ שיש בכם כדי להקדישו לעבודה. אתם תהיו עמוסים בהתחייבויות ואחריות נוספת. יתכן שעבודתו של מישהו אחר תיפול עליכם ל־מעמשה. בשטח הברי־אות אינכם חזקים כ־תמיד. חשוב להקפיד יותר על שינה ומנוחה. בתחום הכספי נראה שיחול שיפור ותוכלו ב־אופן זמני לצאת מה־מצב הקשה שאליו נקלעתם. בשטח הרומנטי צפויה הצלחה אתם נראים יותר מושכים.

* * *

עדיין לא קל, אך כבר ניכרת הקלה במצב הקשה שבו הייתם שרויים. כעת תוכלו להרשות לעצמכם ל־צאת לבילויים ולחזור לתחביבים שזנחתם ב־שנים האחרונות. גם בתחום הרגש אתם מחליטים על שינויים. קשרים מסובכים עומ־דים להסתיים ותחתם תחפשו קשר קליל ולא מחייב. בעבודה תמצאו קו חדש שינחה אתכם לקראת הצלחה, תזכו בשבחים וההרגשה תהיה טובה. נסו לשמור מעט על המישקל.

* * *

עניינים מישפחתיים מעסיקים אתכם – בכל קושי שמתהווה. אנשים רגילים שאתם פותרים את הבעיה. זה לא יהיה קל, אך קשה לשנות אתכם. מאחר שתבלו לא מעט בבית, תוכלו לחשוב כעת על שיפוצים או רכישה של אביזרים נחוצים ו־חשובים. כסף יגיע מ־מקור בלתי־צפוי ויעזור לכם להגשים את ה־תוכניות. ה־25 וה־26 מתאימים לקניה של כרטיסי־הגרלה – סיכוי טוב לזכות בסכומים בלתי־מבוטלים.

בתקופה הקרובה תתחילו להרגיש יותר טוב. מצב־הרוח הקודר מתחיל להיעלם. כעת תתחיל תקופה של עבודה מאומצת, אך האנרגיה שופעת ואתם מוכנים להשקיע מרץ רב בכל דבר שתקחו על עצמכם. הבריאות מש־תפרת ותוכלו לשוב לפעילות גופנית ואף ליהנות מהצלחות ב־שטח הספורט. עדיין קיימת סכנה בדרכים. הנטיה לתאונות לא חלפה. התאריכים היותר מסוכנים הם ה־22 וה־27 בחודש.

* * *

בזמן הקרוב תצטרכו לפתח סבלנות ו־להתחזק לקראת תקופה שאינה עומדת להיות קלה במיוחד. בשורות לא נעימות ב־עניינים מישפחתיים עלולות לשבש את ה־תוכניות ולגזול זמן יקר. במקום העבודה מורגש אי־שקט. ואתם נאלצים להתערב בקטטות ו־סיכסוכים שלא אתם יזמתם. בשטח הרומנטי יותר טוב, הקשיים שהיו בזמן האחרון לא יציקו עוד כבעבר. ה־25 וה־26 בחודש חשובים במיוחד מבחינה זו.

* * *

אם ה־21 וה־22 בחודש לא יהיו נוחים ביותר, הרי שתקבלו פיצוי מלא ב־23 ב־חודש. אנשים יהיו נח־מדים אליכם. תהיו יו־תר מקובלים ואהודים בכל מקום. מי שהתחיל בעבודה חדשה יהיה מופתע לטובה מהיחס ומחופש־הפעולה שניתן שם. בשטח הרומנטי צפויה הצפה, פשוט תקצרו הצלחות, חלק מהקשרים שיתפתחו כעת יהיו חייבים להישמר בסודיות, זו דרישה לא קלה כשמדובר דווקא בכם.

עייפות מצטברת נותנת אותותיה כעת. לא תהיה לכם ברירה אלא להאט את חקצב ולהוריד מעליכם חלק מהתפקידים. אתם זקו־קים ליותר מנוחה ולזמן פרטי. חיי־חברה סו־אנים אינם מתאימים לכם בתקופה זו. נסו להתרחק מהחברים ה־קבועים. המקיפים את־כם. ולעשות חשבון־נפש. בשטח הרומנטי מצבכם מעודד. אך טוב לשמור על סודיות מסויימת. מבחינה כלכלית עדיין לא נמצא פיתרון. אך בקרוב המצב ישתפר.

* * *

אתם נמצאים בתקופה רגישה ביותר. בעבודה יש מי שמנסה לעזור לכם. שימו לב גם לאותם שאינם מצ־הירים בגלוי על ידידי־תם או אהדתם אליכם. לעומת זאת חברים קבועים, שעליהם אתם סומכים תמיד, עלולים לגרום למפח־נפש ואכ־זבה גדולה. אל תשתפו אותם בתכניותיכם ה־חדשות. בשטח הרומנ־טי נראה שאתם נהנים, אלא שאתם חייבים לשמור על חשאיות, ו־להבהיר לבני הזוג את התנהגותכם המוזרה.

* * *

תקופה חדשה נפתחת עבורכם. בתחום המיקצועי תוכלו אתם להכתיב את חטון. חשוב לקחת יוזמה ו־להעז. כדאי לפעול ב־שקט ולא לשתף איש בתוכניות הקרובות. הו־דעות לא כל־כך נעימות עלולות להגיע ב־22 או ב־23 בחודש – אל תקחו זאת ברצינות רבה מדי. ב־24 זה יראה אחרת. החיים החב־רתיים שלכם יהיו מאוד מהנים. ידידים חדשים וישנים יפקדו את ביתכם והבילויים יוסיפו הנאה לתקופה.

הקשתים צריכים להיות זהירים, להאזין לקול הפנימי שלהם ולהתרחק מנימוקים שנשמעים הגיוניים

אנשים הזוכרים מעשים או דיבורים פוגעים, מחכים לקשתים מעבר לפינה ומנסים לשים להם רגל

שנשארו במקומם הקבוע עומדים לעבור תזוזה, על־ידי שינוי תפקיד או אפילו מקום עבודה.

בשנה האחרונה העבודה לא גרמה להם, לקשתים, סיפוק רב. גם מבחינת המעמד הם חשו כעין פיחות במעמדם. כל רעיון חדש הצריך מאבק וההרגשה היתה ששוחים נגד הזרם.

חלק גדול מבני המזל חיים בהתלבטות רצינית באשר לעתידם המקצועי. מצד אחד, כעת זה לא הזמן להתפטר או לחפש עבודה אחרת. מצד שני ההרגשה הלא מספקת ממלאה אותם ומגניבה בהם ספקות באשר לכדאיות השקעת המאמצים, כפי שהם רגילים. אפשר רק להציע להם שיתאזרו בסבלנות, גם השנה לא יהיה כל־כך קל, ואין ברירה אלא לעבור גם את השנה הזו.

(המשך בעמוד 38)

ג'נטלמן למופת

„אני גרוש, בן 30, אב לבת בגיל שנה וחצי, שאני מטורף עליה, ושנמצאת אצל אשתי לשעבר," כותב (1058/84), „גובה 1.80 מטר, טיפוס ספורטיבי, אוהב לצלול בים וקולנוע. אני לא מה שקוראים גבר ישראלי טיפוסי. קצת יותר מעודן. ג'נטלמן למופת, אבל בלי הגזמות בנושא במעשים של יום־יום. אני מתכוון יותר לצד הריגשי. קשה לי לתאר את עצמי מבחינה חיצונית. אני חושב שאני בסדר. הייתי יכול להגיד יותר, אבל מעדיף לא לחלק לעצמי ציונים ומחמאות. זאת שתהמר עליי, סימן שהיא מסתפקת במה שכתבתי עד כאן, ואיננה זקוקה לתיאורים.

„האשה האידיאלית בעיניי היא אשה שהיא אשה, נשית מאוד. יש הרבה שחושבות שהן נשים, בזכות העובדה שהן נקבות, אבל לא יודעות מה זה גבר. חשוב לי איך היא נראית. שתהיה יפה, אבל לא כמו אחת שיצאה מהקטלוג של פלייבוי. שיהיה לה יופי טיבעי, שתהיה אמיתית, לא משחקת, שתהיה לה קצת תמימות בזווית הפה. הגיל לא חשוב לי. ודבר אחרון — שהיא תשמח שהיא פגשה אותי."

★ ★ ★

יכולתי להיות נורא מאושרת אילו ניתן היה למזג את התכונות של שניהם. רמי הוא בחור נחמד. רציני ועשיר ודי רוצה להתחתן איתי.

★ ★ ★

רוצה הכל

(1059/84) היא גרושה פלוס שניים, בת 34 אבל נראית פחות, עוסקת בתפקיד ניהולי. היא נאה, 1.66 מטר גובה, שיער בהיר, ארוך ומתולתל ועיניים ירוקות. אומרים לה שהיא חתיכה, אבל היא לא אוהבת את המושג הזה. היא רגישה, דינאמית, לא יושבת־בית. טוב לה בחיים. אבל כדי להשלים את הטוב הזה, היא מחפשת אותך — נאה, אינטליגנטי, מסודר היטב, רגיש, רומנטי, בנאדם עם נשמה, בסביבות ה־40. „אני בעצם רוצה הכל, לא?" היא שואלת. נכון, וזו בהחלט זכותה, מותק.

★ ★ ★

שכל. זה מה שגבר מחפש אצל אשה. אחרי שמצא את כל היתר.

★ ★ ★

מספיק מטורפת

הוא בן 36, גרוש, עוסק בתיק־שורת. זה כל מה שהוא סיפר לי על עצמו, מצטער. אבל תוכלי ללמוד משהו עליו לפי השורות הבאות: „מחפש אותך, אינטליגנטית, בעלת אופי חזק וחוש־הומור בריא. מצד אחד רצינית כמו איינשטיין ומצד שני מספיק מטורפת לצאת בלילה חורפי גשום לטייל יחפה על שפת־הים. יודעת להיות קשוחה ורכה, כש־צריך, אוהבת להתפנק ויודעת להי־עניק. רצוי גרושה, מגיל 29 ומעלה." השם שלו, אצלי, הוא (1060/84)

★ ★ ★

– האם היגד מבלה בנעימים מאז קיבלת את מישרת מזכיר הלישכה?

– מפקידה לפקידה.

★ ★ ★

היכרות אמיתית

בן 25, נחמד ורציני, פלוס דירה, פלוס עבודה קבועה, מעוניין להכיר

בחורה נאה [illegible] בעתיד אף חיים משותפים. לכתוב ישירות אל ת"ד 3348, חדרה. זאת הפעם הראשונה שאני שומעת שמישהו מתפאר שיש לו עבודה קבועה. נו טוב, שיהיה. אם זה עושה עלייך רושם, מגיע לך.

★ ★ ★

קטע משיחה אחרי התחונה: כמובן שאוכל להתקיים מהמש־כורת שלך. אבל ממה אתה תחיה?

★ ★ ★

רווקה ואוהבת

„אני בת 31, רווקה," כותבת (1061/84), „העיסוק: שיווק ומכי־[illegible] חום בהיר. לא [illegible] עצמי, אבל אומרים [illegible] גם אוהבת להתלבש [illegible] תשמח להכיר אותך, אם אתה בסביבות 30–40, נאה, אדם נעים, חכם, פתוח, שיודע להיות חבר. רק לא נמוך, בבקשה. המצב המישפחתי שלך כאמת לא משנה, רק שתהיה פנוי.

★ ★ ★

סוויץ' בראש

תרשו לי התכתבות פרטית עם כמה קליינטים.

לרוני מירושלים: בחייך, בפעם הבאה שאתה מוצא תמונה בקולוסי־אום, או בכל מקום אחר, אולי תדאג שהיא תהיה מאיכות טובה יותר? לא גזורה בצורה משונה ולא מקומטת. זאת ששלחת לא תעבור בדפוס.

לאילן ג' מתל־אביב וליוסי ד' מרמת־גן: בחיי שיש לכם טעם טוב — כתבתם אל אחת היפות שכיכבו

הרועה מבן־שמן

אני לא יודעת אם תת־אלוף מסויים בצה"ל, בקריה בתל־אביב, ליתר דיוק, יודע עד כמה הוא בר־מזל: כל בוקר הוא נכנס למישרד, והדבר הראשון שהוא רואה מול העיניים זה חיוכה המקסים של מזכירתו, רב"ט טלי קאופמן. פרט לחיוך, יש לה גם עיניים ירוקות, אף סולד, שיער חום, חלק וארוך ו־1.70 מטר גובה.

היא בת 19, גדלה בכפר הנוער בן־שמן, כי אביה הוא מנהל בית־הספר היסודי שם. בשעות הערב היא לומדת בקורס לעיתונות. אבל זה לא תפס אותה והדבר היחידי שהיא למדה שם זה שקורסים כאלה היא לא עושה יותר. לפני שנה היא קראה

טלי קאופמן

מודעה בעיתון, שהבימאי יקי יושע מחפש שחקנית. היא התייצבה, גברה על מאתיים מועמדות, וזכתה בתפקיד נשי מישני, לצד ענת עצמון. הסרט, מכת שמש, ירד מן המסכים די־מהר, אבל לטלי נותרו זיכרונות נעימים מן החוויה. אין לה חלומות בנושא, אבל אם יהיו הצעות מעניינות, היא עשויה להגיד כן.

הערכים שספגה בכפר חשובים לה: יושר, חברות עמוקה, אהבת העבודה. כל השנים עבדה בצאן – רעתה את הכבשים, חלבה, טיפלה בטלאים. יופי של רועה, אם כי לנגן בחליל היא לא יודעת. כל פעם כשהיא מגיעה לביקור, היא הולכת לבקר את הכבשים. כרגע, לכמה שנים, חיי העיר מתאימים לה, אבל בסופו של דבר היא רוצה לחזור אל הצבע הירוק ואל השקט.

רות בחברה גדולה. אוהבת אנשים, לטייל, לקרוא."

היא אוהבת הרבה דברים. אוהבת גם חברות אמיתית, כנות, פתיחות. אוהבת חכמים, מעניינים, עצמאיים, לא־תלותיים, בעלי הומור. „לא יכו־לה להגדיר עצמי כאשת־קאריירה, אבל אני מתקדמת כל הזמן בתחום שלי. מצד שני — לא חושבת מבוקר עד לילה על העבודה. החיים הפרטיים חשובים לי. כן, נזכרתי — אני אוהבת גם ספורט, מוסיקה קלא־סית ואחרת. אוהבת את החיים."

„אני גובה ממוצע, עיניים כחו־

במדור הזה. אבל מה לעשות, לנערה יש חבר קבוע, והיא הודיעה לי בפירוש שעד להודעה חדשה אין לאף אחד צ'אנס אצלה. למה אני מספרת לכם את כל זה? כדי שלא תצפו לתשובה ממנה. רוצים מיכתבים אחרים — כיתבו שוב, אבל הפעם אליי.

לצבי ק' מירושלים: איפה אתה חי? המדור לי־לה־לו שבק חיים מזמן. עזוב שטויות עם „מטרה אינטי־מית" ו„תמיכה נדיבה". תעשה סוויץ' בראש, תתאמן בכתיבת מיכתבים יפים, ותחזור אלי לבחינה במועד ב'.

הורוסקופ

(המשך מעמוד 37)

כשלפחות נשענים על הביטחון שנותן מקום עבודה קבוע.

בשנה הבאה המצב בהחלט עומד להשתנות לטובה. יוצאים מכלל זה אותם העוסקים בכתיבה, תקשורת, ייעוץ ובכלל, עבודה עם קהל. אלה יעשו חיל, ומחודש פברואר הם ירגישו שאנשים נפתחים אליהם, מוכנים להאזין להם ולקבל את דעתם. גם האמנים שבין הקשתים (וכאלה יש הרבה) יוכלו להתקדם ולבטא את עצמם ביתר שטף וקלות מאשר בשנים הקודמות.

כספים

בנושא זה מצבם של הקשתים אינו רע. נכון שכללית המצב הכלכלי במדינה אינו טוב ביותר, אך אישית לקשתים יש יותר מזל, ומזל זה מלווה אותם גם בתקופות קשות.

יופיטר, כוכב השפע, שוהה כעת במזל גדי, הוא בית הכספים והרכוש. לכן ברגע זה יכולים הקשתים לקצור את היבול שזרעו בשנים שעברו. אפילו אותם שנתקלים בקשיים, כדאי שייזעו שהקושי הוא זמני בלבד. וכדרכם של הקשתים, גם השנה ישחק להם מזלם והם יוכלו לשפר את מצבם. כוכב יופיטר, שהוא כוכבם של הקשתים, עובר בחודש פברואר לבית השלישי, לכן כדאי להספיק ולארגן כל מה שאפשר עד לאותה תקופה.

בריאות

כאן המצב אינו פשוט. שני הכוכבים סטורן ופלוטו שוהים בבית ה־12, ומרמזים על כך שבריאותם של הקשתים אינה כתמיד. מאחר שהרגישות שלהם בדרך־כלל באיזור הגב, הכבד ואגן־הירכיים, כדאי שלא יזניחו את עצמם וידאגו לגשת בזמן לרופא. אם הם מרגישים צורך בכך. הבית ה־12 רומז על „בילוי" במקומות סגורים. בתי־חולים נמצאים בקריטריון זה. לכן רצוי להקדים תרופה למכה ולהימנע מבעיות מיותרות.

לימודים

כאן אפשר לבשר רק בשורות טובות. מי שהתקשה להתרכז או להתמסר ללימודים בשנים עברו, ימצא שהשנה קל לו ללמוד. זה פשוט יבוא מעצמו: התפיסה תהיה טובה. הפתיחות תהיה גדולה ובעיקר החשק ללמוד ולהתעניין בדברים חדשים. אפילו תלמידים בבית־הספר העממי ירגישו שיותר קל להם לקבל את המיסגרת הקשה של בית־הספר, שבו כל־כך קשה להם להשלים עם ההגבלות והאיסורים. תיכוניסטים וסטודנטים יעשו חיל, יצליחו בבחינות, ישפרו ציונים ויקבלו הצעות מושכות ומעניינות. אפילו מעמדם אצל המורים והמרצים ישתפר, ולדבר זה הם בהחלט לא רגילים, בגלל הרגלם לבטא את מחשבותיהם ודעותיהם בקול רם וללא חשש.

ומה שבינו לבינה

התחום הזה הוא הרגיש ביותר בשנים האחרונות. אוראנוס גרם לקשתים רבים לקום ולעזוב את המישפחה, לנתק את הכבלים ולהתחיל בחיים חדשים. מאחר שאוראנוס ממשיך לשהות במזל קשת, הוא עלול להביא קשתים נוספים לאותו מצב. כשהם לוקחים להם חופש מהמיסגרת הקבועה. באותה מידה הוא עשוי להביא את אותם שעד היום לא רצו לראות את עצמם במיסגרת מחייבת, לרצות להינשא ולהקים להם בית.

דרכיו של אוראנוס מוזרות. חלק מהקשתים אכן יסבלו מניתוקים, ואילו אחרים יצטרכו להרגיל את עצמם לצורת חיים שונה.

מוסדות סגורים

(המשך מעמוד 35)

ריכיו. לילה אחד בילה בצינוק, ומשם עבר בחזרה למחלקה הסגורה.

„הוא היה מלא סימנים, היו לו סימני מכות על הפנים ועל הראש. התברר לי שהוא התחצף דווקא למדריך הכי־טוב והכי־עדין במוסד, בחור שאני ממש הערצתי. הבן שלי סיפר לי שאחרי שהתחצף, המדריך הרג אותו במכות.

„אני אמרתי לו שזה מגיע לו, ואסור להתחצף למדריכים," אומרת חני, וניכר כי עשתה כמיטב יכולתה בכל המצבים כדי לשמור על אובייקטיביות לגבי בנה.

יומיים אחרי המיקרה התקוטט ששון עם נער אחר בגלל כדור פינג־פונג. ציפורנו של ששון פגעה ליד עינו של הנער השני והשאירה שם שריטה. המוסד הגיש נגדו תלונה למישטרה על תקיפת החניך. המדריך הצטרף, והגיש גם הוא תלונה נגד ששון, על כך שתקף אותו כאשר התחצף אליו.

ששון הועבר לתא במישטרת־הרצ־ליה, ונשפט על שתי העבירות.

„שאלתי אותו אז: תגיד לי, ששון, אפשר בכלל לצאת פעם מכל המעגל הזה?" והוא ענה לי: „אולי אפשר לצאת, בקושי, אם נהיים מלשין וסנג'ר" (מש־רת)."

ששון נידון על שתי העבירות הללו לעוד תישעה חודשים במוסד סגור, והוא הועבר למוסד גלעם בגליל.

לתת צ'אנס

לחני יש הרבה מילים טובות על מוסד גלעם. היא נשבחת את צוות המקום, את התנאים הפיסיים ואת הנוף. אבל, לדבריה, גם במוסד זה יש סמים, והמדריכים אינם מצליחים להתגבר על כך. „בכל המוסדות הללו יש סמים. אם בבתי־סוהר יש סמים, אז ברור שבמוס־דות כאלה קל יותר להכניס סמים," היא אומרת.

במוסד גלעם הסתבך ששון בפרשה של סחיטה באיומים. הוא דרש מחני־כים לעשות לו עיסוי ולשטוף לו את החדר. כמה מהם התאחדו וסיפרו על כך למדריכים. ששון הועבר לבית־הכלא בתל־מונד, ונידון לחודשיים נוספים במעון על העבירה הזו. הוא הוחזר לגלעם.

„אני מכורה לבן שלי, אני מוכנה לעשות בשבילו הכל. אבל כעת הוא מתבגר. אני לא אוכל תמיד להגן עליו. אני יודעת שרוב הצעירים שנמצאים בגלעם גומרים בתל־מונד, כפושעים צעירים. ולכן כל־כך מהדהדות באוזניי באירוניה המילים שאמרה לי השופטת, כאשר ביקשתי ממנה לא לשלוח את בני למוסד סגור. תמיד יש זמן לשלוח ילד לתל־מונד או למוסד סגור, אבל צריך לתת להם את כל הצ'אנסים בעולם לפני שעושים את זה.

„ואני לא מדברת על הילד שלי, שנתפס באמת בפעם הראשונה בעבירה חמורה. יש שם ילדים שנכנסים בגלל גניבת אופניים, נשפטים לחודשיים ואחר כך מסתבכים ומבלים את כל חייהם במוסדות כאלה."

להגן על הילדים

חני היא אשה לוחמת. היא רוצה להקים ועד של הורים לילדים הנתונים במעונות סגורים. היא היתה רוצה ליצור אירגון שיפקח על הנעשה במקומות אלה ויתן יד עוזרת בעת הצורך. „יש שם ילדים שאין להם הורים, או שהוריהם נמצאים בבתי־סוהר או בבתי־חולים לחולי־נפש, וה־ילדים האלה ממש חסרי־הגנה. גם עליהם צריך מישהו להגן," אומרת חני.

חני מבקשת כי למי שיש תלונות בנושא מוסדות סגורים, או רוצה ליצור קשר איתה, יכתוב להעולם הזה, ואנו נעביר את החומר לתעודתו.

אילנה אלון ■

בני גאון, מנכ"ל רשת סופרמרקטים ואחיו של יהורם, מספר כיצד נערך השיוק לחקופת ההקפאה, כיצד הוא מנסה להתחרות במחירי שוק הכרמל ובשוק ההברחה של הפירות והירקות, מה אוהב ומה לא אוהב עם ישראל לאכול

„אני מאמין שתוך שבוע שבועיים יאזלו המלאים, ואז המחירים יתייצבו והפער בין צפון לדרום תל־אביב יילך ויקטן"

„המוצרים הראשונים שחדלו לקנות הם המוצרים המיובאים. כל אחד עושה חשבון לגבי מה שהוא קונה"

„כשמקפיאים זו אלף מוצרי מזון, יש חריקות. צריך לקחת את רשימת המחירים כמו שהיא ולהגיד ראה וקדש"

„אחי יהורם עוסק במיקצוע הדורש חשיפה. כל זמן שהחשיפה היא חיובית, אין צורך להתמודד איתה"

„עם ישראל שגה כשלא נתן למיפלגת העבודה מנדאט שלם לדפא את תחלואי המשק"

„תוכנית ההקפאה מצויינת. היא נותנת לנו מרחב־נשימה, והפכה את עם ישראל למפקח"

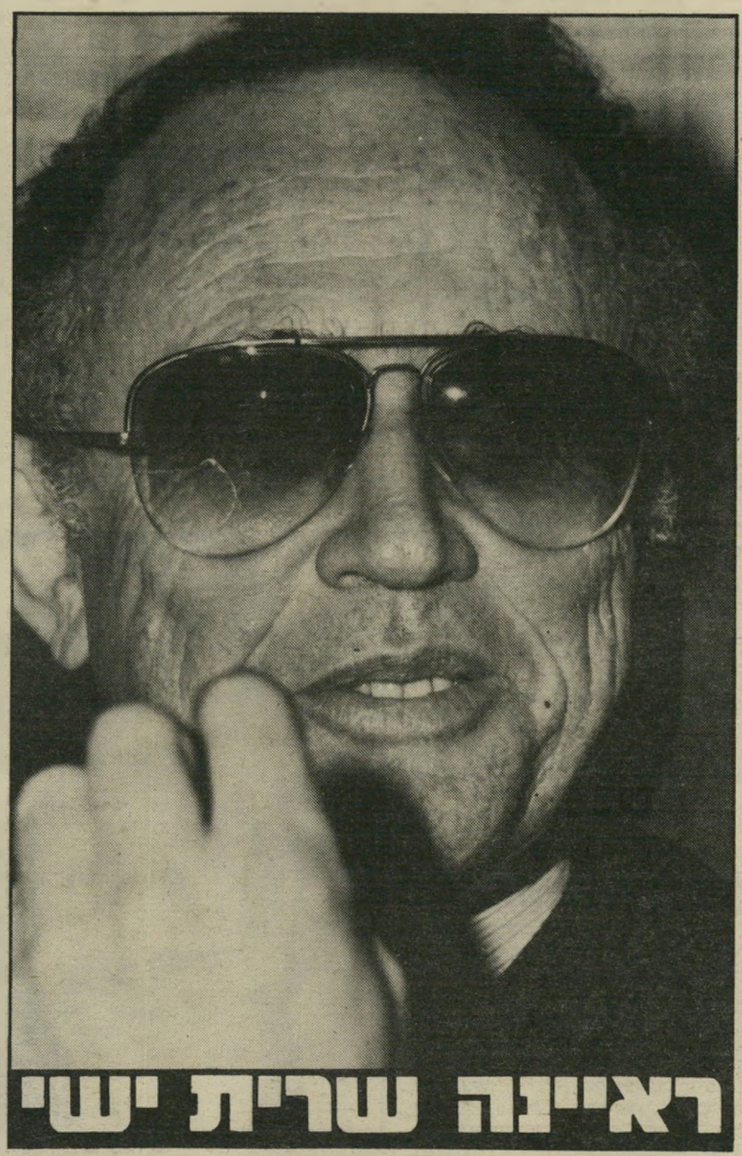

ראיינה שרית ישי

„אם אין חמאה, יאכלו מרגרינה!"

אם לעשות פרפראזה על משפטו הידוע של נפוליאון, שהצבא צועד על קיבתו, הרי שכל אדם הולך על קיבתו. וכל זמן שזה כך, אין לו, לבני גאון, מנכ"ל הסופרמרקטים „קו־אופ", רשת הריבוע הכחול, מה לדאוג.

אבל לי, כאזרח הקטן יש מה לדאוג – ועוד איך. ככל שהמשכורת קטנה יותר, המחירים גבוהים יותר. ולא חשוב שהם הקפיאו לנו כעת גם את המשכורת וגם את המחירים. זה עדיין לא עוזר לי לגמור את החודש, והאובר־דראפט שלי הולך ותופח, כמו האובר־דראפט של כל עם ישראל.

בכל זאת, די נעים – אני חייבת להודות – להיכנס לסופרמרקט בימים טרופים אלה ולמצוא על המוצרים מחירים של ממש, ולא קודים. אני לא יכולתי לסבול את הקודים, לא ידעתי כמה עולה מה, וזה לא מפני שלא היה לי ערך לכסף. זה היה מפני שלא יכולתי לעקוב אחרי האמרת המחירים המטורפת. כעת אני לפחות יודעת שהחלב שאני קונה היום יעלה אותו דבר עד עוד שלושה חודשים, שלא לדבר על גבינות ועל המוצרים הבלתי־מסובסדים.

ובכל זאת, למרות שהם מתלוננים על כך שהקניות ירדו ב־20 אחוזים, נראה כאילו הסופרמרקטים – רשתות־השיווק, בעברית – נוהגות כאילו אין חדש תחת השמש. ולראיה, ברמת־אביב היה סופרמרקט של „קו־אופ", סופרמרקט גדול ומרווח, שהיתה לו צרה צרורה אחת: הוא שכן מול בית־האבות. השירות בו התנהל בעצלתיים, בגלל הלקוחות האיטיים והקופאיות חסרות־הסבלנות. המלאי שלו היה מדולדל בהשוואה לסניפים של נווה־אביבים ורמת־אביב־גימל, מגרש החניה שלו היה מרוצף כורכר ולא אחת גרם לתקר בגלגל. והנה, הפלא ופלא, לסופרמרקט הלא־סימפטי הזה היתה לאחרונה עדנה: מיגרש־חניה מסודר מאספלט נבנה על הכורכר, שיפוצים מרחי־קי־לכת נעשו בתוך החנות הענקית, נבנתה מעדניה מרהיבת־עין והמדפים התמלאו בכל טוב, הקופות הוחלפו בקופות מודרניות, ואין עוד צורך לשקול את הירקות אצל הירקן, אלא אפשר לשקול בקופה, כשמשל־מים. אמריקה ממש. וכל זה למה? מכיוון שבקצה המיגרש בנתה חברת „שופרסל" המתחרה סופרמרקט חדש ומודרני. ב־„קו־אופ" חששו שיגנבו להם את הלקוחות, והשקיעו גם השקיעו בשיפוץ הסופרמרקט הקיים, והלקוחות רק הרוויחו.

המצב קשה, אך התחרות בין רשתות־השיווק על ליבך, הצרכן הקטן, עדיין

(המשך מעמוד 39)

קיימת. רשתות־השיווק מנסות לעשות ככל שביכולתן כדי שתקנה רק אצלן. מיבצעי־הנחה של 15–20 אחוזים, מיבצעים של „קנה שני מוצרים שלם עבור מוצר אחד", תלושי־הנחה, תלושי־פרסים, הפתעות וכל טוב – הכל בסיגנון אמריקאי, והכל כדי להתחרות על כיסו של האזרח, הנאבק כל יום במאבק האינסופי והממושך לגמור את החודש.

בני גאון, מנכ"ל „קו־אופ", מכיר את המאבק הזה לפני ולפנים. האיש הזה מופקד על יותר מ־100 סניפי סופרמרקט ועל 4,000 עובדים. הוא מכיר את שוק־המזון, הוא יודע כיום שהוא נאבק לא על הגדלת היקף המכירות שלו אלא על קיומו. הוא אומר במפורש: „אנחנו חייבים להישרד!"

אם מישהו חשב שהאזרח הקטן ינטוש את הסופרמרקטים לטובת השוקים, איננו אלא טועה. אלף כתבות־כולבוטק", המוכי־חות שחור על גבי לבן, כי בדרום־תל־אביב מוכרים זול יותר מאשר בסופרמרקט ב־צפון־תל־אביב, לא יזיזו עקרת־בית מרמת־אביב דרומה. הגברת לא תוותר על הנוחיות שבקניה ליד הבית, מה גם שכעת, עם הק־פאת המחירים, ההבדלים במחיר הולכים ומצטמצמים.

בני גאון נאבק על לב הלקוח. הוא נוסע לתערוכות בחו"ל, הוא מנסה להעתיק לכאן את גרמניה ואת אמריקה השופעות. הבינ־גרפיה שלו מספרת על כמה תפקידים חשובים שמילא בעבר, לפני שהגיע להנהלת „קו־אופ". בין היתר הקים וניהל את „תדי־ראן לשיווק ושירותים", היה סגן נשיא חברת „סילבניה" באירופה, הקים את מע־רכת סחר־החוץ של „כור" באירופה וניהל אותה במשך שלוש שנים, הקים את סניף „כור־סחר" במצריים, ומ־1982 הוא המנכ"ל של „קו־אופ" רשת הריבוע הכחול – הנחש־בת כיום לרשת־השיווק הגדולה בישראל, והיקף פעילותה לשנת 1984 הוא 50 מיליארד שקל.

בנוסף הוא משמש כיו"ר מועצת־המנ־הלים של „המשביר לצרכן" ויו"ר איגוד־המפרסמים־בישראל.

בני גאון הוא חיה תיקשורתית. אמצעי־התיקשורת אוהבים לראיין אותו, ולוא רק בגלל העובדה הקטנה, שבנוסף להיות אדם חשוב בזכות עצמו, הוא גם אחיו הגדול (49) של הזמר יהורם גאון.

■ ■ ■

● בכמה אחוזים ירדה הקניה ברשת־הסופרמרקטים שאתה מנהל, מאז שהחריף המשבר הכלכלי?

ב־15 עד 20 אחוזים, בהשוואה לאשתקד. בנושא המזון זו ירידה מהותית, זה אומר שעם ישראל קנה פחות מזון.

● מה קנו פחות?

לא קנו פחות מוצרי יסוד, כי אם מוצרי מזון יוקרתיים, כמו מעדני־בשר, שימורים, ליפתנים, מוצרי מעדניה וכיוצא בזה.

● דויד מושביץ, מנכ"ל „עלית", אמר לי, כי עם־ישראל, למרות המצב, לא יחדל לשתות קפה. גם אתה חושב כך?

אני חושב שאם עם־ישראל לא יוכל להרשות לעצמו לשתות קפה, הוא יסתפק בתה. עם־ישראל בהחלט קונה היום פחות ממתקים ופחות שוקולד. ובניגוד למצופה, אנשים גם לא אוגרים מזון.

● לא אוגרים מזון?

בהחלט לא.

● האם קהל־הצרכנים לא קונה היום יותר כדי לחסוך בסף בעתיד, בשה־מחירים יעלו?

מה שקרה בעיקבות ההקפאה הוא, שעם־ישראל הפך ליותר בררן, יותר סלקטיבי בקניית מוצרים שהוא נצרך להם. נגמרו הקניות האמוציונליות, הספונטניות. לא קונים מה שבא, קונים בצורה מחושבת.

בכלל, מאז ההקפאה קיימת תודעה צרכנית אצל הציבור. הצרכן הפך למעשה למפקח על המחירים, והוא מוכן לשלם רק עבור הטוב ביותר, השירות הטוב ביותר, מוצר איכותי וזול.

● בכמה אחוזים צריך אחוז הקניה בסופרמרקטים לרדת כדי שתיקלעו למשבר?

המשבר כבר קיים.

● השאלה היא אם המשבר הוא קטן או גדול?

כדי למנוע מהמשבר לגדול, אנחנו חייבים להתייעל. כלומר, אין זה הזמן לעודד צריכה, כי אין טעם. לכן, כדי להמשיך להתקיים, אנחנו חייבים לקחת נתח מהמתחרה — להיות יותר אטרקטיביים, להקפיד על כמות מלאי ולווסת את כוח־האדם.

● כלומר, לפטר עובדים?

אני לא אומר לפטר...

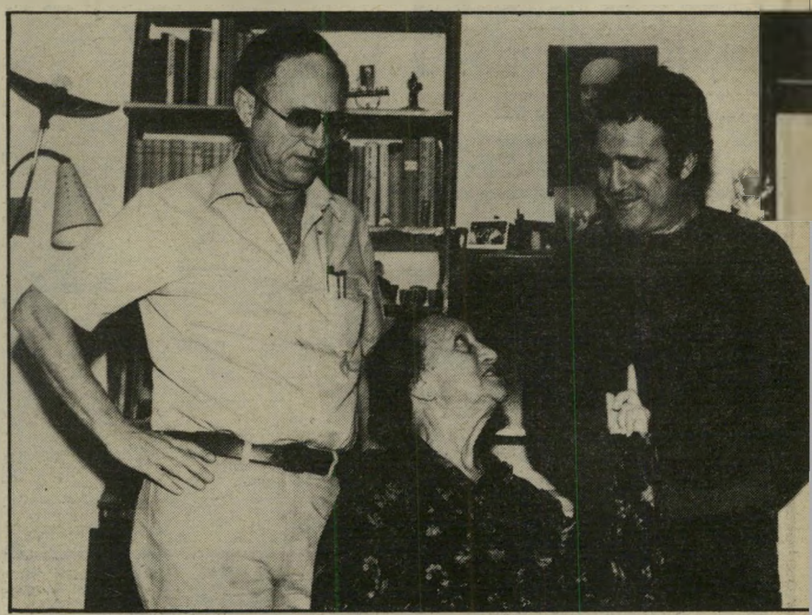

יהורם ובני גאון עם אמם שרה
„אנחנו מישפחה ירושלמית טובה!"

● האם נקטתם כבר בצעדי־סיטורין?

לא, לא פיטרנו. אנחנו נשתדל שלא לפטר, אם נוכל.

● למרות המצב, „קו־אופ" כל הזמן פותח סניפים חדשים. האם זה הזמן המתאים לפתיחת סופרמרקטים חד־שים?

אנחנו פותחים רק 50 אחוז ממה שתיכננו לפתוח. אי־אפשר לעצור את התיכנון לחלוטין. ב־1985 נפתח כשלושה־ארבעה סניפים, ונפתח את רשת שם טוב. שהיא רשת המבוססת על מכירה במחירים זולים של שימורים, קיטניות ומוצרי־ניקיון. למרות שאין זה הזמן המתאים להתרחב, אי־אפשר להפסיק תוכניות הנמצאות כבר בשלב סיום, לכן את הסופרמרקטים האלה נפתח. את אלה שרצינו לפתוח, תיכננו לפתוח, אך לא נכנסו עדיין לשלבי תיכנון — לא נפתח.

● אחד המתחרים העיקריים שלכם היא „תנובה". אתם ו„תנובה" שייכים לאותה אמא, „חברת־העובדים". איך זה מתיישב?

פרט לתנובה יש לנו מתחרים נוספים, כמו שופרסל ושקם. אך אין ספק שהמתחרה העי־קרית שלנו היא תנובה. הנושא של תנובה נמצא בבירור וסיכום על שולחן חברת־העובדים. למרות שכמו שאת אומרת, שנינו שייכים לאותה אמא, אני רואה כרגע בתנובה מתחרה לכל דבר. ותחרות טובה, את יודעת, זה חיזור אחרי הצרכן.

● התחרות בין „תנובה" לבין „קו־אופ", כך אומרים, גולשת גם לפסים אי־שיים, ולמעשה קיימת תחרות אישית בינך לבין מנכ"ל „תנובה", זרובבל לנדסמן.

אין תחרות אישית ביני לבין לנדסמן, יש מערכת של סידרי־משחק נכונים. ישנה מערכת סיטואנית יצרנית וישנה מערכת קימעונאית, יש פה עידעור של כללי־משחק.

● מי עידער את הכללים?

תנובה עידערה, על־ידי זה שנכנסה לשוק הקימעונאי.

הבעיה נמצאת כעת בטיפולו של דני רוזולין,

„אני לא יודע מה יהיה בעוד שלושה חודשים. אבל אני יודע שלפחות במשך שלושה החודשים הבאים, האקדחים שלנו יירו בודדת, ולא בצרורות"

מזכיר חברת העובדים. הוא הבטיח לי שהבעיה תקבל את פיתרונה בקרוב מאוד.

● ועד אז ממשיכה „תנובה" לבנות „היפרשוקים", המתחרים ב„סופרשו־קים" שלכם.

עניין ההיפרשוקים הוא חלק מהבעיה, ולכן הוא יהיה חלק מהפיתרון שחברת־העובדים תמצא לבעיה.

● כלומר, ה„היפרשוקים" יעברו לידי „קו־אום"?

לא יודע, הנושא עדיין נמצא בהתדיינות. את צריכה להבין — השוק הקימעונאי הוא תחום העיסוק שלנו. לא יתכן שתנובה תתחרה בנו. אחרי הכל, היא אחת הספקיות הראשיות שלנו. אז את מתארת לעצמך מצב שבו הגוף שמוכר לנו סחורה מתחרה איתנו על קהל הלקוחות?

לגופו של עניין, קיימות כיום שתי רישתות־שיווק עם אותו צבע, וכמו בכל מישפחה, לא תמיד יש יחסי־הידברות בין האחים.

■ ■ ■

● אומרים עליך שאתה אדם מאוד אמביציוני, ומשום האמביציה האישית נוצרה בעצם הבעיה עם „תנובה".

אני לא חושב שאמביציה זה חטא, אני חושב שיש לי אמביציה קונסטרוקטיבית, אמביציה שתורמת למקום־העבודה שאותו אני משרת. אני לא יושב כאן מפני שיש לי ריווי־דנרים. אל תשכחי שאני מופקד על פרנסתם של 4000 עובדים. איך אפשר להגיד שהמצב נוצר בגלל האמביציות האישיות שלי, כאשר תנובה היא ספק של 30% מהתיצרוכת שלנו, ועם כל הרצון הטוב, לעניות־דעתי אי־אפשר להיות גם ספק וגם מתחרה.

● עד כמה רחוק מגיעות האמביציות שלך?

אין לי. אם את שואלת, שום אמביציות פו־ליטיות.

● עם היד על הלב?

אני מאמין שייעודי בתפקידים כלכליים, זה המסלול שבחרתי בו. אבל לתכנן היום את המחר, או לנחש היום לאן יובילני המסלול הזה — אינני עוסק בכך. אני עוסק בהווה.

● אתה פעיל במיפלגת העבודה?

אני חבר במיפלגת העבודה, וערכיה מקובלים עליי. אני מצר מאוד על כך שעם־ישראל לא נתן לה מנדט ברור לרפא את תחלואי המשק.

אילו היו נותנים למיפלגת העבודה באופן מלא וברור להקים ממשלה, אפשר היה לקבוע תוכנית כלכלית בלתי־מתפשרת.

אין ספק שלתוכנית הכלכלית הקיימת יש סידרי עדיפויות פוליטיים. זה כמו בכל מערכת ניהולית. כמעט אי־אפשר לתפקד כאשר יש שני מנהלים כלליים. במצב כזה אי־אפשר להוציא החלטות אל הפועל.

● אני מניחה, שבאיש מיפלגת העבודה אתה לא מאושר כמיוחד מהעובדה ששני השרים המופקדים עליך — שר־האוצר ושר־התע־סיה והמיסחר — הם אנשי ליכוד.

בממשלה הזו חילקו מיניסטריונים כפי שחילקו. לי, לפחות, יש היתרון היחסי, שלא אני כחרתי בשרים.

■ ■ ■

● נחזור אל הסופרמרקט. מה תת־רחש שם בשבוע בו הוקפאו המחירים?

אל תשכחי שמדובר ב־17,000 פריטי מזון. לכן, אם לא תמיד המחירים היו מותאמים למחירי ההקפאה, אם היו טעויות או אי־הבנות, צריך להתייחס לכך במעט הבנה. כשמקפיאים ביום בהיר אחד 17,000 מוצרים, יש חריקות.

ברגע שבו הוקפאו המחירים, החלה התיק־שורת לעסוק רק בנושא הזה, והפכה אותו לסופר־רגיש. או אם פה ושם היו טעויות, מייד הן תפסו בום אדיר.

בזמן הקפאת המחירים נדחה פירסום המחירים המוקפאים ביום, חלו שינויים פה ושם, שיצרו תחושה לא נוחה של לחצים, של ויתורים. העניינים לא היו ברורים, קשה היה להשתלט על העניין בבת אחת.

לדעתי, אין צורך לעסוק במה שהיה, כי זה כמו לבכות על חלב שנשפך. כיום צריך לקחת את הרשימה כפי שהיא, ובנוסף לקחת את הרשימה של המחירים המירביים, ולהגיד — כזה ראה וקדש.

● לכבד בלי לשאול שאלות?

לכבד ולהשתדל ששום גורם לא יתן אינטר־פטציות שונות למחירים.

● גם כאשר המחירים הם לא ריא־ליים?

כל נסיון לשפץ, לערכן, להוסיף או לגרוע, יוצר מסכת אדירה של אי־אמינות. תוכנית ההקפאה הפכה את עם־ישראל למפקח. אדם הולך לסופרמרקט עם רשימת המחירים המוק־פאים, והוא מפקח בעצמו על אמינות המחירים. אנחנו לא מסוגלים יותר להתמודד עם אותם המחפשים את האבידה מתחת לפנס.

אז קורם כל צריכה להיות רגיעה. זה ממש בחזקת צורך נפשי קיומי.

הגעתי למצב שבו אמרתי: רגע אחד, חבר'ה תנו רגע אחד להתארגן, תנו מנוחה, אי־אפשר להחזיר את העניינים למסלולם כשהכל רוגש וגועש. אל תשכחי שהסופרמרקט הוא נקודת־המיפגש של העם עם הממשלה, אינפלציה, המחירים. כל אלה נמצאים בצומת המרכזי של הסופרמרקט. כל הזרקורים מופנים אלינו.

מצד שני, אסור לשכוח שאחרי הכל אנחנו לא היצרנים, לא אנו קובעים מראש את המחירים. אנחנו רק מיתקן־תצוגה של היצרן.

היתה תקופה שבה היצרן קבע את המחירים והיינו צריכים למכור במחירים האלה. כיום, אני מוכרח להודות, אין בעיות עם יצרנים. כיום המצב הוא כזה, שמה שהיצרן רוצה יותר מכל זה קודם כל למכור.

אני מאמין שעם הקפאת־המחירים הגענו לאיזושהי סיטואציה שתפתור חלק מהבעיות. אי־אפשר היה להמשיך לנהל את המשק על בסיס של אחוז אחד אינפלציה ליום.

● אתה נשמע מאוד מרוצה מתוב־נית ההקפאה. אבל התחושה של האיש הקטן היא, שפשוט עובדים עליו בעיניים — שלושה חודשים המחירים

„מזון הוא פועל־יוצא של הרגלי אכילה. אותו הלקוח ששתה ערק, ימשיך לשתות ערק — ומי ששתה ויסקי, ימשיך לשתות ויסקי. רק שיפסיקו לשתות משקאות תוצרת־חוץ"

יהיו מוקפאים, ואז הם יעלו בבת אחת במאה אחוז. ומה יהיה אז?

קשה לי להגיד לך מה יהיה בעוד שלושה חודשים. אני יכול להגיד לך שלגבי היום אני שמח שיש תיקרה. אנחנו לפחות יודעים שבמשך שלושת החודשים הבאים האקדחים שלנו יירו בודדת ולא בצרורות.

דבר אחד ברור: אם תוך חודש לא יצליחו לפתור את מה שיתרחש בעוד שלושה חודשים, אנחנו בצרות. מעבר לזה, אני יודע בדיוק כמוך מה יהיה בעוד שלושה חודשים.

● אתה אולי יודע בדיוק במוני מה יהיה בעוד שלושה חודשים, אבל אני מניחה שאתה מודאג יותר ממני.

אנחנו עוסקים ביום־יום, לא במחר. אנחנו רוצים להישרד, לכן אני שמח שהצעד הראשון

נעשה. הרי המשבר לא התחיל לפני חודש, אלא לפני שבע שנים.

אבל הוא החריף לפני חודש.

כן, אבל את ההתחלה עם ישראל שוכח. זו דרכו לשכוח מהיכן צמחו הדברים.

■ ■ ■

● אתה חושב שאם המשבר יילך ויחריף, עם־ישראל יאבל סחורת?

במערכת הכוללת של גופי־השיווק, ענף המזון ייפגע הכי־פחות. כבר היו דברים מעולם. אוכל הוא צורך ביולוגי של האדם. יש לנו כיום מיליון לקוחות. אין ספק שכל ענף־המזון אינו ענף שיש בו הרבה משמני־רווח. חלק הארי של הענף נמצא בפיקוח. חלקו מאוגד בחמישה תאגידי־ייצור מונופוליסטיים. ההתמודדות קשה. לכן, כדי להצליח בענף, צריך להשתדל יותר לתת איכות, שירות, לשמור על הלקוחות.

● אינך חושש מהתופעה שאנשים ברחים מהסופרמרקטים לשוקים, כדי לחסוך את סערת־התיווך?

פער־התיווך הוא מושג חסר־בסיס. את תלכי לערוך קניות בשוק של קלקיליה?

● לא, אבל אלך לשוק־הכרמל או לשוק מחנה־יהודה.

את לא תקני את העוף הקפוא בפרוטה אחת פחות מאשר בסופרמרקט, לא תמצאי בשוק־הכרמל שוקולד של עלית במחיר זול יותר מאשר בסופרמרקט. אחרי הכל, זה מוצר בפיקוח.

● מדוע הפירות והירקות זולים יותר בשוקים.

עם הפירות והירקות יש בעיה. מועצת־הפירות לא מסוגלת להשתלט על מערכת ההברחה, ששברה את הענף. פירות כמו תות ואבטיחים שנמכרים בבסטות בלי מע"מ, בלי חשבוניות־מס, בוודאי שימכרו בזול יותר.

אני לא יכול להיות שוטר ואני לא יכול להיות עבריין. אני משלם מע"מ, אני משלם מס־הכנסה כמו שצריך, ואני לא יכול להתחרות במחירי הירקות הלא־חוקיים. מהעבר השני, אני לא מאמין שניתן לחזור היום למערכי השיווק של המאה ה־19. אין כיום תחליף לעריכת קניות ליד הבית בתנאים נוחים.

אנחנו משקיעים מהיום עד סוף השנה, במשך כל שבוע, 300 מיליון שקל בהנחות על מוצרי־יסוד, כדי שהלקוחות ימשיכו לקנות בסופר־מרקט. במילים בוטות: אם אני רוצה לקנות לי את העולם הבא, של 1985, אני צריך לבנות תדמית שברשת הריבוע הכחול, שאני עומד בראשה, לא פחות יקר מאשר בשוק־הכרמל.

● אתה יכול להבטיח לי באחריות שאצלך, בסופרמרקט, יותר זול מאשר בשוק־הכרמל?

אני יכול להבטיח לך באחריות לגבי המוצרים הבסיסיים — בשר קפוא, שמן, סולת, לחם וכו'. זה שתקני קילו מלפפונים כבושים במלח במחיר זול יותר מאשר אותו מוצר של בית־השיטה אצלנו? לא, את זה אני לא יכול להבטיח לך. באינפלציה של 800%, אין שום כלי נורמלי המסוגל לפקח על תחרות מסודרת.

לכן אני שמח על עיסקת־החבילה ועל הקפ־את־המחירים, שתכניס אותנו איכשהו לנור־מליזציה של המחירים. אני לא מאמין שבשוק־הכרמל ירדו ממחירי־היסוד של המוצרים היסר־דיים.

● בתוכנית „בולמוטק" הובח כי בדרום־תל־אביב מוכרים סוכר במחיר זול יותר מאשר בסופרמרקט, למרות שהוא מוצר־יסוד.

אני לא יכול להתמודד עם בעל חנות־מכולת המוכר את הסוכר באותו המחיר עד גמר המלאי. אנחנו מרבררים על קניה מתחרשת, לא על חיסול מלאי. המחירים המרביים נותנים תיקרה. לא חשוב בכמה אני קונה — יש תיקרה שבה אני מוכר. אני מאמין שתוך שבוע־שבועיים יאזל המלאי בשווקים, ואז המחירים יתייצבו, והפער בין צפון־תל־אביב לדרום־תל־אביב יילך וייקטן. מכיוון שהמלאי יאזל, יוותר רק מיספר קטן של מוצרים שהחנות של איציק אחרי המיזרקה ביפו תוכל למכור במחירים אטרקטיביים.

● הסוחרים בדרום־תל־אביב אמרו, שהם מסתפקים ברווח של 10%. מה הרווח אצלך?

אני לא מכיר את הסוחרים האלה, המסתפקים בעשרה אחוזי־רווח. אבל זה לא בר־השוואה איתנו. אני לא יודע מי הסוחר, לא יודע אם הוא משלם מע"מ כחוק. בתחום המזון במרינת־ישראל המירווח נע בין 15% — ל־18%. מתוך זה את צריכה להוציא הוצאות כמו שכר־דירה, כוח־אדם, מימון ורווח.

■ ■ ■

● בכמה אחוזים צריכה לרדת ה־קניה כדי שתקלעו למשבר רציני?

אנחנו כבר במשבר. למה את מתכוונת, לפשי־טת־רגל?

● אני מתכוונת למצב שבו תת־חילו לפטר אנשים ולסגור סניפים.

אני מקווה שלא נגיע למצב כזה. כדי לשמור על הקיים, אנחנו צריכים כעת להגיע בשנת 1985 לאותו אחוז מכירות שהגענו אליו ב־1984. כלומר, לא לשאוף להגדיל את המכירות אלא לנסות ולשמור על הקיים. אם נצליח — יהיה טוב. אם לא נצליח ואחוז המכירות יירד — יווצרו קשיים.

● מה יהיה, לדעתך, הדבר הראשון שקהל־הצרכנים יספיק לקנות?

מזון הוא פועל יוצא של טעם והרגלי־אכילה. הלקוח ששותה ערק ימשיך לשתות ערק, ומי ששותה ויסקי גר לבטח באיזור אחר מזה של שותה הערק, ואני מניח שהוא ימשיך לקנות ויסקי.

אני מאמין שהמוצרים הראשונים שיחדלו לקנות הם המוצרים המיובאים. כל אחד יעשה חשבון על מה שהוא קונה. לא יקנו — וטוב שלא יקנו שוקולד גודייבה, לא יקנו, וטוב שלא יקנו, את כל המשקאות מתוצרת־חוץ.

● אתה מדבר על העלית שב־עילית, זו שקונה שוקולד תוצרת־חוץ. אני מדברת על העמק.

אני לא מאמין שיפסיקו לקנות מיונז.

● אתה לא חושב שיקנו מרגרינה במקום חמאה?

היום כבר קונים יותר מרגרינה ופחות חמאה. אבל זה לא בגלל המחיר, זה בגלל הכולסטרול.

● הצרכן כיום מודע יותר לדיאטה?

כן, יש תודעה של דיאטה ושל מניעת השמנה. יש, לדעתי, תודעה של תזונה נכונה, וזה משפיע על סל־הקניות. גם שמנת קונים היום פחות מאשר לפני שלוש שנים. אנשים החליפו חמאה במרגרינה, שמנת בלבו או באשל.

„כל נסיון לשפץ ולעדכן להוסיף או לגרוע מהמחירים יוצר מסכת אדירה של אי־אמינות"

● אתה חושב שאם המשבר יילך ויחריף, עם־ישראל יאבל סחורת?

במערכת הכוללת של גופי־השיווק, ענף

„ההסתדרות של ישראל קיסר היא הסתדרות אחרת, המדברת דוגרי לעניין, קיסר מדבר עברית מדוברת, והתחושה היא שהוא אחד משלנו"

גאון בסופרמרקט

„עם ישראל ממשיך לחיות וממשיך לאכול!"

● אתה באמת חושב שזו שאלה של דיאטה ולא שאלה של מחיר?

אני מאמין שבלבוש, בריהוט ובכלי־בית תחול ירידה עצומה בצריכה. אחרי הכל, אלה הם מוצרים בני־קיימה, ולא מתכלים או מתבלים. אבל בכל הנוגע למוצרי־מזון אי־אפשר בלי זה. אי־אפשר בלי לחם ומרגרינה. הרי עם־ישראל ממשיך לחיות וממשיך לאכול.

■ ■ ■

● אמרת קודם, שטוב שעם־ישראל ובאו אלינו לקוחות ואמרו: „אתם תכתיבו לנו איזו ריבה לאכול?" כעת אין בעיה עם אבקות־הכבישה תוצרת־חוץ, הן אסורות ביבוא. אבל את חייבת להביא בחשבון, שאם את היית מעוניינת באבקה כזו ואני לא הייתי מספק אותה, היית הולכת למתחרה שמעבר לכביש, ואני הייתי מפסיד לקוחה. אחרי הכל, מדובר במיסחר וב־תחרות על לב הלקוח.

■ ■ ■

● בעת, ברשותך, נחזור אליך. אמרת שאינך מעוניין בפוליטיקה, ובכל זאת היית מעורב במערכת הבחירות המוני־ציפליות. אתה היית האיש שעמד מא־חורי בחירתו של אורי עמית לתפקיד ראש עיריית רמת־גן.

אני חבר מיפלגת־העבודה, ולהערכתי קיימת כיום קונצפציה ניהולית, האומרת שלא ניתן כיום במדינת ישראל לתמרן בלי יכולת תימרון פולי־טית.

אדם יכול להיות מנהל עם כל הכישורים, אבל חייבת להיות לו היכולת להתמודד גם עם מערכת שהיא פוליטית. ולכן, כחבר מיפלגה, אני יכול לסייע לחבר אחר, שיש לו יומרות פוליטיות. לדעתי, זוהי חובה אלמנטרית. לי עצמי, חברותי במיפלגה לא עוזרת ולא מפריעה. אחרי הכל, לא מוניתי להנהלת קו־אופ מפני שאני חבר מיפ־לגה, אלא בגלל כישוריי האישיים.

„דבר אחד ברור: אם חוק חודש לא תצליח הממשלה לפחות את מה שיהיה בעוד שלושה חודשים, אנחנו בצרות"

● היית יכול להיות מנכ"ל „קו־אופ" בלי להיות חבר מיפלגת העבודה?

אני חושב שכן. אבל לא הייתי יכול להיות מנכ"ל קו־אופ בלי שאהיה חבר־הסתדרות. זה שאני חבר מיפלגת העבודה אולי לא הועיל לי, אבל בוודאי שלא הזיק לי.

● מה דעתך על הנחתת אלופי צה"ל לתפקידי מנכ"לים ב„חברת העובדים"?

אין כל פסול בכך שמנכ"ל הוא אלוף מיל'. אחרי הכל, לאלוף מיל' יש בדרך כלל נסיון, רקע וידע. הרי לא בוחרים אדם לתפקיד מנכ"ל בגין היותו אלוף לשעבר, בוחרים אלוף מפני שהצליח בתפקידו ויש לו ידע בניהול בהיקפים גדולים. חוץ מזה, איפה מצניחים?

● ב„בור", למשל.

אני לא רוצה לדבר על כור. אבל אני יכול לספר לך, שבתוך מערכת קו־אופ קלטתי בשנה האחרונה 24 קציני מיל', מדרגת סא"ל ומעלה. והם עברו מיבדקים סוציומטריים, כמו כולם.

● אני לא מדברת על תפקידים זוט־רים, אני מדברת על אנשים כמו מוטה גור, מאיר עמית, שייקה גבריש. אני שואלת, האם אדם שהיה אלוף יכול לדעתך להיות מנהל רק מפני שהיה אלוף.

אני לא רוצה לדבר על הנושא הזה. באופן

(המשך בעמוד 50)

גאון ואשתו

„אי־אפשר לחזור למערכי שיווק של המאה ה־19"

יחדל לרכוש מוצרים מיובאים. אבל על מדפי „קו־אופ" ניתן כיום למצוא מוצ־רים מיובאים רבים.

האמת היא, שהמוצרים המיובאים שאנו מוכ־רים הם מוצרים שישראל לא מייצרת אותם, כמו סוכר או דג קפוא, שאנו מייבאים מנורווגיה, ובקר שאנחנו מייבאים מארצות־הברית, או שימורים שאין בארץ.

● ומה עם כלי־האוכל המיובאים?

אין בארץ יצור של כוסות. רק לפני חודש החלה חברת פניציה לייצר כוסות.

● כל הכוסות בארץ הם מתוצרת חוץ?

כל הכוסות הן מתוצרת־חוץ, בעיקר מתוצרת דוראלקס מצרפת.

מה שיש על המדפים שלנו הוא נתון של הצרכים, הטעמים והדרישות של עם־ישראל. אני לא יכול להכתיב לך איזו ריבה לקנות. יש סניפים שבהם יש דרישה לסחוג, יש סניפים שיש בהם דרישה למוצרי מעדניה. אני חייב לספק את הדרישה של הלקוח.

● בכל זאת, „ראים על מדפי „קו־אום" מעדנים וחומרי־ניקוי מתוצרת חוץ.

אנחנו לא מוכרים מעדנים תוצרת־חוץ, אנחנו כן מוכרים מוצרי דוראלקס ופיירקס. שהם צרפתיים. והם נמכרים בכל העולם. כי אין להם תחליף.

רוב מוצרי־הניקוי שאנו מוכרים. למעלה מ־90%, הם תוצרת הארץ. אם יש לנו בארץ איקס אבקות כביסה ואת רוצה דווקא אבקת־כביסה פרסיל, שהיא תוצרת־חוץ, אני לא יכול להכריח אותך לקנות תוצרת־הארץ.

הורדנו, למשל, את הריבות הרומניות שמכרנו, ובאו אלינו לקוחות ואמרו: „אתם תכתיבו לנו איזו ריבה לאכול?" כעת אין בעיה עם אבקות־הכביסה תוצרת־חוץ, הן אסורות ביבוא. אבל את חייבת להביא בחשבון, שאם את היית מעוניינת באבקה כזו ואני לא הייתי מספק אותה, היית הולכת למתחרה שמעבר לכביש, ואני הייתי מפסיד לקוחה. אחרי הכל, מדובר במיסחר וב־תחרות על לב הלקוח.

טומי לפיד נאלץ לנטוש את תפקידו האהוב. אחר־כך חלה ואושפז — והשבוע נפלה המהלומה הכבדה מכל: בתו הבכורה נהרגה במכוניתה (מימין)

בתו של איוב

הבת־דודה. מכוניתו של יוסף מיזרחי יצאה גם היא לדרך.

בשעה תשע וחצי בלילה הפגיש הגורל את שתי המכוניות, ברחוב המסגר בתל־אביב.

שעה קלה לפני כן דווח למישטרה על שור במילטשת־יהלומים בסימטה הסמוכה לרחוב המסגר. ניידות מישטרה צופרות ומהבהבות באור כחול יצאו מייד למקום. עדיין לא ברור מדוע סטה יוסף מיזרחי ממסלול נסיעתו ועלה על אי־ההפרדה שבאמצע הכביש. כנראה הסיט מבטו לראות במה

האב זעק מפניהם של שולמית ויוסף („טומי") לפיד. בני־הזוג שבאו להלוויית בתם הבכורה, מיכל, עמדו בשקט. בעיני רבים מהמשתתפים עמדו דמעות. חבריה של מיכל ושל בעלה, שוקי, בכו ממש.

בבית־הקברות, ליד הקבר הפתוח, נפרדה שולמית לפיד מבתה באלם ובדומיה. יוסף לפיד תמך בבנו, יאיר, ודיבר אליו בשקט. מאות האנשים שעמדו מסביב והביטו בגופה הצעירה, המורדת לקבר, השפילו את עיניהם לקרקע. חברה של שולמית אמרה אחרי ההלוויה: „פחדתי בשבילה כל הזמן. כל־כך טוב היה לה בזמן האחרון. היא כל־כך הצליחה. כל האלים אהבו אותה, ואני ידעתי שכאשר האלים אוהבים מאוד — פיתאום הם מסיקים."

הודעה טלפונית

יוסף ושולמית לפיד נישאו בשנת 1959. הוא היה עתונאי במעריב. היא היתה סופרת בתחילת דרכה. ב־1960 נולדה להם בתם הבכורה, מיכל. אחר כך הבן, יאיר, ואחריו הבת הקטנה, מירב.

לפיד עלה למעלה לאט ובעקשנות,

לפני 9 חודשים מיכל ושוקי דורבן בחתונתם. שנערכה במועדון התמאס ביפו. בדיוק תישעה חודשים לפני יום מותה. היו הצעות רבות בקשר למקום החתונה, אבל מיכל התעקשה ורצתה רק מקום קטן ואינטימי. היא רצתה שתהיה זאת חתונה פרטית.

מישפחה מאושרת היתה מישפחת לפיד. למעלה: מיכל, שנהרגה השבוע, באמצע שולמית וטומי לפיד, ומשני הצדדים יאיר, היום בן 20 ומירב, היום בת 18.

עד שקיבל את אחת המישרות החשובות במדינה, מנכ"ל רשות השידור. שולמית כתבה סיפורים קצרים, שהתקבלו בהתלהבות על־ידי הקוראים וה־ביקורת גם יחד.

לפני שנתיים יצא לאור סיפרה גיא אוני שזכה בהצלחה מסחררת. היא התקבלה לשורה הראשונה של הסופרים בארץ. לפני חודשים אחדים התמנתה לתפקיד יו"ר אגודת־הסופרים.

לפיד פינה את מקומו ברשות־השידור לאורי פורת, ומאז הוא מחפש את דרכו. אחרי הפרישה חלה, וכשהחלים ממחלתו חיכתה לו עוד הפתעה: במעריב לא פרשו לו שטיח אדום. הוא היה צריך להילחם שוב על המקום. אבל חבריו הקרובים אמרו שטומי, עם הכוח שלו, עם האופטימיות ועם ההומור, יצליח להתגבר על הכל. כל זה עד היום החמישי בשבוע שעבר.

באותו יום גמרה מיכל דורבן־לפיד את עבודתה במועדון שיקומי לחולי־נפש. ארבעה חברים שלה, גם הם מדריכים באותו מכון, נסעו איתה, כמו תמיד, לתל־אביב. כולם התיישבו במכונית הפיזו 304 של מיכל ויצאו לדרך.

באותה שעה, במקום אחר, התיישב יוסף מיזרחי ליד הגה מכוניתו. לידו ישבה אשתו, ובת־דודתה. בחלק האחורי של הרכב ישבו חמישה ילדים. חלקם של מישפחת מיזרחי וחלקם של עוסקות מכוניות־המישטרה, או שניסה לסטות, כדי לפנות להן מסלול למעבר.

מה שירוע בבירור הוא, שמכונית הטנדר של מיזרחי עלתה על אבן הפרדה, מיזרחי איבר את השליטה על ההגה, המכונית התהפכה ונחתה ישר על המכונית של מיכל דורבן־לפיד ומחצה אותה. יוסף מיזרחי נלקח לתחנת המישטרה, נחקר, שוחרר בערבות והלך הביתה.

מיכל וחבריה, שהיו עימה במכונית, נלקחו לבית־החולים איכילוב. כשהגיעו לשם לא נותר לרופאים אלא לקבוע את מותה. חבר שישב מאחוריה נפצע קשה. שניים אחרים נפצעו קל. עוד חבר אחד לא נפגע כלל, לפחות

לא פיסית. הוא ניגש לטלפון הציבורי שבבית־החולים וטילפן לבעלה של מיכל, שוקי. הודעת־האימים נמסרה לבעל הטלפון.

שולמית ויוסף לפיד ישבו בבית כשהגיע החתן ואמר שמיכל איננה. אפילו שני הילדים האחרים לא היו בבית כדי להיות לצידם כשהגיעה הידיעה המרה. יאיר היה בצבא ומירב ישנה בבית של חברה.

שולמית וטומי לפיד נסעו עם חתנם לבית־החולים. אבל היה כבר מאוחר מדי.

„מיכל היתה הייצור המושלם ביותר שהכרתי," אומר הקריקטוריסט קריאל („דוש") גרדוש, שהוא ידיד המישפחה. „אני יודע שתמיד אומרים דברים טובים על אדם אחרי שהוא מת. אבל על הילדה הזאת כולם אמרו תמיד את הדברים הכי־טובים בעולם גם כשהיתה חיה.

„כשגרנו בלונדון, אשתי ואני, הגי־עה לשם מיכל לבלות כמה חודשים. היא לא גרה אצלנו, אבל דאגנו לראות אותה יום־יום, במשך כל התקופה. אולי זה אומר מה הרגשנו כלפיה. גם אחרי שנישאה ועברה לגור עם בעלה, המ־שכנו לראות אותה, לפחות פעם בש־בוע־שבועיים.

„היו להם נישואין כמו באגדות. לא רואים דברים כאלה היום. רק מי שמאמין בעין הרע, אולי יוכל להבין מה קרה כאן."

גם לשרה קישון אין די מילים כדי לתאר את מיכל. שרה ואפרים קישון הכירו אותה מאז היתה ילדה, ותקופה מסויימת, שבין התיכון לבין הצבא, עבדה מיכל בגלריה של שרה קישון.

שיו פיתאום היא השאירה אותו לבד."

גם יאיר, בן ה־20, בנם האמצעי של שולמית ויוסף לפיד, נראה כאילו כועס. „אנחנו בנויים עד הסוף כמו שמישפחה אמיתית צריכה להיות בנויה. עברנו על מעגל חשמלי, כש־

„רק מי שמאמין בעין הרע, יוכל להבין מה קרה. מיכל היתה יצור מושלם ביותר"

לכל אחד התפקיד שלו, וזה עבר נהדר. עכשיו היה הקצר הנורא הזה, והמעגל החשמלי נפרץ. אני לא רואה שום דבר שזה יחזור להיות כמו שזה היה בלי מיכל, בלי הבריחות שלה, הצחוק שלה, החיוך שלה ושימחת־החיים."

דפנה מפסיקה אותו. היא חוששת שבעיתון יכתבו על מיכל כמו ש־כותבים על כל האנשים שמתו. מיכל היתה כל־כך מיוחדת. ועכשיו אנשים זרים שיקראו את העיתון יחשבו שהנה, עוד פעם חברים מספרים רק את הדברים הטובים."

החברה השניה, דליה, יושבת על

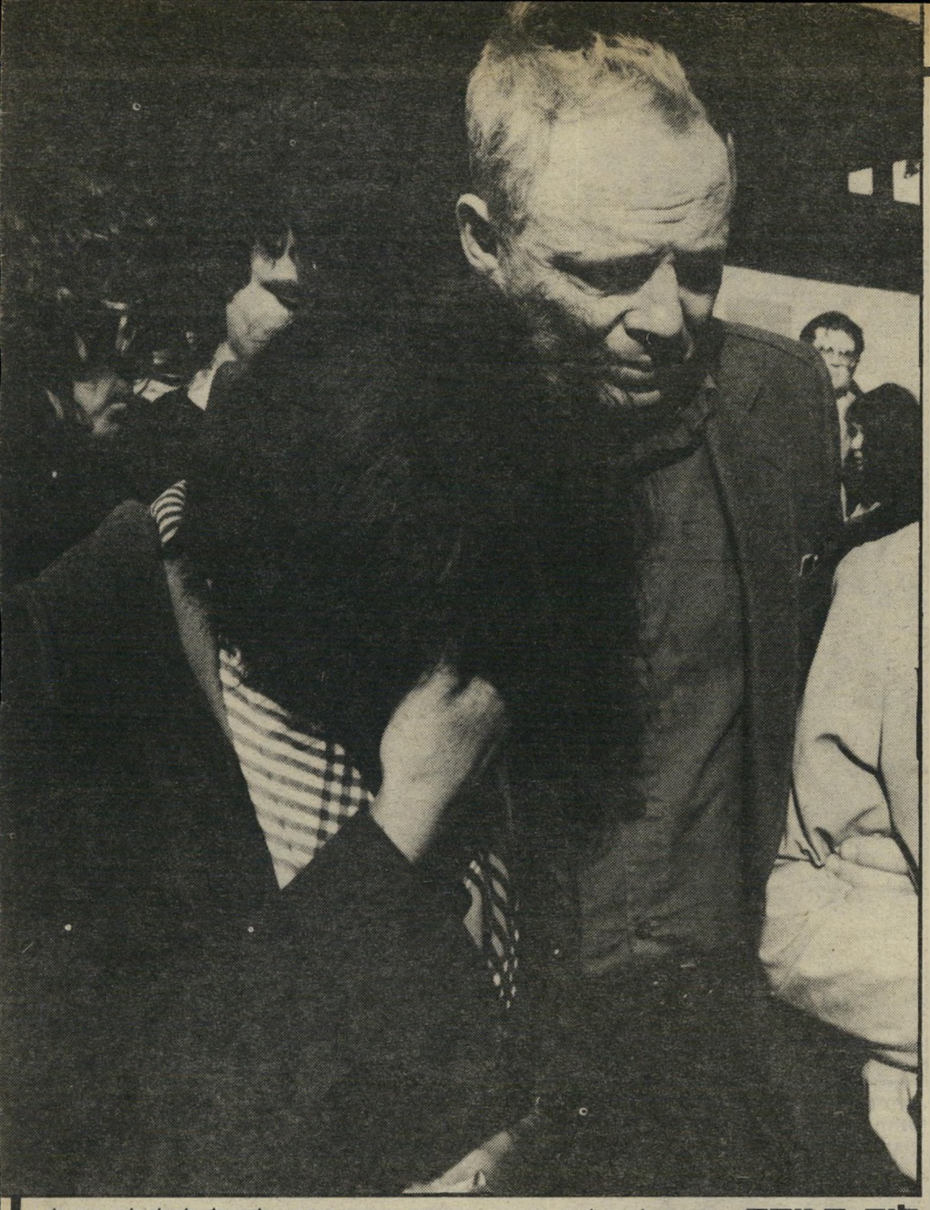

אבא זורח יוסף („טומי") לפיד בחתונת בתו הבכורה. בין לחיצת יד לחיוך לא שכח לגשת לדלת הכניסה, לבקש מהצלמים של כל העיתונים שלא לצלם. „כי זו חתונה פרטית."

אומרת שרה קישון: „היא לקחה משני ההורים שלה את כל הגנים הטובים, בלי אף פגם. אני יוצאת לרחוב ואני לא מבינה למה כל העיר לא באבל. אני מרגישה שאם מיכל איננה כבר, זה אבל גדול ונורא."

מיברק אהבה

ב דיוק לפני תישעה חודשים נישאו מיכל ויהושע („שוקי") דורבן, בחתונה נהדרת בחמאם. צלמת העולם הזה נשלחה לצלם א האירוע, אבל כשהגיע לשם ביקשו ממנה לעזוב, כי זה דבר מאוד פרטי.

מספרת דליה, חברתה של מיכל: „יום אחד היא חזרה הביתה מאיזה מסיבה, נכנסה לדירה שלי ואמרה לי: 'היום פגשתי את מי שיהיה בעלי. עכשיו נראה אם הוא ישים לב אליי.'"

אחר כך נודע שבאותו ערב כתב שו־קי מיכתב לידידה קרובה שלו, וסיפר לה שהוא מצא את אשתו.

מאז היו ביחד. עד שטנגר, אבן־הפ־רדה בכביש, שוד במילטשת־יהלומים וניידות־מישטרה הפרירו ביניהם.

דפנה, חברתה הטובה ביותר של מיכל, מצטרפת לשיחה ואומרת: „מיכל הכניסה בשוקי כל־כך הרבה אופטי־מיות וכל־כך הרבה שימחת־חיים, ועכ־

הריצפה וקוראת ערימת פתקים שמיכל כתבה לה במשך השנים. „פעם הייתי כמה ימים בירושלים, ופיתאום קיבלתי מיברק ממיכל. לרגע נבהלתי, וכשפתחתי את המיברק היה כתוב בו רק: „אוהבת אותך. מיכל." זה הבן־אדם, את מבינה?"

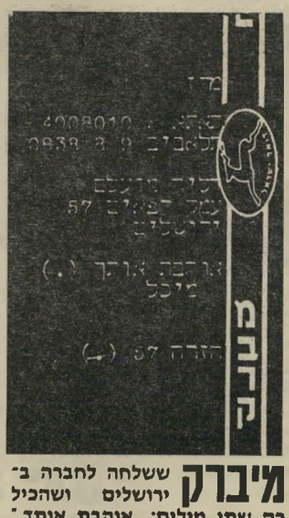

מיברק ששלחה לחברה ב־ירושלים ושהכיל רק שתי מילים: „אוהבת אותך."

ליד הגופה

עומדת שולמית לפיד, מרכי־נה ראש. בעלה מנסה לתמוך בה. מאחוריהם שוקי דורבן, האלמן הטרי, ודפנה, חברתה הטובה ביותר של מיכל. „לעולם לא תהיה לי עוד חברה כמוה," אמרה דפנה. „מיכל היתה מיוחדת" הוסיפה. „אפשר לספר עליה רק דברים טובים!"

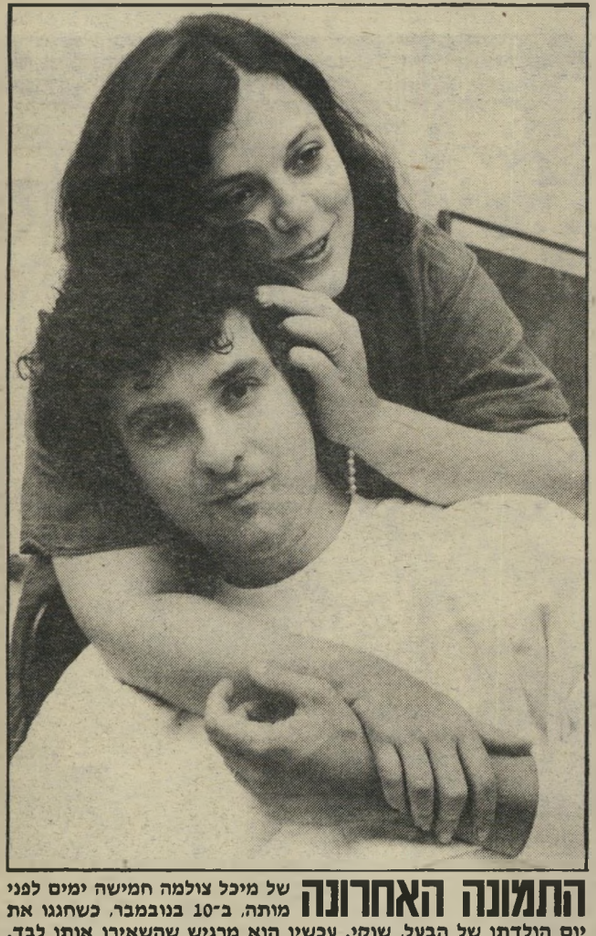

מיכל היתה נהגת טובה וזהירה. אולי בגלל זה אף פעם לא דאגה במ־יוחד בעניין תאונות־הרכים. איכשהו היתה לה הרגישה שלה זה אף פעם לא יקרה, כי היא מקפידה על חוקי־התנועה והיא לא משתוללת בכבישים. „כל יום אנחנו שומעים על תאונות־דרכים ורואים תמונות בטלוויזיה," אומרת דפנה, „אבל אף פעם לא יכולתי לתאר לעצמי את הטרגדיה הנוראה שכל תמונה כזאת מספרת."

מיכל למדה פסיכולוגיה לתואר שני, באוניברסיטת בר־אילן, ועבדה במועדון השיקומי בחולון. שוקי הוא אסיסטנט לפסיכולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, והוא עובד כפסנתרן־מלווה בבית־ספר למחול. היה להם חלום לפתוח יום אחד קליניקה משותפת, ולבלות ביחד, גם בימים וגם בלילות. היום נמצא החלום הזה במכונית מרו־סקת בחניון־רכב בצפון תל־אביב.

לפני שבוע בוודאי חשב טומי לפיד על עתידו המיקצועי. שולמית בוודאי תהתה אם סיפרה השני, כחרס הנשבר, יהיה להיט כמו גיא אוני. טרדות של אנשים מאושרים. היום הם יושבים בדירה ברחוב לסל בתל־אביב ומאות אנשים באים לנחם אותם. כל מאות האנשים שמותה של מיכל השאיר חלל בליבם. אלא שאיש אינו יודע איך מנחמים הורים ובעל, שהעתיד נראה להם ריק.

אולי הם מאשימים את הנהג של הטנדר, אולי את השוטרים שנסעו במהירות בכביש, אולי את השוררים, שבגללם היה האיזור הומה. אולי אין להם הכוח להאשים אף אחד. הקטל ברכים כבר הפך לחלק מחיינו, ובעוד האבל בבית לפיד רק התחיל, המשיכה הרעה החולה הזאת לתבוע קורבנות נוספים.

התמונה האחרונה

של מיכל צולמה חמישה ימים לפני מותה, ב־10 בנובמבר, כשחגגו את יום הולדתו של הבעל, שוקי. עכשיו הוא מרגיש שהשאירו אותו לבד.

ההיסטוריה כימעט חוזרת

אחרי דור שלם עשויה הפועל פתח־תיקווה לחזור לגדולה — כשהבנים של שחקני האתמול ממלאים את מקום אבותיהם

רצהבי מול חודורוב במירוץ צר־המידות ב־פתח־תיקווה קשה היה לבלום את המלאבסים של הפועל. בתעמיד היסטורי זה נראה זכריה רצהבי, אחד הסקוררים של הקבוצה, מול השוער האגדי חודורוב כשמאחור (ברקע, מימין) אמציה לבקוביץ.

לפני יותר מ־20 שנה היתה הפועל פתח־תיקווה שם־דבר ב־כדורגל. נחום סטלמך, בועז קופמן, ג'רי חלדי, זכריה רצהבי, יצחק נהרי, יעקב ויסוקר והאחרים עשו היסטוריה כאשר זכו, בין 1959 ל־1963, בחמש אליפויות ברציפות.

מאז לא הצליחה שום קבוצה בארץ לזכות ברצף כזה של תוארים. למעשה, שלטה הפועל פתח־תיקווה בצמרת הכדורגל מ־1959 עד 1968, שנים בהם זכתה בשישה תוארי אליפות ודורגה בכל שנה לפחות במקום השלישי בטבלה.

הפועל באר־שבע, שהוכתרה כ־אלופה פעמיים ברציפות (1975, 1976), היתה הקבוצה היחידה ש־הצליחה לשחזר אליפות. אבל חמש שנים ברציפות הן הישג שרק מעט קבוצות בעולם השיגו.

שקיעתה של פתח־תיקווה, שגם התבטאה בירידה לליגה הארצית, פעמיים לסירוגין, הפכה עור יותר את האגדה של סוף שנות החמישים ותחי־לת שנות ה־60, למשהו נוסטלגי, שלא ישוב.

תקיעת־יתד. עלייתה של פתח־תיקווה מהליגה הארצית, בתום העונה שעברה, נתקבלה כלא־יותר מתקיעת יתר בליגה הלאומית. איש לא העז

אחרי דור: בוליקן בולם מגן ה־הווה בולם (למעלה) את גיל לנדאו, במישחק־הניצחון על הפועל תל־אביב 0:1. מימין: שימחת־הנצחון של גיל סאבו (קיצוני, מימין), רוני ג'רבי וניר לוין. לוין וסאבו הם שחקני־רכש צעירים חדשים.

מלאבס בקוריאה

במסע של 60 יום בשנת 1958 למיזרח הרחוק השתתף גם המאמן אליעזר שפיגל (שני משמאל, בשורה הראשונה), ששותף כשחקן למרות שלא היה לו כרטיס־שחקן בהפועל פתח־תיקווה. לידו, בתמונה הקבוצתית בנמל־התעופה בסיאול, בירת קוריאה, כורעים, משמאל: רביוב, ויסוקר, סטלמך ורזניק (שחקן־תיגבור). עומדים בשורה השניה, משמאל: נהרי, רדלר, קרמר, חלדי, מיזרחי, קופמן, אטואר, שפירא. בשורה השלישית, ליד כבש־המטוס: רצהבי וסגל.

לקוות להחזרת העטרה ליושנה.

אך הצלחותיה האחרונות של פתח־תיקווה, הנצחונות הרצופים על מכבי נתניה (נצחון טכני), על בית"ר ירושלים (0:1), ועל הפועל תל־אביב (0:1), העלו את השאלה בפי כל: האם פתח־תיקווה חוזרת לימי הזוהר שלה?

הפועל פתח־תיקווה 1984 עדיין אינה אותה קבוצה מפוארת שהטילה מורא על כל יריביה ותמיד ידעה להבקיע שער אחד יותר משספגה. היא גם לא קבוצה טכנית בעלת מאגר שחקנים־כוכבים גדול, כפי שהיתה בעבר.

אבל לפחות מבחינת השמות הפועלים במיגרש, דומה שההיסטוריה חוזרת על עצמה.

בסגל מצויים שני שמות שבעבר פיארו את ימי האליפויות: עופר נהרי, בנו של יצחק („צחי") נהרי, קיצוני מהיר שידע גם להבקיע, וארז רצהבי, בנו של זכריה רצהבי, הקשר בעל מישחק־ראש משובח וכושר־הבקעה יוצא מן הכלל.

שני הבנים אומנם עדיין לא משחקים בהרכב הראשון, אבל אנשי המיקצוע במועדון מאמינים כי השמות המפוצצים של אז יביאו כבוד גם בעידן החדש.

נגיחת־ראש. עופר נהרי שיחק כבר בהרכב הראשון בליגה הלאומית לפני שנתיים, אבל שרותו הצבאי הקשה עליו להשתלב בהרכב בתקופה האחרונה.

יצחק נהרי, האב, העובד בעיריית פתח־תיקווה, מלא תיקווה שהנהרי של היום יהיה כמו הנהרי של אז: „יש לעופר שליטה בכדור, הוא טכני ורואה מישחק. נכון שהוא לא מהיר כמו שאני הייתי, אבל זה לא צריך להפריע לו."

ארז רצהבי התחיל לשחק בשורות הנוער של פתח־תיקווה, משם עבר לקבוצת הבוגרים של הפועל מחנה־יהודה (ליגה ב'), שבה גדלו גם אביו ודודיו, אבשלום ויגאל רצהבי. בשנה שעברה שיחק ארז בהפועל ראש־העין, שאותה אימן אביו, זכריה. השנה חזר לפתח־תיקווה.

באימונים מזכיר ארז את אביו, שהיה בעל נגיחת־ראש עזה וניתוח מצויין וידע להבקיע שערים רבים ומכריעים.

ארז בן ה־21 שמע על תקופת הזוהר מסיפורים וגם ראה מספיק באלבומים בבית. הגדושים תצלומים וקיטעי־עיתונות. עדות ליכולת הנדירה ש־הציגו אביו וחבריו לקבוצה.

זכריה רצהבי, אף הוא עובד־עיריה, חזר השנה לאמן במועדון שבו עשה קאריירה מרשימה. הוא מאמן את קבוצת־הילדים.

שפיגל הבן

אחרי 25 שנה חזר השם שפיגל להפועל פתח־תיקווה. אז (1958) היה אליעזר, האב, מאמן הקבוצה, היום גיורא, הבן (על הספסל במעיל הלבן), המנהל המיקצועי.

3 בנים

עופר נהרי (מימין), אורן פטרבורג (במרכז) וארז רצהבי, מזכירים כבר עכשיו את אבותיהם יצחק נהרי, שלום פטרבורג וזכריה רצהבי שעשו היסטוריה בפתח־תיקווה. הכל בעיר מלאי תיקווה ששמם יפאר את ההרכב של הפועל פתח־תיקווה בעידן ההצלחות החדשות.

בעל שם מפורסם נוסף, אמנם בשורות קבוצת הנוער, הוא השוער אורן פטרבורג, בנו של הבלם שלום פטרבורג. אורן בן ה־16, הגבוה כאביו, בחר בתפקיד שוער, ויודעי דבר סברו שהוא יהיה ויסוקר של שנות ה־90.

חצייה־כביש. רבים ראו, בשעתו, במאמן האנגלי גיבונס, שאימן את הקבוצה ב־1957, את האיש שבנה את קבוצת־הפאר של הפועל פתח־תיקווה. באותה עונה זכתה פתח־תיקווה ב־גביע־המדינה. גיבונס היה גם מאמן נבחרת ישראל ונבחרת הפועל הארצית.

עוזרו של גיבונס בנבחרת הלאומית היה אליעזר שפיגל, והיה זה שפיגל שמונה למאמן פתח־תיקווה ב־1958, עונה אחת לפני שהחלה סידרת ה־הצלחות. עובדה זו מחזקת אצל ה־פתח־תיקוואים את התיקווה שהחיס־טוריה תחזור על עצמה. כי מי שמש־שרצה לרשום את גיורא באגודה גדולה כמו מכבי תל־אביב.

אליעזר שפיגל עשה, בשעתו, היס־טוריה, כי הוא היה אחד הראשונים שחצה את הכביש ממכבי להפועל. הוא גדל במכבי פתח־תיקווה, ואף היה מדריך בקבוצה.

אך כאשר יצאה הפועל למסע מישחקים של 60 יום במיזרח הרחוק, שותף שפיגל המאמן כשחקן, במקום הקיצוני אמנון מיזרחי, למרות שלא היה לו כרטיס־שחקן בהפועל.

דור העתיד. גיורא שפיגל מונה לפני העונה האחרונה כמנהל המיק־צועי של הפועל, יחד עם המאמן דרור ברנור. שניהם כיכבו במכבי תל־אביב וזכו לתהילה בזכות שיתוף־הפעולה המעולה שלהם. שפיגל כמתכנן ובר־נור כמוציא לפועל.

אומר שפיגל האופטימיסט, המאמין

(המשך בעמוד 46)

ספורט השבוע

קרש קפיצה למוטלה

ביום השני פוטר מהפועל, ביום השלישי רצה לנסוע לחופש בצרפת, ביום הרביעי כבר עבר למכבי

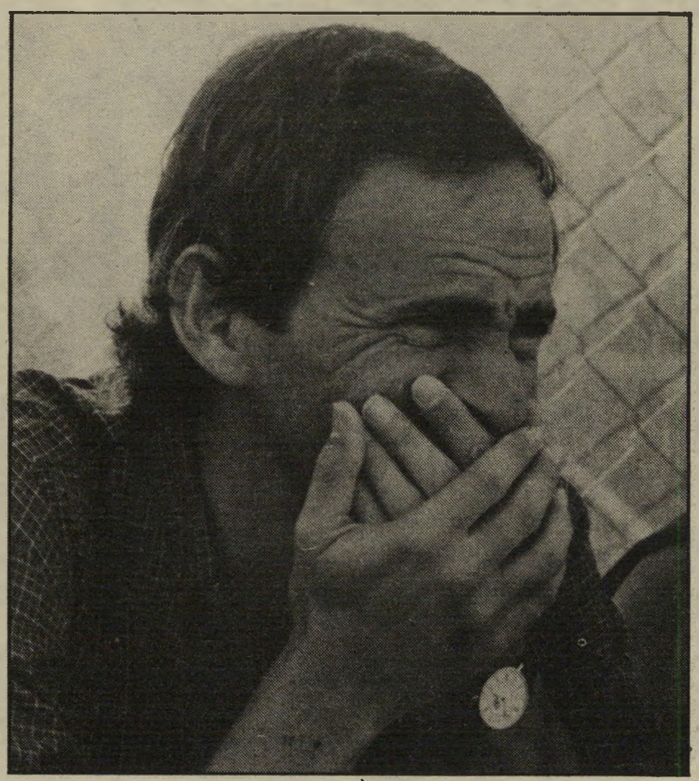

שפיגלר עכשיו
ללמוד קצת בולגרית

מוטלה שפיגלר זכה כבר כמעט בכל התוארים האפשריים בכדורגל, אבל מה שעשה השבוע שבר שיאים חדשים. למעשה, הוא לא עשה הרבה, אלא עשו לו. פיטרו אותו ממישרת המאמן בהפועל תל־אביב ולא עברו יומיים ומינו אותו כמאמן מכבי יפו.

כל הסיפור לא היה מיוחד כל־כך, אילולא רצה הגורל ושתי הקבוצות נפגשו בשבת במישחק תחתית. אבל עד למישחק התרחשו העניינים בקצב מדהים. ביום השני פוטר שפיגלר, רישמית, מאימון הפועל תל־אביב. ביום השלישי התחיל בהכנות לנסיעה לצרפת, שם התכונן לפוש מהלחץ של בית ברנר. בלומפילד וכל השאר, ביום הרביעי כבר קיבל איתות מאנשי מכבי יפו. ביום החמישי סוכמו העניינים. ביום השישי אושר מינויו בישיבת חרום של הנהלת מכבי יפו. ביום השבת כבר בא למקום המיפגש של הקבוצה במלון ארמון־ים בבת־ים, עשה הכרה עם השחקנים, הגיע גם למיגרש, נכנס לחדר־ההלבשה לפני המישחק ובהפסקה, ראה כיצד הקבוצה שפיטרה אותו מנצחת 1:0 את הקבוצה החדשה שלו.

מקטרגיו של שפיגלר אמרו: „הוא רק עזב את הפועל וכבר היא ניצחה." שפיגלר אמר: „מי שלא היתה לו סבלנות, לא ידע שבמחזור התשיעי תשיג הפועל את הניצחון המיוחל."

יש האומרים שאין למוטלה מה להפסיד במכבי יפו. אחרי שהתפטר מאימון כדורגלני מכבי נתניה במחזור השמיני בעונה שעברה ואחרי שפוטר השנה במחזור השמיני מהפועל תל־אביב, מכבי יפו עשויה להוות עבורו רק קרש־קפיצה לקאריירה יותר מוצלחת בעתיד.

שפיגלר (מימין) ביומי הזוהר
לפתוח את הניצרה

לפני ארבע שנים הציל את מכבי יפו מירידה לליגה הארצית מאמן נתנייתי אחר, שמואל פרלמן. או הביא עמו פרלמן שחקן אלמוני בשם שלמה שירזי, שהתגלה במכבי יפו ועזר לה רבות במאבק ההישרדות. לימים הפך שירזי לכוכב במכבי נתניה, בבית"ר ירושלים ובנבחרת הלאומית.

את מי יביא עימו מרדכי שפיגלר? התשובה קשורה לעובדה מעניינת. למרות כל החיכוכים עם שחקנים בהפועל שחלקם רצו להיפטר ממנו, מוזכרים דווקא שמות של שחקנים מהפועל תל־אביב העשויים לחזק את מכבי יפו.

הצלחות עכשיו

את תואר האלימות, שבו זכה שפיגלר, בהיותו מאמן מכבי נתניה לפני שנתיים, לא יכול אף אחד לקחת ממנו. ולמרות זאת הודבקה לו תווית של מאמן מפסידן.

כבדורגלן ידע שפיגלר כמעט תמיד הצלחות. הוא הצעיד את מכבי נתניה לתואר הראשון שלה ואת הנבחרת הלאומית להשתתפות באולימפיאדה (1968) ובאליפות העולם (1970), שניהם במכסיקו.

הוא שיחק בפאריס סן־ז'רמן הצרפתית ובקוסמוס ניו־יורק הגדולה, עם פלה האגדי. אין איש בארץ היכול, כמו שפיגלר, לפתוח את הטלוויזיה, לעבור לערוץ השכן מלבנון ולראות את עצמו מכבש בשורות ותיקי קוסמוס, מול הקבוצה הנוכחית, במישחק ההוקרה שהיה באביב השנה לכבוד פרישתו של הגרמני פרנץ בקנבאואר.

מי שראה את השידור הזה הבין עד כמה הרחיק מוטלה שפיגלר בהצלחותיו. אבל מוטלה מחפש הצלחות בהווה, בתור מאמן.

אימרות טיפוסיות

שפיגלר, בעל הלשון החדה, אינו חוסך במילים. לפעמים הן מרגיזות.

במוצאי־שבת. בתוכנית הספורט מישחק השבוע הגיע לשיאו. אחרי חורש של שתי־קה שגזרו עליו ראשי הפועל, פתח את הניצרה וחגג מעל גבי המרקע באימרותיו הטיפוסיות.

את הקומפלימנט הגדול ביותר קיבל אולי ממכבי יפו, שם רוצים להחתימו לתקופה ארוכה. אין ספק שהגיע לקבוצה הרבה יותר צנועה מהפועל תל־אביב וממכבי נתניה, מהם נפרד באקורדים צורמים. אך ברור לכל ששפיגלר יישאר בחדשות.

השבוע כבר היה שוב מעל כולם. אמר שפיגלר: „עכשיו נותר לי ללמוד קצת בולגרית ולהזיז את העניינים בקבוצה?"

ויש מה להזיז בקבוצה. היא משתרכת, ככלות הכל, במקום האחרון.

ההסטוריה כמעט חוזרת

(המשך מעמוד 45)

שבכדורגל אפשר לשחזר הישגי־עבר: „קבוצה תלויה בשחקנים המתפתחים בה. יש לנו שחקנים טובים וכישרוניים. אם השחקנים יתפתחו בצורה טובה, הם יגיעו להישגים. אולי נצטרך לרכוש שחקן אחד או שניים, אבל בהחלט אפשר לעשות את מה שעשתה הקבוצה הגדולה של אז.

„הקבוצה עכשיו עדיין לא גדולה ואין לה חמישה־שישה שחקנים־כוכבים שיסחבו אותה, גם אין לה מנהיג כמו נחום סטלמך. לכן אנחנו עובדים על מישחק קבוצתי, כשהעבודה מתחלקת בין כולם."

דווקא לדרור ברנור, מאמן הקבוצה, יש קשר עקיף בשקיעתה לפני שנים. ב־1968, העונה האחרונה שבה סיימה פתח־תיקווה במקום השני, כבש הוא את צמד השערים שהכתירו את מכבי תל־אביב כאלופה. מאז לא היו הפתח־תיקוואים מעורבים במאבקי־האליפות.

היום מטפח ברנור את דור העתיד. אומר ברנור: „תוך שנתיים־שלוש תהיה הקבוצה אחת מהטובות לכתר. אני אומר זאת לא כדי שיחתימו אותי גם להבא, אלא מפני שאני מאמין שהקבוצה הצעירה הזו מתקדמת בצעדי־ענק.

„מיצינו עד עכשיו את מלוא השאפתנות והמישמעת הטקטית. לא הגענו לשיא מבחינת יכולת טכנית וברק. כדי להפוך את הקבוצה למבריקה, הייתי צריך שחקן כמו נחום סטלמך וכזה אולי לא קם עדיין — שחקן כמו שפיגל במכבי תל־אביב, שפיגלר בנתניה, מלמיליאן בבית"ר ירושלים, סיני בהפועל תל־אביב, ממן במכבי חיפה. קבוצה זקוקה לאחד כזה, לאחד שגדל במועדון כמו אלה שהזכרתי, בעל כישרון ומנהיגות, שהצעירים ישאבו ממנו השראה. זה עדיין חסר לנו, לכן צריך להביא שחקן כזה."

שמות העבר. ברנור נהנה להציג את סגל שחקניו הצעיר, כששני הוותיקים הם רק בני 26: הקפטן איתן בודניוק וצ'יון יוסף. חמישה שחקנים הם בני 22: ארז רצהבי הוא בן 21; החיילים שבסגל הם שני השוערים, רוני ג'רבי וגיא לוי; המגן רן בוליקין עומר בפני גיוס, ואילו אלון חזן בן ה־17, חלוץ נבחרת הנוער, הוא עדיין תלמיד.

חבר ההנהלה היחיד ששרד מתקופת־הפאר הוא עימנואל אופיר. אז שימש כמנהל בשכר, שהיה אחראי על קבוצת־הנוער. היום, כשהוא מדבר על השיבה לימים הטובים, עיניו בורקות: „אפשר להשוות את שתי התקופות רק בדרך בניית הקבוצה. הלכנו 20 שנה אחורה ובנינו את הקבוצה מחומר צעיר של המועדון.

„סטלמך היה בן 18 כשזכה באליפות הראשונה, כך גם בועז קופמן וגורי חלדי. לפני חמש שנים היו שחקנים כמו יחיאל סאלם ודב רמלר, שקבעו מי יאמן ומי תהיה ההנהלה. בשלב מסויים היו אחראים לפיטוריו של המאמן יצחק שניאור.

„יום אחד, במקום לפטר את ההנהלה והמאמן, החלטנו לפטר את השחקנים. אמרנו להם לא לבוא יותר והצערנו את הקבוצה. בשנה שעברה עלינו מהליגה הארצית עם שמונה חיילים ושלושה תלמידים.

„לפני 25 שנים היו לנו מאמנים מחו"ל, כמו האנגלי גיבונס, ההונגרי מולנר והיוגוסלבי יובאנוביץ', שהובילו את הקבוצה לזכייה באליפויות. היום הצוות המיקצועי, בראשותו של גיורא שפיגל, הולך בקו שונה מבעבר. גיורא לא מפחד מהשחקנים ואיננו מתחנן בפני אף אחד שישחק."

„אז, פרחו כישרונות כי היו הצלחות. קשה לומר שסטלמך היה פנומן וניר לוין, החלוץ החדש של הקבוצה, לא יהיה כזה. מבחינת רמה וידע התחקדמות גדולה.

„אני מאמין שהשמות של העבר ישובו לפאר את שם האגודה. עופר נהרי יהיה אחד החלוצים הטובים, אורן פטרבורג יהיה שוער העתיד וארז רצהבי כבר מזכיר את אביו בנגיחה החזקה שלו."

קשה להשוות. נחום סטלמך, האיש שכולם מדברים בשיבחו והיו רוצים לראות שחקן כמוהו בשורות הפועל פתח־תיקווה, הרבה יותר סקפטי לגבי השיבה לימי הזוהר: „היינו אז משכמנו ומעלה. שום קבוצה לא יכולה לשחזר את ההישגים של אז."

סיכם רב שחר, בלם אמצע שנות ה־50 והיום חבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, מייר עם סיום מישחק־הנצחון הסנסציוני של הפועל פתח־תיקווה על הפועל תל־אביב בבלומפילד: „קשה להשוות. אבל רוח הלחימה, הגיבוש הקבוצתי, הצוות הצעיר והשאפתנות הטובה מחזירים את הקבוצה לדרך הנכונה."

יאיר עמיקם ■

דליה ויוסף א. שלוש

מאושרים להודיע על הולדת
בנם

גיא

א ח
לממי, תמי ואיתי

נ כ ד

לחנה ואריה מזור — זהובית שלוש

ילד בתוך סלון

רק מעטים מכם היו מזהים במודעה הצנועה, שהתפרסמה ביום השישי, את היולדת המאושרת. המדובר בקריינית מס' 1, **דליה מזור**, שילדה את בנה **גיא** בניתוח קיסרי.

גיא הוא בנה השני של דליה, יש לה בן בשם **ממי** מנשואין ראשונים. **תמי ואיתי**, המופיעות כמברכות במודעה, הן שתי בנותיו של בעלה, עורך־הדין **יוסף שלוש**.

דליה עברה תקופה קשה לפני שילדה את גיא. קדמו ללידה שתי הפלות, שתיהן בחודש החמישי. לכן, כשנכנסה בשלישית להריון, היא ניסתה להכחיש את הריונה במשך זמן רב.

קדמו ללידה שיפוצים, שנערכו במשך חודשיים בווילה המפוארת של בני־הזוג. החדר המרכזי בווילה משמש גם כחדר־שינה, וגם סלון וחדר־עבודה, וכולו טבול בעציצים.

בתוכניתה של דליה לשכן את הרך הנולד בחדר זה.

כיאה לאשה מטופחת, הזמינה דליה ברגע האחרון ספרית לביתה, שהכינה אותה ללידה.

דליה ויוסף שלוש
הכחשות עד לחודש החמישי

זה כמו להיות היטלר

ביום השישי שעבר הופיעה **מנדי ריים־דיויים** ככוכבת תוכנית־הבוקר בוקר טוב, ברי־טניה של הטלוויזיה העצמאית.

היא נראתה טוב בתיספורת של פוני, בסיגנון דוריס דיי, חצאית, חולצה וסוודר זרוק על כתפיה ברישול אלגנטי.

היא סיפרה שהיא עוברת בימים אלה קורס לתיכנוד־גנים. לשם כך נסעה לאיי־בהאמה. היא חזרה משם לאחרונה. היא ברחה מסופת הוריקן שהשתוללה במקום.

היא מיודדת כיום עם כל בעליה־לשעבר, ובכללם בעלה הישראלי, שאיתו ניהלה מיסעדות בתל־אביב.

היא עומדת לצאת בפברואר לסיבוב־הופעות באנגליה, כשחקנית בהצגה שבה הופיעה בזמנו בלונדון. „כמו אצל כל אשה, לא שוכחים לי את עברי. אך אני לא הייתי מצליחה להגיע לאן שהגעתי אלמלא הסקנדל המפורסם שבו הייתי מעורבת בנעוריי. לא ישכחו לי אותו לעולם, כמו שלא שוכחים את היטלר."

כל זאת סיפרה בראיון שנמשך פחות מ־10 דקות.

מנדי ריים דיויים
„לאשה לא שוכחים את עברה!"

מחיר הכבוד

כל אדם משלם את מחיר טעויותיו.

לדעתי, אילו ידעו היהלומן **יחזקאל גולדמן** ואשתו **טוסי** את המחיר שייאלצו לשלם עבור הטעות שעשו כשגרמו לגירושין בין בנם, **איתן**, ו**אלינור מעוז** היפהפיה ז"ל, הם לא היו עושים את זה.

השידוך היה נחות מדי למישפחת גולדמן הן בגלל אלינור והן בגלל מישפחתה. בין המיש־פחות שוררת איבה של שנים.

זה התחיל כשאשתו של גולדמן גילתה את הקשר ההדוק שהיה בין בעלה ובין אשת־החברה **ניצה מעוז**. וכשהחל מאוחר יותר הרומן בין בנם הצעיר, איתן ובין בתה הבכורה של ניצה, אלינור, טענה מישפחת גולדמן שמוסריותה של מישפחת מעוז אינה הולמת את מעמדם.

למרות זאת התחתן איתן עם אלינור. אז הפסיקה מישפחת גולדמן את תמיכתה הכספית בבנם, אשר עד אז, במשך כל שנות חייו, לא נקף אצבע לפרנסתו.

כשהתגרש הוחזרו לו משאביה הכספיים של המישפחה. הוא הוטס לאמריקה, לחיים חסרי־דאגות, כשהכסף נשפך כמים.

אז קרה האסון הנורא. אלינור נהרגה בתאונת־דרכים מחרידה, בדרכה לאילת.

איתן המשיך את חייו באמריקה. הוא מוציא כיום בחודש סכום שמישפחה ממוצעת בישראל חיה ממנה במשך שנה תמימה.

יש לו מכונית פורשה אדומה לסוף־השבוע, מכונית ואן לימים רגילים. דירת־פאר בלב מנהטן. הוא נראה במיסעדות־יוקרה בבגדי־פאר, מרבה לנסוע לחו"ל. הוא נפגש עם הוריו בדרך כלל בצרפת, לשם הם נוסעים כדי לפגוש אותו. מאז גירושיו לא הגיע לארץ.

לפני שישה חודשים הוא פגש בחורה נוצריה, שמנה ולא־יפה, שאיתה הוא נראה לאחרונה בכל מקום. בימים אלה קנתה לו מישפחת גולדמן בית בלונג־איילנד בסכום של 500 אלף דולר. לשם הוא עבר להתגורר עם נערתו.

צחוק הגורל הוא שאלינור היפהפיה רצתה כל־כך בבית, אך יחוסה לא התאים למישפחה, שהיתה מוכנה לתת אותו לכל נערה אחרת.

הגולדמנים לא רוו נחת גם מבנם הבכור, שהתגרש מאשתו **מאיה**, אם נכדתם בת ה־5.

אלינור מעוז, אביה דני וחתנה איתן גולדמן
כל נערה תזכה בבית הזה – רק לא היא!

ספורט

כדורגל

נוסח ספרד

גם בארץ הולך לדגם המקומי של חוליו איגלסיאס

כששומעים בימים האחרונים מעל גלי האתר את השואר הרצל קביליו שר את שיר הפרידה שלו ממכבי יפו לירושלים הלכת, אי־אפשר שלא להיזכר בזמר הספרדי הפופולארי חוליו איגלסיאס.

חוליו היה בצעירותו שוער כדורגל מצטיין, במדי ריאל מדריד, עד שנפצע והתפנה לפתח קאריירה מזהירה כזמר.

קאריירה חדשה. גם קביליו, החוליו איגלסיאס הישראלי, התפרסם כשוער מצטיין, שהיה אחד הסמלים המסחריים של מכבי יפו. מדי פעם הקריש עצמו לשירה האהובה עליו כל־כך, הקליט שיר זה או אחר, בדרך כלל בנושא כדורגל. אך השיר האחרון שלו גילה עוד יותר את הכישרון הטמון בו ולא מן הנמנע שהצלחתו תשכנע אותו לפתוח בקאריירה חדשה.

בגיל 33, לאחר 20 שנות משחק במכבי יפו, התבקש לעזוב, נחת בירושלים והיום הוא מצטיין במדי הקבוצה המקווה לחזור לליגה הלאומית.

קביליו גם נחשב לאחד הכדורגלנים היקרים בליגה הארצית. נוסף ל־18 אלף הדולר, אותן קיבל טבין ותקילין ערב תחילת העונה, הוא זוכה לפרמיות ומשכורת חדשית. לאחרונה קנה מכונית בה־אם־וה מודל 84', כיאה לכדורגלן־זמר מצליח.

כדורסל

100 דולר לדקה

שחקן־חיזוק עם שבר חזק

לי ג'ונסון שחום העור (2.10 מטר ובן 27), שחקן־החיזוק השני של מכבי תל־אביב, המשחק רק בגביע אירופה לאלופות, מקבל כ־70 אלף דולר עבור העונה הנוכחית, שבה ישותף ב־16 מישחקים בגביע אירופה.

בחשבון גם זה 4400 דולר למישחק, קצת יותר מ־100 דולר לדקה. במחיר זה מותר למכבי תל־אביב לקנות שג'ונסון ישחק 17 מישחקים

מיקי ברקוביץ (ואשתו, שלי)
אם כל השחקנים בנבחרת היו שחקני מכבי

נבחרת ישראל בכדורסל תפתח ה־שבוע בז'נבה עונה בינלאומית חדשה כאשר תתמודד נגד נבחרת שוויץ, במס־גרת המשחקים המוקדמים על הגביע העולמי, שיהיו בספרד ב־1986.

זאת תהיה פתיחת עידן חדש למאמנים הצעירים צבי שרף ועוזרו משה וינקרנץ. מיקי ברקוביץ, השחקן המבוגר ביותר, הותיק בנבחרת, והקפטן שלה, שיחק בשוויצריה כבר ב־1973. לאחר כשלונה של הנבחרת במשחקים הקדם־אולימפיים, במאי האחרון בצרפת, נשאלת השאלה האם הנבחרת קיבלה פנים חדשות ואווירה שונה?

„בנבחרת יש היום מכסימום הפוטנציאל שיש בארץ. יש לנו שחקני־חוץ מהטובים באירופה. חסרים לנו, אמנם, שחקנים גבוהים. עם מה שיש לנו נגסה להצליח. הגרעין נשאר אותו גרעין. המאמנים אמנם חדשים אבל הם צעירים חדורי מוטיבציה להצליח."

אתה צופה הצלחה?

„אני מקווה להצליח. הדרך ארוכה. ראשית נעבור את השלב הראשון, המשחק בשוויץ ובשבוע הבא, נגד אנגליה ביד־אליהו. אני חו־שב שכשישחקן כמו לאוון מרסר (2.10 מטר) ישחק איתנו, בשנה הבאה, תהיה נבחרת הרבה יותר טובה והציפיות הרבה יותר גבוהות."

אפשר לומר שהנבחרת מורכבת ממכבי תל־אביב. שחקני החמישיה יורכבו לרוב ממיקי ברקוביץ, מוטי ארואסטי, לו סילבר, האוורד לאסוף ודורון ג'מצי שבשנה הבאה ישחק במכבי וכן המאמנים צבי שרף ומשה וינקרנץ. הם הצוות המקצועי שמרכיך את האלופה. האם זה טוב או רע?

„כשאני לובש את הגופיה, עם סמל ישראל, אני חושב על המדינה. אומר דבר, שיסכימו עמו רבים, הלוואי שהיו באמת כל השחקנים (בנבחרת) שחקני מכבי. הנבחרת הורכבה תמיד מגרעין של שחקני מכבי, אבל לראבונו הרכב זה הוא שונה מזה של מכבי. אין לנו בנבחרת לא את קווין מאגי ולא את לי ג'תסון."

וכשאתה חושב על מכבי, אפשר לומר שאם לא תופיעו בגמר באתונה, ברביעי באפריל, זה יהיה כשלון?

„השנה בית הגמר יהיה קשה מתמיד. אבל הפעם אנחנו גם יוצאים למאבקים עם חומר שחקנים מצויין. ההגרלה, שוימנה לנו שני משחקי־בית נגד בנקו רומא וריאל מדריד, תעזור לנו לקבל ביטחון, אם, כמובן, ננצח. אני מקווה שהמשחק האחרון בבולוניה לא יקבע לנו ונהיה כבר בגמר. אבל עד אז צפויים לנו מאבקים מרתקים וחורף מלהיב של כדורסל. גם מצד הנציגות האחרות, הפועל תל־אביב והפועל חיפה"

מה הוא אומר

כשאני לובש את הגופיה, אני חושב על המדינה!

שוער־זמר קביליו בסעולה
18 אלף דולר + מכונית בה־אם־וה

ולא 16, כי אז הרי פירוש הדבר שהקבוצה העפילה לגמר.

אלמלא היתה עולה האלופה לבית־הגמר היה כל מישחק של ג'ונסון, מהשישה בלבד שהיו משחקים, עולה יותר מעשרת אלפים דולר.

כדוריד

היו"ר המחשמל

יד אחת על המתג, יד אחת על הכדור

יורם אוברקוביץ, יו"ר ועד העובדים של חברת החשמל, האיש שביבה את האור במרינה בעת השביתה הגדולה של עובדי החברה, הוא גם יו"ר איגור הכדוריד. והוא גם מועמד לרשת את מקומו של יו"ר ההתאחדות לכדורגל, חיים הבר־פלד, שהתבקש על־ידי מזכ"ל ההסתדרות, ישר־אל קיסר, להתמסר יותר לתפקידו כסגן מזכ"ל ההסתדרות.

אוברקוביץ מקובל מאוד על הכדורידנים, המעריכים את פעילותו לקירום הענף ולמציאת פתרונות כאשר מתעוררות בעיות. כך, למשל, ראג אוברקוביץ למקום־עבודה בחברת החשמל לכמה שחקנים.

לאחרונה נתבקש לתווך בין שלמה מנדל, כוכב מכבי פתח־תיקווה והנבחרת הלאומית בעשר השנים האחרונות, לבין הנהלת קבוצתו. רק שמהר מאוד סילק אוברקוביץ את ידיו מהעניין. היה זה כשפתח־תיקווה, שלא רצתה לוותר למנדל בדרישותיו הכספיות, הציעה לאוברקוביץ לאיים על מנדל שאם לא יסתדר עם פתח־תיקווה, יפוטר מחברת החשמל.

אוברקוביץ לא הסכים לרעיון המשונה הזה, פתח־תיקווה הסתדרה עם מנדל ובשלושת מחזורי־הפתיחה, שבהם ניצחה מכבי פתח־תיקווה בשניים, הבקיע מנדל 16 שערים.

חמרורים

הרס"ר מתוניסיה

נולדה ◆ בשדרות, **לפרידה ברמי** (36). רס"ר קבע בצה"ל (חיל־השריון) ולאשתו **סוזן** (34), בתם ה־11, **בת־אל**. ברמי, יליד תוניסיה, הוא פצוע מילחמת יום־הכיפורים (בקרב על החווה הסינית) ולשעבר שוער הפועל שדרות, הזוכר בריזוק את שמות עשר בנותיו, לפי הסדר והגיל: דורית (14); זיווה (13); סימונה (12); לימור (11); רחל (10); ימית (7); לילך (5); סיוון (3) והתאומות אושרית ואורלי (2).

● ● ●

הפסיכיאטר מברית־המועצות

נחוג ◆ יום־הולדתו ה־50 של **ד"ר ריצ'ארד קורנהאוזר**, פסיכיאטר ומומחה לעלייני־מין, קורנהאוזר, יליד פולין, הובא, ב־מילחמת־העולם, לברית־המועצות, שממנה עלה ארצה בשנות ה־50.

● ● ●

השר מיוגוסלוויה

נחוג ◆ יום־הולדתו ה־60 של **חיים ברלב**, שר־המישטרה. ברלב, בנו של תעשיין־טכסטיל, נולד באוסטריה, גדל ביוגוסלוויה והת־בגר בארץ (בית־הספר החקלאי מיקווה־ישראל, הפלמ"ח, קיבוץ בית־אלפא). למרות שחלום־נעוריו של ברלב, אוהב סוסים מושבע עד היום, היה להיות רופא־בהמות, הוא פנה למסלול צבאי וציבורי. הוא האיש שפוצץ את גשר אלנבי בליל־הגשרים (כאשר אירגון ההגנה הורה, בקיץ 1946, להרוס את הגשרים בגבולות הצפוניים והמיזרחיים של הארץ, כהפגנת־כוח), היה מפקד־גדוד במילחמת העצמאות, רמטכ"ל אחרי מיל־חמת ששת הימים (קו ברלב), חביבה של גולדה מאיר, אשר קידמה אותו לתפקיד שר התעשיה והמיסחר, שלאחריו היה מזכיר מיפלגת העבודה בשנותיה באופוזיציה.

● ● ●

המנצח מבולגריה

נחוג ◆ יום־הולדתו ה־60 של סגן־אלוף **יצחק** („זיקו") **גרציאני**, מנצח תיזמורת־צה"ל מזה 34 שנים. גרציאני, יליד בולגריה, החל את דרכו בארץ כנגן־באריס (חצוצרן, אקורדיוניסט), לא הסתפק בתפקידו הצה"לי, הירבה לנהל, מוסיקאלית, אין־ספור סרטים. מופעים (הגשש החיוור שוקולד מנטה מסטיק), הופעות־אור־חים (פרנק סינטרה) ושמו גם מופיע, עד כה, על 50 תקליטים.

● ● ●

הלוחם ביריחו

נחוג ◆ בראשון־לציון, יום־הולדתו ה־90 של **זרובבל חביב**, יליד העיר, שהיה ערב הקמת המדינה גם יו"ר המועצה המקומית. חביב למד מישפטים בקושטא (איסטמבול), מונה, במילחמת העולם הראשונה, על־ידי השילטונות התורכיים, להילחם בארבה ביריחו ולגדל ירקות לצבא התורכי בלוד, והצטרף, אחרי הכיבוש ה־בריטי, לגדודים העבריים, שבהם יסד את התיז־מורת הצבאית שלהם.

● ● ●

הבאס מירושלים

נפטר ◆ בירושלים, מהתקף־לב, בגיל 50, **אברהם פרירה**, זמר באס (רומנסו ספרדי), ערב החלטתו לפרוש מעבודתו כמכונאי־מוסך כדי להתמסר להופעות בציבור. כישרון־השירה של פרירה, בנו של נהג אוטובוס שנפל ב־1948 בשיירה להר־הצופים, התגלה בגיל 11, כאשר הופיע בקול ירושלים המנדטורי בשיר קריה יפהפיה.

● ● ●

כוהן הטרגדיה

נפטר ◆ בג'ורג'יה, ארצות־הברית, מהת־קף־לב, בגיל 84, **מרתין ליתר** („ד־ארי") **קינג האב**, כוהן־דת כושי ומראשי תנועת זכויות האזרח, שחייו הפכו ב־16 השנים האחרונות לשרשרת טרגדיות, מאז שנרצח בנו הבכור, מנהיג הכושים מרתין לותר קינג. שנה לאחר מכן טבע בנו הנותר, כוהן־דת אף הוא, בבריכה וב־1974 נהרגה אשתו, אלכרטה, מכדיר מתנקש שנועד לבעלה, עת ישבה ליד העוגב בכנסייתו של קינג, בשעת התפילה של בוקר יום א'.

מרחלת על כל העולם

טה הכי יפה בכנסת

למושבה העכשווי, נערך טוטו בין כתבי הכנסת לאיזה חבר־כנסת יש האשה

טה בכנסת, ללא עוררין, **מיכל מודעי**, שבצעירותה נודעה כמיכל הראל, ישראל, אבל החבר'ה הכתבים לא ידועים בטוב־ליבם, ובכלל, כמה שנים אפשר לפרגן ליצחק **מודעי**, שר־האוצר, מי שנודע בעבר בתואר הנכבד „חבר־הכנסת אפטרשייב", יען כי היה מנכ"לה של חברת־תמרוקים ידועה, ותמיד — תמיד — נראה כמו הדוגמן הכי־טוב של מוצריה? נו, כמה זמן אפשר לפרגן.

חיפשו בן־אדם אחר לפרגן לו, זאת לא היתה בעיה, לחבר־הכנסת **מאיר שיטרית** יש אשה יפהפיה, **רותי שיטרית**, שהיא אשת יחסי־הציבור של רשת מלונות שיף. רותי באמת בחורה יפה. אלא מה? היא כבר קיבלה את התואר בכנסת הקודמת, וחוץ מזה היא נמצאת כעת בחודשי־הריון מתקדמים ועומדת אר־טו־לדת אח לבתה היחידה **מירי**.

לגלי, אשתו היפהפיה של השר **גד יעקובי** כבר התרגלו. דרוש משהו חדש. מה עושים? מוכרחים מייד למצוא תחליף. מחפשים אצל נשות הח"כים. לא מוצאים. בלית ברירה הולכים אצל מזכירות הח"כים. אבל מה לעשות, נגמרו הזמנים של **שמואל תמיר**, שהיתה לו המזכירה הכי יפה בארץ.

אבל אף אחת לא היתה מלכת־יופי.

ואז באה גאולה לציון.

איך שהיא נכנסה למזנון, פסק לבם של העיתונאים מפעום, כזאת פצצה כבר לא ראו בכנסת ישראל הרבה זמן. **סנינה רמון**, צעירה יפהפיה, שחורת־שיער, בעלת גוף חטוב, הגיעה למישכן במיכנסי־ג'ינס הדוקים וחולצה לבנה, ונראתה שיגעון, התואר האשה הכי־יפה בכנסת הוענק לה ברוב מוחלט ובו במקום.

לא שהיא משתגעת מהתארים האלה של הכי־יפה. בביוגרפיה שלה רשום שכשהיתה קצת יותר צעירה, היתה מועמדת לתחרות מלכת־היופי, וגם זכתה באחד התארים. התואר הלך, היופי נשאר ופנינה, העובדת כסוכנת־נסיעות, היא ללא ספק אשה יפה ומרשימה, אז מהיום והלאה ועד להודעה חדשה: **לחיים רמון** יש האשה הכי יפה בכנסת.

סנינה רמון
אחרי מיכל, רותי ונלה

„היתי בה... לי **אורי גלר**. „חיכי... נרקומנית שהתכערה.

„פיתאום נפתחה הדלת וראיתי דוגמנית־צמ־רת יפהפיה. נדהמתי לגלות איזה כוח יש בבחורה הזאת, איך היא יצאה מזה. כי בתקופה שהייתי בסיחרור בעולם, היא נשפכה למים שחורים.

„היא גרה היום בדירה מטופחת ויפה מאוד, נקיה כל־כך שאפשר לאכול על הריצפה. כש־נכנסתי היה בה ריח של עוגות, שהיא אפתה למעני, והדירה היתה מלאה בפרחים.

„גיליתי שהיא אשת־עסקים. המצליחה כיום במישרד הקטן, בשום אופן אי־אפשר לראות עליה את מה שעבר עליה. הפתעה נוספת היו לי הציורים הנהדרים שלה. הבחורה ממש מוכשרת. אני מאמין שעם פוש מתאים, היא תצליח בכל גלריה בעולם."

אירים דוידסקן עצמה סיפרה לי על אותה הפגישה: „אני לא יודעת איך אורי מצא את מיס־פר־הטלפון של המישרד שבו אני עובדת.

„לפני שבוע נפגשנו בדיזנגוף. שנינו התרגשנו נורא. לא ראיתי אותו מזה שמונה שנים. הוא רזה נורא. לא היה לו הרבה זמן, אבל קבענו להיפגש בשנית."

אורי וחנה גלר עם ילדיהם
כל־כך רזה –

אירים דוידסקן
– וכל־כך זוהרת

רומן עם יחסי ציבור

אני לא יודעת, איך הם הצליחו להעלים את העניין הזה מתחת לעיניי הבוחנות? איך, איך, איך? אני, שיודעת על כל פיפס שמתרחש בעיר הזאת, לא עליתי על הרומן המטרף שמתנהל לו מזה כמה חודשים רווקא בין שני אנשי יחסי־ציבור, ממש מתחת לאפי!

אני לא מבינה איך אשת יחסי־הציבור **רונית ארבל**, שהיא מומחית אלף־אלף בלעשות יחסי־ציבור לאחרים, הצליחה להצניע את הרומן שלה עם איש יחסי־הציבור של חברת התקליטים סי־בי־אס, **אריה ברק**, שגם הוא מומחה אלף־אלף בלעשות יחסי־ציבור דווקא לאחרים. זה מה שנקרא הסנדלר הולך יחף.

הקיצר, שני הנחמדים האלה, בין יחס"ץ אחד לשני, התייחס"צו להם קצת בינם לבין עצמם. ברק, שהיה קריין בגלי צה"ל, והוא אחיה של הזמרת **ריימונה סרנסים**, וארבל, שאין לה אחות, נסעו להם ביחד לחופשה בארצות־הברית, ומי יודע — אולי כשיחזרו נשמע בשורות טובות, אינשאללה.

ליזה וישימעון אבישר
זה מה שנקרא חיים קשים

מה הוא אומר

דרינג, דרינג. את **ליזה אבישר** (בביוף).

„מדברת".

מדברת המרחלת. מה קורה אצלך?

„הכל הסדר".

שמעתי **שישימעון אבישר** (הצייר) מרבה לשבת במועדון לבד, ולספר לידידים על משבר בנשואין שלכם.

„מי סיפר לך? בעלי לשעבר, **דויד**?"

מה פיתאום? אבל מה האמת בסיפורים?

„אבישר לא יכול לישון בלילות, הוא מרבה לצייר, והוא ער עד 5־7 בבוקר, ולכן הוא אוהב לקפוץ למועדון ולשתות. מאחר שאני קמה בכל בוקר ב־6 בגלל בננו בן ה־4, ומאוחר יותר נוסעת לעבוד ולנהל את המיספרה, זה לא בדיוק הטעם שלי לבוא למועדון בלילות."

שמעתי שדויד, בעלך לשעבר, חזר. אחרי שהוא כתב עליך ספר, שבו הוא השמיץ אותך ואת אבישר. את רואה אותו ומדברת איתו?

„אין בינינו שום יחסים. הוא חזר לארץ כבר לפני שנה, עם אשה בשם **עדנה**, חתיכה. הוא פתח מיספרה, בירושלים ויש להם ילד שנולד להם לפני כמה חודשים. אשתו מבוגרת מבתנו רק בכמה שנים. הבת בת 21. אבישר נסע הבוקר לערוך תערוכה במיאמי, משם לכמה ימים לפא־ריס, וללוס־אנג'לס, ב־13 בחודש מאי הוא עורך תערוכה בגרמניה, שאירגנו למענו **שושיק** ו־**אריק לביא**. אני מתכוננת להצטרף אליו מאוחר יותר."

חיים לא קלים!

„אף פעם לא היו לי חיים קלים!"

סרטון ישראלי זכה בפרס הברונזה של פסטיבל ניו־יורק

סרטון הפרסומת למוצרי „פלירט" של „עץ הזית" זכה בפרס השלישי בתחרות הגמר של הפסטיבל הבינלאומי לסרטוני קולנוע וטלויזיה שהתקיים בימים אלה בניו־יורק.

בתחרות השתתפו מאות סרטונים נבחרים ברחבי העולם וסרטון „פלירט" הגיע לגמר וזכה בהפרש נקודות קטן מאד מן המקום השני, במדלית הברונזה.

התסריט והבימוי הם של הבמאי אורי פלד שסיים את חוק לימודיו באוניברסיטת ניו־יורק במגמת קולנוע ואשר התמחה לאחר מכן בחברה ההוליבודית „לורימאר", מפיקת סדרת „דאלאס".

סרטון „פלירט" הופק באולפנים המאוחדים הרצליה.

כל יום שלישי בערב
ניתן להשיג את
השולם הזה
במסעדת
פירוז'קי PIROZKI
רח' ירמיהו 30, תל־אביב

למחזיקי ישראכרט
חייג טלכרט 03-287651
למסירת מודעות לוח, מודעות
מסגרת ומודעות משפחתיות
בשעות 8.30–17.00

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת
ישראכרט | ויזה | DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.
שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף
03-227117/8

אם אין חמאה

(המשך מעמוד 41)

כללי, צריך לקחת כל אלוף שהתמנה כמנהל ולדון בנושא לגופו של עניין. אני לא רוצה להתייחס לזה, זה לא התחום שלי, ולדעתי אסור לעשות הכללות. חוץ מזה, את יודעת — כל העם צבא.

● אומרים שאלופים, שהיו מפקדים מעולים בצבא, נבשלים כמנהלים בשוק האזרחי.

אני לא רוצה להעיד, לא לחיוב ולא לשלילה. אני יכול להגיד לך דבר אחד: שאני לא הייתי בצנחנים ואני לא מתעסק עם הצנחנים.

● הרכילות אומרת, שאתה המועמד הבא לנהל את „בור".

אני לא יוצר רכילויות ולא רוצה לדבר על רכילות. לכי למקור הרכילות ובידקי.

■ ■ ■

● איך זה להיות האח של יהורם גאון?

אני לא רק האח של יהורם גאון, אני גם האח של יגאל גאון ושל כלילה ערמון.

לגבי יהורם, אני שמח בהצלחותיו ואני משער שהוא שמח בהצלחותיי. אל תשכחי שהוא אח שלי ואני אח שלו, ואני מאושר מאוד שאדם כמו יהורם הוא אחי.

● כיצד מתמודדת המישפחה, שהיא ירושלמית שמרנית, עם הרכילות סביב יהורם, הנובעת מפירסומו הרב.

יהורם עוסק במקצוע הכרוך בחשיפה. כל זמן שהחשיפה היא חיובית, אין צורך להתמודד אתה. נכון שמי שעובד בכספת של בנק חשוף פחות מיהורם, מכיוון שהחשיפה מתבקשת מהמיקצוע שלו. אנחנו מתמודדים איתה יפה, שלא לדבר על זה שהוא אחי ושאני אוהב אותו. אל תשכחי שאנחנו ממישפחה ירושלמית טובה.

■ ■ ■

● כיצד לדעתך יצליח ישראל קיסר להתמודד בעוד שלושה חודשים עם בעיות הסיטורין והאבטלה, שיצוצו ב־משק?

יש לו, להערכתי, מערכת אמינות אדירה. כל המימסד ההסתדרותי עומד מאחוריו. לכל אדם ישנה שעה, ולכל שעה ישנו אדם. ולדעתי, ישראל קיסר הוא האדם הנכון בזמן הנכון לשעה הנכונה. ההסתדרות של ישראל קיסר — ואת זה עוד נחוש בעתיד — היא הסתדרות אחרת, מתחדשת ומדברת דוגרי, לעניין. קיסר מדבר עברית מדוברת, והתחושה וההכרה היא כי הוא אחד משלנו. חשוב מאוד שיש אחד כזה, שבראש וראשונה מאמינים בו ומאמינים לו.

● אתה גם יושב־ראש איגוד המסרסמים בישראל. האם במצב הנוכחי יש עתיד לענף הסירסום?

אנו עדים היום למשבר מהותי בתחום הפירסום. היקפי הפירסום בעיתונים בחודשים ספטמבר ואוקטובר הם מהנמוכים ביותר בעשר השנים האחרונות. ואם ניקח בחשבון שגם הבחירות האחרונות, מבחינת הנפח הפירסומי שהיה בהן, היו מאכזבות מאוד לגבי העיתונות, הרי שיש כאן משבר ממשי, ויעידו העיתונים הדקים.

לאי־הפירסום יש שתי סיבות עיקריות. האחת: אי־ידיעה ובהירות מה לפרסם. והשניה: העלויות האדירות של הפירסום. עלות עמוד צבע היום גדולה יותר מעלות הפירסום של אותו עמוד בטיים מגזין.

לי, כמפרסם ומשווק, יש דיעה כי הפירסום הוא כלי שיווקי ממדרגה ראשונה. ואם המצב היום שחון וממותן, יש להשתמש בכל כלי שיווקי לקדמו ולבטוח בפירסום. אפילו הפירסום חייב להיות שונה, יותר לכוון מסר ישיר ופחות התחכמויות.

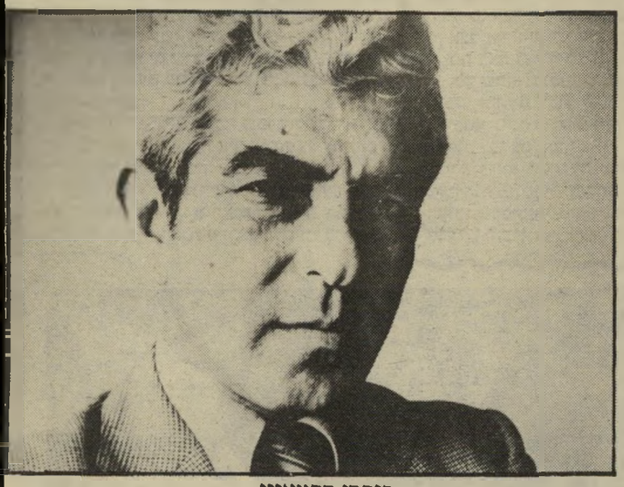

קורבן סרטאווי
נבואה

אליה פניית מוחמד מילחם. היונים ה־מפורסמים של העבודה, ובראשם אבא אבן, שתקו כדגים.

● רק"ח בצרה

ב מצב המביך ביותר היתה נתונה רק"ח.

הקומוניסטים בגדה, שהת־ייצבו בראש המעולה נגד ער־פאת, מקיימים מגע יומיומי הדוק עם רק"ח. אין ספק שהם פועלים על דעת מוסקווה, ש־היא בעלת־ברית של הדיקטטו־רה הסורית והמישטר המטורף של קד'אפי.

רק"ח עצמה התחילה להתקיף ב־חריפות את „הפלגנים", כאשר הכוונה היא לערפאת ולשותרי העצמאות הפל־סטינית. כינוס המועצה הלאומית תואר כמזימה אמריקאית. בהמשך למערכת־ההשמצות הממושכת של רק"ח נגד הרשימה המתקדמת לשלום, טענו ביטאוני רק"ח שהרשימה המתקדמת הביאה לרבין דרישה אמריקאית לעזור לערפאת.

אך הרוב המוחלט של האזרחים ה־ערביים בישראל תומך בקו־השלום של ערפאת. ובמאמציו לכנס את המועצה. רק"ח קיבלה קריאות־אזעקה מפעיליה בכפרים ובערים, והחלה פוסחת על שתי הסעיפים. היא זוכרת כי בבחירות של 1961 איבדה את מחצית כוחה, מפני שהודהתה אז עם הקו הסובייטי נגד גמאל עבד־אל־נאצר, שהיה גיבו־רם של הערבים בישראל. דבר דומה עשוי לקרות לה גם עכשיו.

המצב במחנה הקומוניסטי: הקומוניסטים בגדה ובדמשק תוקפים את ערפאת כ„בוגד", מוסקווה שותקת בזהירות ומ־צפה לבואת. רק"ח מתנדנדת חופשי ועצמאי, שבמרכזו תע־מוד תנועת פת"ח.

הצד הפורמלי אינו משנה הרבה. אם אכן תתכנס השבוע המועצה בעמאן, יהיה הפילוג עובדה קיימת.

ברמשק יקום מיני־אש"ף, שיהיה מורכב מסוכניהם של אסד ומועמר קד'אפי ואשר יכלול את הקר־מוניסטים. ערכו של גוף זה יהיה אפסי, מפני שלא תהיה לו תמיכה של ממש מחוץ לאיזור־השליטה הסורי, מלבד כמה רסיסים של אירגוני־סירוב קנ־איים.

האירגון הפלסטיני המרכזי יתגבש סביב תנועת פת"ח ובהנהגת יאסר ערפאת וחבריו, והוא יזכה בתמיכת הרוב הע־צום של העם הפלסטיני באשר הוא שם, וגם בשטחים הכבו־שים. הוא יהנה גם מאהדת האזרחים הערביים בישראל.

יתכן שיהיה שלב־ביניים, שבו יג־לידו הפצעים — כפי שזה קורה אחרי כל פילוג. אך לאחר מכן תקום תנועה פלסטינית מחודשת, שתהיה בפעם ה־ראשונה מסוגלת לנהל מדיניות עצמ־אית לקראת השגת הסדר מדיני ופית־רון הבעיה הפלסטינית.

אם יתפתחו הדברים כך, תני־סה ארצות־הברית לנהל מגעים עם אש"ף, המחודש, תחילה באמצעות ירדן ומצריים, ר־תדרוש גם מממשלת־ישראל ללכת בדרך זו, אחרי פירוק ממשלת־האחדות.

אם תיווכח מוסקווה שערפאת אכן ניצח במאבק הפנימי, תחזור גם היא לקיים עימו יחסים מדיניים.

בינתיים משתדלת ברית־המועצות למנוע מעצמה את הצורך לבחור בין אש"ף וערפאת. בנסיון של הרגע ה־אחרון ציוותה על חבש וחוותמה לבוא למוסקווה. במאמץ נואש למנוע את הפילוג.

אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

מיספר 2464 כ"ו חשון תשמ"ה 21.11.1984 שנה 49 המחיר 800 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

לפני תשעה חודשים נישאה
בתם של טומי ושולמית לפיד –
השבוע ניספתה בתאונה נוראה

מותה של מיכל